

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSLERİNDE
KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN
“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI”NDA KULANIM AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Ilgım KILIÇ

Ankara-2007

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSLERİNDE
KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN
“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI”NDA KULLANIM AÇISINDAN
DEĞERLENDİRİLMESİ

DOKTORA TEZİ

HAZIRLAYAN

İlgin KILIÇ

TEZ DANIŞMANI

Prof. Nezihe ŞENTÜRK

ANKARA-2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

Ilgım KILIÇ'a ait "MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI
ÖĞRENCİLERİNİN 'ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ' DERSLERİNDE
KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN 'ÖĞRETMENLİK
UYGULAMASI'NDA KULLANIM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ"
isimli çalışma jürimiz tarafından Müzik Eğitimi Bilim Dalında **DOKTORA TEZİ**
olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Ali UCAK

Üye : Prof. Nerike Şentürk
(Danışman)

Üye : Prof. Selmin Tufan

Üye : Yrd. Doç. Dr. Mehmet BEREN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Coşkun AKKAYNAK

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın başlangıcından sonuçlandırılmasına kadar her aşamasında yapıcı ve yönlendirici önerilerde bulunarak bana yol gösteren, bilgi ve görüşlerini benimle paylaşan ve desteklerini her zaman yanımda hissettiğim değerli öğretmenim ve danışmanım Prof. Nezihe ŞENTÜRK'e, araştırmanın oluşmasında ve gelişmesinde önemli katkılarda bulunan ve Tez İzleme Kurulu'nda yer alan, yapıcı görüş ve önerilerinden yararlandığım değerli öğretmenlerim Prof. Selmin TUFAN'a ve Yrd.Doç.Dr. Mehmet ŞEREN'e minnet ve teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca, doktora çalışmam süresince görüşlerinden yararlandığım, her konuda desteğini gördüğüm ve araştırmanın temellenmesinde ve ilerlemesinde bana yön veren babam Prof.Dr. Mustafa KILIÇ'a, bu yoğun çalışma temposunda bana sabır gösteren ve yardımlarını esirgemeyen, varlıklarıyla beni güçlü kılan annem Şerife KILIÇ'a ve sevgili kardeşim Okan Utku KILIÇ'a teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırmada yapılan gözlemler konusunda çok titiz çalışarak değerlendirmeler yapan ve büyük bir incelikle değerli zamanlarını esirgemeyen, emekleri ve sonsuz anlayışıyla bana moral verip, destek olan, araştırma boyunca sürekli yanımda olan ve yapıcı fikirler ve öneriler veren değerli müzik eğitimcisi Arş.Gör.Dr. Yakup Alper VARİŞ'a, gözlem aşamasındaki incelikli ve içten yaklaşımı, arkadaşlığı ve büyük sabrıyla yanımda bulunan Arş.Gör. Nurdan KIZILDELİ'ye, yoğun çalışmaları arasında büyük emek sarfederek dayanışmanın en güzel örneğini sergileyen değerli arkadaşım Arş.Gör. Ferit BULUT'a, mesaimi paylaştığım değerli arkadaşım Gülten CÜCEOĞLU'na, verdiği destekle kendisini sürekli yanımda hissettiğim çok değerli müzik eğitimcisi Yrd.Doç.Dr. Damla BULUT'a teşekkürlerimi sunarım.

Doktora çalışmam süresince derin bilgisinden yararlandığım, görüşlerine sık sık başvurduğum ve kapısını her çaldığımda engin sabrı ve hoşgörüsü ile karşılayıp bana destek olan değerli öğretmenim Prof.Dr. Ali UÇAN'a, araştırma verilerinin toplanmasında görüşlerini bildiren ve örneklem grubunda yer alan tüm öğretim elemanlarına ve öğrencilere, uygulama okulundaki müzik öğretmenlerine ve tüm ilköğretim öğrencilerine sonsuz teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunarım.

Ilgım KILIÇ

ÖZET

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN “ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSLERİNDE KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN “ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI”NDA KULLANIM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ilgım KILIÇ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

Prof. Nezihe ŞENTÜRK

Kasım , 2007

Bu araştırmanın amacı; Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi eğitim sürecinin mevcut durumunu saptamak ve “Öğretmenlik Uygulaması”na ne ölçüde hazırlayıcı olduğunun araştırılarak, sonuçlar doğrultusunda bu dersin daha işlevsel bir yapıya ve işlerliğe kavuşturulmasına katkıda bulunmaktır.

Araştırmanın yürütülmesinde betimsel yönteme dayalı bir desen kullanılmıştır. Araştırma, Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’nda 2006-2007 eğitim-öğretim yılında görev yapan ve “Özel Öğretim Yöntemleri I-II” derslerini yürütmekte olan öğretim elemanlarından ve 2006-2007 eğitim-öğretim yılında üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’nda “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve “Özel Öğretim Yöntemleri II” derslerini almış olan son sınıf öğrencilerinden oluşturulan örneklem

üzerinden yürütülmüştür. Araştırmada müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan yeterliklerin “Öğretmenlik Uygulaması”nda değerlendirilmesine yönelik olarak Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin görüşlerine ve uzman kişilerin gözlemlerine dayalı bir değerlendirme modeli geliştirilmiştir. Ardından uygulama boyutlarının niteliği dört ay süren bir uygulama süreciyle belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin içeriği, işlenişi ve işlevselliği, “Öğretmenlik Uygulaması” dersindeki etkinliği ve müzik öğretmenliği mesleğine ne ölçüde hazırlayıcı olduğuna ilişkin öğrenci görüşleri ve “Öğretmenlik Uygulaması”ndaki gözlemler önce ayrı ayrı, daha sonra birbirleriyle olan ilişkileri bakımından değerlendirilmiştir.

Çalışmada örneklemi oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının belirlenmesinde anabilim dallarının hizmet yılları göz önünde tutularak üç grup oluşturulmuştur. Birinci grupta 15 yıl ve üzerinde hizmet vermekte olan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları, ikinci grupta 11-14 yıllık Müzik Eğitimi Anabilim Dalları ve üçüncü grupta ise; “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin öğretmenlik mesleğine doğrudan hazırlayıcı bir ders niteliğinde olması göz önünde bulundurularak; en az dört yıl mezun vermiş olan ve kuruluşundan 7 ila 10 yıl geçmiş olan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları alınmıştır.

Araştırmada ele alınan problemlere ilişkin veriler, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersinin öğretim programına yönelik görüşler ve değerlendirme modeli geliştirilmesi için uzman görüşlerine yönelik yapılandırılmış “Görüşme Formu”, son sınıf öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerine ilişkin görüşlerinin alınmasına yönelik “Anket formu”, sözü edilen derslerin uygulama sürecini kapsayan “Öğretmenlik Uygulaması” dersine yansımalarının değerlendirilmesine yönelik “Gözlem Formu” ve “Günlük Plan İnceleme Formu” yoluyla elde edilmiştir.

Elde edilen verilerin istatistiksel çözümlemeleri için SPSS paket programı içerisindeki çeşitli istatistiksel çözümleme tekniklerinden yararlanılmış ve frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (ss) ve sayılabilir verilerden oluşmuş değişkenlerin test edilmesinde Ki-Kare testi uygulanmıştır. Ölçülebilir

değişkenlere Shopiro Wilk normallik testi uygulanmış ve değişkenlerin normal dağılım göstermediği saptanmıştır ($p>0,05$). Bu nedenle, parametrik olmayan testlerden Kruskall-Wallis, varyans analizi ve Mann Whitney U testi kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi olarak 0,05 seçilmiştir.

Araştırmada yapılan çözümlemeler sonucunda, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde edinilen bilgilerin müzik öğretmeni adayları tarafından istendik biçimde davranışa dönüştürülemediği, müzik öğretim yöntemlerinin gerektiği kadar öğrenilemediği, ancak müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi konusunda kendilerini yeterli buldukları halde “Öğretmenlik Uygulaması”nda yeterli olmadıklarının görüldüğü, uygulama sırasındaki derslerin planlanma aşamasında yeterli özenin gösterilmediği sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bulgulardan; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin öğretim programının gözden geçirilmesi, düzenlenmesi ve geliştirilmesinin önemine dikkat çekilerek, konu ile ilgili çalışmalar yapılması hususunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, özel öğretim yöntemleri, öğretmenlik uygulaması, müzik öğretim yöntemleri.

ABSTRACT**THE EVALUATION OF MUSIC TEACHING UNDERGRADUATE
PROGRAM STUDENTS' ADEQUACIES THAT ARE OBTAINED IN
“SPECIAL TEACHING METHODS” COURSES IN TERMS OF THEIR
USAGE IN “TEACHING PRACTICE”****İlgin KILIÇ****FINE ARTS EDUCATION DEPARTMENT MUSIC EDUCATION BRANCH****Prof. Nezihe ŞENTÜRK****November, 2007**

The aim of this research is to state the present situation of the education process of the course “Special Teaching Methods” in the Music Education Branches of Fine Arts Department at Education Faculties, and to contribute to the process to be more functioning and to have more functional structure by investigating in what extent these courses prepare the students for “Teaching Practice”.

The design used for this research is based on a descriptive method. The sample of this research consists of the lecturers who work in the Music Education Branches of Education Faculties and who gave “Special teaching Methods I-II” courses and the students who attended to these courses in 2006-7 academic year. Within this research an evaluation model has been developed based on the experts' observations and the opinions of last year students who study in the Music Education Branches for the evaluation of “Special Teaching Methods I-II” courses for “Teaching Practice” in the institutions that educate students to be music teachers. The composition of the dimensions of application has been tried to be determined by the applied studies

within the subsequent four months. In this regard, the content, teaching and functionality of the “Special teaching Methods I-II” courses and the effects of these courses for the course “Teaching Practice”, and the opinions of the students on what extent these courses are able to prepare for music teaching occupation, and the observations for the “Teaching Practice” have been analysed separately, as well as together within the relationships with each other.

The data related to the problems that are analysed in this research have been obtained within the “Interview Form”, which is constructed for the evaluation model based on the experts’ opinions on teaching program of the course “Special teaching Methods I-II”, “Questionnaire Form” for the opinions of last year students on the course “Special teaching Methods I-II”, “Observation Form” and “Investigation form of Daily Plan Form” which investigate the reflections of these courses on “Teaching Practice” course which covers the application process of these courses.

Various statistical analysis techniques within the SPSS software package have been used for the statistical analysis of the data. Frequency (f), percentage (%), mean ($\bar{x}$), standard deviation (sd), and Chi-square test for the countable data have been used in this regard.

The measurable variables are shown not to be normal distributed according to Shapiro Wilk normality test ($p > 0.05$). Therefore, non parametric tests such as Kruskal-Wallis, variance analysis and Mann Whitney U test have been applied. Statistical significance level has been determined as 0.05.

The results of the analysis in this research indicates that the knowledge obtained by the students in “Special teaching Methods I-II” courses is not converted to the desired behaviours by the music teacher candidates, music teaching methods have not been learnt sufficiently, although the candidates believe that they are sufficient for teaching music, they are not sufficient in “Teaching Practice”, the necessary attention is not devoted for the planning stage of the courses in practice.

According to these findings, the importance of the review, organisation and improvement of the programs of “Special Teaching Methods I-II” courses in the institutions that educate music teachers has been emphasised and the necessity of further studies in this subject have been proposed.

Key Words: Music Teaching, special teaching methods, teaching practice, music teaching methods.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

ÖNSÖZ.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ	xii
TABLolar DİZİNİ	xiv
KISALTMALAR DİZİNİ	xxii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	7
1.3. Problem Cümlesi	7
1.4. Alt Problemler	7
1.5. Tanımlar	9
1.6. Sayıtlar	11
1.7. Sınırlılıklar.....	12
BÖLÜM 2.....	13
KURAMSAL ÇERÇEVE.....	13
2.1. Öğretmenlik Mesleği.....	13
2.2. Müzik Öğretmenliği Eğitimi	15
2.3. Özel Öğretim Yöntemleri.....	16
2.4. Müzik Öğretim Yöntemleri.....	21
2.5. Öğretmenlik Uygulaması	26
2.5. Müzik Eğitiminde Plan ve Önemi.....	29
2.6. İlgili Araştırmalar.....	31
2.6.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar.....	32
2.6.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	50
BÖLÜM 3.....	56

YÖNTEM.....	56
3.1. Araştırmanın Niteliği ve Deseni.....	56
3.2. Evren ve Örneklem	57
3.2.1. Örneklemi Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Bilgiler.....	58
3.2.2. Gözlem Grubunda Yer Alan Müzik Öğretmeni Adaylarının Kişisel Bulgularına İlişkin Bulgular	61
3.3. Değerlendirme Modelinin Geliştirilmesi	63
3.3.1. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersi İçerik Çözümlemesi	65
3.3.2. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersi Değerlendirme Kriterlerine İlişkin Çalışma.....	65
3.4. Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması, Geliştirilmesi ve Uygulanması	68
3.4.1. Görüşme Formu	71
3.4.2. Anket Formu	71
3.4.3. Gözlem Formu	72
3.4.4. Günlük Ders Planı İnceleme Formu.....	73
3.5. Verilerin Toplanması	74
3.6. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	74
BÖLÜM 4	77
BULGULAR VE YORUMLAR	77
4.1. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar.....	77
4.1.1. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersleri Öğretimini Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlar Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	78
4.1.2. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersleri Öğretimini Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemleri Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	81
4.1.3. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersleri Öğretimini	

İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olması Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	85
4.1.4. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarına Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar	92
4.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	97
4.2.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışları Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	98
4.2.2. "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerini <i>Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine</i> Yönelik Değerlendirmeye Yönelik Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişikliğine İlişkin Bulgu ve Yorumlar	101
4.2.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinin <i>İlköğretim Müzik Ders Programına Uygun Olmasını</i> Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	105
4.2.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda <i>Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını</i> Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar	109
4.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Öğrenilen Konuları Uygulamaya Aktarabilmelerine İlişkin Yeterliklerine Yönelik Görüşler	119
4.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" nda "Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme" ile İlgili Gözlem Sonuçları	119
4.3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" nda "Alan Eğitimi Bilgisi" ile İlgili Gözlem Sonuçları	121
4.3.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" nda "Öğretme-Öğrenme Durumları" ile İlgili Gözlem Sonuçları	123

4.4. "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Alınan Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"ndaki Gözlem Sonuçlarının Müzik Öğretmeni Adaylarının Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişikliğine İlişkin Bulgu ve Yorumlar	135
4.4.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Edinmiş Oldukları Birikimleri "Öğretmenlik Uygulaması" Derslerinde Sergilemelerinin Cinsiyetleri Açısından Karşılaştırılması	136
4.4.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Edinmiş Oldukları Birikimleri "Öğretmenlik Uygulaması" Derslerinde Sergilemelerinin Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	148
4.5. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda Hazırlamış Oldukları Günlük Ders Planlara İlişkin Bulgular	159
4.6. "Özel Öğretim Yöntemleri Dersleri ve Bu Derslerden Edinilen Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Müzik Öğretmeni Adayları ve Gözlemcilerin Görüşlerinin Karşılaştırılması	161
BÖLÜM 5	181
SONUÇLAR VE ÖNERİLER	181
5.1. Sonuçlar	181
5.2. Öneriler	185
KAYNAKÇA	189
EKLER	204

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa No

Şekil 3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özellikleri	61
Şekil 3.3. Değerlendirme Modelini Belirleme Süreci.....	64
Şekil 3.4.1. Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması, Geliştirilmesi ve Uygulanması	68
Şekil 3.4.2. Araştırma Sürecinde İzlenen Aşamalar	70
Şekil 4.2.4.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik.....	115
Şekil 4.2.4.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okullar Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik	116
Şekil 4.2.4.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik	117
Şekil 4.2.4.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailelerinde Öğretmenlik Mesleğine Sahip Olan Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik.....	118
Şekil 4.4.1.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” Derslerindeki Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik	146
Şekil 4.4.1.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”	

Derslerindeki Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik.....	147
---	-----

TABLOLAR DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özellikleri	59
Tablo 3.2.2.a. Gözlem Yapılan Müzik Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler	62
Tablo 3.2.2.b. Gözlem Yapılan Müzik Öğretmeni Adaylarının Girdikleri Sınıflara İlişkin Bilgiler	62
Tablo 3.2.2.c. Gözlem Yapılan Müzik Öğretmeni Adaylarının Girdikleri Derslerde Günlük Plan Hazırlayıp Hazırlamamalarına İlişkin Bilgiler	63
Tablo 4.1.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini Kazanılan Genel Davranışlar Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri.....	78
Tablo 4.1.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri.....	82
Tablo 4.1.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Uygunluğunu Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri.....	85
Tablo 4.1.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri	92
Tablo 4.2.1.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması.....	98
Tablo 4.2.1.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması	99
Tablo 4.2.1.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin	

Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması	100
Tablo 4.2.1.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailelerinde Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	101
Tablo 4.2.2.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması.....	102
Tablo 4.2.2.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması.	103
Tablo 4.2.2.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması	104
Tablo 4.2.2.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	105
Tablo 4.2.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması....	106
Tablo 4.2.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması	107
Tablo 4.2.3.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması.....	108

Tablo 4.2.3.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	108
Tablo 4.2.4.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması.....	110
Tablo 4.2.4.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması.....	111
Tablo 4.2.4.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması.....	112
Tablo 4.2.4.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	114
Tablo 4.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	120
Tablo 4.3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar	122
Tablo 4.3.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” ile İlgili Gözlem	

Sonuçları	124
Tablo 4.3.3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları ...	125
Tablo 4.3.3.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları	127
Tablo 4.3.3.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları.....	128
Tablo 4.3.3.5. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları	130
Tablo 4.3.3.6. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları.....	131
Tablo 4.3.3.7. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları.....	132
Tablo 4.3.3.8. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretme-Öğrenme Süreci” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Ortalama Değerleri.....	133
Tablo 4.3.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları	134
Tablo 4.4.1.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması.....	136

Tablo 4.4.1.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	137
Tablo 4.4.1.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	138
Tablo 4.4.1.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	139
Tablo 4.4.1.3.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	140
Tablo 4.4.1.3.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	141
Tablo 4.4.1.3.e. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	141
Tablo 4.4.1.3.f. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	142
Tablo 4.4.1.3.g. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	143

Tablo 4.4.1.3.h. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretme-Öğrenme Durumları” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	144
Tablo 4.4.1.3.ı. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması	145
Tablo 4.4.2.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	148
Tablo 4.4.2.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	149
Tablo 4.4.2.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretme-Öğrenme Durumları” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	150
Tablo 4.4.2.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	151
Tablo 4.4.2.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	152
Tablo 4.4.2.3.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	153

Tablo 4.4.2.3.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması	154
Tablo 4.4.2.3.e. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	155
Tablo 4.4.2.3.f. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	156
Tablo 4.4.2.3.g. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	157
Tablo 4.4.2.3.h. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması.....	158
Tablo 4.5.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda Hazırlamış Oldukları Günlük Ders Planlarına İlişkin Bulgular	159
Tablo 4.6.1. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	162
Tablo 4.6.2. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Alan Eğitimi Bilgisi” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması	164

Tablo 4.6.3. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	166
Tablo 4.6.4. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	168
Tablo 4.6.5. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması	170
Tablo 4.6.6. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders İşlenirken İlgi ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması	172
Tablo 4.6.7. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	175
Tablo 4.6.8. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	176
Tablo 4.6.9. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	177
Tablo 4.6.10. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması.....	179

KISALTMALAR DİZİNİ

ME ABD	: Müzik Eğitimi Anabilim Dalları
GÜGEF	: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi
N	: Öğretmen adayı sayısı
p	: Anlamlılık düzeyi değeri
Z	: Mann-Whitney u testi değeri
Sd	: Serbestlik derecesi
f	: Frekans
%	: Yüzde
$\bar{x}$	: Aritmetik ortalama
ss	: Standart sapma

BÖLÜM I

GİRİŞ

İçinde bulunduğumuz 21.yy.da bilgiye ulaşma ve onu kullanma becerisine sahip ülkeler, günümüzde kalkınmış, ilerlemiş ve dünyadaki gelişmelere yön veren ülkeler olarak nitelendirilmektedir. Bu ülkeler, birey ve toplum için eğitimin önemini son derece iyi kavramış, eğitim sistemlerini bu bilinçle oluşturma çabasına girmiş ve bunda da başarılı olmuşlardır. Bu sebeple değişen dünyada öncelikli yerlerini almış ve tarihin akışına yön veren bir güce sahip olmuşlardır.

Dünyada eğitimin önemi ve ona duyulan ihtiyaç her geçen gün daha da artmaktadır. Bilim ve teknolojiye ortaya çıkan baş döndürücü gelişim ve dönüşümler, bireylerin, toplumların ve ülkelerin yaşam sürecini derinden etkilemektedir. Günümüz dünyasında meydana gelen değişimler, olağanüstü ve şaşırtıcı bir biçimde kendini göstermektedir. Değişimin de değiştiğinden söz edilen bir dünyada insan olarak bir bütün halinde varlığımızı sürdürebilmek, yaşadığımız zamana ayak uydurabilmek ve kendimiz olarak kalabilmek için eğitimin anne karnından ölüme kadar devam eden ne denli vazgeçilmez bir süreç olduğunun bilincinde olmak gerekir (Varış, 2007: 1).

İnsanı istendik davranışlarla donatmak, yani eğitmek, çağlar boyunca en önemli sorun olmuştur. Günümüzde bu sorun, gittikçe karmaşık duruma gelmekte ve etkisini daha da yoğun bir biçimde hissettirmektedir. Böyle olmakla birlikte eğitimin önemi, özellikle ülkemizde yeterince anlaşılamamıştır. Oysa insanın davranışlarını tutarlı, yani geçerli ve güvenilir bir yönde değiştirmedikçe, insanlığın özlenen bir yaşam biçimine ulaşması söz konusu olmayabilir. İnsan, en somut ve yalın ilişkilerden, en soyut ve karmaşık ilişkilere dek her türlü süreçle iç içe olabilir. Devleti yönetecek, fabrikaları planlayacak, kuracak, işletecek, ürünleri dağıtacak, tüketecek, doğayı işleyecek, ondan ürün alacak, yuva kuracak, okul, yol, baraj yapacak ya da tüm bunları ortadan kaldıracak, nesne ve olgular ile ilgili sorun yaratacak, yaratılan ve yarattığı sorunları çözecek olan insandır. Böyle olunca insanı

tutarlı davranışlarla, yani problem çözücü bilgi ve becerilerle donatmak zorundayız. Bu da eğitimle olabilir (Sönmez, 2001: VII).

Eğitim sisteminde birçok girdi bulunmaktadır. Eğitilenler insan olduğuna göre, eğitim sisteminin en önemli girdisi de eğitim örgütlerine bilgi, beceri ve tutumlarını katarak emek veren eğitim iş görenleri, yani öğretmenlerdir (Başaran, 1996: 109).

Programların uygulayıcısı olması bakımından öğretmen, eğitim sisteminin en temel ögesi olarak nitelendirilebilir. Öğretmenlik mesleği vazgeçilmez ve stratejik bir öneme sahiptir. Hızlı bir çağdaşlaşma sürecinden geçen ülkemizde öğretmenlik mesleğine verilmesi gereken önem ve değerin ön plana çıkarılması günümüzde kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir.

Öğretmenlik, 24.06.1973 tarih ve 14574 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 14.06.1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’na göre, devletin, eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Bunun temelinde iyi yetişme, öğretmenliğe özgü kişilik özelliklerine ve tutumlarına sahip olma niteliği yatmaktadır. Öğretmenlerin bu niteliklere sahip olması iyi yetişmelerine bağlıdır. Öğretmenin üzerinde çalıştığı malzemenin insan ve üretimin de davranış olması, bu mesleğin zorluk ve önem derecesini açıklamaktadır (Özçelik, 1989: 117).

Ünal’a (1996) göre, eğitimin niteliğinin yükseltilmesinde, insanların ve toplumun geliştirilmesinde, öğretmenin rolü çok önemlidir. Günümüzde bilim ve teknolojiye hızlı değişimler toplumun yapısını da hızla değiştirmekte, bunlara paralel olarak eğitim amaçlarında, yöntemlerinde ve öğretmenlerin geleneksel rollerinde de değişimler olmaktadır.

Toplumsal alanda meydana gelen gelişmeler, doğal olarak öğretmenin görev ve sorumluluklarına da yeni boyutlar getirmektedir. Bu durum öğretmen yetiştirmede alt sistemlerinin daha işlevsel çerçevede, gereksinimlere uygun, daha nitelikli öğretmen yetiştirme zorunluluğunu da gündemde tutmaktadır (Akgöl, 1994: 1).

Gelecek nesillerin daha demokratik, çağdaş, sağlıklı ve verimli bir dünyada yaşayabilmesi için gereken önlemlerin bugünden alınması ve yirmi birinci yüzyılın ihtiyaçlarını karşılayabilen nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi gerekir. Öğretmenin geliştirilmesi eğitim sistemlerinin geliştirilmesinde önemli bir yer tutmaktadır (Demirel, 1995: 15).

1982’de çıkarılan 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname’de ve onun yerini almak üzere 1983’de çıkarılan 2809 sayılı yasada; öğretmen yetiştiren tüm yükseköğretim kurumları üniversiteler içine alınmış ve böylece öğretmenlik mesleği tüm tür ve çeşitleriyle üniversiter sisteme ve üniversiter öğrenime dayandırılmıştır (Uçan, 2001: 65).

Müzik eğitimcisi, örgün müzik eğitiminin en temel ve etkin ögesidir. Müzik öğretmenliği eğitimi, Türkiye’de örgün müzik eğitimi alanında gittikçe daha çok önem kazanan kavram ve uygulamalardan biridir. Türkiye’de müzik öğretmenliği, çeşitli dal öğretmenlikleri arasında kendine özgü bir meslek, bu mesleğin kazandırıldığı bir eğitim alanı, bu alanda öğrenilmiş olanların uygulandığı bir eğitim-öğretim ve bununla ilgili yönetim hizmetidir (Uçan, 2005: 210-213).

“Müzik öğretmeni yetiştirmek amacıyla mesleki (profesyonel) müzik eğitimi yapan "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi" bölümlerinin ana hedefi; ilköğretim ve ortaöğretime yönelik genel müzik eğitiminin hedeflerine uygun olarak başta ders içi olmak üzere ders dışı, okul içi ve dışındaki tüm müziksel etkinlikleri verimli ve etkili bir şekilde yürütebilecek müzik öğretmeni yetiştirmektir” (Bilgin, 1998: 16).

Müzik öğretmeni, örgün müzik eğitimi sürecinin temel bir ögesi olarak, öğrencide, müzik eğitiminin hedefleri doğrultusunda belirli davranış değişiklikleri oluşturmakla görevlidir ve bu görevinin üstesinden gelebilmesi için belli niteliklere sahip olmak zorundadır (Uçan, 2005: 177). Nitekim müzik öğretmeni, müzik eğitiminin bel kemiğidir. Başka bir deyişle, müzik öğretmeni, müzik eğitiminin omurgasıdır. Bu bel kemiği ya da omurga ne denli sağlam, tutarlı ve yüksek nitelikli ise müzik eğitimi de o denli sağlam, tutarlı ve yüksek nitelikli olur (Uçan, 2005; 451).

Müzik öğretmeninin sağlam, tutarlı ve yüksek nitelikli olabilmesi için ise, en önemli etkenlerden birisi müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan eğitim-öğretim programıdır.

Program, örgün müzik eğitiminin en önemli öğelerinden biridir. Programsız bir örgün müzik eğitimi düşünülemez. Çünkü program, örgün müzik eğitiminin ana öğeleri olan “öğrenciyi, içeriği (konu alanını), öğretmeni ve çevreyi/ortamı” birbirleriyle buluşturur, birleştirir, bütünleştirir, etkileştirir ve eğitimsel bir sisteme kavuşturur. Bu bağlamda, eğitim programı; belli bir eğitim kurumunun, çocuklar, gençler ve yetişkinler için sağladığı, milli eğitimin ve kurumun amaçlarının gerçekleşmesine dönük tüm faaliyetleri kapsar. Öğretim programı ise; eğitim programı içinde yer alan ve öğrenme öğretme süreçleri ile ilgili tüm etkinlikleri kapsar (Varış, 1988: 18). Müzik eğitimi programı ise, müzik eğitim programının önceden tasarlanan planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür (Uçan, 1997: 60-61).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan mesleki müzik eğitimi programı öğretmen adaylarının bilgi, beceri, anlayış ve alışkanlıkların kazandırılmasında davranışsal ve içeriksel olmak üzere iki boyuta yönelik dersleri içermektedir. Gelişen ve değişen dünya, ülke ve çevre şartlarına göre verilen müzik öğretmenliği eğitiminin programları ve bu programların kapsamış olduğu derslerde de önemli atılımlar yapılmasını, gerekli düzenlemelere gidilmesini; bu derslerin geliştirilmesini, değiştirilmesini, düzeltilmesini ve gerektiği ölçüde genişletilmesini gerektirmektedir.

Nitekim; müzik öğretmenliği eğitimi, Türkiye’de müzik eğitimi alanında gittikçe daha çok önem kazanan kavram ve uygulamalardan biridir. Türkiye’nin gerçekleri ve çağdaş müzik eğitiminin gerekleri ile daha tutarlı müzik öğretmenliği eğitim programları geliştirmek ve bu programlar yoluyla yeterli sayıda ve nitelikte müzik öğretmenleri yetiştirmek gerekmektedir (Uçan, 2005: 175).

1.1. Problem Durumu

Müzik öğretmeni yetiştiren programlardaki genel öğretmenlik bilgisi veren derslerin yanında öğretmenleştirme sürecinde önemli bir yer tutan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında uygulanmakta

olan müzik dersleri, müzik eğitimi ilkeleri, müzik öğretim yöntemleri, şarkı öğretimi, çalgı eğitimi, müziksel okuma-yazma eğitimi, grup ve bireysel çalışmaları, ilköğretim ve ortaöğretim müzik dersi programı, öğretim ve çalışma planları, yıllık plan ve günlük plan, müzik ders kitaplarının ve yardımcı kitapların incelenmesi, müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme, örnek müzik dersleri, müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirmeyi içermektedir.

Yine müzik öğretmeni yetiştiren programlardaki alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin uygulama çalışmaları ile bütünleşmesini sağlamaya yönelik “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ise; müzik öğretmeni adayının kazanmış olduğu bilgi ve becerilerini bir okul ortamında deneyip geliştirebilmesi ve mesleğinin gerektirdiği özellikleri kazanabilmesi için planlanan bir derstir. Bu ders içerisinde müzik öğretmeni adayları uygulama okullarında değişik sınıflarda öğretmenlik yaparak müzik öğretmenliği mesleğinin yeterliklerini geliştirmeyi, müzik alanındaki ders programlarını anlamayı, müzik derslerine hazırlıklı olmayı, dersi sunmayı, müzik ders kitaplarını değerlendirmeyi, ölçme-değerlendirme yapmayı, müzik dersi yıllık planını incelemeyi, okuldaki müzik etkinliklerine katılmayı, yönetmeyi, öğrenci-öğretmen ve okul yönetimi ile uyumlu çalışmayı öğrenmektedir.

Öğretmenlik meslek derslerinin kuramsal olarak işlenmesi uygun ve yeterli değildir. Öğretmen eğitiminde, öğrenciler kuramı öğrenir ve bu kuramsal bilgilerin hangilerinin işleyip işlemediğini ve niçin böyle olduğunu anlamak için uygulamaya koyar (Karslı ve Esen, 1996: 313). Ancak öğretmen adayları, kuramsal bilgilere gerçek sınıf ortamında gereksinim duyacakları konusunda güdülenmedikçe bu bilgileri öğrenmek için çaba harcamamaktadırlar (Çepni ve Azar, 1996: 162). Bu nedenle öğretmen adayları gerçek sınıf ortamı ile mümkün olduğu kadar erken tanıştırılmalıdır. Uygulama olanaklarını gören ve kendilerinden beklenen davranışların farkına varan öğrencilerin güdülenme düzeyleri büyük olasılıkla artacaktır. Öğretmen adaylarına bu olanağın verilebildiği derslerin başında “Özel Öğretim Yöntemleri” ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri gelmektedir (Bağcıoğlu, 1997: 6).

Belirtildiği gibi, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Öğretmenlik Uygulaması” dersleri ve bu derslerin uygulamalarının önemli bir boyutunu oluşturan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri ve uygulamalarının yeterince etkili ve verimli olabilmesi için, bu dersler birbirlerine dayanışık bir şekilde, sağlıklı olarak düzenlenmeli ve yürütülmelidir. Bu derslerin birbirleriyle tutarlı ve düzenli bir şekilde işlenmesiyle müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olması beklenmektedir.

Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları Lisans Programı üçüncü yıl 6. yarıyıl ve dördüncü yıl 7. yarıyıl alinan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri ile dördüncü yıl 8. yarıyıl alinan “Öğretmenlik Uygulaması” dersi birbirleriyle sıkı sıkıya ilişkili, birbirlerini izleyip tamamlayan, aşamalı dersler bütünüdür. Bu bütün içerisinde müzik öğretmeni adaylarının nitelikli olarak yetişmesi ve belirtilen hedeflere ulaşmaları, bu hedefleri davranışa dönüştürmeleri, müzik eğitimi için en önemli, en can alıcı noktadır. Tüm bunlardan dolayı, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin müzik öğretmenliği formasyonu açısından müzik öğretmeni yetiştirmede sağladığı katkının önemi büyüktür ve yadsınamaz. Dolayısıyla bu iki dersin birbirinden ayrı düşünölemeyeceği ve “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde edinilen bilgilerin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde kullanılabılmesinin gerekliliği söz konusudur. Bu durum, Yüksek Öğretim Kurulu’nun çerçeve programında belirtilen, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları’nda uygulanmakta olan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin, bu derslerin birbirleriyle olan ilişkisinin ve eğitim süreçlerinin, müzik öğretmenliği mesleğine hazırlamada olumlu yönde yansıyor yansımadığı tartışmalarını gündeme getirmektedir.

Bu doğrultuda müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin müzik öğretmenliği mesleğine hazırlanma sürecinde birbirleriyle ne derece ilişkili, ne derece hazırlayıcı ve ne ölçüde etkin olduğu konusu, problem durumu olarak ele alınmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmanın amacı; Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi eğitim sürecinin mevcut durumunun saptanması ve müzik öğretmenliği mesleğine ne ölçüde hazırlayıcı olduğunun araştırılarak sonuçlar doğrultusunda bu dersin daha işlevsel bir yapıya ve işlerliğe kavuşturulmasına katkıda bulunmaktır.

Bu araştırma,

- Müzik Eğitimi Anabilim Dalları “Özel Öğretim Yöntemleri” dersine ilişkin tez niteliğindeki ilk bilimsel araştırma olması ve dersin daha işlevsel bir yapıya ve işlerliğe kavuşturulmasına katkıda bulunmayı amaçlaması,
- Bu ve benzeri alanlarda yapılabilecek çalışmalara kaynak teşkil edecek olması,
- Lisans eğitiminde alınan “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin gereği olarak, ilköğretim okullarının müzik dersi öğretim programlarında amaçlanan kazanımların müzik öğretmeni tarafından öğrencilere etkin bir şekilde verilmesine yönelik yaklaşım sağlaması,
- “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretim programlarının geliştirilmesine ışık tutması bakımından önem taşımaktadır.

1.3. Problem Cümlesi

Müzik öğretmenliği lisans programı öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde kazandıkları yeterliklerin “Öğretmenlik Uygulaması”nda ne ölçüde kullanılmaktadır?

1.4. Alt Problemler

1. Müzik öğretmenliği lisans programında öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin işlenişine yönelik görüşlerinin dağılımı nasıldır?

- 1.1. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlara yönelik görüşlerinin dağılımı nasıldır?
- 1.2. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerine yönelik görüşlerinin dağılımı nasıldır?
- 1.3. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına uygunluğuna yönelik görüşlerinin dağılımı nasıldır?
- 1.4. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin dağılımı nasıldır?
2. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini değerlendirmeye yönelik görüşleri, kişisel özelliklerine ilişkin değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.1. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışları değerlendirmeye yönelik görüşleri, kişisel özelliklerine ilişkin değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.2. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşleri, kişisel özelliklerine ilişkin değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.3. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin, ilköğretim müzik ders programına uygunluğunu değerlendirmeye yönelik görüşleri, kişisel özelliklerine ilişkin değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?
 - 2.4. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşleri, kişisel özelliklerine ilişkin değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?

3. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde edinmiş oldukları birikimleri “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde sergilemelerine ilişkin görüşlerinin dağılımı nasıldır?
4. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde edinmiş oldukları birikimleri “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde sergilemeleri, kişisel özelliklerine ilişkin değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?
 - 4.1. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde edinmiş oldukları birikimleri “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde sergilemeleri cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
 - 4.2. Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde edinmiş oldukları birikimleri “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde sergilemelerinin günlük ders planının olup olmamasına göre farklılık göstermekte midir?
5. “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde edinmiş oldukları birikimler sonucu “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde müzik öğretmeni adaylarının hazırlamış oldukları günlük ders planlarına ilişkin görüşlerin dağılımı nasıldır?
6. “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri ve bu derslerden edinilen bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini değerlendirmeye yönelik müzik öğretmeni adayları ve gözlemcilerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

1.5. Tanımlar

İlköğretim: “6-14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsar. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır. İlköğretim kurumları sekiz yıllık okullardan oluşur. Bu okullarda kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir” (MEB, 1997 Akt. Türk, 1999: 113,257).

İlköğretim Okulu Müzik Dersi Öğretim Programı: Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 22.04.1994 tarih 298 sayı ile kabul edilen

ve 1995–1996 öğretim yılından itibaren denenip geliştirilmek üzere uygulamaya konulan programdır (MEB, 1994).

Yöntem: Hedefe ulaşmak için izlenen en kısa yol ya da bir konuyu öğrenmek için seçilen düzenli yol (Demirel, 2003: 103).

Öğretim: Öğrenmenin gerçekleşmesi için planlanan, kasıtlı ve sistematik eğitim (Demirel, 2003; 71).

Öğretim Yöntemi: 1. Öğrencilerin özellikleri, ders araç ve gereçleri ile tüm öğrenme durumu göz önünde tutularak saptanan ve izlenen mantıklı yol, 2. Öğretim etkinliklerinin düzenlenmesi ve öğretim gereçlerinin kullanılması bakımından ölçümlenmiş olan yol (Oğuzkan, 1981: 135).

Müzik Öğretim Yöntemi: Müzik öğretimi sürecinde veya müziksel öğretme-öğrenme etkinliklerinde amaca ulaşmak ya da hedefe erişmek için bilinçli ve mantıklı olarak seçilen ve izlenen düzenli yoldur (Uçan, 1999: 31).

Genel Müzik Öğretim Yöntemleri: Öz ve biçim olarak eğitim alanlarının tümüne genel veya tümü için geçerli öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine aktarılmış, uygulanmış, uyarlanmış biçimleridir (Uçan, 1999: 33).

Öğretmenlik Uygulaması Dersi: Öğretmen eğitimi son sınıf programında yer alan; planlama, ön hazırlık, süreli uygulama ve değerlendirme aşamaları ile öğretmen adaylarına davranışları kazandırmaya yönelik etkinlikleri içeren bir derstir (Hacıoğlu ve Alkan, 1995: 46).

Özel Müzik Öğretim Yöntemleri: Öz ve biçim olarak müziksel nitelik taşıyan öğretim yöntemleridir (Uçan, 1999: 34).

Öğretim Planı: Bir öğretim programının belli bir öğrenci grubuna uygulanması sırasında nelerin hangi sıra ile ne zaman ve nasıl yapılacağını gösteren plan (Demirel, 1993: 72).

Yıllık Plan: Öğretmenin bir öğretim yılı süresince ders vermekle yükümlü bulunduğu sınıflarda, program uyarınca belli üniteleri ya da konuları hangi aylarda, yaklaşık olarak ne kadar zamanda işleyeceğini gösteren ve öğretmence hazırlanacak ders yılı başında okul yönetimine verilen çalışma planına denir (Küçükahmet, 2000: 49).

Günlük Plan: Bir ya da birkaç ders saatinde işlenecek konunun ana çizgilerini, bu konuya ilişkin deneyleri, tartışma sorularını, ödevleri, uygulama çalışmalarını, ders araç ve gereçlerini içine alan ve önceden ilgili öğretmence hazırlanan plandır (Küçükahmet, 2000: 53).

1.6. Sayıtlar

Bu araştırmanın dayandığı temel sayıtlar şunlardır:

- Seçilen araştırma yöntemi, araştırmanın amacına, konusuna ve problem çözümüne uygundur.
- Araştırma için ulaşılan kaynaklar ve elde edilen veriler yeterlidir.
- Veri toplama aracı olarak kullanılan anket formları, gözlem formları ve günlük ders planı inceleme formları geçerli ve güvenilir olup, araştırma için gerekli bilgilere ulaşmayı sağlayacak niteliktedir.
- “Öğretmenlik Uygulaması” sırasında gözlenen yeterlikler, “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınmış olan bilgi, beceri ve tutumları yansıtmaktadır.
- ME ABD son sınıf öğrencilerine uygulanan olan bilgi toplama formu (anket) sorularına verilen cevaplar ve uzman görüşleri gerçeği yansıtmaktadır.

1.7. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda 2005-2006 ve 2006-2007 eğitim-öğretim yılında uygulanmakta olan “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi ve bu dersin “Öğretmenlik Uygulaması”na hazırlayıcılığı ile,
- Görüşlerine başvurulmuş ME ABD 2006-2007 eğitim-öğretim yılı son sınıf öğrencileri ile,
- 2006-2007 eğitim-öğretim yılında uygulanmakta olan ilköğretim Müzik Dersi Öğretim Programı ile,
- Zaman ve ekonomik olanaklar dikkate alınarak Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 2006-2007 eğitim-öğretim yılı son sınıf öğrencileri üzerinde yapılan gözlemler ile,
- “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin 4 aylık eğitim süreci ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde araştırmayı temellendiren kuramsal çerçeve, öğretmenlik mesleği, müzik öğretmenliği eğitimi, özel öğretim yöntemleri, müzik öğretim yöntemleri, öğretmenlik uygulaması ve müzik eğitiminde plan ve önemi ana başlıkları altında ele alınmıştır.

2.1. Öğretmenlik Mesleği

Öğretmen, eğitim sisteminin en stratejik parçalarından biridir (Karşlı, 2003: 40). Genel anlamda öğretmenlik, öğretmenin görevi; meslek ise bir kimsenin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iş, sürekli uğraş demektir. Buna göre öğretmenlik mesleği denilince öğretmenin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli öğretme işi veya sürekli öğretme görevi anlaşılır (Uçan, 2000: 53).

2000’de (01.06.2000 tarih ve 340 sayılı MEB Talim ve Terbiye Kurulu Kararı ile) yürürlüğe giren Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı öğretim kurumlarına öğretmen olarak atanacakların atamalarına esas olan alanlar ve mezun oldukları yükseköğretim programları ve aylık karşılığı okutacakları derslere ilişkin esaslar’da:

“Öğretmen: Yükseköğretim kurumlarında genel kültür, özel alan ve pedagojik formasyon eğitimi olarak yetişmiş olan ve her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları ile kurs ve seminerlerde eğitim ve öğretim hizmetlerini yürüten [kimse]” olarak tanımlanmaktadır (Madde 4/f).

Hacıoğlu ve Alkan’a (1995) göre öğretmenlik mesleği; eğitim sektörü ile ilgili olan sosyal, kültürel, ekonomik, bilimsel ve teknolojik boyutlara sahip, alanda özel uzmanlık bilgi ve becerisini temel alan akademik çalışma ve mesleki formasyonu gerektiren, profesyonel statüde bir uğraşı alanıdır. Diğer bir deyişle; eğitime anlam ve ruh veren, onu işlevsel yapan, etkili ve verimli kılan temel unsur öğretmendir.

Bir toplumda eğitimin en genel amacı, o toplumun bireylerini topluma faydalı hale getirmektir. Bu amaca uygun olarak bireyin yetişmesine canlı-cansız elemanlarıyla tüm çevre etki yapar. Bu çevre kavramı içine bireyin ilişkili olduğu, aile kurumu başta olmak üzere iktisadi, siyasi, kültürel ve benzeri kurumlar katılır. Ancak bu kurumlar içinde çocuğun yetişmesinden resmen sorumlu olanı eğitim kurumu, yani okuldur. O halde çocuğun eğitiminden resmen sorumlu olan kişi de öğretmendir (Küçükahmet, 2004: 2).

Nitekim Gözütok (2006) öğretmenin önemini şu şekilde vurgulamaktadır; eğitimin önemli işlevlerinden biri, bireyin kişiliğini olumlu yönde etkilemektir. Bireyin kişiliğinin gelişmesinde aileden sonra en önemli görev okula ve öğretmene düşmektedir.

Olson ve diğerleri (1988: 26-27) müzik öğretmenin önemini ve müzik öğretmeninden beklenenleri ise şu şekilde belirtmişlerdir: Eğitimsel açıdan ders planı hazırlayarak öğretimi gerçekleştiren; etkili bir sınıf yönetimi gerçekleştiren ve öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını giderecek şekilde dersini işleyen; konuşmada tonlamaya, düzgün ve doğru anadil kullanmaya dikkat eden; kendine güveni olan; işlenen konuya göre farklı öğretim yöntemlerini uygulayan ve böylece öğrencileri aktif kılan; konu ile ilişkili olarak ve öğrencilerin de seviyelerini ve kişisel özelliklerini göz önünde bulundurarak ders hedefleri belirleyebilen; müziksel açıdan öğrencilerde müzikal duyarlılığı arttıracak şekilde yaklaşımda bulunan; çalgı ya da çalgılarını aktif şekilde kullanan; işlenen konuda yerine göre müzik tarihi, müzik teorisi, besteleme ve yaratıcılığa yer veren; ders işlenirken öğrencileri müzikal dinlemenin müziksel öğrenmeyi nasıl etkileyeceği konusunda bilinçlendiren; kişisel olarak ise; mesleki hedeflerinde kararlı davranan; müzik öğretiminde doğal bir kararlılık gösteren; öğrencilerle, meslektaşlarıyla, okul yönetimiyle, velilerle ve toplumla iyi ilişkiler kurabilen ve müzik eğitiminde gelişime yönelik çabalar içinde bulunan öğretmen, öğrencileri olumlu yönde etkileyecek ve müzik eğitimi için ideal bir öğretmen olacaktır.

2.2. Müzik Öğretmenliği Eğitimi

Dal öğretmenliği, bir okul veya sınıfta okutulan çeşitli derslerden birinin veya birbiriyle ilgili birkaçının öğretmenliği demektir (Oğuzkan, 1981: 123-124). Dal öğretmenliği sadece ortaöğretimle sınırlı bir öğretmenlik olmaktan çıkmış olup, belirli dallarda ilköğretim düzeyinde de uygulanmaktadır. Müzik öğretmenliği de örgün müzik eğitiminin en temel öğelerinden biri olup, dal öğretmenliği içerisinde yer almaktadır. Öğretmen yetiştiren programlarda ilgili dal öğretmenliğine uygun olarak öğretmen adaylarına öğretmenlik eğitimi verilmektedir.

Müzik öğretmenliği programı ise, müzik öğretmeni adaylarını müzik alanında öğretmenleştirme sürecidir. Müzik öğretmenliği eğitimi programı “müzik bilgisi (alan bilgisi)”, “genel bilgi (genel kültür)” ve “öğretmenlik bilgisi (formasyon bilgisi)” derslerini kapsamaktadır.

Müzik öğretmeni adaylarının öğretmenleşmesi, yani müzik öğretmenliği formasyonu kazanması, bu üç tür bilginin basit bir toplamıyla değil, karmaşık bir bileşimiyle oluşur. Buna göre müzik öğretmenliği formasyonu, alan bilgisi, genel kültür bilgisi ve öğretmenlik bilgilerinden kaynaklanan üç boyutlu, karmaşık bir bütündür.

Öğretmenlik mesleğinin özünü oluşturan öğretmenleşme/öğretmenleştirme uzun bir süreçtir (Uçan, 2001: 88) ve bir müzik öğretmeni adayı aldığı alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi eğitimi sonucu müzik ve eğitim alanlarının temelini oluşturan ilkeler bütününe tam anlamıyla sahip olmalıdır (Abeles, Hoffer & Klotman, 1994: 380-384).

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eğitim programlarında kapsanan öğretmenlik bilgisine yönelik dersler, kendi içerisinde “genel öğretmenlik bilgisi dersleri” ve “müzik öğretmenliği bilgisi dersleri” diye adlandırılabilen iki alt bilgi alanındaki derslerden oluşmaktadır. Genel öğretmenlik bilgisi dersleri bütün öğretmen yetiştiren kurumlar için ortak bilgileri içermektedir. Müzik öğretmenliği bilgisine yönelik dersler ise müzik öğretmenliği dalına yöneliktir.

Genel öğretmenlik bilgisi alanında kapsanan dersler “Öğretmenlik Mesleğine Giriş”, “Gelişim ve Öğrenme”, “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme”, “Öğretim Teknikleri ve Materyal Geliştirme”, “Rehberlik” gibi derslerdir. Bunun yanında müzik öğretmenliği bilgisi alanına yönelik olarak “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersleri ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersi müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen dersler içerisinde yer almaktadır.

Küçükahmet (2004) öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin önemini şu şekilde vurgulamaktadır: Eğer bir meslekten söz ediliyorsa, mutlaka o mesleğin genel kültürü ve alan bilgisi vardır. Eğer sözü edilen meslek öğretmenlik mesleği ise, bu iki boyuta (genel kültür ve alan bilgisi) bir üçüncü boyutun eklenmesi gerekir. Çünkü öğretmen olan kişi kime, neyi, niçin ve nasıl öğretecektir. Bu soruların cevabını bilimsel olarak verebilmelidir. Bu da öğretmen adaylarının “Öğretmenlik Meslek Bilgisi” programlarından geçmesiyle mümkündür.

2.3. Özel Öğretim Yöntemleri

Öğretim, öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireylerde istenilen davranışların gerçekleştirilmesi için uygulanan etkinliklerin tümünü içerir. Öğretimin etkili bir biçimde gerçekleştirilebilmesi için öğretmenlerin öğretim yapacakları alanda bilgi sahibi olmalarının yanında, bilginin bireye nasıl öğretilmesi konusunda da bilgili ve becerili olmaları gerekir. Bir konuyu öğretebilmek için, bilginin kişilere nasıl öğretilmesinin bilinmesi gerekir. Etkili bir öğretim; öğretim ilkelerinden yararlanarak, en uygun yöntem, teknik ve araç-gereçlerin seçilmesi, iyi bir öğretim planının yapılması ve öğrenilenlerin en uygun biçimde değerlendirilmesi ile mümkündür (Harmandar, 2004: III).

Öğretim yöntemleri öğretmenlerin sınıflarda öğrenmeyi sağlamak için yaptıkları uygulamaları içerir. Bir başka deyişle, öğretim amaçlarına ulaşmak için öğretmenlerin öğretim amaçlarını, materyallerini, konuyu, öğretim tekniklerini kullanmalarını ve bunları organize etme biçimlerini ifade eder (Taşpınar, 2005: 9).

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretmenlik programı öğrencileri için geliştirilmiştir. Temel amacı; ilgili alandaki öğretim yöntemlerini ana hatlarıyla tanıtmak, Milli Eğitim okullarındaki öğretim uygulamaları hakkında temel bilgiler kazandırmak ve

öğrencilerde belirli öğretim alanlarına ilişkin öğretme becerileri geliştirmektir (Alkan ve Kurt, Tarihsiz: 159-160).

Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim yöntemleri bilgisi en önemli ve en gerekli derslerden birisidir. Öğretmenin öğretim yapabilmesi için mesleğinin gerektirdiği bilgi ve beceriyi elde etmesi gereklidir. Öğretim, öğretim yöntemleriyle gerçekleşir (Kemertaş; 1999: 1). “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen derslerin ilköğretim veya ortaöğretim kurumlarında niçin okutulacağını, nelerin okutulacağını, nasıl okutulacağını açıklayan ve öğretimle ilgili olası problemlere cevap vermeye çalışan bir derstir.

Başka bir deyişle, öğretmenlik mesleği ile ilgili bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar öğretmenlik meslek bilgisi programlarıyla kazandırılmaktadır. “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi bu programda yer almakta ve derse ait amaçları, ilkeleri, ders konularını, bu konuların işlenebilmesi için uygulanacak yöntem ve teknikleri ele almaktadır. Bu ders, bunlar hakkında gerekli bilgileri verir ve bu bilgilerin uygulanabilir hale gelmesini sağlamaya çalışır (Harmandar, 2004: IV).

Müzik öğretmenliği meslek bilgisine yönelik olan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri bir yandan müzik öğretmenliği alanına, diğer yandan genel öğretmenlik bilgisine yönelik olan derslere dayalıdır. Bu açıdan bakıldığında müzik öğretmenliği bilgisi veren “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri, müzik (alan) bilgisi içeren dersler ile genel öğretmenlik bilgisini içeren derslerin bir kesişim alanıdır. Bu özelliği nedeniyle “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersleri iki yönlü, karmaşık bir yapıya sahiptir. Diğer bir deyişle, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri müzik öğretmeni adaylarının, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eğitim programında ağırlıklı olarak izledikleri ve ilerde öğretmenliğini yapacakları müzik alanında öğretmenleşmelerinin gerçekleştiği önemli bir ders niteliği taşımaktadır.

Yukarıdaki açıklamalarda da görüldüğü gibi, müzik öğretmenliği bilgisine yönelik olan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri, müzik öğretmenliği eğitiminin temelinde yatan, “*bireyleri müzik öğretmenleştirme*”de belirleyici bir yer

ve öneme sahiptir. Bu özelliği nedeniyle de “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri müzik öğretmenliği formasyonunun oluşmasında etkin rol oynayan başlıca derslerden ve buna bağlı olarak da, müzik öğretmenliği formasyonunun temel ve en önemli öğelerinden biridir.

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersi farklı isimlerle müzik öğretmeni yetiştiren kurum ve programlarda hep yerini korumuştur. 1937-1938 ile 1968-1969 öğretim yılları arasında uygulanan Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi Müfredat Programı’na göre; 3 sınıfta yer alan “Müzik Öğretimi Usulü ve Tatbikatı” dersinde haftada üç saat olmak üzere musiki pedagojisi, tarif ve taksimi, okul tegannisi metodu, okul musikisi, ilk ve ortaokullarda musiki öğretmenin gayesi konuları işlenmiştir (Uçan, 1982: 187-198). (EK 7).

1970 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisinde Yayınlanan ve 1969-1970 ile 1977-1978 öğretim yılları arasında uygulanan Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü Programı’nda yine haftada üç saat olmak üzere üçüncü sınıfta “Özel Öğretim Metodu ve Uygulama” dersine yer verilmiştir. Bu derste belirlenen içerik şu şekildedir: Müzik öğretimine giriş; uygulanacak metot veya metotlar üzerinde geniş bilgi, iyi bir müzik dersinin nitelikleri, öncelikle müzik yapma düşüncesine bağlanan bir müzik dersinin çeşitli yollardan örneklerle işlenmesi, müzik eğitiminde kullanılacak şarkıların nitelikleri, okullara uygun şarkı repertuarı, plan, müfredat programlarının ve okul kitaplarının incelenmesi, okullarda ders dışı müzik çalışmaları (koro, çalgı grupları, müzikli oyunlar, konserler, plak dinleme), okullardaki müzik araç ve gereçleri (müzik derslikleri, radyo, teyp, pikap, plak, piyano ve okullarda kullanılan diğer çalgılar, nota tahtası ve çeşitli pratik gereçler), müzik öğretmenin çevresi ve meslek bilgisi; çevresinin müzik yaşayışına tesir etmesi ve çevresindeki olumlu müzik hareketlerine yardımcı olması, çevresinin müziği ve folkloru ile ilgilenmesi ve bunlardan yararlanması, çevresinde yetiştirici kurslar açarak müzik yapma imkanları yaratması, müzik öğretmenin kendini yetiştirmesi; çalgısına devamlı çalışması, açılacak kurslara katılması, imkanlar nispetinde müzik alanındaki gözlem ve bilgilerini tazelemesi ve arttırmaya çalışması, okullarda müzik dersleri uygulaması (ders dinleme, örnek dersler, ders verme, ders eleştirileri) (Uçan, 1982: 173-186). (EK 7).

1978-1979 ile 1981-1982 öğretim yılları arasında uygulanan Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Programı’nda ders adı “Müzik Eğitiminde Yöntemler” haline dönüşmüş ve her ikisi de kuramsal olarak ikişer saat ve ikişer kredi olmak üzere ders “Müzik Eğitiminde Yöntemler I ve II” olmak üzere iki döneme yayılmıştır. “Müzik Eğitiminde Yöntemler I” dersi üçüncü sınıfın ikinci (bahar) yarıyılında alınmakla birlikte, ders içeriği şu şekilde yapılmıştır: Müzik eğitiminin temel ilkeleri, müzik öğretim yöntemleri: genel bir bakış;

kavramlar, ilkeler, yöntemler. Şarkı (ezgi) öğretimi, müziksel işitme-okuma-yazma öğretimi, çalgı öğretimi. Ders dışı müzik etkinlikleri, çalgı, ses ve çalgı-ses toplulukları.

“Müzik Eğitiminde Yöntemler II” dersi dördüncü sınıfın birinci (güz) yarıyılında yer almıştır. Bu dersin içeriği ise; müzik (müfredat) programları, öğretim ve çalışma planları, müzik eğitiminde kullanılan müzikler, ders kitapları ve yardımcı kaynaklar, araç ve gereçler, müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme, uygulama kısmı ise; örnek müzik derslerini ve müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme, müzik ders ve çalışma planlarını hazırlama, müzik ders ve çalışmalarını yürütme, değerlendirme şeklindedir (Uçan, 1982: 158-172). (EK 7).

1997-1998 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanan Müzik Öğretmenliği Lisans Programı’nda ise, “Özel Öğretim Yöntemleri I” dersi üçüncü sınıf bahar yarıyılında, “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersi dördüncü sınıf güz yarıyılında yer almaktadır. Bu derslerin içerikleri ise; konu alanında öğretim yöntemleri, öğrenme-öğretme süreçleri, genel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanması, konu alanındaki ders kitaplarının eleştirisel bir açıyla incelenmesi ve özel öğretim yöntem ve stratejileri ile ilişkilendirilmesi, mikro öğretim uygulamaları ve öğretim değerlendirilmesi şeklindedir (YÖK, 1998).

Ayrıca, Yükseköğretim Kurulu’nun yurtdışında denkliği bulunan üniversitelerde “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin eşdeğeri niteliğindeki derslerin tanımlarına bakıldığında:

Amerikan Katolik Üniversitesi Benjamin T. Rome Müzik Okulu (The Catholic University of America – Benjamin T. Rome School of Music)’nda MUS 453 ve MUS 454 kodlu “İlköğretimde Genel Müzik Yöntemleri” (Elementary General-Choral Music Methods) ve “Ortaöğretimde Genel Müzik Yöntemleri” (Secondary General-Choral Music Methods) adı altında ilköğretim okullarında genel müzik eğitimi için çeşitli sistem ve kaynaklardan derlenmiş yaklaşımlar, Orff, Kodaly ve Dalcroze gibi günümüz yöntemlerine bakış ve alana dayalı uygulama içeren konular bulunmaktadır (<http://music.cua.edu/courses/descriptions.cfm>).

Kansas Üniversitesi (The University of Kansas) Güzel Sanatlar Okulu Müzik Eğitimi (School of Fine Arts)’nde MEMT 420 kodlu “İlköğretim ve Ortaöğretimde Genel Müzik Öğretimi” (Teaching Elementary and Secondary General Music) dersi yer almaktadır (http://arts.ku.edu/~sfa/programs/undergraduate/broch/ubroch_music-edu.shtml).

Minnesota Morris Üniversitesi (University of Minnesota Morris)'nde “Müzik Öğretiminde Yöntemler” (Methods of Teaching Music) adı altında bulunan ders içerisinde amaçlar, program, özel öğretim yöntemleri ve materyaller bulunmaktadır (<http://onestop2.umn.edu/courses/mo/courses.jsp?designator=MUSE&submit=Show+the+courses>). Northwestern Üniversitesi (Northwestern University School of Music)'nde “Genel Müzik Öğretimi I” (Teaching General Music I) ve “Genel Müzik Öğretimi II” (Teaching General Music II) adı altında dersler yer almaktadır. Bu derslerde öğretim yapılacak yaş grubunun müziksel gelişimindeki düzeylerine uygun olarak stratejiler ve program materyalleri, müzik derslerinde yaratıcılığı geliştirme, okullarda genel müzik eğitiminin etkili öğretimi ve yenilikçi yaklaşımlar üzerinde durulmaktadır(<http://www.music.northwestern.edu/pdf/programs/SOMUgradHandbook07-08.pdf>).

Rochester Üniversitesi (University of Rochester) Eastman Müzik Okulu (The Eastman School of Music)'nda “İlköğretimde Genel Müzik Metotları” (Elementary General Music Methods) ve “Ortaöğretim Genel Müzik Metotları” (Secondary General Music Methods) dersleri bulunmaktadır (http://www.esm.rochester.edu/degrees/bm_core.php). Southern California Üniversitesi (University of Southern California) Thornton Müzik Okulu (USC Thornton School of Music)'nda “Müzik ve Hareket: Orff Yaklaşımı” (Music and Movement: The Orff Approach) dersinde doğal hareketler, doğaçlama, Orff çalgılarını çalma, vücudu ritim aleti olarak kullanma, şarkı söyleme ve konuşma yoluyla Orff Schulwerk yöntemlerini kullanarak ritmik ve melodik eğitimin verilmesi konuları işlenmektedir. Ayrıca “Genel Müzik Öğretimi” derslerinde Orff, Kodaly, Dalcroze yaklaşımlarının yer almasıyla birlikte kavramsal öğrenme ve gelişme için yöntem ve materyaller işlenmektedir (<http://www.usc.edu/dept/publications/cat2006/schools/music/undergraduate/#education>).

Günümüzde müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda uygulanmakta olan programlarda “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersleri müzik öğretmenliği eğitimi sürecinde müzik öğretmeni adaylarına müzik öğretim yöntemleri, ilköğretim ve ortaöğretim müzik dersi programı, öğretim ve çalışma planları, yıllık plan ve günlük plan, müzik ders kitaplarının ve yardımcı kitapların

incelenmesi, müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme, örnek müzik derslerini dinleme, izleme ve eleştirme ve müzik çalışmalarını dinleme, izleme ve eleştirme gibi müzik öğretmenliği rollerini kazandırmayı amaçlamaktadır.

Bir müzik öğretmeni halen uygulanmakta olan programdaki adıyla “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin içeriğinde bulunan müzik öğretim yöntemlerinin özelliklerini, katkılarını ve sınırlılıklarını bilmelidir. Bu bilgilerini konunun özelliklerini, öğrencilerin hazır bulunuşluğu, öğrenci mevcudu, sahip olduğu kaynaklar, kendisinin yönetime yatkınlığı ve yöntemi kullanma becerisi, sınıfın ya da müzik dersliğinin fiziki koşulları ve zamanla ilgili sınırlamalarla harmanlayarak yöntem zenginliği içeren dersler planlamalıdır (Gözütok, 2006: 297).

2.4. Müzik Öğretim Yöntemleri

Müzik öğretim yöntemi, müzik öğretimi sürecinde veya müziksel öğretme-öğrenme etkinliklerinde amaca ulaşmak ya da hedefe erişmek için bilinçli ve mantıklı olarak seçilen ve izlenen düzenli yoldur. Müzik öğretim yöntemleri, müzik öğretim süreçlerinin veya müziksel öğretme-öğrenme etkinliklerinin en önemli öğelerinden biridir (Uçan, 1999: 31). Çünkü müzik öğretim yöntemi ile birlikte çalışmalar düzenlenir ve kontrol altına alınır. Gereksiz alıştırmalara, incelemelere, gereçlerin boş yere kullanılmasına, bocalamalara ve tehlikeli hatalara düşülmemiş olunur. Bu bakımdan müzik öğretim yöntemi müzik eğitiminde öğretime yön veren, öğretmene yolunu gösteren pusula gibidir. Yöntem, müzik eğitiminde öğretimin güvenle yürütmesini sağlar.

Öğretmenin seçmiş olduğu öğretim yöntemleri, öğrencileri başarıya götürebilmelidir (Orlich, 1994: 150). Seçilen öğretim yöntemi ya da yöntemleri öğretim planının temelini oluşturur. Öğretim yöntemi belirlemede öğretmen en önemli faktörlerden biridir. Belirlenen hedefler doğrultusunda, hedeflere ulaşmak için seçilen öğretim yöntemleri ve bunu öğrencilere aktarma yolları öğretmenin etkinliği ile doğrudan ilişkilidir. Öğretim yönteminin belirlenmesinde ikinci derece önemli olan etken ise öğrencilerdir. Her öğrenci farklı öğretim yöntemlerine farklı şekillerde cevap verebilir. Çünkü öğrenciler akademik yetenekleri, ilgileri, güdülenme düzeyleri ve kişilik özellikleri bakımından çok çeşitlilik gösterirler. Buna

ek olarak; öğrenciler yetiştikleri kültür ortamı, tutumları, alışkanlıkları, değerleri bakımından da çok farklılık gösterebilmekte ve bu da öğrenmelerindeki etkilenmeyi çok farklı boyutlara taşıyabilmektedir. Bütün bu bireysel farklılıklar seçilen öğretim yöntemindeki etkiyi değiştirebilecektir. Üçüncü bir etken ise; dersin belirlenen hedefleri ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleridir. Seçilen öğretim yöntemi bu hedefler doğrultusunda değişebilecektir (Eggen & Kauchak, 1995: 10-12).

Öğretim etkinliklerinin başarılı olabilmesi, diğer bir ifadeyle öğrenmenin etkili bir şekilde gerçekleşmesi, öğretim yönteminin iyi seçilmesine bağlıdır. Öğretmenin alanıyla ilgili bilgisi ne kadar fazla olursa olsun nasıl öğretileceğini bilmiyorsa, yani öğretim yöntemini seçemiyor ve uygulayamıyorsa, öğretmede başarılı olması beklenemez. Diğer bir ifadeyle, öğretim etkinliklerinde başarı sağlanabilmesi için öğretmenin konuyu iyi bilmesi ve konuya en uygun öğretim yöntemini seçmesi gerekmektedir (Orhaner ve Tunç, 2003: 83). Tüm bunlardan dolayı etkili bir müzik öğretimi, çeşitli hedefler doğrultusunda farklı öğretim yöntemlerinin sağlıklı, doğru, tutarlı ve bilinçli bir şekilde seçilip, uygulanmasıyla gerçekleşir.

Uçan (1999: 31), müzik eğitiminde geçmişten günümüze doğru çok çeşitli müzik öğretim yöntemleri uygulanagelmekte olduğunu, bunlardan bazılarının eğitimin genelinden veya diğer eğitim alanlarından müzik eğitimi alanına alınmakta ve aktarılmakta, bazılarının ise müzik eğitimi alanında oluşturulmakta ve geliştirilmekte olduğunu belirtmiştir. Müzik eğitiminde kullanılan müzik öğretim yöntemlerini genel, özel ve özgül olmak üzere üç ana boyut ve aşamada düşünen Uçan (1999: 33); müzik öğretim yöntemlerini, 1. genel müzik öğretim yöntemleri, 2. özel müzik öğretim yöntemleri ve 3. özgül müzik öğretim yöntemleri olmak üzere üç ana türe ayırmaktadır. Ayrıca bu üç ana türün belirli yönleriyle birbirlerinden farklı olmakla birlikte, birbirlerinden tamamen ayrı, kopuk ve bağımsız olmadığını da belirtmektedir.

Genel müzik öğretim yöntemleri, öz ve biçim olarak eğitim alanlarının tümüne genel veya tümü için geçerli öğretim yöntemlerinin müzik eğitimine aktarılmış, uygulanmış, uyarlanmış biçimleridir. Genel müzik öğretim yöntemleri,

daha çok, ilişkin oldukları genel eylem veya etkinlik türlerine göre adlandırılır. Müzik eğitiminde kullanılan başlıca genel müzik öğretim yöntemleri şunlardır:

1. Anlatma Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi
2. Tartışma Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi
3. Soru Sorma/Yanıtlama (Yanıt Alma) Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi
4. Araştırma/İnceleme Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi
5. Oyunlaştırma Yoluyla Müzik Öğretim Yöntemi

Bunun yanında daha birçok genel müzik öğretim yöntemi sayılabilir. Özel müzik öğretim yöntemleri ise, öz ve biçim olarak müziksel nitelik taşıyan, müziksel eylem ve etkinlik türlerine göre adlandırılan öğretim yöntemleridir. Bu özel müzik öğretim yöntemlerinden bazıları şunlardır:

1. Harflerle Müzik Öğretim Yöntemi: Müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi, sesleri nota adlarının ilk harfleriyle göstererek ve harfleri perde adlarıyla adlandırarak öğretme yoludur.
2. Karmalı Müzik Öğretim Yöntemi: Müziksel işitme okuma ve yazmayı harfli yöntemle, rakamlı yöntemin (sesleri dereceleriyle belirtme ve bu dereceleri rakamlarla gösterme) bazı öğelerini birlikte kullanarak ve birbiriyle kararak öğretme yoludur.
3. Grafiklemeli Müzik Öğretim Yöntemi: Müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi, sesleri (notaları) dizek üzerinde grafikleyerek öğretme yoludur.
4. Aralıklamalı Müzik Öğretim Yöntemi: Do majör dizinin (tonun) veya belirlenen bir ana dizinin esas aralıklarını model-kalıp olarak alıp başka dizilerdeki (tonlardaki) her türlü aralığı bunlara göre öğretme yoludur.
5. Renklerle Müzik Öğretim Yöntemi: Müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi, sesleri (notaları) renklerle göstererek öğretme yoludur.

6. Beden Diliyle (Mimiklemeli) Müzik Öğretim Yöntemi: Belirli ses yüksekliklerini ve ritimleri belirli el kol ve parmak işaretleri ve devinimleriyle ve belirli yükselti ayarlamalarıyla öğretme yoludur.
7. Genel Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi; Müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi-çalmayı, sesleri belirten ve genel nota denilen belirli işaretler kullanıp notalayarak, yani genel nota yazısı kullanarak öğretme yoludur.
8. Grafik Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi: Müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi-çalmayı, sesleri belirten ve grafik nota denilen belirli işaretler kullanıp notalayarak öğretme yoludur.
9. Karma Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi: Müziksel işitme, okuma, yazma ve söylemeyi-çalmayı, sesleri belirten ve adına genel ve grafik nota denilen belirli işaretleri birlikte kullanıp notalayarak öğretme yoludur (Uçan, 1999: 44-65).
10. Devinmeli-Ritimlemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcroze Yöntemi): Müziksel işitme, okuma, yazma ve söyleme davranışlarını kazandırmada ritmik hareket, işitme eğitimi ve doğaçlamayı içeren müziksel öğretim yoludur (Campbell&Scott-Kassner, 1995: 48).
11. Toplu Söylemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi): Müziksel davranışları, birlikte şarkı söyleyerek öğretme ve geliştirme yoludur (Campbell&Scott-Kassner, 1995: 48).
12. Devinmeli/Ritimlemeli/Doğaçlamalı Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi): Ritmik biçimli doğal hareketler ile, yani bedensel devinimler ile müziksel temel oluşturmaya çalışan müzik öğretim yoludur (Campbell&Scott-Kassner, 1995: 48).
Bir başka deyişle orff öğretisi; dil, müzik ve dansa dayalı, “yaşayarak öğrenme” ilkesinin temel alındığı, yaratıcılığın geliştirilmesinin ön planda olduğu ve öğrencilerin aktif olduğu bir müzik öğrenme yaklaşımıdır (Uçal ve Bilen, 2004: 147)
13. Yetenek Geliştirmeli Müzik Öğretim Yöntemi (Suzuki Yöntemi): Müziksel gelişmeye ilişkin bilişsel, duyuşsal, devinişsel ve sezişsel

davranışları, müzik yeteneğini geliştirerek öğretme yoludur (Uçan, 1999: 72).

Müzik öğretim yöntemlerinin üçüncü alt ana türü olan özgül müzik öğretim yöntemleri müzik türüne özgü olan müzik öğretim yöntemleridir. Bu yöntemler daha çok ilişkin olduğu duyu, konu, beceri ve eylem veya alışım/çalışım türüne göre adlandırılır. Konu türüne ilişkin başlıca özgül müzik öğretim yöntemleri:

1. Ezgi Yoluyla Öğretim Yöntemi
2. Şarkı Yoluyla Öğretim Yöntemi
3. Çalgı Yoluyla Öğretim Yöntemi
4. Müzik Yazısı Yoluyla Öğretim Yöntemi
5. Müzik Bilgisi Yoluyla Öğretim Yöntemi (Uçan, 1999: 36-37).

Müzik öğretmeni dersi ve işleyecek olduğu konuyla ilgili en uygun öğretim yöntemlerini kullanabilmelidir. Kısacası, öğretmen her öğrencinin bedensel, zihinsel, psikolojik, özelliklerine, öğretimin amaçlarına, ele alınan konuya, konunun özelliğine, çevreye, sınıfına, araç ve gereçlere göre yöntemi ya da yöntemleri seçebilmelidir (KEMERTAŞ, 1999: 185). Başka bir deyişle; müzik eğitiminde istendik kalıcı davranış değiştirmek için etkin ve uygun öğretim yöntemlerini seçme ve uygulama çok önemlidir (ŞENTÜRK, 1998: 169).

Etkin bir öğretim için yöntem zenginliğine gitme artık evrensel bir kural haline gelmiştir. Öğretmenin etkin bir öğretim için seçim yapabileceği yöntem sayısı sınırsızdır. Çünkü her öğretmen kendi yaratıcılığını katarak yeni yöntemler geliştirebilmektedir. Bu nedenle burada ele alınan yöntemlerin yalnızca kullanımı en yaygınlardan birkaçı olduğunu vurgulamak gerekmektedir (Küçükahmet, 2000: 71).

Loughran'a (1997: 61) göre öğretim, uygun öğretim yöntemlerini kullanarak öğrenmeyi sağlamaktır. Öğretimde uygun öğretim yöntemlerini seçme bilinci öğretmen yetiştiren kurumlardaki eğitim sırasında verilmelidir.

Yukarıda da belirtildiği gibi, öğretmenlik meslek bilgisi dersleri arasında müzik eğitimi alanına aktarılmış genel öğretim yöntemleri, müziksel nitelik taşıyan özel öğretim yöntemleri ve konu türüne ilişkin olan özgül müzik yöntemleri olmak

üzere üç çeşit öğretim bilgisi bulunmaktadır. Genel müzik öğretim yöntemleri, özel müzik öğretim yöntemleri ve özgül müzik öğretim yöntemleri, müzik öğretmenliği mesleğini seçen bütün öğretmen adaylarının, müzik öğretimiyle ilgili bilmeleri gereken temel bilgi, beceri, yöntem ve tekniklerin kazandırılması gereken konuları içerir. Büyükkaragöz (1997)'ün de üzerinde durduğu gibi, öğretmen adayları öğretim yöntemlerinin temel kavramlarını, konuları işlerken uyulacak ilkeleri, uygulanacak yöntem ve teknikleri, bunların yararlı ve yetersiz yönlerini, etkili olarak nasıl uygulanabileceklerini, müzik eğitimi programlarının nasıl ele alınacağını ve geliştirileceğini, demokratik sınıf yönetiminin nasıl olması gerektiğini, sınıfta disiplinin nasıl sağlanacağını, müzik eğitimi teknoloji uygulamalarını, müzik öğretiminde araç ve gereçlerden nasıl faydalanılacağını tüm müzik alan dersleri ve genel öğretmenlik bilgisi derslerinde öğrendikleri gibi, özellikle “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde ağırlıklı olarak öğrenirler. Görüldüğü gibi bunlar müzik eğitiminde bütün müzik öğretmenlerinin bilmeleri gereken, müzik eğitimi destekleyici, tamamlayıcı ve bütünleyici olan önemli konulardır.

2.5. Öğretmenlik Uygulaması

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eğitim programlarında bulunan “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve “Özel Öğretim Yöntemleri II” derslerinin ve genel olarak müzik öğretmenliği eğitiminin daha etkin olabilmesi ve gerçekçi bir nitelik kazanabilmesi için öğretmenlik uygulamasına yönelik derse yer verilmiştir. “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ilgili öğretim elemanlarının sorumluluğunda ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında yürütülen uygulama etkinliklerini içermektedir.

“Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde müzik öğretmeni adaylarının öğrenme-öğretme süreçlerine doğrudan ya da dolaylı olarak katkısı bulunan temel kavramları, ilkeleri ve ilgili bilgileri uygulama süreçlerinde etkili biçimde işe koşmaları, okul içi ve okul dışında öğrencilerle doğrudan temaslarla yapılan etkinlikleri gerçekleştirmeleri beklenir.

Hacıoğlu ve Alkan, (1995: 47) “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin genel amacının, öğretmen adaylarına alan kültürü, genel kültür ve öğretmenlik formasyonu derslerinde kazandıkları bilgi, beceri, tutum, değer ve alışkanlıkları mesleki ortamda etkili, verimli ve güvenli olarak kullanma olanağı sağlayarak, onların bireysel ve mesleki gelişmelerine katkıda bulunmak olduğunu açıklamışlar ve uygulama etkinliklerinin esas itibarıyla öğretmen adayında bireysel ve mesleki gelişmeyi sağlayacak ortamı oluşturmayı ve bu maksatla gerekli yaşantıları sağlamayı hedef aldığını da vurgulamışlardır.

Öğretmen olarak yetişecek öğrencilerin öğrenim süresince edindikleri bilgi ve beceriyi, meslek alanında güvenle ve bilerek kullanabilmeleri son derece önemlidir. Bunun koşulu da yeterli deneyimi kazandıracak bilinçli bir uygulama çalışmasıdır (Kuran, 1992: 292).

“Öğretmenlik Uygulaması” dersi farklı isimlerle müzik öğretmeni yetiştiren kurum ve programlarda hep yerini korumuştur. 1925-1937 yılları arasında Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlükte olan Musiki Muallim Mektebi Talimatnamesi’nin 4. maddesine göre; “Mektebin tahsil müddeti dört senedir. Bunun ilk üç senesi tedrisata, son dördüncü senesi tatbikata mahsustur.” ifadesi mevcuttur. Yine talimatnamenin 11. maddesi şu şekilde belirtilmiştir: “Musiki Muallim Mektebi’nde üçüncü sınıf tahsilini muvaffakiyetle ikmal eden talebe tatbikat sınıfına dahil olur. “Muallim muavini” sıfatını ihraz ederek, “Orta Tedrisat Muallimler Kanunu”nun 14. maddesi mucibince geçirmeleri لازمگelen “staj” müddetini mektepte imrar ederler.” (Uçan, 1982: 197).

1978-1979 ile 1981-1982 öğretim yılları arasında uygulanan Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Programı’nda ders adı “Uygulama” olan ve yönetmeliğin 46. maddesi gereğince Bölüm Kurulunun planlarına uygun olarak ortaöğretim kurumlarında bir ay süreli olmak üzere verilen bir derstir. Bu ders; örnek müzik dersleri ve müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme, müzik ders ve çalışma planlarını hazırlama, müzik ders ve çalışmalarını yürütme ve değerlendirme içeriklidir.

1997-1998 ile 2006-2007 öğretim yılları arasında uygulanan müzik öğretmenliği lisans programına göre öğretmenlik formasyon derslerinden birisi olan, 5 kredi değerindeki ve sekizinci dönemde (4. yıl bahar yarıyılı) zorunlu olarak alınan,

uygulama ders saati ve laboratuvar saati olarak bir dönemdeki hafta sayısı olan 14 haftalık süreç içerisinde yer alan “Öğretmenlik Uygulaması” dersi içeriği ise şu şekilde belirtilmiştir: “Müzik öğretmen adayının kazanmış olduğu bilgi ve becerilerini bir okul ortamında deneyip geliştirebilmesi ve mesleğinin gerektirdiği özellikleri kazanabilmesi için planlanan bir derstir. Haftada iki saatlik seminer ve altı saatlik öğretmenlik uygulamasından oluşan bir derstir. Bu ders kapsamında yer alması önerilen etkinlikler şunlardır: Uygulama okulunda değişik sınıflarda öğretmenlik yaparak müzik öğretmenliği mesleğinin yeterliklerini geliştirme, müzik alanındaki ders programlarını anlayabilme, müzik dersine hazırlık, ders sunma, müzik ders kitaplarını değerlendirme, ölçme ve değerlendirme yapabilme, müzik dersi yıllık planı inceleme, okuldaki müzik etkinliklerine katılma, yönetme, öğrenci-öğretmen ve okul yönetimi ile uyumlu çalışma”.

“Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki etkinliklerin daha sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilmiş olan bilgilerin tam anlamıyla uygulanabilmesi ve müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında eğitim-öğretim etkinliklerinin istenilen amaca ulaşabilmesi ve eğitimde birlik ve bütünlüğün sağlanabilmesi için müzik öğretmeni adaylarının “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde planlı, programlı ve düzenli olmaları; yani planlamaya yeterince önem vermeleri ve derslere hazırlıklı girmeleri gerekmektedir.

2.6. Müzik Eğitiminde Plan ve Önemi

Planlama, öğrencilere hangi bilgi, beceri ve davranışların kazandırılacağını, bu bilgi, beceri ve davranışlar kazandırılırken hangi eğitim ve öğretim etkinliklerine yer verileceğini belirleyen çabalardır. Plan, neyin, ne zaman ve niçin yapılacağını, eğitim ve öğretim sürecinde hangi yöntem ve tekniklerin, hangi araç ve gereçlerin, hangi eğitim ve öğretim araçlarının kullanılacağını belirlemeyi sağlar. Eğitimin amaçlarına ulaşabilmek için öğretmenlerin eğitim ve öğretim etkinliklerini planlamaları gereklidir (Kemertaş, 1999: 77). MacDonald and Healy bir öğretmenin ders planının, kendisine ders sırasında amaçlar, etkinlikler ve öğretim yöntemlerinin uygulanması bakımından hatırlatıcı bir anahtar niteliğinde olacağını ve böylece ders

öğretmenin ve öğrencilerin derse daha fazla güdülenmiş olacağını belirtmektedirler (MacDonald & Healy, 1999: 106). Öğretim planlarının temel amacı; bir öğretim programının belli bir yer ve zamandaki uygulanış şeklinin belirlenmesidir (Özçelik, 1998: 210).

Bütün bunlara ek olarak; eğitim-öğretim kurumlarında eğitim etkinliklerine ve derslere hazırlıklı girmek yasal yönden zorunlu, eğitsel yönden gereklidir (Küçükahmet, 2000: 47). Bu gerekliliğin yanında, öğretim yöntemleri ancak etkin bir eğitim-öğretim planı ile etkili hale getirilebilir (Şentürk, 1998: 169).

Ders planları öğretim programlarının yalnızca zamanlanması, içeriğin belli bir sıraya konması şeklinde düşünülmemelidir. Planın bunlarla birlikte esas işlevi, öğretim programlarında yer alan tüm öğelerin karşılıklı etkileşim içerisinde bir bütün olarak işe koşularak arzu edilen hedeflere ulaşmasının sağlanmasıdır. Böyle bir yaklaşım ve uygulama aynı zamanda öğretmen ve öğrencinin başarılı olması, uygulamanın amacına ulaşması için önemlidir (Yılmaz-Sünbül, 2003: 61). Eğer öğretmenin sınıf ortamında zorlanması istenmiyorsa ve öğrencinin zamanını en ekonomik şekilde değerlendirmesi isteniyorsa, öğretmenin öğrenme-öğretme süreçlerini planlaması kaçınılmazdır (Coşkun, 1998: 12). Tüm bunlardan dolayı; öğretmenlik mesleğinde planın önemli bir yeri vardır.

Çöndü (1999) planın yararlarını ve işlevlerini şu şekilde açıklamıştır: Plan öğretmene; eğitim ve öğretimde neyi, niçin ve nasıl öğreteceği üzerinde düşünmesini; ders konularının ne zaman, ne kadar süre içerisinde işleneceğinin ve hangi sıraya göre düzenleneceğinin, ayrıca program ve konuların belirtilen süre içinde bitirilmesini; öğretmen ve öğrencinin zaman kazanmasını ve dağınıklıktan kurtulmasını, amaçlara ulaşılacak en uygun yöntem, teknik, araç ve gerecin seçilip derslere hazırlanmış olarak girilmesini; öğrencilerin eğitim-öğretim açısından beklentilerine, ilgi, ihtiyaçlarına ve yeteneklerine göre yetiştirilmelerini; eğitim ve öğretim sonuçlarının değerlendirilmesinin daha sağlıklı ve güvenilir olmasını; eğitim ve öğretimde öğretmen ve öğrencilerin daha düzenli olmalarını ve birlikte çalışma alışkanlığı oluşmasını; eğitim ve öğretim uygulamaları içinde değişik alternatiflere ve düşüncelere açıklık getirilmesini sağlar.

Kısacası plan; dersin haritasının görülmesi, güdülenmenin sağlanabilmesi, bu doğrultuda iyi bir sınıf idaresi ve zamanlamanın yapılabilmesi ve ders yılı boyunca adım adım alınan yolun görülmesi işlevlerini görür (Freiberg&Drisscoll, 2000: 25-30; Butt, 2003: 1-4; John, 1993: 78-79).

Alkan ve Kurt (Tarihsiz); planların bir öğretim gereci olduğunu ve öğretmenin az enerji sarfıyla verimli bir işlevde bulunmasına yardımcı olduğunu, öğrenme-öğretme etkinliklerinde süreklilik sağladığını ve bu süreçlerde kullanılacak yöntem ve ortamların çeşitli ve zengin olmasına katkıda bulunduğunu belirtmektedirler. Bu bakımlardan plan, etkili öğrenmenin ön koşulu olup, öğretimde hayati bir önem taşımaktadır (Perrott, 1982: 12; Arends, 1998: 40; Price&Nelson, 2003: 20; Cooper ve diğerleri, 1977: 20-23).

Binbaşıoğlu (1981) ise; iyi planlanmış derslerin, öğretim amaçlarının başarıyla gerçekleşmesine yardım edeceği ve planın öğretim programı ile yönetmeliklerde sorumlu tutulmuş olmasından başka, özellikle öğretmen adayının kendisine güven duygusunu kuvvetlendireceğini, ayrıca iyi hazırlanmış öğretim planlarının öğretmeni başarıya ulaştırmada en önemli araç olacağını vurgulamaktadır.

İlköğretim okullarında müzik dersleri diğer derslere oranla daha çok uygulamaya yöneliktir. Uygulama ağırlıklı olarak işlenen derslerin süre açısından dikkatli ve özenli bir şekilde planlanması ve eğitim-öğretim aşamasında bazı yetersizliklere yol açmayacak şekilde düzenlenmesi gereklidir. Bu durum özenli bir şekilde planlama yapmanın gereğini bir kez daha ortaya koymaktadır. Bu yüzden, müzik eğitiminde müzik öğretiminin ve eğitiminin daha verimli olmasını sağlamak ve olası aksaklık ve yetersizlikleri önleyebilmek için diğer tüm ders ve eğitim-öğretim etkinliklerinde olduğu gibi plan ve planlamanın önemli bir yeri vardır.

Uçan (1999: 8) müzik öğretim planını, müzik öğretim programının belli bir yer ve zamandaki belli bir öğrenci gurubuna, o gurubun öğretmeni tarafından uyarlanmış şekli ve müzik öğretim programını ise; belli bir yer ve zamanda, belli bir öğrenci gurubuna uygulanmak gerektiğinde veya istendiğinde, o yer ve zamanda, o öğrenci gurubunun müzik öğretiminden sorumlu öğretmen tarafından o öğrenci

gurubuna uyarlanarak müzik öğretim planına dönüştürülmesi şeklinde tanımlamaktadır.

Belirtildiği gibi; müzik öğretiminin yöneticisi konumundaki öğretmenin görevi ise, belirlediği müziksel öğrenme hedefleri doğrultusunda, öğrenci ve müziksel öğrenme süreci özelliklerine uygun olarak dışsal olayları seçme, düzenleme, uygulama ve denetlemedir. O halde öğretmenin, müzik öğretimini planlama, uygulama ve değerlendirmede yetkin olması gerekmektedir (Yıldız, 2002: 14-15).

Müzik öğretmen adaylarının söz konusu ders planlarını uygulama zorunluluğu araştırma kapsamında geliştirilen ölçme araçlarına da yansımış ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde gözlenen öğrenciler bu doğrultuda da değerlendirilmeye çalışılmıştır.

2.7. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılan kuramsal yayın ve araştırmalarla, bu çalışmaya yöntem açısından ışık tutan araştırmalara yer verilmiştir. Yurt içinde ve yurt dışında araştırma konusu ile birebir örtüşen çalışmalara rastlanmamış olması nedeni ile benzerlik taşıyan araştırmalar yer almıştır. Belirtilen bu araştırmalar öncelikle müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen derslerin müzik öğretmenliği mesleğindeki işlerliğini belirlemeye yönelik değerlendirme içerikli araştırmalar, ardından “Öğretmenlik Uygulaması” dersine yönelik araştırmalar ve daha sonra “Özel Öğretim Yöntemleri” ile ilgili yapılmış olan araştırmalar olarak ele alınmış ve tarih sırası da gözetilerek verilmiştir.

2.7.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Süer’in 1980 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Öğretim” isimli doktora tezinin amacı; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğretime ilişkin ilgililerin görüşlerini ve eğilimlerini saptamak, bu görüş ve eğilimleri program geliştirme öğeleri açısından yorumlamak ve değerlendirmek ve değerlendirme sonuçlarına göre gerekli önerilerde bulunmaktır.

Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda Milli Eğitim'in amaçlarının ve kurumun müzik öğretmeni yetiştirme amacının “kısmen gerçekleştiği”, derslerin ve konuların amaçlarının gözlenebilir davranışlar olarak Milli Eğitim'in ve kurumun amaçlarıyla bağıntılı olarak saptanmadığı ve uygulama öğretim programında; özel alan, öğretmenlik formasyonu ve genel kültür dersleri içeriklerinin hem ağırlıklarının, hem de öğretim programına yerleştirilmelerinin yeterli olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Araştırmada ayrıca “Özel Öğretim Yöntemleri” dersine ilişkin okullardaki uygulama derslerinde kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin, büyük ölçüde öğretmenin ve öğrencinin sesine ve bir ölçüde de çalgısına dayalı yöntem ve teknikler olduğu belirlenmiştir.

Demirbatır'ın 1998 yılında hazırlamış olduğu “Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Viyolonsel Eğitimi (Genel Durum)” isimli doktora tezinin amacı; Türkiye’deki eğitim fakülteleri müzik eğitimi bölümlerinde viyolonsel eğitiminin genel durumunu belirli boyutlarıyla inceleyip ortaya koymak, böylece viyolonsel eğitiminin geliştirilmesi ile ilgili yeni görüş, öneri ve çalışmalara daha geçerli, sağlıklı ve güvenilir bir zemin hazırlamaktır. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, müzik eğitimi bölüm başkanlarının viyolonsel eğitimi müzik öğretmenliği eğitimi veren kurumlar için büyük ölçüde gerekli gördükleri ve viyolonsel öğrencilerinin “Öğretmenlik Uygulaması”nda ana çalgılarını aktif olarak yeterli düzeyde kullanmaları gerektiği vurgulanmıştır.

Tebiş'in 2002 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Keman Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak Müzik Öğretmenliği Formasyonu Açısından Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinin amacı; müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki keman öğretiminin müzik öğretmenliği formasyonu açısından incelenmesi ve keman öğretim programlarının geliştirilebilmesine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda müzik öğretmenlerinin meslek yaşamlarında keman çalgısını etkin bir şekilde kullanmadıkları, keman öğretim programlarının amaçlarının ve içeriklerinin müzik öğretmenliği mesleğinden

uzak olduğu ve keman repertuarını oluşturan içeriklerin müzik öğretmeninin ders içi ve ders dışı etkinliklerde kullanabilmesine olanak tanımadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Karkın'ın 2002 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında ‘Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi’ ile ‘Seçmeli Ders’ Adı Altında Okutulan Armoni Dersinin Analizi ve Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinin amacı, Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Öğretmenliği Programı Anabilim Dalları’nda uygulanmakta olan “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ile “Seçmeli Ders” adı altında okutulan armoni dersi öğretim etkinliklerinin mevcut durumunu saptayarak program öğeleri açısından analizini yapmak, böylece genel bir değerlendirmeye varmak olmuştur. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda armoni öğretiminin müzik öğretmeni yetiştirme amacını ‘kısmen’ gerçekleştirebildiği (%44,0) sonucu ortaya çıkmıştır.

Yiğit ve Akdeniz (2002) “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Değerlendirilmesi” isimli çalışmalarında belirtilen derste ulaşılması amaçlanan davranışların ne derece kazanıldığının belirlenmesini amaçlamışlardır. Bu amaçla hazırlanan anket sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda istenen davranışların yeterince kazanılmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Onuray Eğilmez'in 2003 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Eğitimi Yetiştiren Kurumlardaki Piyano Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Piyano/Elektronik Orgu Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinin amacı; ilköğretim, lise ve dengi okullarda uygulanmakta olan müzik dersi öğretim programlarında öngörülen ders içi ve ders dışı müzik etkinliklerinin gerçekleşmesi bakımından müzik öğretmenlerinin piyano/elektronik orgu kullanma yeterliklerini kendi görüşlerine göre saptamak, böylece, Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretimini müzik öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirmeye çalışmak olmuştur. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda müzik eğitimi anabilim dallarında uygulanmakta olan piyano öğretim programlarının ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarının müzik dersi amaçlarına tam olarak uymadığı, alınan piyano

eğitimi ile müzik öğretmeni adaylarının uygulamada iyi düzeyde piyano çalabilseler bile eşlik yapamadıkları ve müzik öğretmenlerinin geleneksel müzikte piyano çalgısını kullanma ve bu konuda kaynağa ulaşmada sıkıntı yaşadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Akgün'ün 2005 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Ses Eğitimi Alan Derslerinin Müzik Öğretmenliği Formasyonu Açısından İncelenmesi” isimli doktora tezinin amacı; ilk ve ortaöğretim okullarında uygulanmakta olan müzik dersi öğretim programlarında öngörülen ders içi ve ders dışı müzik etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde, müzik öğretmenlerinin lisans eğitimleri sırasında ses eğitimi alan derslerinden edindikleri bilgi ve becerileri, müzik öğretmenliği mesleğinde kullanmada gösterdikleri yeterlik durumlarını belirlemek ve böylece müzik eğitimi anabilim dallarındaki ses eğitimi alan derslerini müzik öğretmenlerinin uygulamaya ilişkin görüşlerine dayalı olarak değerlendirmektir. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda ses eğitimi alan derslerinin öğretmenlik mesleğiyle yeterince ilişkili olmadığı, derslerin süresinin derslerde öğrenilen bilgileri öğretmenlik mesleğine aktarabilmesi için yeterli olmadığı ve ses eğitimi derslerinde kullanılan repertuarın müzik öğretmenliği mesleğine yönelik olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çelik ve Önal'ın 2005 yılında hazırlamış oldukları “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi” isimli araştırmada, öğretmen yetiştiren kurumlarda 1998-1999 öğretim yılında uygulamaya konulan öğretim programında ikinci sınıf II. yarıyılta verilen “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme” dersinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada öğrenci görüşleri için anket, öğretim elemanı görüşleri için ise görüşme tekniği uygulanarak veriler toplanmış ve istatistiksel işlemler sonucu bulgulara ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin dersin belirlenen hedeflerini önemli ölçüde gerçekleştiremedikleri gözlemlenmiştir.

Sönmezöz'ün 2006 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinin amacı, müzik öğretmenlerinin, müzik

eğitimi anabilim dallarındaki eşlik öğretime ve eşlik yapabilmedeki yeterliklerine ilişkin görüşleri alınarak, sözkonusu anabilim dallarında eğitim verilen eşlik dersinin uygulamadaki görünümüne göre öngörülen eşlik davranışlarını gerçekleştirmeleri bakımından genel bir değerlendirme yapmaktır. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, ilköğretim, lise ve dengi okullarda görev yapan müzik öğretmenlerinin müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki eşlik eğitimi derslerini; genel, ders içi ve ders dışı eşlik davranışları açısından yeterli bulmadıkları ve kendilerini okul şarkılarına eşlik edebilme yeterlikleri bakımından eksik ya da yetersiz gördükleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Güven'in 2006 yılında hazırlamış olduğu “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Kazandırdığı Yeterlikler Yönünden Değerlendirilmesi (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği)” isimli araştırmanın amacı; eğitim fakültelerinin lisans programı 3. sınıfında okutulmakta olan “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersinin, öğretmen adaylarına kazandırdığı yeterlikleri öğrenci görüşlerine göre değerlendirmektir. Araştırmada veriler yazar tarafından geliştirilen bir ölçek aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal alanla ilgili çoğu davranışı yeterli düzeyde kazandıkları, psikomotor alanla ilgili belirlenen çoğu davranışları ise, kazanamadıkları ortaya çıkmıştır.

Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında eğitim ve öğretimi yapılmakta olan derslerin incelendiği araştırmalar ele alındığında; derslerin belirlenen hedeflerinin önemli ölçüde gerçekleştirilemediği ve öğrenilen bilgilerin müzik öğretmenliği mesleğine aktarılamadığı, buna bağlı olarak öğretmen adaylarının hedeflenen davranışları istendik düzeyde kazanamadıkları ve mesleki yaşamlarındaki ders içi ve ders dışı etkinliklerde sıkıntı yaşadıkları belirtilmiştir.

Gözütok'un 1978 yılında yapmış olduğu “Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Aile Ekonomisi ve Beslenme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulaması Dersi Hedeflerine Ulaşma Dereceleri” isimli yüksek lisans tezinde, “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde dönem sonunda öğretmen adaylarının bu derse

yönelik bilişsel, duyuşsal ve psikomotor hedeflerine ne ölçüde ulaştığının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada veriler gözlem fişi, anket ve uygulama dosyalarının incelenmesi yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonunda, öğretmen adaylarının öğretimin planlanması konusundaki hedeflere ulaşmada istenir başarı oranının %30'un üstüne çıkmadığı; buna göre öğretmen adaylarının öğretim planlaması içinde hedef saptama, analizleme, yöntem seçme, öğretim aracı seçme ve değerlendirme konusunda yetersiz oldukları; ayrıca öğretmen adaylarının yalnızca %34'ünün birden çok yöntemle öğrencileri tanıma ile ilgili hedefe ulaşmış oldukları; öğretim aracını hazırlama ve kullanma (%80), öğretim planını eğitim ortamında uygulama (%50), öğrenci tanıma tekniklerini uygulama ve değerlendirme (%70), öğretmenlerle öğretmen-öğrenci ilişkisi kurma (%75) ve öğretmenlik mesleğine bağlılık (%95) gibi konularda belirtilen yüzde oranlarına göre başarılı oldukları görülmüştür.

Ulusoy'un 1979 yılında yapmış olduğu "Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Giyim Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarında Karşılaştıkları Güçlükler, Nedenleri ve Alınması Gereken Önlemler" isimli yüksek lisans tezinde, Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Giyim Bölümü öğrencilerinin "Öğretmenlik Uygulaması" çalışmalarında karşılaştıkları güçlükleri ve nedenlerini belirleyerek, bu nedenlerin giderilmesinde alınması gerekli önlemleri öğrencilerin, uygulama öğretmenlerinin ve Kız Meslek Lisesi Giyim Bölümü sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayanarak saptamak ve bu üçlü arasındaki işbirliği derecesini ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmada veriler anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, öğretmen adaylarının dersi planlama (ünite ve ders planı yapma), öğretim ortamını ve öğrenciyi derse hazırlama, dersi işleme ve uygulama ve değerlendirme etkinliklerinde çeşitli güçlüklerle karşılaştıkları saptanmıştır. Ayrıca; "ders işleme" aşamalarında her üç grup "pek çok" ve "çok" işbirliği yapma gereğine inanırken, "değerlendirme ve öğrenciyi kılavuzlama faaliyetleri" alanında işbirliğinin çok az gerçekleştiği ya da hiç gerçekleşmediği yönünde bulgular elde edilmiştir.

Hacıoğlu'nun 1990 yılında hazırlamış olduğu "Öğretmenlik Uygulaması Modeli" isimli doktora tezinin temel amacı; öğretmen eğitimi programları

kapsamında yer alan öğretmenlik uygulamalarında karşılaşılan sorunları ortaya çıkarmak ve Türk Eğitim Sisteminin mevcut koşullarına uygun bir öğretmenlik uygulama modeli geliştirmektir. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda; öğretmenlik uygulamalarının eğitim fakülteleri ile uygulama yapılan okullardaki öğretim elemanı, yönetici, ders öğretmeni ve öğretmen adayı gruplarının konuya yaklaşım biçimine göre birbirinden farklı nitelikte yürütüldüğü; uygulama etkinlikleri süresince öğretmen adaylarına mesleki deneyim kazanabilecekleri yeterli öğrenme ortamlarının düzenlenmediği ve öğretmen eğitiminde yönetim, fiziksel kapasite yetersizliği, ilgili grupların davranışları ve program yapısından kaynaklanan öğretmenlik uygulaması sorunları olduğu tespit edilmiştir.

Kazu'nun 1990 yılında hazırlamış olduğu "Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ile Teknik Eğitim Fakültesi'nde Yapılan Öğretmenlik Uygulamalarının Yürütülmesine İlişkin Görüşler Üzerinde Bir Araştırma" isimli yüksek lisans tezinin genel amacı, 1989-1990 bahar yarıyılında Fırat Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi ve Fen-Edebiyat Fakültesi'ndeki öğretmen adaylarının son yarıyılıda yaptıkları "Öğretmenlik Uygulaması"nın yürütülmesine ilişkin görüşler belirlenerek genel bir değerlendirme yapmaktır. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda; uygulama okullarındaki ders öğretmenlerinin hizmet yıllarının 1-5 yıl (%41,7) olduğu ve dolayısıyla öğretmenlik uygulamaları konusunda fazla bir tecrübeye sahip olmadıkları; öğretmen adaylarının %70,4'ünün fakülteden mezun olmaya yakın öğretmen olmayı istedikleri ve Fen-Edebiyat Fakültesi'nin fen bölümlerindeki öğretmen adaylarının %22,2'si, sosyal bölümlerindekilerin %19,7'si doğrudan "Öğretmenlik Uygulaması" dersine hazırlık niteliğinde verilmekte olan "Özel Öğretim Metotları" dersinin uygulama çalışmalarında birinci derecede yararlı olduğunu belirtmişlerdir.

Şentürk'ün 1994 yılında yapmış olduğu "Müzik Öğretmenliği Programındaki Uygulama Dersleri ve Çevre İlişkileri" isimli araştırmasında, öğretmenlik uygulamasında uygulamacı (uygulama öğrencisi), denetleyici ve çevre açılarının ne kadar sağlam kurgulandığı ve her bir ögenin diğer öğelerle olan ilişkisinin

belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veriler anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının öğrencilik sürecinde aldıkları kuramsal bilgiler ile uygulama arasında ilişki kuramadıkları, kuramsal bilgiyi aktaramadıkları sonucu ortaya konmuştur.

Eski'nin 1997 yılında yapmış olduğu “Öğretmenlik Uygulamalarında Araştırma Okulları Modeli” isimli yüksek lisans tezinde, Eğitim Fakültelerinde okuyan sınıf öğretmeni adaylarına verilen alan eğitimi bilgisinin yeterliliği anlaşılmış ve geliştirilmesi için nasıl bir yapılanma gerektiği üzerinde durulmuştur. Araştırmada veriler anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, “Öğretmenlik Uygulaması”nın sınıf öğretmeni adaylarının meslek bilgisini geliştirmede yeterli olmadığı ve genel kültür, alan bilgisi ve meslek bilgilerini oluşturan genel eğitim ve alan eğitimi derslerinin teori ile pratiğinin dengeli olarak bütünleştirecek şekilde öğretmenlik uygulamasına yansıtılarak verilmediği anlaşılmıştır.

Bilen'in 1997 yılında yapmış olduğu “Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi Bölümü Programı ile Edindikleri Bilgi ve Becerileri Uygulamalara Yansıtılabilmelerinin Değerlendirilmesi” isimli çalışmada, müzik öğretmeni yetiştiren eğitim kurumlarında okutulan “Müzik Öğretim Yöntemleri” ders programlarının “program geliştirme” açısından değerlendirilerek, bu ders programının geliştirilmesine yönelik somut öneriler getirmek amaçlanmıştır. Araştırmada veriler anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, öğretim elemanı ve öğrencilerin %90'ının ders amaçlarını kapsam bakımından yeterli görmedikleri, %50'yi aşan bir kısmının ise, ders programına eklenecek ve çıkarılacak konular olduğunu düşündükleri sonuçlarına varılmıştır.

Bağcıoğlu'nun 1997 yılında hazırlamış olduğu “Genel, Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültelerindeki Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri” isimli yüksek lisans tezinde “Öğretmenlik Uygulaması” sürecinde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunların nedenlerinin ortaya çıkarılması ve bu verilere dayanarak önerilerde bulunulması amaçlanmıştır. Araştırmada veriler anket aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda; öğretmen adaylarının “Öğretmenlik Uygulaması” dersindeki yeterliklerinin “Eğitimde Program Geliştirme”, “Genel

Öğretim Yöntemleri”, “Özel Öğretim Yöntemleri” ve “Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme” derslerinde gerekli davranışları kazanmalarına bağlı olduğu; Eğitim Fakülteleri ile MEB arasında öğretmenlik uygulamalarına ilişkin yasal bir düzenlemenin olmamasının “Öğretmenlik Uygulaması” sürecinde bir çok soruna yol açmakta olduğu; öğretmen adaylarının fakültede edindikleri bilgi ve beceriler ile uygulama okulunda kendilerinden beklenen davranışların farklılık göstermesinin, kendilerine güven duymalarını engelleyebilecek bir sorun olarak ortaya çıktığı ve öğretmen adaylarının alan bilgilerinin yetersiz olmasının öğretim planlarının içeriğini oluşturmada güçlük çekmelerine neden olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Tüfekçi’nin 1998 yılında yapmış olduğu “Öğretmenlik Uygulamasının Değerlendirilmesi: Gazi Eğitim Fakültesi’nde Bir Uygulama” isimli çalışmasında, öğretmen adaylarının okul uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar irdelenmiş ve genel olarak öğretmen adaylarının uygulama okullarında yapılan faaliyetlerden yeterli kazanımı elde etmediklerinin altı çizilmiştir.

Koç’un 1998 yılında yapmış olduğu “Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğrencileri Üzerindeki Etkileri” isimli yüksek lisans tezinin amacı; öğretmenlik uygulamasının öğretmen adaylarının bilgi, beceri ve tutumları üzerindeki etkilerini ortaya koyarak, uygulama çalışmalarının öğretmen eğitim programlarındaki önemini bir kez daha açığa çıkarmaktır. Araştırmada veriler, mesleki bilgileri ölçmek için test, mesleğe yönelik görüşleri belirlemek için anket ve iletişim ağırlıklı sınıf içi öğretmen davranışları için de gözlem formu aracılığıyla elde edilmiştir. Araştırma sonunda, öğretmenlik yapma isteğinin, uygulama dersi sonrasında anlamlı olmamakla birlikte azaldığı; “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin adayların meslekle ve kendileriyle ilgili düşüncelerinde de önemli değişiklikler yaratırken, kendilerine güvenlerini de arttırmış olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Rıza ve Hamurcu’nun 2000 yılında hazırlamış oldukları “Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulamasına Yönelik Görüşleri” isimli araştırmada, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)/Dünya Bankası (WB) işbirliğiyle ve Milli Eğitimi Geliştirme Projesi (MEGP) kapsamında geliştirilen projede uygulanması öngörülen Öğretmenlik Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması

derslerine yönelik öğrenci görüşlerini irdelemek amaçlanmıştır. Araştırmada veriler anket yoluyla toplanmış ve istatistiksel analizler ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin uygulamalara yönelik olumsuz görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir.

Köroğlu, Başer ve Yavuz'un 2000 yılında hazırlamış oldukları "Okullarda Uygulama Çalışmalarının Değerlendirilmesi" isimli araştırmada, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi, İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Fakülte-Okul işbirliği projesi kapsamında 1998-1999 öğretim yılı sonunda, Okul Deneyimi I-II ve Alan Öğretimi I-II derslerini alan OÖFMA Matematik Ana Bilim Dalı öğretmen adaylarının, öğretim üyelerinin ve uygulama öğretmenlerinin görüşlerini alıp değerlendirmeyi, sorunlara çözüm aramayı ve öneriler sunmayı amaçlamışlardır. Araştırmada veriler anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, Buca Eğitim Fakültesi ve İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında iletişim eksikliği olduğu, uygulama okullarındaki öğretmenlerin haftalık ders programlarının sıkça değişmekte olduğu ve uygulama okulları ile fakültedeki dönem başlangıç tarihlerinin farklı olması öğretmen adaylarının uygulamalarının düzenli ve periyodik olarak yürütülmesinde sıkıntı yarattığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Yükrük'ün 2002 yılında hazırlamış olduğu "Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulamasında Sınıf Ortamında Seslerini Kullanma Becerileri" isimli doktora tezinin temel amacı, müzik öğretmeni adaylarının Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Programlarında yer alan ses eğitimi dersi sürecinde edindikleri bilgi ve becerileri müzik öğretmenliği uygulamalarına nasıl yansıtabildiklerini saptamak ve bulgulara ilişkin öneriler getirmektir. Araştırmada verilerin bir bölümü gözlem yolu ile, bir bölümü ise; anket yolu ile elde edilmiştir. Araştırma sonunda müzik öğretmeni adaylarının ses üretiminde bedensel ve zihinsel hazırlanmışlık durumunda solunumu doğru kullanma (%48,0); sesi doğru yerde, doğru ve temiz olarak üretme, rezonans bölgelerini kullanarak büyütme, zenginleştirme (%44,0); şarkı öğretimi sürecinde doğru ses üretimine yönelik örnekleri yeterli zaman dilimi içinde kullanma (%16,0) konularında yeterli olmadıkları görülmüştür.

Ünver, 2003 yılında yapmış olduğu “Öğretmenlik Uygulamasında İşbirliği: Bir Durum Çalışması” isimli araştırmasında, eğitim fakültesi yöneticisi, uygulama okulu yöneticisi, öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve öğretmen adaylarının hangi konularda ve nasıl işbirliği yapabileceklerine ilişkin yeterli bilgileri olup olmadığının ortaya çıkarılmasını amaçlamıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum çalışması deseni uygulanmış, veriler açık uçlu soruları içeren bir anket ile toplanmış, toplanan veriler üzerinde betimsel analiz tekniği uygulanmıştır. Çalışmanın sonuçları eğitim fakültesi yöneticisi ve öğretim elemanlarının işbirliğini hangi konularda ve nasıl yapabileceklerine ilişkin yeterli bilgileri olduğunu, diğerlerinin ise bu konuda yeterli bilgileri olmadığını göstermiştir.

Özbek ve Aytekin 2003 yılında yapmış oldukları “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Bakış Açıları ve Öğretmenlik Uygulaması Dersinden Memnuniyet Durumları Üzerinde Bir Araştırma” isimli çalışmalarında, Eğitim Fakültelerine devam eden son sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleği bakış açıları ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersinden memnuniyet durumlarını değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmada veriler örneklem grubuna uygulanan bilgi formu ile toplanmış ve istatistiksel değerlendirmeleri yapılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler, genel olarak “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde fakülte öğretim elemanlarından memnun olduklarını, uygulama okulu ders öğretmenlerinden iyi bir iletişim kurma, dersi birlikte yürütebilme gibi isteklerinin olduğunu belirtmişlerdir.

Azar’ın (2003) yapmış olduğu “Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine İlişkin Görüşlerin Yansımaları” adlı çalışması, “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerine öğretmen adaylarının, uygulama okulu öğretmenlerinin ve fakülte eğitim elemanlarının bakış açılarının neler olduğunu tespit etmek ve gelecek öneriler doğrultusunda bu dersleri daha etkin bir yapıya kavuşturabilmek için neler yapılması gerektiği konusunda çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada belirlenen örneklem grubuna anket uygulanarak ve görüşme yapılarak veriler toplanmış ve elde edilen veriler istatistiksel işlemlerle değerlendirilmiştir. Araştırma süreci sonunda, “Okul

Deneyimi I-II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde sağlıklı bir işbirliğinin olmadığı, iki kurum arasında koordinasyon eksikliği olduğu, bu derslerde ayrılan sürenin yetersiz olduğu, uygulama öğretmeninin seçimi konusunda yeterince özen gösterilmediği ve uygulama öğretmenlerinin her birine çok fazla öğretmen adayı verildiği sonuçlarına varılmıştır.

Şahin’in 2003 yılında hazırlamış olduğu, “Eğitim Fakültelerindeki Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğrenme-Öğretme Süreci Açısından Değerlendirilmesi” isimli doktora tezinin amacı, Eğitim Fakültelerindeki Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Programında yer alan öğretmenlik uygulaması dersinin öğrenme-öğretme süreci açısından değerlendirilmesi ve öğretmen adaylarının son sınıfta yapmakta oldukları “Öğretmenlik Uygulaması”nın öğrenme-öğretme sürecinin daha verimli olması için bu işin düzenlenmesi ve yürütülmesi ile görevli ve ilgili olan kişilere ışık tutmasıdır. Araştırmada veriler anket yoluyla elde edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlik uygulamasının yapıldığı uygulama okullarındaki yönetici ve uygulama öğretmenlerinin, öğretmen adaylarının çalışmalarını düzenlemek ve değerlendirmek için, Eğitim Fakülteleri ile eşgüdümü sağlayabilecek düzeyde bir iletişimde bulunmadıkları görülmüştür.

Çiçek Sağlam ve Sağlam (2004) “Öğretmenlik Uygulaması ve Okul Deneyimi Derslerinin Yürütülmesinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri” isimli çalışmada “Okul Deneyimi” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin yürütülmesinde öğretmen adaylarının ve uygulama öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların çözümü için getirdikleri önerileri saptamayı amaçlamışlardır. Veri toplama amacıyla öğretmen adaylarına ve uygulamada görev alan öğretmenlere iki açık uçlu soru yöneltilerek görüşleri alınmıştır. Elde edilen bulgulara göre fakülte ve uygulama okulları arasındaki iletişim ve işbirliği düzeyinin arttırılması ve uygulamada görev alacak öğretmenleri bilgilendirmek amacıyla seminerler düzenlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Altan Ayrancıoğlu’nun 2004 yılında yaptığı “Öğretmenlik Uygulaması: Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim dalı Örneği” isimli çalışması, fakülte-okul işbirliği koordinasyonu çerçevesinde

gerçekleştirilen “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” olmak üzere üç dersin amacına uygun olarak işlenip işlenmediğini irdelenmek, uygulama esnasında karşılaşılan güçlüklerin çözüm yollarını tartışmak amacıyla yapılmıştır. Veri toplamak üzere anket uygulanmış, elde edilen veriler istatistiksel yöntemler ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda bu derslerin verimli bir şekilde uygulanabilmesi için yeterli koordinasyonun sağlanamadığı belirlenmiş, bu derslerin gözden geçirilmesi ve okul seçiminde titizlik gösterilmesi gereği vurgulanmıştır.

Gökçe ve Demirhan’ın 2005 yılında yapmış oldukları “Öğretmen Adaylarının ve İlköğretim Okullarında Görev Yapan Uygulama Öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulaması Etkinliklerine İlişkin Görüşleri” isimli araştırmada, uygulama öğretmenleri ve öğretmen adaylarının ilköğretim okullarında gerçekleştirilen öğretmenlik uygulaması etkinliklerine ilişkin görüş ve önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre; öğretmen adayı, uygulama öğretmeni ve öğretim elemanı arasındaki işbirliğinin yeterli düzeyde olmadığı, uygulama öğretmenlerinin ders planları ve materyallerin geliştirilmesi sürecinde yeterince destek olmadıkları ve uygulama etkinliklerine ilişkin uygulama öğretmenleri ve öğretmen adaylarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkmıştır.

Özkan ve diğerleri (2005) “Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okullarında Yaptıkları Öğretmenlik Uygulamasının Yetişmelerindeki Rolü” isimli çalışmalarında, öğretmen adaylarının 4. sınıfın son döneminde yapmış oldukları “Öğretmenlik Uygulaması” çalışmaları ile öğretmenlerin hizmet öncesi eğitime yönelik yeterliklerine sağladığı katkıyı öğrenci görüşleri doğrultusunda belirlemeyi amaçlamışlardır. Veriler, anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen yetiştirme programında belirlenen 1. Alan Bilgisi, 2. Öğretme-Öğrenme Sürecini Yönetme, 3. Kişisel ve Mesleki Özellikler ve 4. Rehberlik Bilgisi olmak üzere dört başlık altında toplanan öğretmen yeterliklerinin kazanılmasında, öğretmenlik uygulaması etkinliklerinin toplam (%61) ile orta düzeyde bir katkı sağladığı ve bunun yeterli sayılamayacağı tespit edilmiştir.

Sarioğlu ve diğerlerinin 2005 yılında yaptıkları “Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Öğretmen Adaylarının Alan Bilgisi ve Öğretmenlik Meslek Dersleri İle Öğretmenlik Uygulaması Dersi Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” isimli çalışmalarında, El Sanatları Eğitimi Bölümü Öğretmenlik programlarındaki son sınıfında okuyan öğretmen adaylarının akademik başarılarına ilişkin veriler kullanılarak “Öğretmenlik Uygulaması” dersindeki başarıları arasındaki ilişki irdelenmiştir. Araştırmada öğretmen adaylarının genel alan bilgisi dersleri (7. yarıyıla kadar olan tüm derslere ait) ve öğretmenlik meslek bilgisi dersleri olmak üzere üç boyutta belirlenen ortalama başarıları ile “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde gösterdikleri başarı karşılaştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde düşük başarı gösterdikleri, alan bilgisi derslerinde ise nispeten daha yüksek başarı gösterdikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Topkaya ve Yalın (2005), Aydın ve Ankara il merkezlerindeki 18 ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler üzerinde bir araştırma gerçekleştirmişler ve uygulama öğretmenliğine yönelik tutum ölçeği geliştirilmesi aşamalarını sunmuşlardır.

Çetintaş ve Genç’in 2005 yılında yaptığı “Almanca Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Derslerine İlişkin Görüş ve Deneyimleri” isimli çalışmalarında, Eğitim Fakültelerinin Almanca Öğretmenliği Bölümlerinde okuyan öğrencilerin uygulama okullarında edindikleri deneyimler ve yaşadıkları sorunların saptanmasını amaçlamışlardır. Araştırmada veriler görüşme ve atölye çalışmaları yoluyla toplanmış ve çok katılımlı bir oturumda değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda, öğretmen merkezli öğretimin sürdürüldüğü; daha çok ders kitabına bağlı kalındığı; öğretmen adaylarına yeterince ders anlatma olanağının verilmediği, öğretmen adaylarının %60’ının okul yöneticileriyle sınırlı iletişimde bulunduğu, %75’nin okul hakkında bilgilendirilmediği, %70’inin okullarda zümre toplantısı ve hizmet içi eğitimine katılmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Aydın (2005), öğretmenlik uygulaması derslerinin nasıl daha verimli hale getirilebileceği ile ilgili olarak, öğretmen adayının sonraki meslek hayatında bilimsel

nitelikli eğitim araştırmalarına olan mesafeli duruşunun engellenebileceğini, Marmara Üniversitesi'nde yaptıkları bir çalışmaya dayanarak belirtmektedir.

Işıkoğlu, İvrendi ve Şahin (2007) “Öğretmenlik Uygulaması Sürecine Öğretmen Adaylarının Gözüyle Derinlemesine Bir Bakış” isimli çalışmalarında, ilköğretimin birinci kademesinde “Öğretmenlik Uygulaması” sürecinde karşılaşılan sorunları saptayarak, öğretmen adaylarının deneyimlerini derinlemesine ortaya koymayı ve öğretmen eğitimi literatürüne katkı sağlamayı amaçlamışlardır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan durum incelemesi kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşmeler, betimleyici gözlemler aracılığıyla toplanmış, içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda adayların sınıfta varlıklarını ortaya koymada zorluk çektikleri, yabancılık hissettikleri ve uygulama öğretmenleri ve diğer personelle profesyonel ilişkiler kurmada zorluk çektikleri sonuçları ortaya çıkmıştır.

Gündüz ve Sunay (2007) “Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Etkinliğine İlişkin Görüşleri” isimli çalışmalarında Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinin etkinliğine ilişkin görüşlerini tespit etmeyi ve ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda çözüm önerileri geliştirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmada belirlenen örneklem grubuna anket uygulanarak veriler toplanmış ve anket sonucunda elde edilen veriler istatistik işlemlerle değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili görüşlerinin olumlu olduğu, bunun yanında bayan ve erkek öğretmen adaylarının, ders içi ve ders dışı etkinliklerinde danışman öğretim elemanları ile kurdukları iletişim ve danışman öğretim elemanlarının destek ve rehberliği ile ilgili görüşleri arasında ve “Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili olarak yüksekokullar arasında ve staj yapılan okullar arasında (ilk ve orta öğretim, özel ve devlet okulları) üniversite öğrencilerinin görüşlerinde istatistiksel olarak anlamlı fark ortaya çıkmıştır.

Ünlüönen ve Boylu’nun 2007 yılında yapmış oldukları “Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesinde Uygulanan Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Yönelik Öğretmen ve Öğretim Elemanı Görüşleri Üzerine Bir Araştırma”

isimli çalışmada, öğretim elemanı ve öğretmenleri “Okul Deneyimi I”, “Okul Deneyimi II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini çeşitli yönlerden değerlendirmeleri ile yapılan değerlendirmeler arasında farklılık olup olmadığı konusunda bilimsel veriler elde etmek amaçlanmıştır. Araştırmada veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda belirtilen derslerde gerek öğretim elemanı başına düşen, gerekse uygulama öğretmeni başına düşen öğretmen adayının sayısının fazla olduğu ve bu derslere öğretim elemanları ve uygulama öğretmenlerince gereken özenin gösterilmediği belirlenmiştir.

“Öğretmenlik Uygulaması” dersi ile ilgili olarak incelenen araştırmalarda; öğretmenlik eğitimi veren yükseköğretim kurumları ve uygulama okulları arasında yeterince işbirliği olmadığı, uygulama okullarına gönderilen ve uygulama öğretmeni başına düşen öğretmen adayı sayısının fazla olduğu ve bu durumun öğretim etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde zorluklara yol açtığı, öğretmen adaylarının mesleki deneyim kazanabilmeleri için, okul ve uygulama öğretmenin seçiminde göz önünde bulundurulması gereken; okulun fiziksel kapasitenin yeterliliği, uygulama öğretmenin mesleki deneyimi gibi konularda yeterli titizlik ve özenin gösterilmediği, öğretmen adaylarının kuramsal bilgiyi aktarma konusunda yeterince başarı gösteremedikleri ve sınıfta varlıklarını ortaya koyma konusunda zorluk yaşadıkları, bu açılarından “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde *uygulamaya yönelik çalışmalar* üzerinde durulması gerektiği vurgulanmıştır.

Dindar ve Yaman’ın (2002) yaptığı “Öğretmenlerin İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Fen Bilgisi Dersinde Öğretim Yöntemlerini Kullanma Durumları” isimli araştırmaları, ilköğretim okulları 4. ve 5. sınıflarda yürütülmekte olan fen bilgisi dersinde, öğretim yöntemlerinin, öğretmenler tarafından ne kadar yeterlilikle kullanıldığıнын belirlenmesi ve fen bilgisi dersinde kullanılması gereken öğretim yöntemlerinin kullanımını olumsuz yönde etkileyen etmenlerin ortaya çıkarılması amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonunda, öğretmenlerin en fazla anlatım ve soru-cevap yöntemini kullandıkları, deney ve gösteri yöntemini orta sıklıkta ve drama ve proje yönetimini ise az kullandıkları sonuçları tespit edilmiştir.

Bilen (1983) “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Okutulan ‘Müzik Öğretim Yöntemleri’ Dersinin ‘Program Geliştirme’ Açısından Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda okutulan “Müzik Öğretim Yöntemleri” dersini program geliştirme açısından değerlendirilmiştir. Araştırma; ilgili dersin programının geliştirilmesine yönelik somut öneriler getirebilme amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla hazırlanan anket sonucunda elde edilen veriler betimsel yöntemlerle çözümlenip karşılaştırmalar yapılarak program hakkında yargıya varılmıştır.

Karataş’ın 1991 yılında hazırlamış olduğu “Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretmenlik Sertifikası Programında ‘Özel Öğretim Yöntemleri ve Uygulama’ Ders Programının Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezinin amacı; adı geçen programa devam eden öğrencilerin, “Özel Öğretim Yöntemleri ve Uygulama” dersinin bir gereği olarak “Öğretmenlik Uygulaması”na gittikleri ortaöğretim kurumlarında “ders verme” yeterlikleri ile şimdiye değin aldıkları Öğretmenlik Meslek Bilgisi dersleri arasındaki ilişkilerin belirlenmesi ve işlevsel önerilerde bulunulmasıdır. Araştırmada veriler gözlem formu aracılığı ile toplanmıştır. Araştırma sonunda, öğretmen adaylarının “ders verme” etkinliği sırasındaki davranışlarının %49,6’sı “etkili”; %24,8’i “orta”; %17,9’u “çok etkili”; %4,0’ü “az etkili”; %1,0’i “etkisiz” düzeylerde bulunmuştur.

Bükeç’in 2003 yılında hazırlamış olduğu “Müzik Öğretim Yöntemleri Dersindeki Kazanımların Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans tezinin amacı; ilköğretim ve ortaöğretim müzik öğretmenlerinin, müzik öğretmenliği eğitimi sırasında almış oldukları “Müzik Öğretim Yöntemleri” dersinde kazanmış olmaları gereken bilgi, beceri ve davranışların kullanılabilirlik düzeyini ele almaktır. Araştırmada veriler anket uygulaması ve görüşme tekniği ile elde edilmiştir. Araştırma sonunda, ilköğretim ve ortaöğretim okullarındaki müzik öğretmenlerinin, özellikle müzik özel öğretim yöntemleri ve çağdaş yöntemlerini bilme ve uygulamada sıkıntı çektikleri, dolayısıyla çeşitli yöntemleri konulara uygun hale getirebilmede (%24,2) başarı gösteremedikleri sonucuna ulaşmıştır.

Karamustafaoğlu ve Akdeniz (2005) “Özel Öğretim Yöntemleri Uygulamalarında Fizik Öğretmen Adaylarının Gerçekleştirdikleri Etkinliklerin Değerlendirilmesi” isimli çalışmalarında, Fizik Tezsiz Yüksek Lisans Programı’nda uygulanan “Özel Öğretim Yöntemleri I” dersinin yürütülme sürecinin tanıtılması ve bu süreçte bütünleştirilmiş 5 yıllık ve 4+1,5 yıllık olmak üzere iki farklı programda yetişen fizik öğretmen adaylarının ilgili derste yürüttükleri etkinliklerindeki başarı düzeylerinin ölçülmesi ve karşılaştırılmasını amaçlamışlardır. Araştırmada verilerin elde edilmesi ilgili dersin uygulamalarına iki gruptan katılan öğretmen adaylarının hazırladığı ödevlerin, geliştirilen inceleme kriterlerine göre değerlendirilmesi ve mülakatların yapılması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda her iki grupta da öğretmen adaylarının ödevleri hazırlama sürecinde “hedef davranış yazma” ve “bilimsel formata uygun rapor hazırlama” konularında zorlandıkları tespit edilmiş, dersin yürütülme sürecinde dersin geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Koca, Koç ve Özlü’nün 2007 yılında yapmış oldukları “Meslek Dersi Öğretmenlerinin Öğretme Sürecinde Öğretim Yöntemlerini Kullanma Durumları” isimli çalışmada, Ankara’da bulunan Kız Meslek Liseleri Tekstil Konfeksiyon Bölümü atölye ve meslek dersi öğretmenlerinin, öğretme sürecinde kullandıkları öğretim yöntemlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veriler öğretmen görüşlerinin alınması yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun anlatım, yaparak yaşayarak öğrenme, gösterip yapma (demonstrasyon) ve soru-cevap yöntemini ağırlıklı olarak kullandıkları görülmüştür.

Aydın (1999) “İlköğretim Okullarında Öğretmenler Tarafından Yapılan Ders Planlarının Yönetici, Müfettiş ve Öğretmenlerce Değerlendirilmesi” isimli yüksek lisans çalışmasında, Bolu ili ilköğretim okulu öğretmenleri ve yöneticileri, ayrıca Bolu ilinde görev yapan ilköğretim müfettişlerinin, öğretmenlerin yapmış oldukları yıllık, ünite ve günlük ders planlarının gerekliliğine ilişkin görüşlerini saptayıp, analiz etmeyi ve gerekli durumlarda önerilerde bulunmayı amaçlamıştır. Araştırmada veriler anket yolu ile toplanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; ilköğretim okullarındaki yönetici ve öğretmenler ve ayrıca ilköğretim müfettişleri yıllık

planların, ünite planlarının ve günlük planların yapılmasını gerekli gördükleri; ancak günlük planların yapılmasının gerekliliği konusunda görev ve cinsiyet gruplarına göre anlamlı farklılıklar olduğu bulunmuştur.

“Özel Öğretim Yöntemleri” dersi ile ilgili olarak incelenen araştırmalarda; öğretmenlerin öğretim yöntemleri hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi olmadıkları, dolayısıyla belirli öğretim yöntemleri üzerinde odaklandıkları ve öğretim etkinliklerini öğretim yöntemleri ile zenginleştirme yoluna gitmedikleri, günlük ders planının gerekliliği ve öneminin bilincinde oldukları, fakat uygulamaya aktarmadıkları belirtilmiş, ayrıca “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin günümüz koşullarına göre incelenmesi ve program geliştirme açısından ele alınması gerektiği vurgulanmaya çalışılmıştır.

Yurtiçinde yapılan ve araştırmaya ışık tutan çalışmalar genel olarak incelendiğinde; Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında okutulmakta olan derslerin, bunun yanında “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin ve “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinin sağlamlığı, tutarlılığı ve etkililiği bakımından incelenmesinin büyük önem taşımakta olduğu görülmüştür. Bu çalışmalarda veri toplama ve toplanan verilerin işlenmesi boyutlarında farklı yöntemler ve modeller kullanılmış, bu esaslar doğrultusunda karşılaştırmalı inceleme ve betimlemeler yapılmıştır.

2.7.2. Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Persky’nin 1955 yılında hazırlamış olduğu “The Value of Field Work Experience” isimli bu araştırmada, “Öğretmenlik Uygulaması” dersi almış ve mezun olmuş adaylara, dersi değerlendirmeleri için bir anket sunulmuştur. Anket uygulanan 147 öğretmenin %59’u almış oldukları bu dersin kendilerini mesleğe hazırlama açısından çok önemli olduğunu ve bu dersin kendilerine çok yardımcı olduğunu belirtmişlerdir. Anketi cevaplayanlar ders içerisinde yapılan öğretim elemanının ders işleyişi, sınıf içerisindeki fikir alış-verişleri (tartışmalar), öğrenci raporları, bireysel ödevler, öğretim elemanı ile yapılan bireysel görüşmeler, sınavlar, görsel materyaller yoluyla yapılan uygulamalar, alan çalışması (uygulama), geziler gibi eğitim-öğretim etkinlikleri içerisinde en çok alan çalışması (uygulama) nın (%97) kendilerine faydalı

olduğunu, ikinci sırada ise sınıf içerisindeki fikir alış-verişleri (tartışmalar) (%87) nin faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında öğretmenler, “Öğretmenlik Uygulaması” dersini yaparak-yaşayarak öğrendikleri, uygulama sırasında neler öğrendiklerini ve neler öğretebileceklerini gördükleri, almış oldukları teorik bilgileri uygulamaya aktarabilmeleri, doğal ortamda doğrudan deneyim kazanabildikleri ve ilk deneyimi yaşama imkânı bulabildikleri, öğrencileri anlayabilmek için onlarla doğrudan iletişim içerisinde olmanın önemini görebildikleri, kendilerine güven kazanabildikleri, kendi kendilerini gerçek ortamda değerlendirebildikleri ve problemlerle doğrudan karşılaşp, bunları çözme yollarını kısa zamanda bulabilmeleri açılarından yararlı görmektedirler. Araştırmada ayrıca öğretmenlerin “Öğretmenlik Uygulaması”ndaki ders notları ile öğretmenlikteki değerlendirilme notları karşılaştırılmıştır. Mezunların %83’ü “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde “A” almış ve bununla doğru orantılı olarak mesleki yaşamlarındaki değerlendirilmelerinde de “seçkin, oldukça başarılı öğretmen” olarak nitelendirilmişlerdir. “Öğretmenlik Uygulaması” dersinden düşük not alan öğretmenler ise, “sıradan, orta karar ve hatta zayıf öğretmen” olarak nitelendirilmişlerdir. Araştırma sonunda, “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin niteliği ve süresi ile öğretmenin sınıfta aktif olması arasında doğrudan bir ilişki bulunduğu belirtilmiştir.

Jang’ın 1988 yılında hazırlamış olduğu “A Comprehensive Examination of Music Teacher Training Programs in Selected Universities in the Republic of Korea” isimli doktora tezinin ana amacı; Kore Cumhuriyeti’nde önde gelen beş üniversitedeki ortaöğretim kurumlarına müzik öğretmeni yetiştirme programlarının etkililiğini incelemektir. Bu üniversiteler; Seoul Ulusal Üniversitesi (Seoul National University-SNU), Ehwa Kadınlar Üniversitesi (Ehwa Womans University-EWU), Yonsei Üniversitesi (Yonsei University-YSU), Han-Yang Üniversitesi (Han-Yang University-HYU) ve Kyung Hee Üniversitesi (Kyung Hee University-KHU)’dir. Çalışmada özellikle, (1) Kore Cumhuriyeti’nde önde gelen beş üniversitenin müzik öğretmenliği lisans programlarının içeriğini inceleme, (2) bu beş yükseköğretim kurumundaki müzik öğretmenliği lisans programlarının etkililiğini değerlendirme, (3) seçilen bu beş eğitim kurumundaki müzik öğretmenliği eğitimi programlarının uygun

bir şekilde gelişmesi için etkili müzik öğretmenliği içerikleri seçme ve (4) Kore’de bulunan ve sözü edilen bu beş üniversitedeki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar için öneriler geliştirme tasarlanmıştır. Araştırmada veri toplama araçları olarak program analizi, anket, görüşme ve gözlem kullanılmıştır. Araştırma sonunda, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki programların birçok sebepten dolayı yeterli olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu sebeplerden bazıları; programlarda belirlenen hedeflerin müzik öğretmenliği mesleğine tam anlamıyla hitap etmediği, programların Kore Cumhuriyeti’ndeki günümüz koşullarına uygun olmadığı ve müzik öğretmenlerinin ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak düştüğü şeklinde belirtilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular sonucunda, Kore’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki programların ülkenin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği ve müzik öğretmenliği eğitiminde “Öğretmenlik Uygulaması” gibi uygulamaların artırılması, ayrıca hizmet öncesi müzik öğretmenliği programlarının daha çok uygulamaya yönelik olması gereği vurgulanmıştır.

Bunting’in 1988 yılında “Cooperating Teachers and the Changing Views of Teacher Candidates” isimli araştırmasında; “Öğretmenlik Uygulaması”na katılacak olan öğrencilere, uygulama öncesi 200 saatlik gözlem aşamasında, uygulama hakkındaki görüşleri eğitsel tutum ölçeği yardımıyla sorulmuş ve sınıf öğretmenlerinin görüşleri üzerinde etkisinin olup olmadığı sorgulanmıştır. Araştırma sonunda, öğretmen adaylarının ölçeğe verdikleri ilk ve son cevaplar arasında büyük değişiklikler kaydedilmiştir. Öğretmen merkezli öğretimi savunan öğretmen adayları, öğrenci merkezli öğretimi savunur duruma gelmişlerdir. Ayrıca, ılımlı ve esnek öğretmenlerin sınıflarında gözlemlerde bulunan öğretmen adaylarının uygulama öncesi ve sonrası görüşlerinde değişiklikler oluşmuş, aşırı otoriter ya da aşırı esnek öğretmenlerin sınıflarında bulunan öğretmen adaylarının görüşlerinde ise herhangi bir değişiklik oluşmamıştır.

Oppewal’ın 1993 yılında hazırlamış olduğu “Preservice Teachers’ Thinking About Classroom Events” isimli araştırmada, farklı sınıf düzeylerinde öğrenim görmekte olan ve “Öğretmenlik Uygulaması”na katılan öğrencilerin uygulama

konusundaki düşünceleri ve uygulamanın ne kadar amacına ulaştığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonunda alt sınıflarda öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının daha çok sınıftaki olaylarla ilgili açıklamalarda bulunduklarını, son sınıflara yaklaştıkça öğretmen adaylarının öğretim süreci ve öğrenci etkileşimine de dikkat ettikleri görülmüştür.

Wilson ve Cameron'un 1996 yılındaki "Student Teacher Perceptions of Effective Teaching: A Developmental Perspective" isimli araştırmaları; öğretmen adaylarının uygulama süreçleri sırasında, etkin öğretim etkinlikleri ile ilgili yazdıkları günlükler incelenerek yapılan nitel bir araştırma özelliği taşımaktadır. Araştırma Western Sydney Üniversitesi'nde üç yıllık hizmet öncesi öğretmen yetiştirme kursu öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Araştırmada öğrenciler tarafından tutulan günlüklerin incelenmesi sonucunda, birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin etkili öğretimde öğretmen davranışlarını önemli buldukları belirlenmiştir. Bunların yanında ikinci sınıf öğrencilerinin iyi düzenlenmiş bir sınıf ortamının gerekliliği üzerinde durmuş oldukları görülmüştür. Son sınıf öğrencileri ise; öğrencileri yaratıcılığa yöneltmenin ve planlamanın önemini vurgulamışlardır. Araştırma sonuçlarına göre, uygulama süresince öğretmen adayları etkili öğretim için öğretmen merkezli yaklaşımdan öğrenci merkezli yaklaşıma doğru kaymışlardır.

McNally, Cope, Inglis ve Stronach'ın 1997 yılında hazırlamış oldukları "The Student Teacher in School: Conditions for Development" isimli araştırmalarında, temel konu alanlarında okuyan ve "Öğretmenlik Uygulaması" alan öğrencilerin, bu süreç hakkındaki görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırma sonuçları; öğrencilerin "Öğretmenlik Uygulaması"nı en çok stres yaşadıkları dönem; aynı zamanda da mesleklerinin farkına vardıkları, okulda yapılan dinlemeden çok farklı bir süreç olduğunu belirttikleri görülmüştür.

Jerkins'in 2001 yılında hazırlamış olduğu "The Implications of a Field-Based Teacher Preparation Program on the Teacher Efficacy of a Preservice Educator: A Case Study" isimli araştırmanın amacı; öğretmenlik becerilerinin olumlu yönde gelişmesini sağlayacak programların hazırlanmasında "Öğretmenlik Uygulaması" sürecinin önemli bir yere sahip olduğunu belirtmektir. Çalışmada "Öğretmenlik

Uygulaması” sürecinin öğretmen adaylarını nasıl etkilediği ve geliştirdiği üzerinde durulmuştur. Araştırma sonunda öğretmen adaylarının gelişimi için “Öğretmenlik Uygulaması” sürecine yönelik ders programlarının üzerinde çalışılması ve bu konuda nitel araştırmalar yapılması gereği vurgulanmıştır.

Leung’un 2002 yılında hazırlamış olduğu “Creative Music Making in Hong Kong Secondary Schools: The Present Situation and Professional Development of Music Teachers” isimli doktora tezinde, müzik öğretiminde öğrenilen müziğin nasıl daha etkili hale geleceği gerçeğinden yola çıkarak “Öğretmenlik Uygulaması” sürecinde yaratıcı müzik yapmaya yer vermenin gerekliliğini ve bu konuda müzik öğretmeni adaylarının eğitime olan ihtiyaçlarını vurgulamak amaçlanmıştır. Çalışma iki aşama halinde gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada Hong Kong’da ortaöğretim kurumlarında müzik eğitiminin durumunu saptamaya yönelik bir anket uygulanmıştır. Araştırmanın ikinci aşaması ise, araştırmanın birinci aşamasındaki literatür taraması ve elde edilen bulgular üzerine temellendirilmiştir. İkinci aşamada, müzik öğretmeni adaylarından “Öğretmenlik Uygulaması” sürecinde, öğrencilerin müziksel yaratıcılığını etkin hale getirecek projeler geliştirip, uygulamaları istenmiştir. Araştırmanın sonunda, Hong Kong’da ortaöğretim kurumlarında, bütün düzeylerdeki öğrencilerin gelişimi için yaratıcı müziksel ifadenin ortaya çıkmasını sağlayan, öğrencileri aktif kılan, düşünmeye yönelten öğrenci merkezli yaklaşımların öğretmenler tarafından oluşturulması ve müzik öğretiminde yaratma, performans ve dinleme etkinlikleri arasındaki dengenin kurulması gerektiği sonucuna varılmıştır. Bunun için, Hong Kong’daki müzik öğretmeni yetiştirme programlarındaki teori ve uygulama arasında daha iyi bir dengenin kurulabilmesi ve programların alan bilgisi, genel öğretmenlik bilgisi ve müzik öğretmenliği bilgisini bütünleştirilmesi için gözden geçirilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Bell ve Robinson’un 2004 yılında hazırlamış oldukları “The Successful Student-Teaching Experience: Thoughts From the Ivory Tower” isimli çalışmada literatür taraması yapılmış ve “Öğretmenlik Uygulaması” süreci gözlemlenmiştir. Yapılan gözlemler sonucu “Öğretmenlik Uygulaması”nın önemi ve “Öğretmenlik Uygulaması”nın müzik eğitimcisinin mesleki yaşamındaki gelişiminde oynadığı rol

üzerinde durulmuş, “Öğretmenlik Uygulaması” sürecini geliştirmek için öneriler sunulmuştur.

Ballantyne ve Packer’ın 2004 yılında hazırlamış oldukları “Effectiveness of Preservice Music Teacher Education Programs: Perceptions of Early-Career Music Teacher” isimli araştırmada okullardaki öğretimin kalitesinin doğrudan doğruya öğretmen adaylarının hizmet öncesinde almış oldukları eğitimin kalitesine bağlı olduğu belirtilmiş ve Avusturalya’nın Queensland kentinde görev yapan ve henüz görevlerinin ilk üç yılında olan 76 ortaöğretim müzik öğretmenine müzik öğretimindeki yeterlikleri ile ilgili anket uygulanmıştır. Bulgular müzik öğretmenliği mesleğinin ilk yıllarında çalışmakta olan müzik öğretmenlerinin pedagojik bilgi ve becerilerini geliştirmeye ihtiyaç duyduklarını göstermiştir. Araştırma sonunda, bu araştırmanın müzik öğretmeni yetiştirme konusunda deneysel olarak yapılacak olan araştırmalara bir temel sağladığı ve müzik öğretmeni yetiştirmede müzik öğretmeni adaylarının tam anlamıyla sınıf öğretimine hazırlanamamaları sebebiyle “Öğretmenlik Uygulaması” sürecine daha fazla önem verilmesine gerek duyulduğu belirtilmiştir.

Tang ve Chow’un 2007 yılında hazırlamış oldukları “Communicating Feedback in Teaching Practice Supervision in a Learning Oriented Field Experience Assessment Framework” isimli bu araştırmada, “Öğretmenlik Uygulaması” sürecinde yapılan denetimlerin geri dönütleri üzerinde çalışılmıştır. 21 öğretmen adayının “Öğretmenlik Uygulaması”ndaki geri dönütleri ilgili öğretim elemanı ile birlikte görüşme yoluyla analiz edilmiştir. Araştırma sonunda, öğretmen adaylarının “Öğretmenlik Uygulaması” süreçlerinin daha iyi nasıl olabileceği ile ilgili öneriler sunulmuştur.

Yurtdışında yapılan ve araştırmaya ışık tutan çalışmalar genel olarak incelendiğinde; “Öğretmenlik Uygulaması”na yönelik araştırmalarla karşılaşmış, bu dersin önemi, gerekliliği, niteliği, uygulanış biçimi, dönütleri, nasıl daha etkin hale getirilebileceği üzerinde durulmuştur. Yapılan betimsel ve deneysel çalışmalara göre uygulanan farklı yöntemler sonucu betimlemeler yapılmış, “Öğretmenlik Uygulaması” sürecini geliştirmek için öneriler sunulmuştur.

Bu çalışmanın yürütülmesinde, yurtiçinde ve yurtdışında yapılmış olan ilgili araştırma ve yayınlardan, verilerin toplanması, işlenmesi, çözümlemesinde, değerlendirilmesi kullanılan yöntem ve teknikler boyutlarında yararlanılmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın niteliği ve deseni, evren ve örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama araçları ve bu araçların geliştirilmesi, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan istatistiksel yöntem ve teknikler ile araştırmanın amacına ulaşabilmesi, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için alınan önlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Niteliği ve Deseni

Bu çalışma; yapıldığı ortama göre “saha”, düzeyine göre “uygulama”, yöntemine göre ise “survey-betimleme” araştırması niteliğindedir ve araştırmanın yürütülmesinde “genel tarama modeli” kullanılmıştır. Araştırmanın saha araştırması olmasının nedeni “eğitim bilimleri ve sosyal bilimlerde yapılan araştırmaların sahada yani doğal çevrede yer almalarıdır”. Ayrıca; araştırmanın düzeyine göre uygulamalı olarak yapılması, uygulamalı araştırmanın “kuram ile uygulama arasındaki boşluğun doldurulmasına ve köprünün kurulmasına hizmet etmesidir.” (Kaptan, 1995: 48).

Araştırma ile müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri” dersleri değerlendirilmiş ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde almış oldukları bilgileri “Öğretmenlik Uygulaması” nde uygulayabilme yeterlikleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu belirlemelerin, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin görüşlerine dayalı durum saptamasına ve Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencilerinin gözlenmesine yönelik olması bakımından araştırma betimsel nitelik taşımaktadır. Araştırmada Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin görüşlerini belirlemede anket, uzman görüşleri için görüşme, son sınıf öğrencilerinin “Öğretmenlik Uygulaması”nda gözlenmesi için gözlem formu ve günlük plan

inceleme formu ve mevcut bilgilerin toplanmasında da belgesel tarama tekniklerine başvurulmuştur.

Tarama modellerinde; mevcut durumlar ve şartlar aynen ortaya konmaya çalışılır. Durumlar genellikle doğal çevre içinde oluşmaktadır. Bu tür araştırmalarda değişkenlerin deneysel ve fiziki olarak ayarlanması, olayların meydana gelme ya da gelmemesini kontrol diye bir durum söz konusu değildir. Gerçekte üzerinde araştırma yapılan olaylar ve davranışlar, bu çalışmalar yapılmasa bile aynı şekilde devam edecektir (Kaptan, 1995, 59-60).

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Yüksek Öğretim Kurulu'na bağlı Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nda görev yapmakta olan ve “Özel Öğretim Yöntemleri I-II” derslerini yürütmekte olan öğretim elemanları ile üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemine ise, görüşme örnekleme olarak bünyesinde Müzik Eğitimi Anabilim Dalı bulunan 22 üniversitenin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalında 2006-2007 eğitim-öğretim yılında “Özel Öğretim Yöntemleri I-II” derslerini yürütmekte olan öğretim elemanlarının tümü (23 öğretim elemanı) ve anket örnekleme olarak 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Onsekiz Mart Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi ve Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencileri (282 öğrenci) oluşturmaktadır. Ayrıca gözlem örnekleme olarak ise; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde alınan eğitimin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde gözlem yoluyla değerlendirilebilmesi için Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ilköğretim okullarında uygulama dersine giden 30 son sınıf öğrencisi örneklem grubunda yer almaktadır.

3.2.1. Örneklemi Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Bilgiler

Örneklemi Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Öğrencilerinin Eğitim Aldıkları Okullara İlişkin Bilgiler

Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin oluşturulması için Türkiye'nin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalları'nın kuruluş yılları esas alınarak belirlenmiştir. Birinci grup olarak nitelendirilen üniversiteler grubunda; 15 yıl ve üzerindeki ME ABD ele alınmıştır. İkinci grup üniversitelerde 11-14 yıllık ME ABD alınmıştır. Üçüncü grup üniversiteler kapsamına ise “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin öğretmenlik mesleğine doğrudan hazırlayıcı bir ders niteliğinde olması göz önünde bulundurularak; en az dört yıl mezun vermiş olan ve kuruluşundan 7 ila 10 yıl geçmiş olan üniversiteler alınmıştır.

Buna göre; son sınıf öğrencilerine anket uygulaması yapılmış olan ME ABD şu şekilde belirlenmiştir: Birinci gruptaki ME ABD olarak üç üniversite; Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (82 yıl), Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (19 yıl) ve İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (17 yıl); ikinci gruptaki ME ABD olarak üç üniversite; Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (13 yıl), Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (12 yıl) ve Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (12 yıl) ve üçüncü gruptaki ME ABD olarak üç üniversite; Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (10 yıl), Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (10 yıl) ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı (8 yıl). Bu üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında anket uygulamasına geçilmeden

önce; anketin güvenilirliğini tespit etmek amacıyla örneklem dışında bir anabilim dalı olan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda ön uygulama gerçekleştirilmiştir.

Örnekleme Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özelliklerine İlişkin Bilgiler

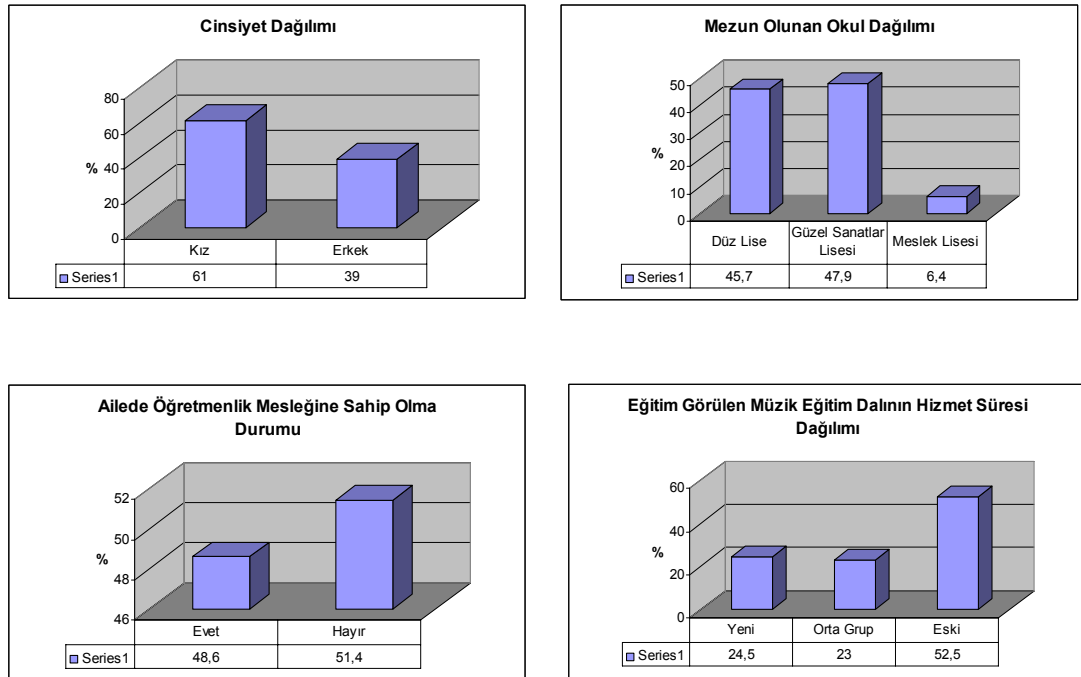
Örneklem grubunda yer alan öğrencilerin kişisel özelliklerine ilişkin istatistik bilgiler Tablo 3.2.1.'de verilmektedir.

Tablo 3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dallarına Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özellikleri

Değişken		N	%
Cinsiyet	Kız	172	61,0
	Erkek	110	39,0
	Toplam	282	100,0
Mezun Olunan Okul	Genel Lise	129	45,7
	Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	135	47,9
	Meslek Lisesi	18	6,4
	Toplam	282	100,0
Anaçalgı	Çello(Viyolonsel)	18	6,4
	Viyola	21	7,4
	Gitar	29	10,3
	Yan Flüt	36	12,8
	Şan	33	11,7
	Keman	78	27,7
	Ud	10	3,5
	Piyano	23	8,2
	Bağlama	19	6,7
	Kanun	6	2,1
	Kontrbas	1	,4
	Klarnet	4	1,4
	Ney	1	,4
	Vurmalı Çalgılar	3	1,1
	Toplam	282	100,0

Yardımcı Çalgı	Piyano	242	86,1
	Mandolin	0	,0
	Kanun	2	,7
	Bağlama	17	6,0
	Kemençe	0	,0
	Gitar	4	1,4
	Keman	12	4,3
	Viyolonsel	2	,7
	Ud	2	,7
	Vurmalı Çalgı	0	,0
	Toplam	281	100,0
Diğer Çalgı/Çalgılar	Gitar	45	33,8
	Piyano	7	5,3
	Bağlama	38	28,6
	Mandolin	20	15,0
	Blokflüt	10	7,5
	Kanun	2	1,5
	Keman	4	3,0
	Saksafon	1	,8
	Ney	1	,8
	Ud	1	,8
	Yan flüt	3	2,3
	Vurmalı Çalgılar	1	,8
	Toplam	133	100,0
Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmadığı	Evet	137	48,6
	Hayır	145	51,4
	Toplam	282	100,0
Eğitim Görülen Müzik Eğitimi Dahının Hizmet Yılı	Üçüncü Grup Üniversiteler(7-10 yıl)	69	24,5
	İkinci Grup Üniversiteler (11-14 yıl)	65	23,0
	Birinci Grup Üniversiteler (15 yıl ve üzeri)	148	52,5
	Toplam	282	100,0
Eğitim Görülen Müzik Eğitimi Anabilim Dalı	Gazi Üniversitesi (82 yıl)	35	12,4
	Selçuk Üniversitesi (19 yıl)	43	15,2
	İnönü Üniversitesi (17 yıl)	70	24,8
	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (13 yıl)	30	10,6
	Abant İzzet Baysal Üniversitesi (12 yıl)	21	7,4
	Niğde Üniversitesi (12 yıl)	14	5,0
	Pamukkale Üniversitesi (10 yıl)	30	10,6
	Çanakkale 18 Mart Üniversitesi (10 yıl)	19	6,7
	Ondokuz Mayıs Üniversitesi (8 yıl)	20	7,1
	Toplam	282	100,0

Tablo 3.2.1.'de örneklem grubunda yer alan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin çoğunluğunun (%61,0) kız öğrenci olduğu, çoğunluğunun (%47,9) Güzel Sanatlar Lisesi mezunu oldukları, anaçalgılarının keman (%27,7), yan çalgılarının ise piyano (%86,1) ve diğer çalgılarda ise gitar (%33,8) çalgılarında yoğunluk gösterdiği, ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip olmayan kişilerin çoğunlukta (%51,4) olduğu, eğitim görülen müzik eğitimi dalının hizmet yılına göre bakıldığında öğrencilerin birinci grup üniversitelerde (15 yıl ve üzeri) (%52,5) yoğunlaştığı, eğitim görülen müzik eğitimi anabilim dalının çoğunluğunun ise (%24,8) İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı olduğu görülmektedir.

Şekil 3.2.1. Örneklem Grubunu Oluşturan Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Son Sınıf Öğrencilerinin Kişisel Özellikleri

3.2.2. Gözlem Grubunda Yer Alan Müzik Öğretmeni Adaylarının Kişisel Bilgilerine İlişkin Bilgiler

Bu bölümde, "Öğretmenlik Uygulaması"nda gözlemi gerçekleştirilen müzik öğretmeni adaylarının kişisel bilgilerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Bunlar; müzik öğretmeni adaylarının (1) cinsiyetleri, (2) dersine girmiş oldukları sınıflar, (3) günlük ders planı hazırlama durumları olmak üzere üç alt grupta incelenmiştir.

Tablo 3.2.2.a. Gözlem Yapılan Müzik Öğretmeni Adaylarının Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler

		N	%
Cinsiyet	Kız	15	50,0
	Erkek	15	50,0
	Toplam	30	100,0

Tablo 3.2.2.a. incelendiğinde, gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının toplam sayısının 30 olduğu ve bunların 15'inin kız, 15'inin ise erkek müzik öğretmeni adayından oluşmakta olduğu görülmektedir.

3.2.2.b. Gözlem Yapılan Müzik Öğretmeni Adaylarının Girdikleri Sınıflara İlişkin Bilgiler

		N	%
Sınıf	4. sınıf	7	23,4
	5. sınıf	5	16,6
	6. sınıf	7	23,4
	7. sınıf	10	33,3
	8. sınıf	1	3,3
	Toplam	30	100,0

Tablo 3.2.2.b. incelendiğinde, gözlemi gerçekleştirilen müzik öğretmeni adaylarının 7'sinin (%23,4) ilköğretim 4. sınıf, 5'inin ilköğretim 5. sınıf (%16,6), 7'sinin ilköğretim 6. sınıf (%23,4), 10'unun ilköğretim 7. sınıf (%33,3) ve 1'inin (%3,3) ilköğretim 8. sınıfın dersine girmiş oldukları görülmektedir. İlköğretim 8. sınıfın dersine giren müzik öğretmeni adayının 1 (%1,1) olmasının nedeni; bu sınıfta olan öğrencilerin Ortaöğretim Kurumları Sınavı'na (OKS) hazırlık döneminde olmaları ve ilköğretim okullarında görev yapmakta olan müzik öğretmenlerinin (uygulama öğretmenleri) müzik öğretmeni adaylarını 8. sınıfın dışındaki diğer sınıflarda derse girmeye yönlendirmeleridir.

Tablo 3.2.2.c. Gözlem Yapılan Müzik Öğretmeni Adaylarının Girdikleri Derslerde Günlük Plan Hazırlayıp Hazırlamamalarına İlişkin Bilgiler

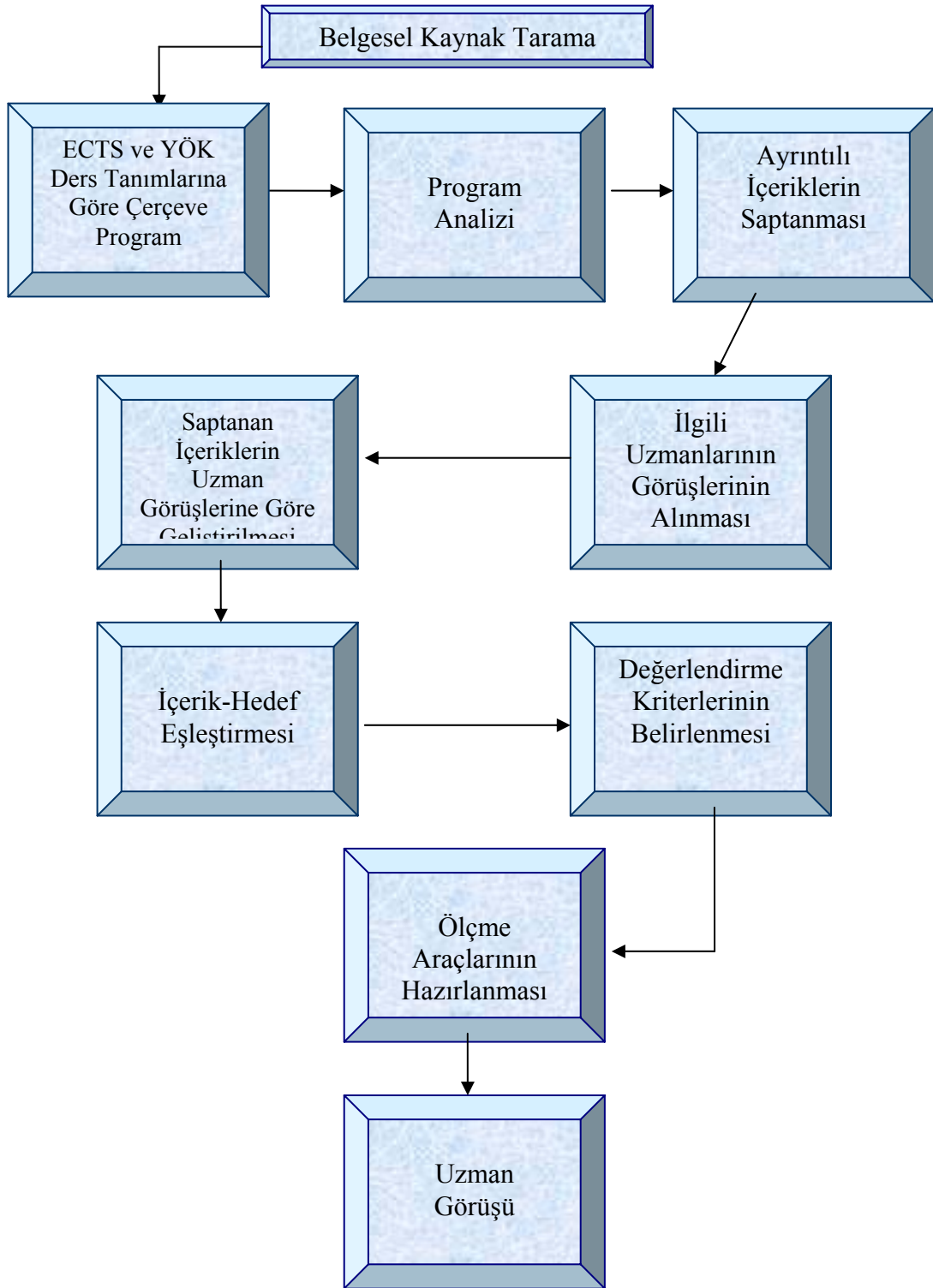
		N	%
Günlük Plan	Var	11	36,7
	Yok	19	63,3
	Toplam	30	100,0

Tablo 3.2.2.c. incelendiğinde, gözlemi gerçekleştirilen müzik öğretmeni adaylarının 11'inin (%36,7) dersine girdikleri ilköğretim sınıfında "Öğretmenlik Uygulaması" dersini yerine getirmek amacıyla uygulama öncesi işlenecek konuya yönelik olarak günlük ders planı hazırlayarak, 19'unun (%63,3) ise günlük ders planı hazırlamadan gelmiş oldukları görülmektedir.

Bu bulgulara göre; "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin eşit oranda dağıldığı ve derslerine girdikleri sınıfların büyük çoğunluğunun sırasıyla 7. sınıf, 4.sınıf ve 6. sınıf oldukları söylenebilir. Müzik öğretmeni adaylarının büyük bir bölümünün dersine girdikleri ilköğretim sınıfında uygulama öncesi işlenecek ünite ve konuya yönelik olarak günlük ders planı hazırlamadan geldikleri anlaşılmaktadır.

3.3. Değerlendirme Modelinin Geliştirilmesi

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin “Öğretmenlik Uygulaması”nda değerlendirilmesine yönelik olarak Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin görüşlerine ve uzman kişilerin gözlemlerine dayalı olarak değerlendirilebilmesi için bir değerlendirme modeli geliştirilmiştir. Geliştirilen değerlendirme modeli Şekil 3.3.’de gösterilmiştir.

Şekil 3.3. Değerlendirme Modelini Belirleme Süreci

Yukarıdaki modele göre ilgili programların taranmasından sonra çıkartılan müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin temel içerikleri ve içerik-hedef eşleştirmesi yapılarak belirlenen değerlendirme kriterleri bir ön çalışma olarak aşağıda sunulmaktadır.

3.3.1. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersi İçerik Çözümlemesi

İÇERİKLER
1. Müzik Eğitimi İlkeleri
2. İlköğretim Müzik Dersi Programı
3. Müzik Öğretim Yöntemleri – Çeşitleri
4. Müzik Öğretim Yöntemleri – Kavramlar
5. Müzik Öğretim Yöntemleri – İlkeler
6. Müzik Öğretim Yöntemleri – Yöntemler
7. Şarkı Öğretimi
8. Çalgı Eğitimi
9. Müziksel Okuma – Yazma Öğretimi
10. Grup ve Bireysel Çalışmalar
11. Öğretim ve Çalışma Planları (Yıllık Plan)
12. Öğretim ve Çalışma Planları (Günlük Plan)
13. Müzik Ders Kitapları
14. Müzik Dersi Yardımcı Kitapları
15. Müzik Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirme
16. Örnek Müzik Dersleri
17. Müzik Çalışmalarını Dinleme – İzleme – Eleştirme
18. Müziksel Beğeni Öğretimi
19. Müziksel Yaratıcılık Öğretimi
20. Müziksel Duyarlılık Öğretimi

3.3.2. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersi Değerlendirme Ölçütlerine İlişkin Çalışma

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ
1. Müzik ve çevre ilişkisini kurdurabilme
2. Müzik seslerinde temel özellikleri kavrayabilme
3.a. Farklı gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavrayabilme
3.b. Farklı gürlük basamaklarının tanınmasını dikkate alarak öğretim yapabilme
3.c. Farklı gürlük basamaklarının kavranmasını dikkate alarak öğretim yapabilme

3.d. Farklı gürlük basamaklarına uygun seslendirme ğretimi yapabilme
3.e. Farklı gürlük basamaklarına uygun dinlemeyi öğretebilme
4.a. Farklı hız basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılme
4.b. Farklı hız basamaklarının tanınmasını dikkate alarak ğretim yapabilme
4.c. Farklı hız basamaklarının kavranmasını dikkate alarak ğretim yapabilme
4.d. Farklı hız basamaklarına uygun seslendirme ğretimi yapabilme
4.e. Farklı hız basamaklarına dikkat ederek dinlemeyi öğretebilme
5. Müzikte vuruş ve ölçü kavramını kazandırıcı nitelikte ğretim yapabilme
6.a. Müzikte biçim ögelerini tanınmasını dikkate alarak ğretim yapabilme
6.b. Müzikte biçim ögelerine (biçimsel yapıya) dikkat ederek söylemeyi öğretebilme
6.c. Müzikte biçim ögelerine dikkat ederek çalmayı öğretebilme
6.d. Müzikte biçim ögelerine dikkat ederek dinlemeyi öğretebilme
7.a. Başılcı müzik türlerini ve temel özelliklerini tanımayı öğretebilme
7.b. Müzik türüne dikkat ederek söyleme ve çalmayı öğretebilme (Tr zelliklerine uygun söyleme ve çalmayı öğretebilme)
7.c. Müzik türlerini ayırt etmeyi öğretebilme
8.a. Müzik yoluyla Atatürk' sevmeyi öğretebilme
8.b. Atatürk' anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun söylemeyi öğretebilme
8.c. Atatürk' anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun çalmayı öğretebilme
8.d. Atatürk' anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun dinlemeyi öğretebilme
8.e. Atatürk'ün sanata bakışını öğretebilme
8.f. Atatürk'ün belirttiği müzik ilkelerini anlamayı öğretebilme
9.a. Müzikte seslerin, susların sürelerine göre doğru seslendirilmesini dikkate alarak ğretim yapabilme
9.b. Müzikte seslerin, susların sürelerine göre doğru alınmasını dikkate alarak ğretim yapabilme
10.a. Sesi konuşurken ve şarkı söylerken sağlıklı, doğru ve etkili kullanmanın önemini kavratılme
10.b. İnsan sesi ve çalgı müziklerinin kavranılmasına yönelik ğretim yapabilme
11. Müzikte anlatım ögelerini dikkate alarak ğretim yapabilme
12. Müzikte dizi, ton ve makam özelliklerini dikkate alarak ğretim yapabilme
13. okseslilikte iki ayrı ögeyi (rg-doku) tanımaya yönelik ğretim yapabilme (Müzikte oksesliliğin farklı yapılanmalarını öğretebilme)
14.a. Ülkemizin müzik kültürünü tanımayı öğretebilme
14.b. Müzik kültürümüzden uygun örnekleri seslendirmeyi öğretebilme
15.a. Yaptıkları müzik türüne insan sesi topluluklarını tanımayı öğretebilme
15.b. Yaptıkları müzik türüne ve kullanılan çalgı türlerine göre oluşan çalgı topluluklarını tanımayı öğretebilme
16.a. Diğer Türk devlet ve topluluklarının müzik hayatımızdaki yerini öğretebilme
16.b. Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeyi öğretebilme
16.c. Türk Cumhuriyetlerinde genel çizgileriyle müzik kültürünü tanımayı öğretebilme
17.a. Müzik teknolojisinin hayatımızdaki önemini öğretebilme
17.b. Müzik yapmada kullanılan elektronik araç ve algıları tanımayı öğretebilme
18.a. Başıka lke müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini öğretebilme
18.b. Müzik hayatımıza giren başıka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru

seslendirmeyi öğretebilme
18.c. Başka ülke müziklerini genel çizgileriyle tanımayı öğretebilme
19. Öğrencinin müziksel duyarlılığını arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilme
20. Öğrencinin müziksel beğenisini arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilme
21. Müzikte ritim ögesini kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilme
22. İstiklal Marşı’nı ve diğer milli marşlarımızı doğru söyleyebilme niteliğini arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilme

Yukarıda belirtilen değerlendirme kriterleri genelde müzik öğretmenin edinmesi gereken temel davranışları belirlemekte ve birbirine dayalı davranışlar dizisinden oluşmaktadır. Belirlenen bu çalışma, değerlendirme modeli geliştirme şemasındaki aşamalara göre ilgili uzman kişilere sunulmuş, kendilerinden eklenmesini ya da çıkarılmasını istedikleri içerikleri belirlemeleri istenmiş, alınan sonuçlara göre bu derse ilişkin temel içerikler saptanmaya çalışılmıştır. Daha sonra yukarıda belirtilmiş olan ve bir örnek olarak sunulan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersi değerlendirmesine ilişkin ölçütler, saptanan içeriklere göre geliştirilerek son şekli verilmiştir. Böylece öğretim hedefleri ölçüt alınmak suretiyle yapılan bir değerlendirme niteliği elde edilmeye ve daha geçerli bir değerlendirme yapılmasına çalışılmıştır.

3.4. Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması, Geliştirilmesi ve Uygulanması

Şekil 3.4.1. Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması, Geliştirilmesi ve Uygulanması

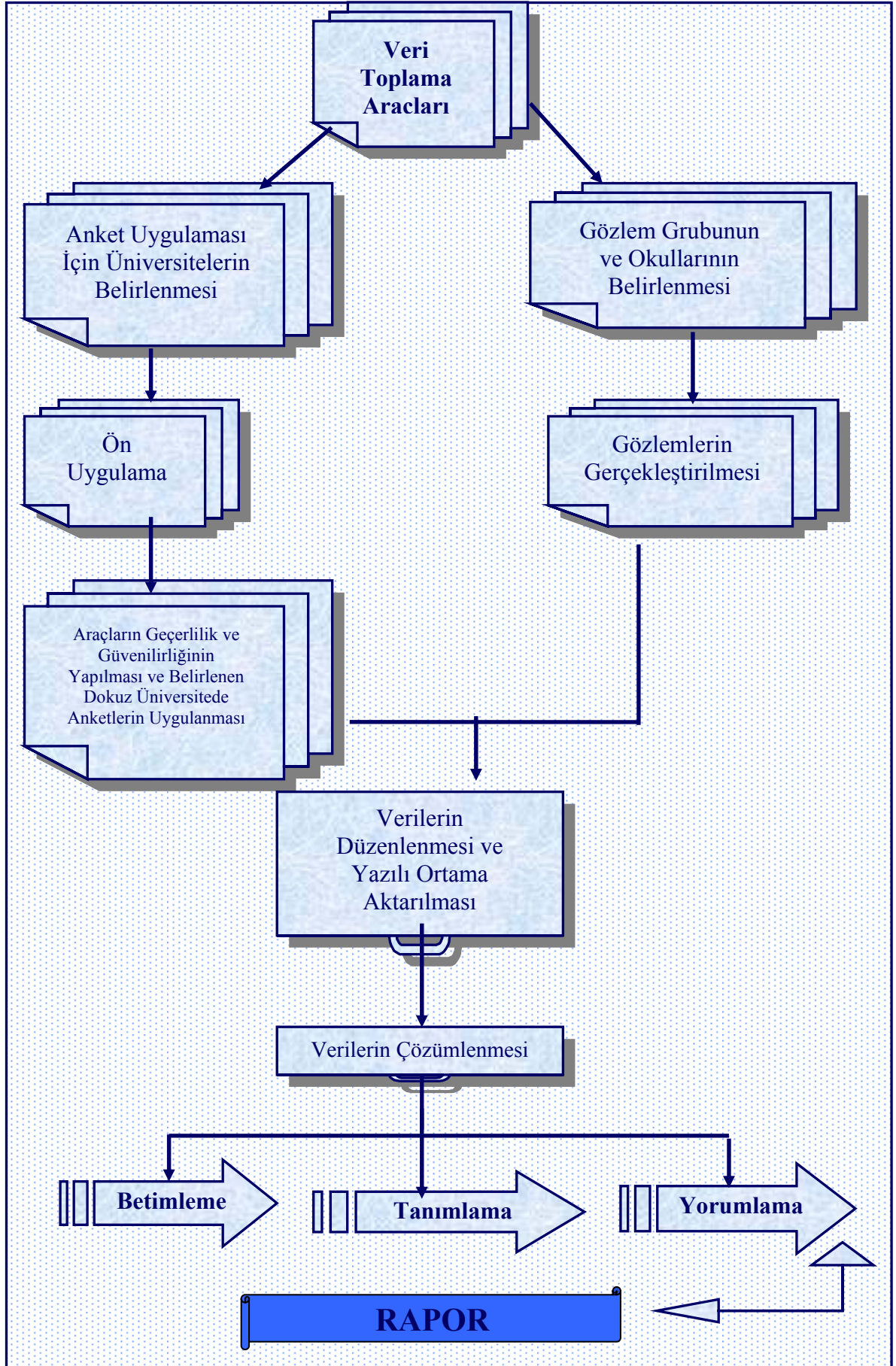
Veri toplama araçlarının hazırlanması, geliştirilmesi ve uygulanması aşamasında öncelikle, araştırmanın temellendirilmesi ve belirlenen amaca ulaşabilmesi için konuyla ilgili literatür (tez, makale, bilimsel araştırma, internet ortamı vb.) incelenmiş olup, elde edilen verilerin yardımıyla ölçme araçlarının kavramsal yapısı ve genel çerçevesi belirlenmiştir.

Araştırmada ölçme araçları, Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin öğretiminin değerlendirilmesi ve bu kurumlarda öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adayları son sınıf öğrencilerinin 3. sınıf bahar döneminde “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve 4. sınıf güz döneminde “Özel Öğretim Yöntemleri II” adı ile almış oldukları derslerden yararlanma ve öğrenmiş oldukları bilgiler yardımıyla “Öğretmenlik Uygulaması” dersi adı altında uygulama yaptıkları ilköğretim kurumlarındaki öğretim yeterliklerini saptamaya yönelik olarak hazırlanmıştır. Araştırmada üç çeşit veri toplama aracı kullanılmıştır.

Bunlar,

- Örneklem grubunda bulunan dokuz üniversitedeki son sınıf öğrencilerine uygulanmak üzere bilgi toplama (anket) formu,
- Örneklem grubunda bulunan Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde aldıkları bilgilere dayalı olarak “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki öğretim etkinliklerini ölçmeye ilişkin gözlem formu,
- Örneklem grubunda bulunan Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinin öğretim etkinliklerini uygulamaya hazırlık amacıyla hazırlanmış olan “Günlük Ders Planı” formlarını incelemek amacıyla hazırlanmış olan “Günlük Plan İnceleme Formu”dur.

ARAŞTIRMA SÜRECİNDE İZLENEN AŞAMALAR

3.4.1. Görüşme Formunun Hazırlanması ve Geliştirilmesi

Görüşme formu, araştırmaya konu olan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersinin içeriklerinin belirlenmesinin ardından, içerikler doğrultusunda hazırlanan ve yukarıda belirtilen değerlendirme kriterlerinin tespit edilmesi konusunda uzman görüşlerinin alınması amacıyla hazırlanmıştır (EK 1). Görüşme formu, müzik öğretim yöntemleri, ilköğretim müzik ders programı, öğretim etkinlikleri ve “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri içerik ve konularını kapsayan 99 maddeden oluşmuştur.

3.4.2. Anket Formunun Hazırlanması ve Geliştirilmesi

Bu form örneklem grubunu oluşturan son sınıf öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi”ne yönelik görüşlerini belirlemeye ilişkin olarak oluşturulmuş bir formdur (EK 2).

Anket formu olarak geliştirilen veri toplama aracı üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm müzik öğretmeni adaylarına ilişkin kişisel bilgilere yönelik soruları, ikinci bölüm “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin genel olarak değerlendirilmesine yönelik soruları ve üçüncü bölüm ise öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden yararlanma ve müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlikleri belirlemeye yönelik soruları içermektedir. Anketin birinci bölümünde 5, ikinci bölümünde 61 ve üçüncü bölümünde 97 soru yer almaktadır. Ayrıca; ikinci bölüm kendi içerisinde iki alt ögeye ayrılmaktadır: (1) “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretimi – 19 soru, (2) ilköğretim müzik ders programına yönelik olarak “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretimi – 42 soru olmak üzere toplam 61 sorudan oluşmaktadır. Ankette dereceleme ölçeği olarak **“tamamen-5, büyük ölçüde-4, orta ölçüde-3, az-2, hiç-1”** seçeneklerinden oluşan beşli Likert Ölçeği kullanılmıştır.

Anketin kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır. Yapı geçerliliği ve güvenilirliğini belirleyebilmek için örneklem grubu dışından

seçilen ve 33 kişiden oluşan müzik öğretmeni adayına uygulanarak ön denemesi yapılmıştır. Ön deneme sonuçlarından elde edilen verilere göre Cronbach Alfa Güvenirlik katsayısı .985 olarak bulunmuştur.

Anket formunun uygulanabilmesine ilişkin olarak örneklem grubunda yer alan üniversitelerin ilgili birimlerinden araştırma için gerekli izinler alınmıştır (EK 5).

3.4.3. Gözlem Formunun Hazırlanması ve Geliştirilmesi

Bu form örneklem grubu içerisinde yer alan GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinden “Öğretmenlik Uygulaması” dersini alan öğrencilerden “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde almış oldukları bilgilerin uygulamada ölçülebilmesi amacıyla oluşturulmuş bir formdur (EK 3). Gözlem formu; “Öğretmenlik Uygulaması” dersini ilköğretim okullarında alan öğrenciler üzerinde uygulanmıştır. Bu araçta derecelendirme ölçeği olarak, **“tamamen-5, büyük ölçüde-4, kısmen-3, az-2, hiç-1”** seçeneklerinden oluşan beşli Likert Ölçeği kullanılmıştır.

Gözlem formu olarak geliştirilen veri toplama aracı, üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm öğretmen adaylarının “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde almış oldukları bilgilere dayalı olarak “Konu Alanı Bilgisi”ni, ikinci bölüm “Alan Eğitimi Bilgisi”ni ve üçüncü bölüm ise “Öğretme-Öğrenme Süreci”ndeki yeterliklerini belirlemeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Gözlem formunun birinci bölümünde 6, ikinci bölümünde 5 ve üçüncü bölümünde 31 yeterlik olmak üzere toplam 42 yeterlik sınanmaya çalışılmıştır. Ayrıca gözlem formu ölçme aracında öğretme-öğrenme süreci olarak hazırlanmış olan üçüncü bölüm kendi içerisinde sekiz alt ögeye ayrılmaktadır: *Ders başında olan* (1) öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme – 2 yeterlik, *ders süresinde gerçekleşen* (2) öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme – 7 yeterlik, (3) öğrencilerle iletişim kurabilme – 4 yeterlik, (4) ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme – 8 yeterlik, (5) öğrencileri ders işlenirken takip edebilme – 2 yeterlik, (6) ders işlenirken konuyu toparlayabilme – 3 yeterlik, (7) ders süresi konusunda bilinçli olabilme – 3 yeterlik ve *ders sonunda*

gerçekleşen (8) dersi uygun şekilde sonlandırabilme – 5 yeterlik olmak üzere toplam 33 yeterlikten oluşmaktadır. Tüm bunlara ek olarak gözlem formunun sonunda “öğretmen adayının gözlem formunda belirtilen yeterlik alanlarının her birinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin gözleme dayalı başka düşünceler” başlığı altında açık uçlu olarak hazırlanmış olan görüş alma amaçlı bir soru bulunmaktadır. Gözlem formunun kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır.

Gözlem formunun uygulanabilmesine ilişkin olarak Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı’ndan (EARGED) araştırma için izin alınmıştır (EK 6).

3.4.4. Günlük Ders Planı İnceleme Formunun Hazırlanması ve Geliştirilmesi

Bu form örneklem grubu içerisinde yer alan GÜGEF Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinden “Öğretmenlik Uygulaması” dersini alan öğrencilerin uygulamada ders öncesi hazırlamaları gereken günlük ders planlarının incelenmesi ve değerlendirebilmesi amacıyla oluşturulmuş bir formdur (EK 4). Bu veri toplama aracında değerlendirme ölçeği olarak, **“tamamen-5, büyük ölçüde-4, kısmen-3, az-2, hiç-1”** seçeneklerinden oluşan beşli Likert Ölçeği kullanılmıştır.

Günlük ders planı inceleme formu olarak geliştirilen veri toplama aracı, üç ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm ders planının genel olarak değerlendirilmesine, ikinci bölüm günlük ders planında belirtilen hedeflerin incelenmesine ve üçüncü bölüm ise ders planının hangi sınıfa, üniteye, konuya vb. ait olduğunu belirten açıklamaların değerlendirilmesine yönelik olarak hazırlanmıştır. Günlük ders planı inceleme formu, birinci bölümünde 8, ikinci bölümünde 3 ve üçüncü bölümünde 5 madde olmak üzere toplam 16 açıdan incelenmeye çalışılmıştır. Günlük ders planı inceleme formunun kapsam geçerliliğini belirlemek amacıyla uzman görüşleri alınmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması

Araştırmada verilerin toplanması, ilgili literatürün taranması, örneklem grubunun belirlenmesi, çalışma takviminin oluşturulması, anket uygulamalarının ve gözlemlerin yapılması aşamalarından oluşmaktadır.

Hazırlanan anket 2006-2007 eğitim-öğretim yılında hizmet yıllarına göre belirlenmiştir. Buna göre; 15 yıl ve üzeri için birinci grup üniversiteler, 11-14 yıl arası ikinci grup üniversiteler ve en az dört yıl mezun vermiş, hizmet yılı 7-10 yıl arası olanlar üçüncü grup üniversiteler olarak gruplanan dokuz ME ABD'nden seçilmiş olan toplam 282 son sınıf öğrencisine araştırmacı tarafından bu anket uygulanmıştır. Uygulama sırasında “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini almış, “Öğretmenlik Uygulaması” dersine devam etmekte ve araştırmaya katılmaya istekli olan öğrenciler tercih edilmiştir. Uygulama sonucunda cevap kağıtları incelenmiş ve açıklamalara aykırı cevaplama bulunan öğrenci olmadığı için anketlerin tamamı veri analizinde kullanılmıştır.

Veriler araştırmacı tarafından belirlenmiş olan dokuz üniversiteye gidilerek elden toplanmıştır. Veri toplama aracının elden toplanması nedeniyle geri dönüşüm oranı yüksektir.

Hazırlanan gözlem ve günlük plan inceleme formları ise; 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini almış, “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde ilköğretim okuluna gitmekte olan toplam 30 öğrenci üzerinde dört aylık öğretim süreci boyunca uygulanmıştır.

3.6. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmanın genel amacı ve ana problemi çerçevesinde cevapları aranan alt problemlere yönelik olarak anket, gözlem ve günlük plan inceleme formları yoluyla toplanan veriler, önce veri kodlama formlarına işlenmiştir. Daha sonra bilgisayara

aktarılan veriler üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için SPSS (The Statistical Packet For The Social Science) paket programından yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık için 0,05 anlamlılık düzeyi seçilmiştir.

Anılan programdan yararlanarak:

1. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki öğretmen adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretimine ve bu derste almış oldukları bilgilere ilişkin olarak müzik öğretimi yapabilmedeki yeterliklerine yönelik görüşlerinin belirlenmesinde ve buna bağlı olarak gözlem ve günlük plan incelenmesinde; frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) kullanılmıştır.
2. Görüşler ve gözlenen durumlar arasında farklılık olup olmadığının belirlenmesinde ise değişkenlerin düzeylerine göre; aritmetik ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (ss), Mann Whitney U testi, Kruskall-Wallis testi ve sayılabilir verilerden oluşmuş değişkenlerin test edilmesinde Ki-Kare testi uygulanmıştır. Ölçülebilir değişkenlere Shopiro Wilk normallik testi uygulanmış ve değişkenlerin normal dağılım göstermediği saptanmıştır ($p>0,05$). Bu nedenle parametrik olmayan testlerden Kruskall-Wallis, varyans analizi ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.
3. Gözlem ve günlük plan inceleme formu olarak oluşturulan ölçme aracında, puanlayıcılar arası tutarlılığın belirlenmesi amacı ile “Kruskall Wallis” testi, veri toplama araçlarından anketin ise, geçerlik ve güvenirliğini tespit etmek amacı ile “Cronbach Alfa” testleri uygulanmıştır.

Ölçekte yer alan aralıkların eşit olduğu (4/5) düşüncesinden hareket ederek seçeneklere ait sınırlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Anket için;

Seçenek	Sınırı
Hiç Katılmıyorum (1)	1.00-1.80
Az Katılıyorum (2)	1.81-2.60
Orta Ölçüde Katılıyorum (3)	2.61-3.40
Büyük Ölçüde Katılıyorum (4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum (5)	4.21-5.00

Gözlem ve Günlük Plan İnceleme Formu için;

Seçenek	Sınırı
Hiç (1)	1.00-1.80
Az (2)	1.81-2.60
Kısmen (3)	2.61-3.40
Büyük Ölçüde (4)	3.41-4.20
Tamamen (5)	4.21-5.00

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine ilişkin verilerin istatistiksel olarak çözümlenmesiyle elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Araştırma bulgularının verilişi; alt problemlerin sırasına göre yer almış, her alt problem başlık haline getirilerek önce o alt probleme yönelik olarak elde edilen bulgular tablo halinde verilmiş, sonra bulguların açıklamaları yapılmış, daha sonra da yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmanın birinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmada ilk olarak ME ABD son sınıf öğrencilerinin, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini değerlendirmeye yönelik görüşleri incelenmiştir. Öğretmen adaylarının görüşleri; (1) “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde kazanılan genel davranışlar, (2) “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, (3) “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olması ve (4) “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumları olmak üzere dört alt öge açısından ayrı ayrı gruplandırılarak incelenmiş ve yorumlanmıştır.

4.1.1. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersleri Öğretimini, Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlar Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmada ilk olarak üniversitelerin ME ABD’nda öğrenim görmekte olan son sınıf öğrencilerinin, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini değerlendirmeye yönelik görüşleri incelenmiştir. Öğretmen adaylarına, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri davranışlarıyla ilgili 19 soru sorulmuştur. Elde edilen görüşlere ilişkin bulgular frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapmalar Tablo 4.1.1.’de verilmiştir.

Tablo 4.1.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazanılan Genel Davranışları Açısından Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri

GÖRÜŞLER	(Hiç)		(Az Ölçüde)		(Orta Ölçüde)		(Büyük Ölçüde)		(Tamamen)		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Müzik eğitim ilkelerini uygulayabilmede kolaylık sağlamaktadır.	19	6,7	38	13,5	58	20,6	76	27,0	91	32,3	282	3,6	1,2
İlköğretim müzik ders programını tanıyabilmeyi sağlamaktadır.	26	9,2	46	16,3	62	22,0	83	29,4	65	23,0	282	3,4	1,3
İlköğretim müzik ders programına ilişkin öğretim yapmaya hazır hale gelebilmeyi sağlayabilmektedir.	34	12,1	41	14,5	59	20,9	92	32,6	56	19,9	282	3,3	1,3
Müzik öğretim yöntemlerinin ilkelerini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.	27	9,6	31	11,0	63	22,3	96	34,0	65	23,0	282	3,5	1,2
Şarkı öğretimini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.	23	8,2	31	11,0	52	18,4	99	35,1	77	27,3	282	3,6	1,2
Şarkı dağarcığına sahip olabilmeyi sağlamaktadır.	37	13,1	51	18,1	57	20,2	75	26,6	62	22,0	282	3,3	1,3
Çalgı öğretimini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.	56	19,9	54	19,1	65	23,0	61	21,6	46	16,3	282	3,0	1,4

GÖRÜŞLER	(Hiç)		(Az Ölçüde)		(Orta Ölçüde)		(Büyük Ölçüde)		(Tamamen)		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Ders araç-gereçlerinin yapılması ve kullanılması hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.	45	16,0	42	14,9	69	24,5	72	25,5	54	19,1	282	3,2	1,3
Müziksel okuma-yazma öğretimini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.	36	12,8	55	19,5	60	21,3	73	25,9	58	20,6	282	3,2	1,3
Öğrencilere grup ve bireysel çalışmalar yaptırabilmeyi öğrenebilmeyi sağlamaktadır.	29	10,3	39	13,8	61	21,6	80	28,4	73	25,9	282	3,5	1,3
Yıllık öğretim ve çalışma planı yapabilmeyi sağlamaktadır.	46	16,3	45	16,0	63	22,3	76	27,0	52	18,4	282	3,2	1,3
Günlük öğretim ve çalışma planı yapabilmeyi sağlamaktadır.	43	15,2	52	18,4	60	21,3	70	24,8	57	20,2	282	3,2	1,4
Müzik ders kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.	34	12,1	74	26,2	70	24,8	66	23,4	38	13,5	282	3,0	1,2
Müzik dersi yardımcı kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.	38	13,5	72	25,5	78	27,7	61	21,6	33	11,7	282	2,9	1,2
Müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.	53	18,8	73	25,9	61	21,6	53	18,8	42	14,9	282	2,9	1,3
Örnek müzik dersleri izleyebilmeye olanak sağlamaktadır.	57	20,2	45	16,0	70	24,8	68	24,1	42	14,9	282	3,0	1,3
Müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme imkânı bulabilmeyi sağlamaktadır.	52	18,4	50	17,7	63	22,3	64	22,7	53	18,8	282	3,1	1,4
Yörelere özgü müzikler hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.	79	28,0	51	18,1	73	25,9	46	16,3	33	11,7	282	2,7	1,3
ORTALAMA											282	3,01	,883

Hiç Katılmıyorum

Az Katılıyorum

Orta Ölçüde Katılıyorum

Büyük Ölçüde Katılıyorum

Tamamen Katılıyorum

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

1.00-1.80

1.81-2.60

2.61-3.40

3.41-4.20

4.21-5.00

Tablo 4.1.1.'de de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan genel davranışlardan müzik eğitim ilkelerini uygulayabilmede kolaylık sağlama (%32,3) açısından tamamen yeterli; ilköğretim müzik ders programını tanıyabilmeyi sağlama (%29,4), müzik öğretim yöntemlerinin ilkelerini kavrayabilmeyi sağlama (%34,0), şarkı öğretimini kavrayabilmeyi sağlama (%35,1), şarkı dağarcığına sahip olabilmeyi sağlama (%26,6), ders araç-gereçlerinin yapılması ve kullanılması hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama (%25,5), müziksel okuma-yazma öğretimini kavrayabilmeyi sağlama (%25,9), öğrencilere grup ve bireysel çalışmalar yaptırabilmeyi öğrenebilmeyi sağlama (%28,4), yıllık öğretim ve çalışma planı yapabilmeyi sağlama (%27,0), günlük öğretim ve çalışma planı yapabilmeyi sağlama (%24,8) ve müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme imkanı bulabilmeyi sağlama (%22,7) açılarından büyük ölçüde yeterli bulmuşlardır. Yine “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan genel davranışlardan ilköğretim müzik ders programına ilişkin öğretim yapmaya hazır hale gelebilmeyi sağlama (%20,9), çalgı öğretimini kavrayabilmeyi sağlama (%23,0), müzik dersi yardımcı kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama (%27,7) ve örnek müzik dersleri izleyebilmeye olanak sağlama (%24,8) açılarından orta ölçüde yeterli bulunmuştur. Bununla birlikte, Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan genel davranışlar müzik ders kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama (%26,6), müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama (%25,9) açılarından az; yörelere özgü müzikler hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama açısından ise hiç yeterli görülmemiştir.

Yukarıdaki bulgulara göre, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini müzik ders kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama ve müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlama genel davranışlarını kazandırması açısından “az” yeterli bulduklarını; yörelere özgü müzikler hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamada ise “hiç” yeterli bulmadıklarını belirtmeleri, söz konusu dersin belirtilen genel davranışları kazandırmada yetersiz olduğunu ve eksiklikler taşıdığını düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde genel olarak müzik öğretmeni adaylarının, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini kazanılan genel davranışlar açısından “orta ölçüde” ($\bar{x} = 3,01$) yeterli gördükleri söylenebilir. Bir müzik öğretmeni adayının belirtilen 19 genel davranışı tam olarak kazanması beklenmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının bu davranışların “orta ölçüde” kazanıldığını belirtmeleri, dersi genel davranışı kazandırma açısından istenilen düzeyde bulmadıkları şeklinde yorumlanabilir.

4.1.2. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersleri Öğretimini, Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemleri Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın sonuçlarına göre “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerine ilişkin görüşler, bir alt öge olarak öğrenilen müzik öğretim yöntemleri açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Müzik öğretmeni adaylarına, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri ile ilgili 14 soru sorulmuştur. Tablo 4.1.2.’de görüşlere ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapmalar (ss) verilmektedir.

Tablo 4.1.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri

“Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinde Verilen Müzik Öğretim Yöntemleri Hakkında Bilgi Sahibi Olabilmeye Yönelik Görüşler	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		N	$\bar{X}$	Ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
<i>Hecelerle ve Rakamlarla Müzik Öğretim Yöntemi</i>	91	32,3	32	11,3	44	15,6	58	20,6	57	20,2	282	2,9	1,6
<i>Harflerle Müzik Öğretim Yöntemi</i>	129	45,7	32	11,3	39	13,8	39	13,8	43	15,2	282	2,4	1,5
<i>Karmalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>	76	27,0	42	14,9	68	24,1	56	19,9	40	14,2	282	2,8	1,4
<i>Grafiklemeli Müzik Öğretim Yöntemi</i>	78	27,7	60	21,3	61	21,6	50	17,7	33	11,7	282	2,6	1,4
<i>Aralıklımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>	97	34,4	45	16,0	69	24,5	37	13,1	34	12,1	282	2,5	1,4
<i>Renklerle Müzik Öğretim Yöntemi</i>	115	40,8	37	13,1	48	17,0	37	13,1	45	16,0	282	2,5	1,5
<i>Beden Diliyle (Mimiklemeli) Müzik Öğretim Yöntemi (Fonomimi)</i>	65	23,0	34	12,1	59	20,9	66	23,4	58	20,6	282	3,1	1,5
<i>Genel Notalımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>	64	22,7	30	10,6	66	23,4	67	23,8	55	19,5	282	3,1	1,4
<i>Grafik Notalımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>	95	33,7	48	17,0	64	22,7	44	15,6	31	11,0	282	2,5	1,4
<i>Karma Notalımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>	132	46,8	43	15,2	46	16,3	37	13,1	24	8,5	282	2,2	1,4
<i>Devinmeli-Ritimlemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcroze Yöntemi)</i>	68	24,1	39	13,8	56	19,9	63	22,3	56	19,9	282	3,0	1,5
<i>Toplu Söylemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)</i>	57	20,2	30	10,6	46	16,3	72	25,5	77	27,3	282	3,3	1,5
<i>Devinmeli / Ritimlemeli / Doğaçlamalı Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi)</i>	66	23,4	25	8,9	42	14,9	79	28,0	70	24,8	282	3,2	1,5
<i>Yetenek Geliştirmeli Müzik Öğretim Yöntemi (Suzuki Yöntemi)</i>	88	31,2	30	10,6	47	16,7	55	19,5	62	22,0	282	2,9	1,6
ORTALAMA											282	2,78	1,47
Hiç Katılmıyorum							(1)	1.00-1.80					
Az Katılıyorum							(2)	1.81-2.60					
Orta Ölçüde Katılıyorum							(3)	2.61-3.40					
Büyük Ölçüde Katılıyorum							(4)	3.41-4.20					
Tamamen Katılıyorum							(5)	4.21-5.00					

Tablo 4.1.2.'nin incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemleri konusunda;

- Toplu söylemeli müzik öğretim yöntemini (Kodaly yöntemi) %27,3 ile tamamen,
- Genel notalamalı müzik öğretim yöntemini %23,8 ile büyük ölçüde,
- Devinmeli/ritimlemeli/doğaçlamalı müzik öğretim yöntemini (Orff Yöntemi) %28,0 büyük ölçüde,
- Hecelerle ve rakamlarla müzik öğretim yöntemlerini %32,3 ile hiç,
- Harflerle müzik öğretim yöntemini %45,7 ile hiç,
- Karmalı müzik öğretim yöntemini %27,0 ile hiç,
- Grafiklemeli müzik öğretim yöntemini %27,7 ile hiç,
- Aralıklamalı müzik öğretim yöntemini %34,4 ile hiç,
- Renklerle müzik öğretim yöntemini %40,8 ile hiç,
- Beden diliyle (mimiklemeli) müzik öğretim yöntemini (fonomimi) %23,4 ile hiç,
- Grafik notalamalı müzik öğretim yöntemini %33,7 ile hiç,
- Karma notalamalı müzik öğretim yöntemini %46,8 ile hiç,
- Devinmeli-ritimlemeli müzik öğretim yöntemini (Dalcrose yöntemi) %24,1 ile hiç,
- Yetenek geliştirmeli müzik öğretim yöntemini (Suzuki yöntemi) %31,2 ile hiç öğrenemedikleri şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Yukarıdaki bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrendikleri heceleme ve rakamlarla müzik öğretim yöntemleri, harflerle müzik öğretim yöntemi, karmalı müzik öğretim yöntemi, grafiklemeli müzik öğretim yöntemi, aralıklamalı müzik öğretim yöntemi, renklerle müzik öğretim yöntemi, beden diliyle (mimiklemeli) müzik öğretim yöntemi, grafik notalamalı müzik öğretim yöntemi, karma notalamalı müzik öğretim yöntemi, devinmeli-ritimlemeli müzik öğretim yöntemi (Dalcroze Yöntemi), yetenek geliştirmeli müzik öğretim yöntemi (Suzuki Yöntemi)ni “hiç” yeterli bulmadıklarını

belirtmişlerdir. Bu durum; söz konusu dersin belirtilen müzik öğretim yöntemlerini kazandırmada yetersiz olduğunu ve eksiklikler taşıdığını düşündürmektedir.

Öğrenilen müzik öğretim yöntemlerine ilişkin yanıtların “hiç” seçeneğinde yoğunlaşması, yani bu bölüme yönelik soruların hemen hemen tamamında benzer şekilde cevap verilmesi, müzik öğretmeni adaylarının dersin müzik öğretim yöntemlerinin öğretimi konusunda olumsuz görüşlerinde birliktelik içinde oldukları gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde müzik öğretmeni adaylarının, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini kazandırması açısından orta ölçüde ($\bar{x} = 2,78$) yeterli görüldükleri söylenebilir. Müzik öğretim yönteminin, müzik öğretim sürecinde hedefe erişmek için bilinçli ve mantıklı olarak seçilen ve izlenen düzenli bir yol olduğu (UÇAN; 1999: 31) ve bir müzik öğretmeni adayının müzik öğretim yöntemleri hakkında eksiksiz bilgiye sahip olması gerektiği açıkça ortadadır. Müzik öğretim yöntemleri bilgisine sahip öğretmenin derslerini en verimli, etkili ve yararlı biçimde işleyeceği kuşkusuzdur. Bundan dolayı; bir müzik öğretmeni adayının, müzik öğretim yöntemleri hakkında eksiksiz bilgiye sahip olması beklenmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretim yöntemlerini “orta ölçüde” kazanıldığını belirtmeleri, dersi müzik öğretim yöntemlerini kazandırma açısından istenilen ve beklenen düzeyde bulmadıkları şeklinde yorumlanabilir. Bu bağlamda; öğretim yöntem ve teknikleri konusunda yeterli bilgisi olmayan müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında planlama ve uygulamalarında zorluklar yaşayacaklarının da kaçınılmaz olacağı yargısına varılabilir.

4.1.3. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Dersleri Öğretimini, İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olması Açısından Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın sonuçlarına göre, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerine ilişkin görüşler, bir alt öge olarak “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına ilişkin olması açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Müzik öğretmeni adaylarına, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olmasına ilişkin olarak 42 soru sorulmuştur. Tablo 4.1.3.’de görüşlere ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapmalar (ss) verilmektedir.

Tablo 4.1.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Uygunluğunu Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri

GÖRÜŞLER	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Özel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanmasını sağlamaktadır.	37	13,1	47	16,7	70	24,8	82	29,1	46	16,3	282	3,2	1,3
Müzik ve çevre ilişkisini kurdurabilmeyi sağlamaktadır.	36	12,8	49	17,4	67	23,8	89	31,6	41	14,5	282	3,2	1,2
Müzik seslerinde temel özellikleri kavratılabilmeyi sağlamaktadır.	30	10,6	47	16,7	72	25,5	78	27,7	55	19,5	282	3,3	1,3
Farklı gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilmeyi sağlamaktadır.	38	13,5	45	16,0	61	21,6	87	30,9	51	18,1	282	3,2	1,3
Farklı gürlük basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	33	11,7	45	16,0	75	26,6	81	28,7	48	17,0	282	3,2	1,2
Farklı gürlük basamaklarına uygun dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlamaktadır.	31	11,0	50	17,7	67	23,8	80	28,4	54	19,1	282	3,3	1,3

GÖRÜŞLER	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Farklı hız basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.	28	9,9	47	16,7	73	25,9	93	33,0	41	14,5	282	3,3	1,2
Farklı hız basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	32	11,4	47	16,7	74	26,2	86	30,5	43	15,2	282	3,2	1,2
Farklı hız basamaklarına dikkat ederek dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlamaktadır.	35	12,4	51	18,1	72	25,5	84	29,8	40	14,2	282	3,2	1,2
Müzikte vuruş ve ölçü kavramını kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	28	9,9	48	17,0	68	24,1	90	31,9	48	17,0	282	3,3	1,2
Müzikte biçim öğelerini tanımmasını dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	38	13,5	46	16,3	82	29,1	74	26,2	42	14,9	282	3,1	1,2
Müzikte biçim öğelerine (biçimsel yapıya) dikkat ederek seslendirme yapmayı öğretebilmeyi sağlamaktadır.	36	12,8	56	19,9	76	27,0	66	23,4	48	17,0	282	3,1	1,3
Müzikte biçim öğelerine dikkat ederek dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlamaktadır.	41	14,5	53	18,8	86	30,5	74	26,2	28	9,9	282	3,0	1,2
Başlıca müzik türlerini ve temel özelliklerini tanımayı öğretebilmeyi sağlamaktadır.	47	16,7	47	16,7	77	27,3	71	25,2	40	14,2	282	3,0	1,3
Müzik türüne dikkat ederek seslendirme eğitimini öğretebilmeyi sağlamaktadır.	44	15,6	60	21,3	66	23,4	79	28,0	33	11,7	282	3,0	1,3
Müzik türlerini ayırt etmeyi öğretebilmeyi sağlamaktadır.	54	19,1	53	18,8	54	19,1	76	27,0	45	16,0	282	3,0	1,4
Atatürk'ün müzik anlayışını kavrayabilmeyi sağlamaktadır.	58	20,6	46	16,3	65	23,0	55	19,5	58	20,6	282	3,0	1,4
Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun seslendirme eğitimini öğretebilmeyi sağlamaktadır.	57	20,2	44	15,6	56	19,9	67	23,8	58	20,6	282	3,1	1,4
Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun dinleme alışkanlığını kazandırmaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	62	22,0	48	17,0	45	16,0	75	26,6	52	18,4	282	3,0	1,4

GÖRÜŞLER	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Müzikte seslerin, susların sürelerine göre doğru seslendirilmesini dikkate alarak öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	41	14,5	47	16,7	65	23,0	78	27,7	51	18,1	282	3,2	1,3
Sesi konuşurken ve şarkı söylerken sağlıklı, doğru ve etkili kullanmanın önemini kavratılabilmeyi sağlamaktadır.	40	14,2	45	16,0	69	24,5	73	25,9	55	19,5	282	3,2	1,3
İnsan sesi ve çalgı müziklerinin kavranılmasına yönelik öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	39	13,8	57	20,2	62	22,0	80	28,4	44	15,6	282	3,1	1,3
Müzikte anlatım öğelerini dikkate alarak öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	37	13,1	61	21,6	82	29,1	57	20,2	45	16,0	282	3,0	1,3
Müzikte dizi, ton ve makam özelliklerini dikkate alarak öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	44	15,6	59	20,9	57	20,2	68	24,1	54	19,1	282	3,1	1,4
Çokseslilikte iki ayrı ögeyi (örgü-doku) tanımaya ve kavramaya yönelik öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	55	19,5	59	20,9	59	20,9	68	24,1	41	14,5	282	2,9	1,3
Ülkemizin müzik kültürünü tanınmasını dikkate alarak öğretebilmeyi sağlamaktadır.	60	21,3	50	17,7	63	22,3	71	25,2	38	13,5	282	2,9	1,3
Müzik kültürümüzden uygun örnekleri seslendirme eğitimi öğretebilmeyi sağlamaktadır.	55	19,5	50	17,7	68	24,1	70	24,8	39	13,8	282	3,0	1,3
Yaptıkları müzik türüne göre insan sesi topluluklarını tanımaya yönelik öğretimi yapmayı sağlamaktadır.	53	18,8	60	21,3	60	21,3	65	23,0	44	15,6	282	3,0	1,4
Yaptıkları müzik türüne ve kullanılan çalgı türlerine göre oluşan çalgı topluluklarını tanımaya yönelik öğretimi yapmayı sağlamaktadır.	53	18,8	63	22,3	57	20,2	65	23,0	44	15,6	282	2,9	1,4
Türk devlet ve topluluklarının müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlamaktadır.	74	26,2	58	20,6	56	19,9	60	21,3	34	12,1	282	2,7	1,4
Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.	69	24,5	59	20,9	59	20,9	65	23,0	30	10,6	282	2,7	1,3

GÖRÜŞLER	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Türk Cumhuriyetlerinde genel çizgileriyle müzik kültürünü tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	68	24,1	61	21,6	52	18,4	57	20,2	44	15,6	282	2,8	1,4
Müzik teknolojisinin hayatımızdaki önemini öğretebilmeyi sağlamaktadır.	57	20,2	56	19,9	67	23,8	59	20,9	43	15,2	282	2,9	1,4
Müzik yapmada kullanılan elektronik araç ve çalgıları tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	64	22,7	58	20,6	65	23,0	68	24,1	27	9,6	282	2,8	1,3
Başka ülke müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlamaktadır.	68	24,1	57	20,2	77	27,3	52	18,4	28	9,9	282	2,7	1,3
Müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	66	23,4	69	24,5	67	23,8	48	17,0	32	11,3	282	2,7	1,3
Başka ülke müziklerini genel çizgileriyle tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlamaktadır.	72	25,5	63	22,3	60	21,3	58	20,6	29	10,3	282	2,7	1,3
Öğrencinin müziksel duyarlılığını artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	48	17,0	59	20,9	78	27,7	58	20,6	39	13,8	282	2,9	1,3
Öğrencinin müziksel beğenisini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	49	17,4	62	22,0	62	22,0	68	24,1	41	14,5	282	3,0	1,3
Müzikte ritim ögesini kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	36	12,8	50	17,7	74	26,2	73	25,9	49	17,4	282	3,2	1,3
İstiklal Marşı'nı doğru söyleyebilme niteliğini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	53	18,8	40	14,2	50	17,7	63	22,3	76	27,0	282	3,2	1,5
Milli marşlarımızı doğru söyleyebilme niteliğini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.	56	19,9	44	15,6	49	17,4	63	22,3	70	24,8	282	3,2	1,5
ORTALAMA											282	3,03	1,31

Hiç Katılmıyorum (1) 1.00-1.80
Az Katılıyorum (2) 1.81-2.60
Orta Ölçüde Katılıyorum (3) 2.61-3.40
Büyük Ölçüde Katılıyorum (4) 3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum (5) 4.21-5.00

Tablo 4.1.3.'de de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini ilköğretim müzik ders programına uygunluğunun İstiklâl Marşı'nı doğru söyleyebilme niteliğini arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlama (%27,0), milli marşlarımızı doğru söyleyebilme niteliğini arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,8) açılarından tamamen yeterli; özel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanmasını sağlama (%29,1), müzik ve çevre ilişkisini kurdurabilmeyi sağlama (%31,6), müzik seslerinde temel özellikleri kavratılabilmeyi sağlama (%27,7), farklı gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilmeyi sağlama (%30,9), farklı gürlük basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilmeyi sağlama (%28,7), farklı gürlük basamaklarına uygun dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlama (%28,4), farklı hız basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilmeyi sağlama (%33,0), farklı hız basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilmeyi sağlama (%30,5), farklı hız basamaklarına dikkat ederek dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlama (%29,8), müzikte vuruş ve ölçü kavramını kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilmeyi sağlama (%31,9), müzik türüne dikkat ederek seslendirme eğitimi öğretebilmeyi sağlama (%28,0), müzik türlerini ayırt etmeyi öğretebilmeyi sağlama (%27,0), Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun seslendirme eğitimi öğretebilmeyi sağlama (%27,0), Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun seslendirme eğitimi öğretebilmeyi sağlama (%23,8), Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun dinleme alışkanlığını kazandırmaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%26,6), müzikte seslerin, susların sürelerine göre doğru seslendirilmesini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlama (%27,7), sesi konuşurken ve şarkı söylerken sağlıklı, doğru ve etkili kullanmanın önemini kavratılabilmeyi sağlama (%25,9), insan sesi ve çalgı müziklerinin kavranılmasına yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%28,4), müzikte dizi, ton ve makam özelliklerini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,1), çokseslilikte iki ayrı öğeyi (örgü-doku) tanımaya ve kavramaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,1), ülkemizin müzik kültürünün tanınmasını dikkate alarak öğretebilmeyi sağlama (%25,2), müzik kültürümüzden uygun örnekleri seslendirme eğitimi öğretebilmeyi sağlama (%24,8), yaptıkları müzik türüne göre insan sesi topluluklarını tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlama (%23,0),

yaptıkları müzik türüne ve kullanılan çalgı türlerine göre oluşan çalgı topluluklarını tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlama (%23,0), müzik yapmada kullanılan elektronik araç ve çalgıları tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,1) ve öğrencinin müziksel beğenisini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,1) açılarından büyük ölçüde yeterli bulunmuştur. Yine “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini ilköğretim müzik ders programına uygunluğunun müzikte biçim öğelerinin tanınmasını dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlama (%29,1), müzikte biçim öğelerine (biçimsel yapıya) dikkat ederek seslendirme yapmayı öğretebilmeyi sağlama (%30,5), başlıca müzik türlerini ve temel özelliklerini tanımayı öğretebilmeyi sağlama (%27,3), Atatürk'ün müzik anlayışını kavratılabilmeyi sağlama (%23,0), müzikte anlatım öğelerini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlama (%29,1), müzik teknolojinin hayatımızdaki önemini öğretebilmeyi sağlama (%23,8), başka ülke müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlama (%27,3), öğrencinin müziksel duyarlılığını artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlama (%27,7) ve müzikte ritim ögesini kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilmeyi sağlama (%26,2) açılarından orta ölçüde yeterli bulunmuştur. Bununla birlikte, Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini ilköğretim müzik ders programına uygunluğunun müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,5), İstiklâl Marşı'nı doğru söyleyebilme niteliğini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlama (%14,2) açılarından az; Türk devlet ve topluluklarının müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlama (%26,2), müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,5), Türk Cumhuriyetlerinde genel çizgileriyle müzik kültürünü tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama (%24,1) ve başka ülke müziklerini genel çizgileriyle tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlama (%25,5) açılarından ise hiç yeterli görülmemiştir.

Yukarıdaki bilgilere göre, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerini müzikte anlatım öğelerini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlama ve müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama açılarından ilköğretim

müzik ders programına "az" uygun bulduklarını, Türk devlet ve topluluklarının müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlama, müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama, Türk Cumhuriyetlerinde genel çizgileriyle müzik kültürünü tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlama ve başka ülke müziklerini genel çizgileriyle tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlama açılarından ilköğretim müzik ders programına "hiç" uygun bulmadıklarını belirtmeleri; söz konusu dersin ilköğretim müzik ders programına yönelik olarak belirtilen davranışları kazandırmada yetersiz olduğunu ve eksiklikler taşıdığını düşündürmektedir.

Bu bağlamda; yüzdelerik değerlere göre müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" dersleri ilköğretim müzik ders programına uygunluğu bakımından genel olarak ele alındığında, dersin ilköğretim müzik dersine ve ilköğretim müzik programına hazırlayıcı olduğu ve bu anlamda açık ve anlaşılır bir biçimde işlendiğini düşündükleri söylenebilir. Buna karşın; özellikle Türk devlet ve toplulukları müziklerini ve müzik kültürünü tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlama davranışlarına yer verilmediğini düşündükleri görülmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde genel olarak müzik öğretmeni adaylarının, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olması açısından "orta ölçüde" ($\bar{x} = 3,03$) yeterli gördükleri söylenebilir. İlköğretimde müzik öğretiminin en temel altı ögesi müziksel "öğrenici, öğretici ve öğrenilen" ile bunların içinde bulunduğu müziksel "mekân/ortam", bütün bunları birbirleriyle buluşturan, birleştiren, uzlaştıran, bağdaştıran ve bütünleştiren "*müzik öğretim programı*" ve programın gerekli kıldığı her türlü müziksel "donanım ve donatım"dır (UÇAN, 1999: 5). Görülüyor ki; her yönüyle, her boyutuyla, her kapsamıyla ve her aşamasıyla ilköğretimde etkin ve etkili müzik öğretimini gerçekleştirme, ilköğretim müzik ders programını iyi tanımayı ve bu bağlamda öğretim yöntemlerini düzenli ve planlı bir şekilde uyarlamayı gerektirir. Nitekim; Milli Eğitim Bakanlığı'nca (MEB) öngörülen öğretmen genel yeterlilikleri arasında program ve içerik bilgisi yeterlikleri de yer almaktadır. Müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II"

derslerinin ilköğretim müzik ders programına "orta ölçüde" uygun olduğunu belirtmeleri, kendilerini ilköğretim ders programına tam anlamıyla hazırlayamadıkları ve yine tam anlamıyla programı inceleme imkânı bulamadıkları şeklinde yorumlanabilir.

4.1.4. Üniversitelerin ME ABD Son Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarına Yönelik Görüşlerine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın sonuçlarına göre, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerine ilişkin görüşler, bir alt öge olarak müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumları açısından değerlendirilmeye çalışılmıştır. Müzik öğretmeni adaylarına, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumları ile ilgili olarak 31 soru sorulmuştur. Tablo 4.1.4.'de görüşlere ilişkin frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapmalar (ss) verilmektedir.

4.1.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşleri

GÖRÜŞLER	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Müzik eğitim ilkelerini uygularken "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	38	13,5	43	15,2	55	19,5	102	36,2	44	15,6	282	3,3	1,3
"Özel Öğretim Yöntemleri" dersinin mesleki gelişim için gerekliliği	27	9,6	25	8,9	45	16,0	93	33,0	92	32,6	282	3,7	1,3
"Özel Öğretim Yöntemleri" dersinde yapılan uygulamalardan yararlanma durumu	40	14,2	46	16,3	64	22,7	105	37,2	27	9,6	282	3,1	1,2
İlköğretim müzik öğretim programına ilişkin öğretim yaparken "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	45	16,0	40	14,2	61	21,6	100	35,5	36	12,8	282	3,1	1,3
Şarkı öğretimi yaparken "Özel Öğretim Yöntemleri" dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	38	13,5	47	16,7	55	19,5	96	34,0	46	16,3	282	3,2	1,3

GÖRÜŞLER	Hiç (1)		Az Ölçüde (2)		Orta Ölçüde (3)		Büyük Ölçüde (4)		Tamamen (5)		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	f			
Çalgı öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	56	19,9	47	16,7	64	22,7	81	28,7	34	12,1	282	3,0	1,3
Müziksel okuma-yazma öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	47	16,7	45	16,0	65	23,0	94	33,3	31	11,0	282	3,1	1,3
Günlük öğretim ve çalışma planı yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınana bilgilerden yararlanma durumu	53	18,8	40	14,2	66	23,4	84	29,8	39	13,8	282	3,1	1,3
Öğretilen konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçerken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	47	16,7	34	12,1	72	25,5	92	32,6	37	13,1	282	3,1	1,3
Dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçerken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınana bilgilerden yararlanma durumu	46	16,3	39	13,8	66	23,4	90	31,9	41	14,5	282	3,1	1,3
Önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirirken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	42	14,9	46	16,3	63	22,3	96	34,0	35	12,4	282	3,1	1,3
Konunun öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>sözel</i> dili kullanırken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	43	15,2	45	16,0	74	26,2	93	33,0	27	9,6	282	3,1	1,2
Konunun öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>görsel</i> dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb) kullanırken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	47	16,7	48	17,0	57	20,2	90	31,9	40	14,2	282	3,1	1,3
Öğrenci sorularına yanıtlar oluştururken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	43	15,2	48	17,0	75	26,6	86	30,5	30	10,6	282	3,0	1,2
Ders sırasında zamanı kullanma konusunda “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	52	18,4	38	13,5	66	23,4	88	31,2	38	13,5	282	3,1	1,3
Dersine girilen sınıfta öğrencilerin etkin katılımı için “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	46	16,3	39	13,8	54	19,1	109	38,7	34	12,1	282	3,2	1,3
Öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle desteklemek için “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	48	17,0	40	14,2	51	18,1	93	33,0	50	17,7	282	3,2	1,4
Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanmada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	52	18,4	34	12,1	49	17,4	98	34,8	49	17,4	282	3,2	1,4
Öğretilen konuyu özetleme ve uygun dönütlerle sınıfa tekrar vermede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	42	14,9	35	12,4	50	17,7	104	36,9	51	18,1	282	3,3	1,3

GÖRÜŞLER	Hiç (1)		Az Ölçüde (2)		Orta Ölçüde (3)		Büyük Ölçüde (4)		Tamamen (5)		N	$\bar{X}$	ss
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
Dersi plana göre gerçekleştirebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	43	15,2	39	13,8	65	23,0	98	34,8	37	13,1	282	3,2	1,3
Konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunmada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	44	15,6	35	12,4	62	22,0	86	30,5	55	19,5	282	3,3	1,3
Derse uygun bir giriş yapabilmeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	50	17,7	34	12,1	64	22,7	81	28,7	53	18,8	282	3,2	1,4
Öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı oluşturabilmeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	49	17,4	42	14,9	63	22,3	83	29,4	45	16,0	282	3,1	1,3
Öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorabilmeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	48	17,0	49	17,4	65	23,0	85	30,1	35	12,4	282	3,0	1,3
Öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleyebilmeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	46	16,3	41	14,5	68	24,1	94	33,3	33	11,7	282	3,1	1,3
Gelecek dersle ilgili ödevler ve bilgiler verebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	56	19,9	48	17,0	54	19,1	91	32,3	33	11,7	282	3,0	1,3
Dersi bitirmeye ve öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlamada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	57	20,2	46	16,3	59	20,9	85	30,1	35	12,4	282	3,0	1,3
Öğrencilerle etkili iletişim kurabilmeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	53	18,8	39	13,8	58	20,6	87	30,9	45	16,0	282	3,1	1,4
Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	49	17,4	41	14,5	68	24,1	85	30,1	39	13,8	282	3,1	1,3
Ses tonunu etkili bir biçimde kullanabilmeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	57	20,2	42	14,9	56	19,9	77	27,3	50	17,7	282	3,1	1,4
Ders sunumu sırasında akıcı bir konuşma dilini beden diliyle desteklemeye “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu	53	18,8	40	14,2	53	18,8	76	27,0	60	21,3	282	3,2	1,4
ORTALAMA											282	2,86	1,30

Hiç Katılmıyorum

Az Katılıyorum

Orta Ölçüde Katılıyorum

Büyük Ölçüde Katılıyorum

Tamamen Katılıyorum

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

1.00-1.80

1.81-2.60

2.61-3.40

3.41-4.20

4.21-5.00

Tablo 4.1.4.'de de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi

yapabilmedeki yeterlik durumları; müzik eğitim ilkelerini uygularken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%36,2), “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin mesleki gelişim için gerekliliği (%33,0), “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde yapılan uygulamalardan yararlanma durumu (%37,2), ilköğretim müzik öğretim programına ilişkin öğretim yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%35,5), şarkı öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%34,0), çalgı öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%28,7), müziksel okuma-yazma öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%33,3), günlük öğretim ve çalışma planı yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınana bilgilerden yararlanma durumu (%29,8), öğretilen konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçerken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%32,6), dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçerken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınana bilgilerden yararlanma durumu (%31,9), önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirirken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%34,0), konunun öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği sözel dili kullanırken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%33,0), konunun öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği görsel dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb) kullanırken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%31,9), öğrenci sorularına yanıtlar oluştururken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%30,5), ders sırasında zamanı kullanma konusunda “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%31,2), dersine girilen sınıfta öğrencilerin etkin katılımı için “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%38,7), öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle desteklemek için “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%33,0), öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanmada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%34,8), öğretilen konuyu özetleme ve uygun dönütlerle sınıfa tekrar vermede “Özel Öğretim

Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%36,9), dersi plana göre gerçekleştirebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%34,8), konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunmada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%30,5), derse uygun bir giriş yapabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%28,7), öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı oluşturabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%29,4), öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%30,1), öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleyebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%33,3), gelecek dersle ilgili ödevler ve bilgiler verebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%32,3), dersi bitirmeye ve öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlamada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%30,1), öğrencilerle etkili iletişim kurabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%30,9), anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%30,1), ses tonunu etkili bir biçimde kullanabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%27,3) ve ders sunumu sırasında akıcı bir konuşma dilini beden diliyle desteklemede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde alınan bilgilerden yararlanma durumu (%27,0) açılarından büyük ölçüde yeterli görülmüştür.

Yukarıdaki bilgilere göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını "büyük ölçüde" yeterli bulduklarını belirtmeleri, müzik öğretmeni adaylarının aldıkları bilgiler sonucunda kendilerini geliştirmiş olduklarını düşündüklerini, buna bağlı olarak kendilerini eğitim ve öğretimin etkin ve yararlı olacak birer öğretmen adayı olarak gördüklerini düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde genel olarak müzik öğretmeni adaylarının, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden

aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmekteki durumlarını orta ölçüde ($\bar{x} = 2,86$) yeterli gördükleri söylenebilir. Bu durum ise; öğretmen adaylarının derslerde edindikleri bilgileri, gereken ölçüde işleyişe (uygulamaya) yansıtamadıkları ve bu eğitimin belirlenen amaca tam olarak ulaşmada yetersiz kaldığı yorumu ile açıklanabilir.

4.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın bu alt bölümünde müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerini değerlendirmeye yönelik görüşleri, adayların cinsiyet, mezun oldukları okul türü, eğitim aldıkları üniversitenin hizmet yılı, ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmaması gibi farklı kişisel özelliklerine bağlı değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerini değerlendirmeye yönelik görüşleri; (1) "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar, (2) öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, (3) derslerin ilköğretim müzik ders programına yönelik olup olmama durumu ve (4) alınan bilgiler doğrultusunda müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi yapabilmekteki yeterlik durumları olmak üzere dört alt öge açısından ayrı ayrı gruplandırılarak karşılaştırılmıştır.

4.2.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışları Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerini değerlendirmeye yönelik görüşleri, *kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar* açısından cinsiyetleri, mezun oldukları okul türü, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılları ve ailede öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmama durumları yönüyle karşılaştırılmıştır. Bunun için müzik öğretmeni adaylarına, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlarla ilgili 18 soru sorulmuştur. Tablo 4.2.1.a., 4.2.1.b., 4.2.1.c. ve 4.2.1.d.'de görüşlerin karşılaştırılmasına ilişkin Mann-Whitney u testi sonuçları, Şekil 'de ise genel ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin grafik verilmektedir.

4.2.1.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
"Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlar	Kız	172	150,1	-2,203	0,028*
	Erkek	110	128,1		

*p<0,05

Tablo 4.2.1.a.'ya göre, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlara ilişkin görüşlerinin arasında cinsiyete göre değişimini gösteren Mann-Whitney u testi sonuçları incelendiğinde; kız ve erkek müzik öğretmeni adaylarının puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu görülür ($p=0,028<0,05$ Mann-Whitney u testi). Kız öğretmen adayları; "büyük ölçüde katılıyorum" cevabına yakın görülürken, erkek öğretmen adayları "orta ölçüde katılıyorum" cevabına yakın görülmektedirler.

Bu bulgulardan yola çıkılarak, erkek müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar konusundaki daha olumsuz bir görüşe sahip oldukları ve kendilerini gerekli ve yeterli ölçüde bilgilenmemiş buldukları sonucuna varılabilir. Kız öğretmen adaylarının ise, “büyük ölçüde” genel davranışları kazandıklarını düşünmeleri; derse karşı daha sorumlu davrandıkları ve ilgili oldukları şeklinde yorumlanabilir.

4.2.1.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlar	Genel Lise	129	134,2	3,026	2	0,220
	Güzel Sanatlar Lisesi	135	150,4			
	Meslek Lisesi	18	126,6			

*p>0,05

Tablo 4.2.1.b.'de de görüldüğü üzere, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlara ilişkin görüşlerinin, mezun oldukları okul türüne göre değişimini gösteren Mann-Whitney u testi sonuçları incelendiğinde; genel lise, güzel sanatlar lisesi ve meslek lisesi mezunu öğretmen adaylarının puanları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,220>0,05$).

Bu bulgulardan yola çıkılarak; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlara ilişkin görüşler üzerinde müzik öğretmeni adaylarının mezun oldukları okulların etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

4.2.1.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlar	Birinci Grup Üniversiteler (15 yıl ve üzeri)	148	143,7	3,76	2	0,155
	İkinci Grup Üniversiteler (11-15 yıl)	65	125,5			
	Üçüncü Grup Üniversiteler (7-10 yıl)	69	151,8			

*p>0,05

Tablo 4.2.1.c. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışları değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarına göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılları açısından bir farklılık görülmemektedir ($p=0,775>0,05$ Mann-Whitney u Testi).

Bu bulgulardan yola çıkılarak, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlara ilişkin görüşler üzerinde müzik öğretmeni adaylarının eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.2.1.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlara İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailelerinde Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Kazandırılmaya Çalışılan Genel Davranışlar	Evet	137	142,6	-0,107	0,914
	Hayır	145	140,4		

*p>0,05

Tablo 4.2.1.d. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışları değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, ailede öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmaması açısından bir farklılık görülmemektedir ($p=0,914>0,05$).

Bulgulardan yola çıkılarak; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlara ilişkin görüşler üzerinde müzik öğretmeni adaylarının ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmamasının etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

4.2.2. “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine Yönelik Değerlendirmeye Yönelik Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişikliğine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşleri cinsiyetleri, mezun oldukları okul türü, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılları ve

ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmama durumları yönüyle karşılaştırılmıştır. Bunun için müzik öğretmeni adaylarına, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemleriyle ilgili 14 soru sorulmuştur. Tablo 4.2.2.a., 4.2.2.b., 4.2.2.c. ve 4.2.2.d.'de görüşlerin karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney u testi sonuçları, Şekil 'de ise genel ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin grafik verilmektedir.

Tablo 4.2.2.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemleri	Kız	172	145,7	-1,08	0,279
	Erkek	110	134,9		

*p>0,05

Tablo 4.2.2.a.'da, müzik öğretmeni adaylarının, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,279>0,05$ Mann-Whitney u testi).

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşleri üzerinde herhangi bir etkiye neden olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.2.2.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemleri	Genel Lise	129	134,1	1,995	2	0,369
	Güzel Sanatlar Lisesi	135	148,1			
	Meslek Lisesi	18	145,6			

*p>0,05

Tablo 4.2.2.b.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, mezun oldukları okul türüne göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının görüşlerinde mezun olunan okullar arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,369>0,05$ Kruskal-Wallis testi).

Bu bulgular doğrultusunda; müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerine ilişkin görüşlerinde öğretmen adaylarının mezun oldukları okul türüne bağlı olarak herhangi bir farklılığın görülmemesi, mezun olunan okulların “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerine ilişkin görüşler üzerinde etkili bir bağımsız değişken olmadığını düşündürmektedir.

Tablo 4.2.2.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemleri	Birinci Grup Üniversiteler (15 yıl ve üzeri)	148	145,1	0,753	2	0,686
	İkinci Grup Üniversiteler (11-15 yıl)	65	134,8			
	Üçüncü Grup Üniversiteler (7-10 yıl)	69	140,0			

*p>0,05

Tablo 4.2.2.c.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarına göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının görüşlerinde eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılları açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,686>0,05$ Kruskal-Wallis testi).

Bu bulgular ışığında; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerine ilişkin müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde, adayların eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarına bağlı olarak herhangi bir farklılığın görülmemesi; genel olarak üniversitelerde hizmet yıllarını dikkate almaksızın, müzik öğretim yöntemleri konusunda müzik öğretmeni adaylarının gerekli ve yeterli derecede bilgilendirilmedikleri ile açıklanabilir. Bu da eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılı değişkenine bakılmaksızın ankete katılan bütün müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini benzer biçimde algıladıkları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.2.2.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemlerine İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Müzik Öğretim Yöntemleri	Evet	137	143,0	-0,308	0,758
	Hayır	145	140,0		

*p>0,05

Tablo 4.2.2.d.'de müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde, öğrenilen müzik öğretim yöntemlerini değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, ailede öğretmenlik mesleğine sahip bireylerine olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmaması açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,758>0,05$ Mann-Whitney u testi).

Bu bulgulara göre; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemleri boyutunda, müzik öğretmeni adaylarından ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip olan bireyler ile olmayan bireylerin arasında belirtilen boyuta yönelik bir farklılık olmaması; söz konusu boyutta bütün müzik öğretmeni adaylarının ortalama olarak aynı görüşlere sahip oldukları yorumu ile açıklanabilir.

4.2.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Uygun Olmasını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerini *ilköğretim müzik ders programına uygunluğuna* ilişkin görüşleri cinsiyetleri, mezun oldukları okul türü, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılları ve ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmama durumları yönüyle

karşılaştırılmıştır. Bunun için müzik öğretmeni adaylarına, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olmasıyla ilgili 42 soru sorulmuştur. Tablo 4.2.3.a., 4.2.3.b., 4.2.3.c. ve 4.2.3.d.'de görüşlerin karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney u testi sonuçları, Şekil 'de ise genel ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin grafik verilmektedir.

Tablo 4.2.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olması	Kız	172	148,6	-1,837	0,066
	Erkek	110	130,3		

*p>0,05

Tablo 4.2.3.a. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olmasını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının görüşleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,066>0,05$ Mann-Whitney u testi).

Bu bulgulardan yola çıkılarak, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olmasına ilişkin görüşler üzerinde cinsiyetin etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.2.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olması	Genel Lise	129	136,0	2,334	2	0,311
	Güzel Sanatlar Lisesi	135	148,8			
	Meslek Lisesi	18	125,9			

*p>0,05

Tablo 4.2.3.b.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini ilköğretim müzik ders programına uygunluğunu değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, mezun oldukları okul türüne göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının görüşlerinde mezun olunan okullar açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,311>0,05$ Kruskal-Wallis testi).

Bu bulgulardan yola çıkılarak, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik olmasına ilişkin görüşler üzerinde müzik öğretmeni adaylarının mezun oldukları okul türünün etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.2.3.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olması	Birinci Grup Üniversiteler (15 yıl ve üzeri)	148	146,0	4,521	2	0,104
	İkinci Grup Üniversiteler (11-15 yıl)	65	122,8			
	Üçüncü Grup Üniversiteler (7-10 yıl)	69	149,5			

*p>0,05

Tablo 4.2.3.c.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına uygunluğunu değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarına göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının eğitim aldıkları üniversiteler açısından anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,104>0,05$ Kruskal-Wallis testi).

Tablodaki verilerden; müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına uygunluğuna yönelik görüşleri üzerinde eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının herhangi bir etkiye neden olmadığı söylenebilir. Müzik öğretmeni adaylarının eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının, görüşleri üzerinde olumlu veya olumsuz herhangi bir etkiye neden olmaması, söz konusu dersin ilköğretim müzik ders programına uygunluğunda eğitim alınan üniversitelerin hizmet yıllarına bakılmaksızın bütün müzik öğretmeni adaylarının ortalama olarak aynı görüşlere sahip oldukları yorumu ile açıklanabilir.

Tablo 4.2.3.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerini İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olmasına İlişkin Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinin İlköğretim Müzik Ders Programına Yönelik Olması	Evet	137	144,8	-0,664	0,507
	Hayır	145	138,4		

* $p>0,05$

Tablo 4.2.3.d.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına uygunluğunu değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları, ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adaylarının

görüşlerinde ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmaması açısından anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,507>0,05$ Mann-Whitney u testi).

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına yönelik görüşleri üzerinde ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmamasının herhangi bir etkiye neden olmadığı söylenebilir. Bu durum; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına uygunluğuna ilişkin görüşler üzerinde müzik öğretmeni adaylarının ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmamasının etkili bir bağımsız değişken olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

4.2.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda *Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını* Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişkenler Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda *müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarına* ilişkin görüşleri cinsiyetleri, mezun oldukları okul türü, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılları ve ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmaması durumları yönüyle karşılaştırılmıştır. Bunun için müzik öğretmeni adaylarına, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmeleriyle ilgili 31 soru sorulmuştur. Tablo 4.2.4.a., 4.2.4.b., 4.2.4.c. ve 4.2.4.d.'de görüşlerin karşılaştırılmasına ilişkin Mann Whitney u testi sonuçları, Şekil 'de ise genel ortalamaların karşılaştırılmasına ilişkin grafik verilmektedir.

Tablo 4.2.4.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Alınan Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumları	Kız	172	153,9	-3,182	0,001*
	Erkek	110	122,2		

*p<0,05

Tablo 4.2.4.a.'da, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin arasında ortalama puanları cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Kız öğretmen adayları; “büyük ölçüde katılıyorum” cevabına yakın görülürken, erkek öğretmen adayları; “orta ölçüde katılıyorum” cevabına yakın görülmektedirler.

Bu bulgular ışığında; erkek müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumları konusunda daha olumsuz bir görüşe sahip olduklarını ve kendilerini gerekli ve yeterli derecede bilgilenmemiş buldukları sonucuna varılabilir. Kız öğretmen adaylarının ise "büyük ölçüde" kendilerini yeterli bulmaları; derse hazırlıklı gelme, öğrendiklerini uygulamaya aktarabilme ve kendilerini güdüleme düzeylerinin yüksek olması şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.2.4.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okul Türü Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Alınan Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumları	Genel Lise	129	145,1	0,51	2	0,775
	Güzel Sanatlar Lisesi	135	139,0			
	Meslek Lisesi	18	134,2			

*p>0,05

Tablo 4.2.4.b.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları mezun oldukları okul türüne göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde mezun olunan okullar arasında anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,775>0,05$ Kruskal-Wallis testi).

Bu bulgular doğrultusunda; müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye ilişkin görüşlerine yönelik olarak ortaya çıkan bulgular ışığında, mezun oldukları okul türü farklı olan bütün müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumları konusunda kendilerini benzer biçimde algıladıkları yorumu çıkarılabilir.

Tablo 4.2.4.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Chi-Square	Sd	P
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Alınan Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumları	Birinci Grup Üniversiteler (15 yıl ve üzeri)	148	144,1	11,196	2	0,004* (1-2*) (2-3*)
	İkinci Grup Üniversiteler (11- 14 yıl)	65	114,7			
	Üçüncü Grup Üniversiteler (7-10 yıl)	69	161,2			

*p<0,05

Tablo 4.2.4.c.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yılına göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının eğitim aldıkları üniversiteler açısından anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,004<0,05$ Kruskal-Wallis testi). Hangi üniversiteler arasında farklılık olduğuna ise Mann-Whitney U testi ile aşağıda bakılmıştır.

Üçüncü grup üniversiteler (7-10 yıl) adı altındaki grup ile ikinci grup üniversiteler (11-15 yıl) adı altındaki grup arasında müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalamaları açısından anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Üçüncü grup üniversiteler (7-10 yıl) adı altındaki grupta eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarının görüşleri “büyük ölçüde katılıyorum” cevabına yakın görülürken, ikinci grup üniversiteler (11-15 yıl) adı altındaki grupta eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarının görüşleri “orta ölçüde katılıyorum”a yakın görülmektedirler.

Üçüncü grup üniversiteler (7-10 yıl) adı altındaki grup ile birinci grup üniversiteler (15 yıl ve üzeri) adı altındaki grup arasında müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalamaları açısından anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,171>0,05$ Mann-Whitney u testi).

İkinci grup üniversiteler (11-14 yıl) adı altındaki grup ile birinci grup üniversiteler (15 yıl ve üzeri) adı altındaki grup arasında müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalamaları açısından anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,018<0,05$ Mann-Whitney u testi). Birinci grup üniversiteler (15 yıl ve üzeri) adı altındaki grupta eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarının görüşleri “büyük ölçüde katılıyorum” cevabına yakın görülürken, ikinci grup üniversiteler (11-14 yıl) adı altındaki grupta eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarının görüşleri “orta ölçüde katılıyorum”a yakın görülmektedirler.

Bu bulgular; hizmet yıllarına göre birinci grup üniversiteler (15 yıl ve üzeri) ve üçüncü grup üniversiteler (7-10 yıl) olarak adlandırılan üniversitelerde eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını, ikinci grup (11-14 yıl) üniversiteler olarak adlandırılan üniversitelerde eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarından daha olumlu bir yaklaşımla yeterli bulduklarını göstermektedir. Daha açık bir ifadeyle; hizmet yıllarına göre ikinci grup olarak adlandırılan üniversitelerde (11-14 yıl) öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını "orta ölçüde" yeterli bulduklarına; kısacası beklentilerine tam olarak uygun bulmadıklarına işaret etmektedir. Üniversitelerin hizmet yıllarının bu sonuç üzerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Başka bir ifade ile bu sonuç; hizmet yıllarına göre birinci grup (15 yıl ve üzeri) ve üçüncü grup (7-10 yıl) olarak adlandırılan

üniversitelerde eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarının daha yüksek olması için, kendilerini güdüleyebilecek koşullara daha fazla sahip olduklarını, öğrenim görmekte oldukları üniversitelerinin söz konusu derse yönelik öğretim elemanı, fiziki ortam, ders araç ve gereçleri vb. konularda yeterlilik düzeylerinin daha yüksek olabileceği nedeni ile bu okullardaki müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarından daha yüksek bir beklenti içinde oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.2.4.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailede Öğretmenlik Mesleğine Sahip Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Alınan Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumları	Evet	137	149,2	-1,536	0,125
	Hayır	145	134,3		

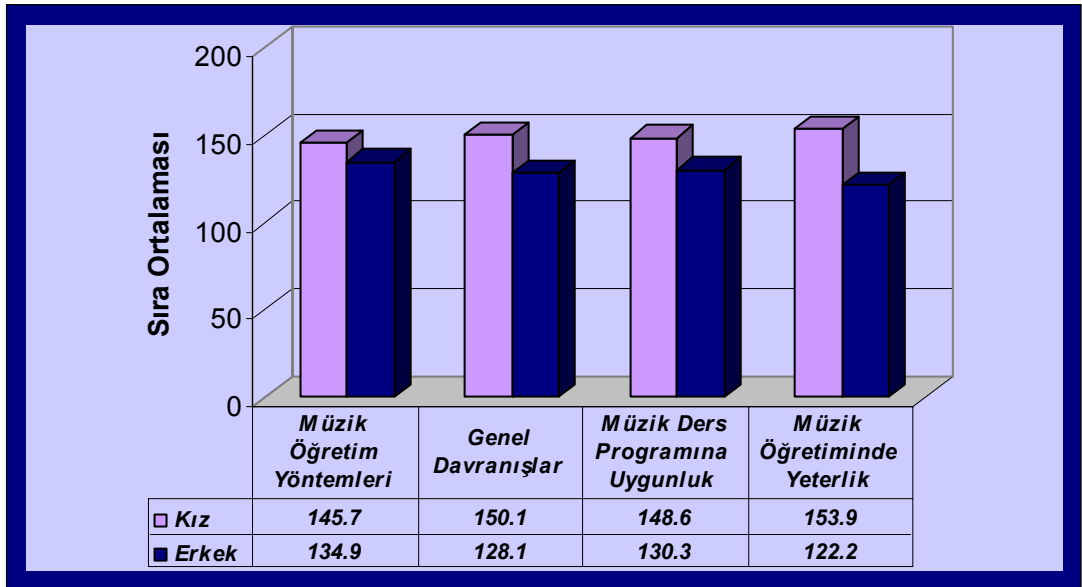
*p>0,05

Tablo 4.2.4.d.'de, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye yönelik görüşlerinin ortalama puanları ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinde ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmaması açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,125>0,05$ Mann-Whitney u testi).

Elde edilen bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeye ilişkin görüşlerine yönelik

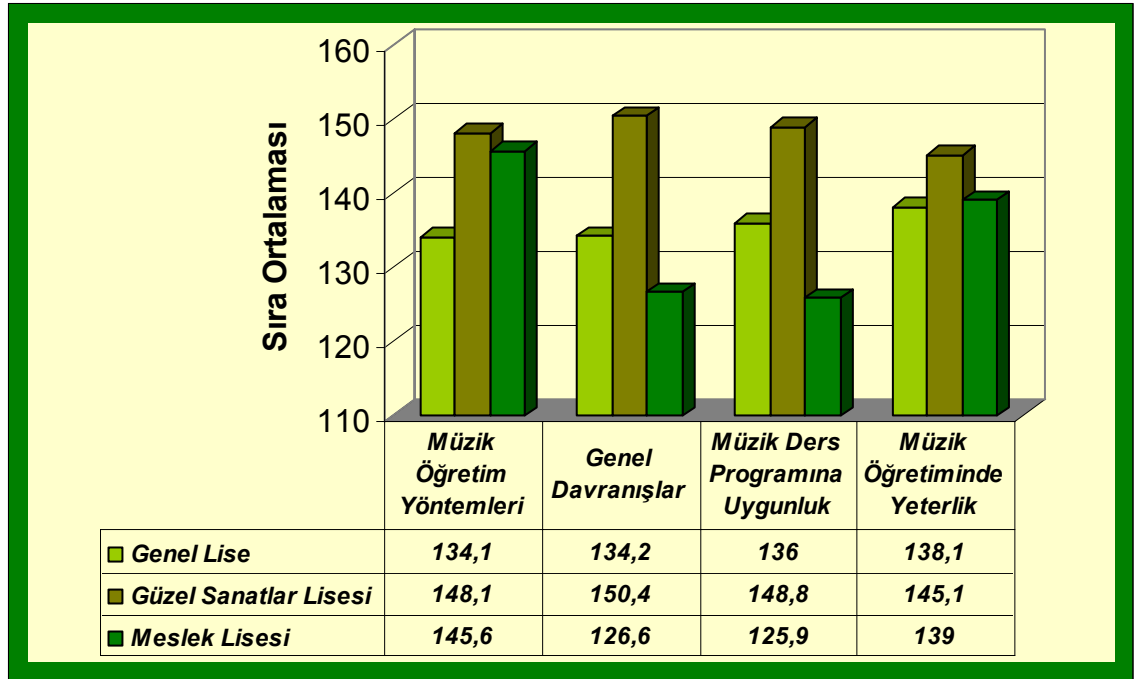
olarak ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireyler olan müzik öğretmeni adayları ile olmayanlar arasında herhangi bir farklılığın bulunmaması, söz konusu değişkene bakılmaksızın ankete katılan bütün müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını benzer biçimde algıladıkları şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 4.2.4.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Cinsiyet Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik

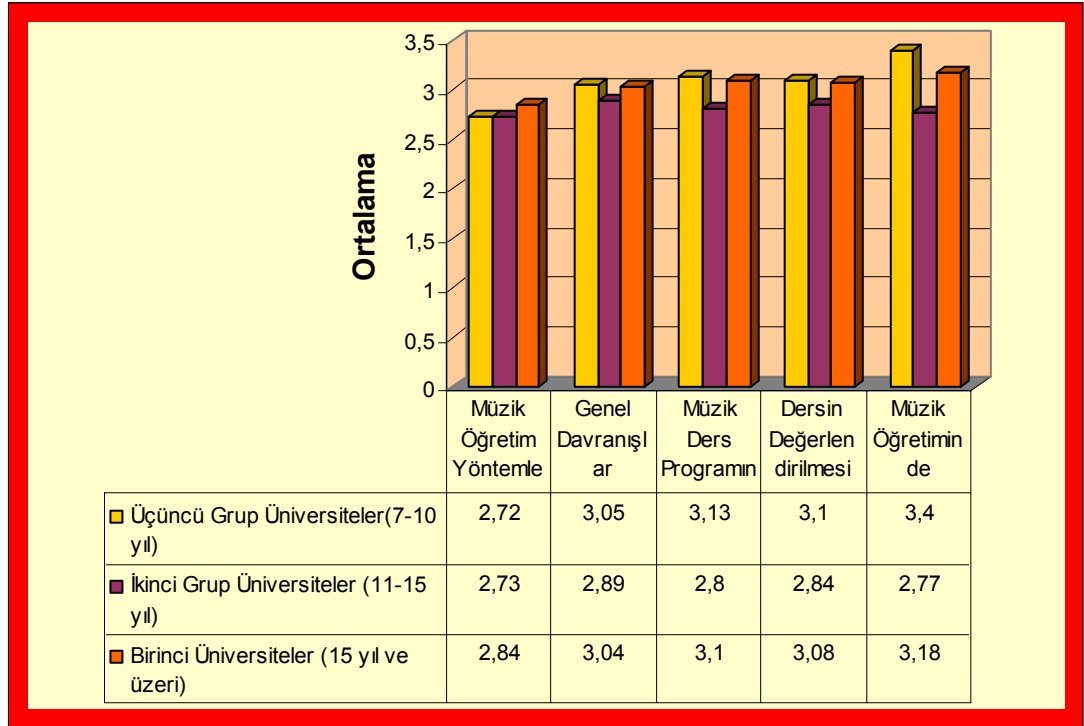
Şekil 4.2.4.a.’da da görüldüğü gibi, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, dersin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu ve müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterliklerini değerlendirmeye ilişkin görüşleri incelendiğinde, kız öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Şekil 4.2.4.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Mezun Oldukları Okullar Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik

Şekil 4.2.4.b.’de, mezun oldukları okul türlerine göre “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, dersin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu ve müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterliklerini değerlendirmeye ilişkin görüşleri görülmektedir. Buna göre; Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olan öğretmen adayları “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, derslerin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu ve bu derslerden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlilikleri konusunda genel lise ve meslek lisesi mezunu olan öğretmen adaylarına göre daha olumlu düşünmektedirler.

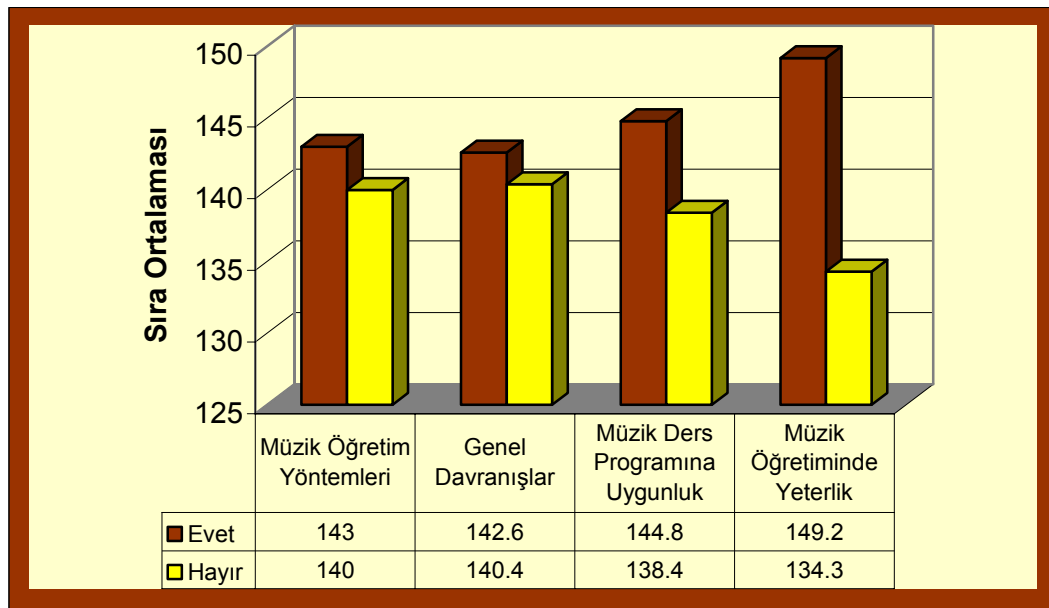
Şekil 4.2.4.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Eğitim Aldıkları Üniversitelerin Hizmet Yılları Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik

Şekil 4.2.4.c.’de, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, dersin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu ve müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterliklerini değerlendirmeye ilişkin görüşleri müzik öğretmeni adaylarının eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarına göre görülmektedir. Buna göre; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri ve derslerin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu konusunda tüm gruplarda öğrenim görmekte olan müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin birbirlerine yakın olduğu; ancak bu derslerden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlilikleri konusunda birinci ve üçüncü gruptaki üniversitelerde eğitim görmekte olan müzik

öğretmeni adaylarının ikinci grup üniversitelerde eğitim almakta olan müzik öğretmeni adaylarına göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Şekil 4.2.4.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumlarını Değerlendirmeye Yönelik Görüşlerinin Ailelerinde Öğretmenlik Mesleğine Sahip Olan Bireylerin Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik

Şekil 4.2.4.d.’de, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, dersin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu ve müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterliklerini değerlendirmeye ilişkin görüşleri müzik öğretmeni adaylarının ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip olan bireylerin olup olmamasına göre görülmektedir. Buna göre; “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazanılan genel davranışlar, öğrenilen müzik öğretim yöntemleri, derslerin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu ve derslerin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu konusunda ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip olan müzik öğretmeni adaylarının görüşlerinin olmayan adayların görüşlerine göre daha olumlu olduğu görülmektedir.

4.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Öğrenilen Konuları Uygulamaya Aktarabilmelerine İlişkin Yeterliklerine Yönelik Görüşler

Bu bölümde araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın bu alt bölümünde gözlem sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde, (1) ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, (2) alan eğitimi bilgisi ve (3) öğretme-öğrenme durumlarının gözlem sonuçlarına ilişkin görüşler, üç alt öge açısından ayrı ayrı gruplandırılarak incelenmiş ve değerlendirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, öğretme-öğrenme durumları öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme olmak üzere sekiz alt başlık halinde incelenmeye çalışılmıştır.

4.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları

Araştırmanın bu alt bölümünde gözlem sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme"lerine ilişkin görüşler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Gözlemciler, müzik öğretmeni adaylarının işlemiş oldukları derslerde "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrenmiş oldukları müzik öğretim yöntemlerinin konuya göre seçimi, gruba göre seçimi, konuyu ve müzik öğretim yöntemini mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirmeyi, öğretim yönteminin gerektirdiği sözel ve görsel dili uygun biçimde kullanmayı değerlendirmişlerdir. Tablo 4.3.2.'de değerlendirmelere

ilişkin olarak frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) değerleri verilmektedir.

Tablo 4.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçme	28	31	22	24	27	30	8	8,9	5	5,6	90	2,3	1,2
Dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçme	27	30	18	20	28	31	13	14	4	4,4	90	2,4	1,2
Seçilen müzik öğretim yöntemi ve konuyu mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirme	27	30	18	20	28	31	13	14	4	4,4	90	2,4	1,2
Önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirme	43	48	16	18	17	19	11	12	3	3,3	90	2,1	1,2
Konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>sözel</i> dili uygun biçimde kullanma	23	26	22	24	28	31	12	13	5	5,6	90	2,5	1,2
Konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>görsel</i> dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb.) uygun biçimde kullanma	23	26	27	30	19	21	20	22	1	1,1	90	2,4	1,1
ORTALAMA											90	2,35	1,18
Hiç Katılmıyorum											(1)	1.00-1.80	
Az Katılıyorum											(2)	1.81-2.60	
Orta Ölçüde Katılıyorum											(3)	2.61-3.40	
Büyük Ölçüde Katılıyorum											(4)	3.41-4.20	
Tamamen Katılıyorum											(5)	4.21-5.00	

Tablo 4.3.1.'de de görüldüğü gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme"de dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçme (%31,0), seçilen müzik öğretim yöntemi ve konuyu mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirme (%31,0), konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği *sözel* dili uygun biçimde kullanma (%31,0) açılarından orta ölçüde yeterli; konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği *görsel* dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb.) uygun biçimde

kullanma (%30,0) açılarından az ölçüde yeterli bulunmuş ve konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçme (%31,0) açısından ise hiç yeterli bulunmamıştır.

Yukarıdaki bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği görsel dili uygun biçimde kullanma davranışında "az" yeterli, konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçme ve önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirme davranışında "hiç" yeterli bulunmamaları, söz konusu dersin belirtilen davranışları kazandırmada yetersiz olduğunu ve eksiklikler taşıdığını düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "az" ölçüde ($\bar{x} = 2,35$) yeterli görüldükleri söylenebilir ve bu dikkat çekici bir durum olarak gözükmektedir. Bir müzik öğretmeni adayının "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme" gözlem sonuçları doğrultusunda "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme" kısmında belirtilen 6 davranış, uygulamada tam olarak sergilemesi beklenmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının bu davranışları sergileme konusunda "az" ölçüde yeterli bulunmaları; "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" dersinin belirtilen davranışları kazandırma açısından yetersiz kaldığı şeklinde yorumlanabilir.

4.3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçları

Araştırmanın bu alt bölümünde gözlem sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması"nda "Alan Eğitimi Bilgisi"ne ilişkin görüşler değerlendirilmeye çalışılmıştır. Gözlemciler, müzik öğretmeni adaylarının işlemiş oldukları derslerde "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrenmiş oldukları

öğretim yöntemleriyle de tutarlı olarak yaptıkları/gerçekleştirdikleri ders hazırlık çalışması, şarkı öğretimi, çalgı öğretimi, müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi, yaratıcı müziksel çalışmalar ve öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturmayı değerlendirmişlerdir. Tablo 4.3.2.'de değerlendirmelere ilişkin olarak frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) değerleri verilmektedir.

Tablo 4.3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Konu ile ilişkili olarak derse hazırlık çalışması (işitme, ses,ritim,konuşma vb. çalışmalar) yapma*	54	61	8	9	11	12	15	17	1	1,1	89	1,9	1,2
Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturma *	19	27	20	29	12	17	15	21	4	5,7	70	2,5	1,3
Konu ile ilişkili olarak şarkı öğretimi yapma*	27	35	10	13	16	21	20	26	4	5,2	77	2,5	1,3
Konu ile ilişkili olarak çalgı öğretimi yapma*	38	43	13	15	23	26	13	15	1	1,1	88	2,2	1,2
Konu ile ilişkili olarak müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi yapma*	54	61	15	17	15	17	5	5,6			89	1,7	1
Konu ile ilişkili olarak yaratıcı müziksel çalışmalar yapma*	61	69	8	9,1	13	15	3	3,4	3	3,4	88	1,6	1,1
ORTALAMA											84	2,06	1,18

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Az Katılıyorum	(2)	1.81-2.60
Orta Ölçüde Katılıyorum	(3)	2.61-3.40
Büyük Ölçüde Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 4.3.2.'de de görüldüğü gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda " alan eğitimi bilgisi"nde öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturma (%29,0) açısından az ölçüde yeterli bulunmuş, konu ile ilişkili olarak derse hazırlık çalışması (işitme, ses, ritim, konuşma vb. çalışmalar) yapma (%61,0), konu ile ilişkili olarak şarkı öğretimi yapma (%35,0), konu ile ilişkili olarak çalgı öğretimi yapma (%43,0), konu ile ilişkili olarak müziksel

işitme-okuma-yazma eğitimi yapma (%61,0) ve konu ile ilişkili olarak yaratıcı müziksel çalışmalar yapma (%69,0) açılarından ise hiç yeterli görülmemişlerdir.

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "alan eğitimi bilgisi" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından, öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturma davranışında "az" yeterli; konu ile ilişkili olarak derse hazırlık çalışması, şarkı öğretimi, çalgı öğretimi, müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi ve yaratıcı müziksel çalışmalar yapma davranışlarında ise "hiç" yeterli bulunmamaları, söz konusu dersin belirtilen davranışları kazandırmaya cevap vermediğini düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "alan eğitimi bilgisi"ne yönelik davranışları kazandırması açısından "az" ($\bar{x} = 2,06$) yeterli görüldükleri söylenebilir. "Alan eğitimi bilgisi", müzik öğretmeni adaylarının mesleki yaşamlarında temel gereksinimlerini kapsamaktadır ve "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde bu konuya yönelik hedeflerin öğrenci davranışına dönüştürülecek nitelikte olması müzik öğretmenliği açısından tartışılmaz derecede büyük önem taşımaktadır. "Alan eğitimi bilgisi"ne yönelik amaçların müzik öğretmeni adaylarının davranışa dönüştürme konusunda olumsuz bir tablonun ortaya çıkması "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinin bu konuda gereği gibi uygulanmadığı biçiminde yorumlanabilir.

4.3.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretme-Öğrenme Durumları” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Sayısal Bulgularla İfadesi

Araştırmanın bu alt bölümünde gözlem sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması"nda "Öğretme-Öğrenme Durumları"na ilişkin görüşler derse başlama, ders süresinde ve ders sonunda gerçekleştirilen işlemler

olmak üzere üç grupta değerlendirilmeye çalışılmıştır. Gözlemciler, müzik öğretmeni adaylarının işlemiş oldukları derslerde "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrenmiş oldukları bilgilerle de ilintili olarak ders başında öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme; ders süresinde öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme ve ders süresi konusunda bilinçli olabilme; son grup olan ders sonunda ise dersi uygun şekilde sonlandırabilmelerini değerlendirmişlerdir. Tablo 4.4.3.1., 4.4.3.2., 4.4.3.3., 4.4.3.4., 4.4.3.5., 4.4.3.6., 4.4.3.7. ve 4.4.3.8.'de değerlendirmelere ilişkin olarak frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) değerleri verilmektedir.

Tablo 4.3.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Derse uygun bir giriş yapma	24	27	13	14	25	28	21	23	7	7,8	90	2,7	1,3
Derse ilgi ve dikkati çekme	26	29	11	12	26	29	23	26	4	4,4	90	2,6	1,3
ORTALAMA											90	2,65	1,3
Hiç Katılmıyorum									(1)		1.00-1.80		
Az Katılıyorum									(2)		1.81-2.60		
Orta Ölçüde Katılıyorum									(3)		2.61-3.40		
Büyük Ölçüde Katılıyorum									(4)		3.41-4.20		
Tamamen Katılıyorum									(5)		4.21-5.00		

Tablo 4.3.3.1.'in incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının 25 (%28,0)'i "derse uygun bir şekilde giriş yapma"da orta ölçüde yeterli görülürken; 26 (%29,0)'u "derse ilgi ve dikkati çekme"de az ve orta ölçüde yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından, derse ilgi ve dikkati çekme davranışına "az" yeterli

bulunmaları, söz konusu dersin belirtilen davranışı kazandırmada tam olarak yeterli olmadığı yorumuna ulaştırabilir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "orta" ($\bar{x}=2,65$) yeterli görüldükleri söylenebilir. Bu da müzik öğretmeni adaylarının dersin başlangıcında öğrencilerin ilgisini çekmek ve oluşabilecek ilgisizlikleri azaltmak üzere uygulanabilecek yollardan tam olarak haberdar olmadıkları yönünde yorumlanabilir.

Tablo 4.3.3.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Sayısal Bulgularla İfadesi

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Çeşitli müzik öğretim yöntem ve tekniklerini (rakamlarla, renklerle, beden diliyle ‘fonomimi’, grafiklemeli vb. müzik öğretim yöntemi) uygun biçimde kullanma	41	46	15	17	27	30	5	5,6	2	2,2	90	2	1,1
Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleme	28	31	16	18	24	27	19	21	3	3,3	90	2,5	1,2
Öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle destekleme	27	30	25	28	20	22	16	18	2	2,2	90	2,3	1,2
Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanma	25	28	19	21	19	21	21	23	6	6,7	90	2,6	1,3
Ders hazırlığı sırasında ulaştığı kaynaklardan etkin bir şekilde yararlanma	31	34	24	27	19	21	14	16	2	2,2	90	2,2	1,2
İşlenen konuya ilişkin olarak çalgısını etkili olarak kullanma	26	29	19	21	15	17	21	23	9	10	90	2,6	1,4
İşlenen konuya ilişkin olarak sesini etkili olarak kullanma	27	30	28	31	23	26	9	10	3	3,3	90	2,3	1,1
ORTALAMA											90	2,35	1,21
Hiç Katılmıyorum											(1)	1.00-1.80	
Az Katılıyorum											(2)	1.81-2.60	
Orta Ölçüde Katılıyorum											(3)	2.61-3.40	
Büyük Ölçüde Katılıyorum											(4)	3.41-4.20	
Tamamen Katılıyorum											(5)	4.21-5.00	

Tablo 4.3.3.2.'de de görüldüğü gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda " öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme"de işlenen konuya ilişkin olarak sesini etkili olarak kullanma (%31,0) açısından az ölçüde yeterli; çeşitli müzik öğretim yöntem ve tekniklerini (rakamlarla, renklerle, beden diliyle 'fonomimi', grafiklemeli vb. müzik öğretim yöntemi) uygun biçimde kullanma (%46,0), öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleme (31,0), öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle destekleme (%30,0), öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanma (%28,0), ders hazırlığı sırasında ulaştığı kaynaklardan etkin bir şekilde yararlanma (%34,0) ve işlenen konuya ilişkin olarak çalgısını etkili olarak kullanma (%29,0) açılarından ise hiç yeterli bulunmamışlardır.

Bulgulardan yola çıkılarak şu kanılara varılabilir: Müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından, belirtilen davranışlarda "az" yeterli ve daha yoğun olarak "hiç" yeterli bulunmamaları, söz konusu dersin belirtilen davranışları kazandırmaya cevap vermediğini düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "az" ($\bar{x} = 2,35$) yeterli görüldükleri söylenebilir. Müzik öğretmeni adaylarının belirtilen davranışları "az" ölçüde göstermeleri, öğretmen adaylarının hedeflere uygun öğretim yöntemlerini seçmede sıkıntı yaşadıkları, zengin bir yöntem repertuarına ve materyale sahip olmadıkları, uygun öğretim araçları ve kaynaklarını kullanmayı planlayamadıkları ve ilköğretim düzeyine etkili çalgı çalma ve etkili sesini kullanma becerilerini aktaramadıkları yorumuna ulaştırılabilir.

Tablo 4.3.3.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Sayısal Bulgularla İfadesi

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme	25	28	14	16	26	29	21	23	4	4,4	90	2,6	1,2
Ses tonunu ayarlama	22	25	14	16	23	26	24	27	6	6,7	89	2,8	1,3
Öğrencinin düzeyine uygun bir konuşma dili kullanma	20	22	19	21	20	22	25	28	6	6,7	90	2,8	1,3
Konuşma dilini beden diliyle destekleme	29	33	15	17	25	28	17	19	3	3,4	89	2,4	1,2
ORTALAMA											90	2,65	1,25
Hiç Katılmıyorum							(1)	1.00-1.80					
Az Katılıyorum							(2)	1.81-2.60					
Orta Ölçüde Katılıyorum							(3)	2.61-3.40					
Büyük Ölçüde Katılıyorum							(4)	3.41-4.20					
Tamamen Katılıyorum							(5)	4.21-5.00					

Tablo 4.3.3.3.'de de görüldüğü gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda " öğrencilerle iletişim kurabilme"de ses tonunu ayarlama (%27,0) ve öğrencinin düzeyine uygun bir konuşma dili kullanma (%28,0) açılarından büyük ölçüde; anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme (%29,0) açısından ise orta ölçüde yeterli bulunmuşlardır. Bununla birlikte; konuşma dilini beden diliyle destekleme (%33,0) açısından ise hiç yeterli görülmemişlerdir.

Bulgulardan yola çıkılarak, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğrencilerle iletişim kurabilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından, konuşma dilini beden diliyle destekleme davranışında "hiç" yeterli görülmemeleri, söz konusu dersin belirtilen davranışı kazandırmada yetersiz olduğunu ve eksiklikler taşıdığını düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde

"öğrencilerle iletişim kurabilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "orta" ölçüde ($\bar{x}=2,65$) yeterli görüldükleri söylenebilir.

Müzik öğretmeni adaylarının "orta" ölçüde yeterli bulunmaları, yani öğrencilerle iletişim kurmada tam anlamıyla olumlu bir sonuca ulaşamaması; zayıf bir sınıf iklimiyle; yani sınıfta sıcak, destekleyici ve memnun edici bir ortam yerine; dağınık, düzensiz, soğuk ve arkadaşça olmayan bir ortam yaşanacağını düşündürmektedir.

Tablo 4.3.3.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Kesinti ve engellenme durumunda, uygun önlemler alma*	25	36	14	20	20	29	9	13	1	1,4	69	2,2	1,1
Öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı sağlama	21	23	19	21	26	29	20	22	4	4,4	90	2,6	1,2
Öğrencilerin görüşlerini çekinmeksizin ifade etmelerine olanak tanıma	20	22	9	10	17	19	34	38	10	11	90	3,1	1,4
Özgün görüşler ve örnekler verme	53	59	21	23	9	10	3	3,3	4	4,4	90	1,7	1,1
Öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorma	56	62	15	17	11	12	5	5,6	3	3,3	90	1,7	1,1
Öğrenci sorularına cevap verme*	20	30	13	20	9	14	16	24	8	12	66	2,7	1,4
Konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunma	26	29	16	18	32	36	13	14	3	3,3	90	2,5	1,2
Öğrencileri inceleme ve araştırma yapmaya özendirme	66	73	14	16	7	7,8	3	3,3	-	-	90	1,4	0,8
ORTALAMA											84	2,23	1,16

Hiç Katılmıyorum	(1)	1.00-1.80
Az Katılıyorum	(2)	1.81-2.60
Orta Ölçüde Katılıyorum	(3)	2.61-3.40
Büyük Ölçüde Katılıyorum	(4)	3.41-4.20
Tamamen Katılıyorum	(5)	4.21-5.00

Tablo 4.3.3.4.'de de görüldüğü gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme"de öğrencilerin görüşlerini çekinmeksizin ifade etmelerine olanak tanıma (%38,0) açısından büyük ölçüde; öğrencilerin derse eşit derecede

katılımına yönelik bir öğrenme ortamı sağlama (%29,0), konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunma (%36,0) açılarından orta ölçüde yeterli bulunmuşlardır. Bununla birlikte; kesinti ve engellenme durumunda uygun önlemler alma (%36,0), özgün görüşler ve örnekler verme (%59,0), öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorma (%62,0), öğrenci sorularına cevap verme (%30,0) ve öğrencileri inceleme ve araştırma yapmaya özendirme (%73,0) açılarından hiç yeterli görülmemişlerdir.

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından, kesinti ve engellenme durumunda uygun önlemler alma, özgün görüşler ve örnekler verme, öğrencilere hitaben yeni sorular sorma, öğrenci sorularına cevap verme ve öğrencileri inceleme ve araştırma yapmaya özendirme davranışlarında "hiç" yeterli bulunmamaları; söz konusu dersin belirtilen davranışları kazandırmada olumsuz ve eksik olduğu yönünde yorumlanabilir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "ders işlenirken ilginin ve gününün sürekliliğini sağlayabilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "az" ölçüde ($\bar{x}=2,23$) yeterli görüldükleri söylenebilir. Etkili bir müzik öğretmenin açık yönlendirmeler, sorular ve beklentiler sunarak üst düzeyde açıklık sergilemesi gerektiğine ve ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilmenin öğretmenin öğretim sorumluluğu içerisinde önemli bir yere sahip olduğuna dikkat çekilirse, müzik öğretmeni adaylarının uygulamalarda veya eğitim-öğretim etkinliklerinde "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden almış oldukları bilgilerin yetersizliğinden ya da öğrenmiş oldukları bilgileri uygulamaya aktarabilme becerisinin eksikliğinden kaynaklanabilecek olumsuzlukların yaşandığı yorumuna varılabilir.

Tablo 4.3.3.5. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleme	29	32	29	32	19	21	10	11	3	3,3	90	2,2	1,1
Ders içinde hedef davranışlara ulaşma düzeyini saptama	47	52	19	21	17	19	7	7,8	-	-	90	1,8	1
ORTALAMA											90	2	1,05
Hiç Katılmıyorum											(1)	1.00-1.80	
Az Katılıyorum											(2)	1.81-2.60	
Orta Ölçüde Katılıyorum											(3)	2.61-3.40	
Büyük Ölçüde Katılıyorum											(4)	3.41-4.20	
Tamamen Katılıyorum											(5)	4.21-5.00	

Tablo 4.3.3.5.'in incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının 29 (%32,0)'u "öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleme"de hiç yeterli görülmez ve az yeterli görülürken; 47 (%52,0)'si "ders içinde hedef davranışlara ulaşma düzeyini saptama"da hiç yeterli görülmemişlerdir.

Bulgulardan yola çıkılarak; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından "hiç" yeterli bulunmamaları, söz konusu dersin belirtilen konudaki davranışları kazandırmaya cevap vermediği sonucuna varılabilir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "az" yeterli ($\bar{x}=2,0$) görüldükleri söylenebilir. Etkili bir müzik öğretmenin, ders süresince öğrencilerini sürekli olarak gözlemesi, onların sıkıldıklarını ya da yetişemediklerini gösteren sözel olmayan davranışlarını belirlemesi gerektiği göz önünde bulundurulursa, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve

II" derslerinde "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme" açısından yeterli ölçüde donanımlı ve etkin bir biçimde uygulamaya hazırlanamadıkları söylenebilir.

Tablo 4.3.3.6. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Öğrenilen konuyu özetleme	62	69	11	12	10	11	7	7,8	-	-	90	1,6	1
Öğrencilerin anlayamadığı kısımları uygun dönütlerle sınıfa tekrar verme*	34	42	18	22	20	24	9	11	1	1,2	82	2,1	1,1
Konuyu yaşamla ilişkilendirme	62	70	10	11	7	7,9	9	10	1	1,1	89	1,6	1,1
ORTALAMA											87	1,76	106
Hiç Katılmıyorum											(1)	1.00-1.80	
Az Katılıyorum											(2)	1.81-2.60	
Orta Ölçüde Katılıyorum											(3)	2.61-3.40	
Büyük Ölçüde Katılıyorum											(4)	3.41-4.20	
Tamamen Katılıyorum											(5)	4.21-5.00	

Tablo 4.3.3.6.'nın incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının 62 (%69,0)'si "öğrenilen konuyu özetleme" ve "konuyu yaşamla ilişkilendirme"de hiç yeterli görülmemişlerdir. Ayrıca; müzik öğretmeni adaylarının 34 (%42,0)'ü "öğrencilerin anlayamadığı kısımları uygun dönütlerle sınıfa tekrar vermede"de de hiç yeterli görülmemişlerdir.

Elde edilen bulgulara göre, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders işlenirken konuyu toparlayabilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından "hiç" yeterli bulunmamaları; söz konusu dersin belirtilen davranışları kazandırmada yeterli olmadığı veya müzik öğretmeni adaylarının mesleğe hazırlık döneminde duyarlılık ve dikkat düzeylerinin düşük olduğu yönünde yorumlanabilir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "ders işlenirken konuyu toparlayabilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından

"hiç" yeterli ($\bar{x}=1,76$) bulunmadıkları söylenebilir. Öğrencilerin daha iyi öğrenmeleri ve ders sırasında oluşabilecek yanlış anlamaların açıklanması açısından "konuyu toparlayabilme" büyük önem taşıdığından dolayı öğretmen, dersini planlarken özetlemeye ve konuyu yaşamla ilişkilendirmeye yer verme konusunda özen göstermelidir. Tüm bunlardan dolayı, bir müzik öğretmenin "ders işlenirken konuyu toparlayabilme" konusundaki davranışları tam olarak göstermesi beklenmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının bu davranışlarda "hiç" yeterli bulunmamaları, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" dersinin söz konusu davranışları kazandırma açısından istenilen düzeyde olmadığı veya öğretmen adaylarının gereken özen ve hassasiyeti göstermedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.3.3.7. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Zamanı verimli kullanma	38	42	27	30	14	16	9	10	2	2,2	90	2	1,1
Dersi plana göre gerçekleştirme	54	60	14	16	9	10	10	11	3	3,3	90	1,8	1,2
ORTALAMA											90	1,9	1,15
Hiç Katılmıyorum											(1)	1.00-1.80	
Az Katılıyorum											(2)	1.81-2.60	
Orta Ölçüde Katılıyorum											(3)	2.61-3.40	
Büyük Ölçüde Katılıyorum											(4)	3.41-4.20	
Tamamen Katılıyorum											(5)	4.21-5.00	

Tablo 4.3.3.7.'nin incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının 38 (%42,0)'i "zamanı verimli kullanma"da, 54 (60,0)'ü ise "dersi plana göre gerçekleştirme"de hiç yeterli görülmemişlerdir.

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders konusunda bilinçli olabilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından "hiç" yeterli bulunmamaları; söz konusu dersin belirtilen davranışları kazandırmada yeterli olmadığı veya müzik öğretmeni adaylarının planlı davranmadıklarını düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "ders süresi konusunda bilinçli olabilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "az" yeterli ($\bar{x}=1,9$) bulundukları söylenebilir.

Tablo 4.3.3.8. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretme-Öğrenme Süreci” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Ortalama Değerleri

	Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretme-Öğrenme Süreci” Gözlem Sonuçlarının Ortalama Değerleri
f	90
Aritmetik Ortalama ($\bar{x}$)	2,2
Median	0,9
Standart Sapma (ss)	2,3

Tablo 4.3.3.8.'den de gözlenebileceği gibi, görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde genel olarak müzik öğretmeni adaylarının, "Öğretmenlik Uygulaması" gözlem sonuçları doğrultusunda "öğretme-öğrenme süreci"nin orta ölçüde ($\bar{x}= 2,2$) yeterli görüldüğü söylenebilir.

Bu bulgulara göre; "öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme", öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme", "öğrencilerle iletişim kurabilme", "ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme", "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme", "ders işlenirken konuyu toparlayabilme" ve "ders süresi konusunda bilinçli olabilme"yi kapsayan "öğretme-öğrenme süreci"ne ait görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda belirtilen alana ilişkin davranışları kazandırması açısından "az" ($\bar{x}=2,2$) yeterli görüldükleri söylenebilir. "Öğretme-öğrenme durumları"nın başarısından birinci derecede öğretmen sorumludur, bu yüzden müzik

öğretmeni adayının "öğretme-öğrenme süreci" konusunda kapsamlı bir bilgiye sahip olması ve kendini geliştirmesi beklenir.

"Öğretme-öğrenme durumları"na yönelik amaçların müzik öğretmeni adaylarının davranışa dönüştürme konusunda olumsuz bir tablonun ortaya çıkması sonucunda; müzik öğretmeni adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğretme-öğrenme durumları" konusunda "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda sorumluluklarını beklenen ölçüde yerine getiremedikleri söylenebilir.

**4.3.4. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II”
Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda
“Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçları**

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Konuyu özetleme	55	61	18	20	9	10	7	7,8	1	1,1	90	1,7	1
İşlenen konuya ilişkin sınav-ölçme durumlarını uygulama	56	62	16	18	14	16	3	3,3	1	1,1	90	1,6	0,9
Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verme	55	61	14	16	10	11	9	10	2	2,2	90	1,8	1,1
Beğeni eğitimine yer verme	69	77	3	3,3	7	7,8	5	5,6	6	6,7	90	1,6	1,2
Dersi bitirme	57	63	16	18	5	5,6	11	12	1	1,1	90	1,7	1,1
ORTALAMA											90	1,68	1,06

Hiç Katılmıyorum

(1) 1.00-1.80

Az Katılıyorum

(2) 1.81-2.60

Orta Ölçüde Katılıyorum

(3) 2.61-3.40

Büyük Ölçüde Katılıyorum

(4) 3.41-4.20

Tamamen Katılıyorum

(5) 4.21-5.00

Tablo 4.3.4.'ün incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının 55 (61,0)'i "konuyu özetleme" ve "gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verme"de; 56 (%62,0)'sı "işlenen konuya ilişkin sınav-ölçme durumlarını uygulama"da; 57 (%63,0)'si "dersi bitirme"de ve 69 (%77,0)'u "beğeni eğitimine yer verme"de hiç yeterli görülmemişlerdir.

Elde edilen bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik

Uygulamasında "dersi uygun şekilde sonlandırabilme" konusundaki öğrenilen bilgileri uygulamaları açısından, belirtilen davranışlarda "hiç" yeterli bulunmamaları, söz konusu dersin bu davranışı kazandırmada eksik olduğunu düşündürmektedir.

Belirtilen görüşler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "dersi uygun şekilde sonlandırabilme"ye yönelik davranışları kazandırması açısından "hiç" ($\bar{x}=1,68$) yeterli görülmediği söylenebilir. "Dersi uygun şekilde sonlandırabilme", müzik öğretmeni adayının dersin o bölümünün ya da dersin tamamının sona erdirilmesinde öğrencilerin ilgisini sağlaması, dersteki anahtar kavramların özetlenmesi, dersin diğer bölümlerinin birbiri ile ilişkisini kurarak öğrenmeyi düzenlemesine yardımcı olması ve öğrenilen temel noktaları bütünleştirmesi ve pekiştirmesini sağlaması açılarından önem taşımaktadır (Gözütok, 2004: 132-133). Buna göre; "dersi uygun şekilde sonlandırabilme"ye yönelik amaçların müzik öğretmeni adaylarının davranışa dönüştürme konusunda olumsuz bir tablonun ortaya çıkması; "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinin bu konuda gereği gibi uygulanmadığı veya öğretmen adaylarının gereken özen ve dikkati göstermediği biçiminde yorumlanabilir.

4.4. "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" Derslerinden Alınan Bilgiler Doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"ndaki Gözlem Sonuçlarının Müzik Öğretmeni Adaylarının Kişisel Özelliklerine Bağlı Değişikliğine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Bu bölümde araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"ndaki gözlem sonuçları cinsiyetleri ve günlük ders planının olup olmaması açısından karşılaştırılmıştır. Bunun için; müzik öğretmeni adayları 43 ayrı gözlem kriteriyle gözlemciler tarafından değerlendirilmiştir. Tablo 4.4.1.1., 4.4.1.2., 4.4.1.3, 4.4.2.1., 4.4.2.2.,

4.4.2.3. 'de gözlem sonuçlarının karşılaştırılmasına ilişkin Mann-Whitney u testi sonuçları, Şekil 4.4.1.3.a. ve 4.4.1.3.b.'de ise; ortalamaların karşılaştırılmasına yönelik grafik verilmektedir.

4.4.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Edinmiş Oldukları Birikimleri “Öğretmenlik Uygulaması” Derslerinde Sergilemelerinin Cinsiyetleri Açısından Karşılaştırılması

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki uygulamaları; ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretme-öğrenme durumları olmak üzere üç alt başlık halinde cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmaya çalışılmıştır. Ayrıca; öğretme-öğrenme durumları öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme olmak üzere sekiz alt başlık yine cinsiyet değişkeni açısından ayrıntılı olarak karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

Tablo 4.4.1.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme”ye Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	48,3	-1,023	0,306
	Erkek	45	42,7		

*p>0,05

Tablo 4.4.1.1. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme”ye yönelik gözlem

sonuçlarının ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adayları "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme" konusunda cinsiyetleri açısından farklı görülmemişlerdir ($p=0,306>0,05$ Mann-Whitney U testi).

Bu bulgulardan yola çıkılarak, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme"lerine yönelik gözlem sonuçlarına ilişkin görüşler üzerinde cinsiyetlerinin etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.4.1.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Alan Eğitimi Bilgisi”ne Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	49,2	-1,361	0,174
	Erkek	45	41,8		

* $p>0,05$

Tablo 4.4.1.2. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “alan eğitimi bilgisi”ne yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,174>0,05$ Mann-Whitney U testi).

Bu bulgulara göre; müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "alan eğitimi bilgisi"ndeki uygulamalarını değerlendirmeye yönelik gözlem sonuçları üzerinde herhangi bir etkiye neden olmadığı söylenebilir.

4.4.1.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretme-Öğrenme Durumları” Gözlem Sonuçlarının Bazı Değişkenler Açısından Karşılaştırılması

Araştırmanın bu alt bölümünde gözlem sonuçlarına göre, müzik öğretmeni adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması"nda "Öğretme-Öğrenme Durumları"na ilişkin gözlem sonuçları ders başında, ders süresinde ve ders sonunda gerçekleştirilen işlemler olmak üzere üç grup olarak cinsiyetleri ve günlük planlarının olup olmaması açısından karşılaştırılmıştır. Gözlemciler, müzik öğretmeni adaylarının işlemiş oldukları derslerde "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrenmiş oldukları bilgilerle de ilintili olarak ders başında öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme; ders süresinde öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme ve son grup olan sonunda ise; dersi uygun şekilde sonlandırabilmeleri karşılaştırmıştır.

Tablo 4.4.1.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme”ne Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	53,9	-3,094	0,002*
	Erkek	45	37,1		

*p<0,05

Tablo 4.4.1.3.a.'da, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir

($p=0,002<0,05$ Mann-Whitney U testi). Kız öğretmen adayları “kısmen” yeterli görülürken; erkek öğretmen adayları “az” yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular ışığında; erkek müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme" konusunda yetersiz bulunmaları başarılı bir ders başlangıcı yapamadıklarını ve öğrencilerin hedeflere odaklaşmalarında kolaylık sağlayamadıklarını düşündürmektedir. Kız öğretmen adaylarının ise, "kısmen" yeterli bulunmaları, erkek öğretmen adaylarına göre dersi daha iyi bir şekilde düzenledikleri, planladıkları, etkili bir ders sunumunun nasıl olması gerektiği konusunda daha bilinçli oldukları ve bunları daha iyi düzeyde uygulamaya koyabildikleri; fakat tüm bunları bir öğretmen adayından beklenen ölçüde de gerçekleştiremedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.4.1.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	50,5	-1,828	0,067
	Erkek	45	40,5		

* $p>0,05$

Tablo 4.4.1.3.b. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme”ye yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; müzik öğretmeni adayları "öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme" konusunda cinsiyetleri açısından anlamlı farklılık görülmemiştir ($p=0,067>0,05$ Mann-Whitney U testi).

Bulgulardan yola çıkılarak, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik

Uygulamasında "öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme"lerine yönelik gözlem sonuçlarına ilişkin görüşler üzerinde, cinsiyetlerinin etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.4.1.3.c. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğrencilerle İletişim Kurabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	52,4	-2,518	0,012*
	Erkek	45	38,6		

*p<0,05

Tablo 4.4.1.3.c. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğrencilerle iletişim kurabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,012<0,05$ Mann-Whitney U testi). Kız öğretmen adayları “kısmen” yeterli görülürken, erkek öğretmen adayları “az” yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda, erkek müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "öğrencilerle iletişim kurabilme" konusunda yetersiz bulunmaları, akademik başarı ve öğrenci davranışlarının niteliğinin, öğretmen-öğrenci ilişkisi niteliğinden etkilendiğinin yeterince farkında olmadıklarını, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde bu konunun eksiklikler taşıdığını düşündürmektedir. Kız öğretmen adaylarının ise "kısmen" yeterli bulunmaları; erkek öğretmen adaylarına göre öğrencilerle olumlu ilişkiler kurabilme becerilerinin yüksek olduğu; fakat yine de beklenen ve istenen düzeye erişememiş olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.4.1.3.d. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	49,3	-1,375	0,169
	Erkek	45	41,7		

*p>0,05

Tablo 4.4.1.3.d. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,169>0,05$ Mann-Whitney U testi).

Bu bulgulardan yola çıkılarak, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme"lerine yönelik gözlem sonuçlarına ilişkin görüşler üzerinde, cinsiyetlerinin etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.4.1.3.e. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	50,2	-1,729	0,084
	Erkek	45	40,8		

*p>0,05

Tablo 4.4.1.3.e. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme"lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puaları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,084>0,05$ Mann-Whitney U testi).

Bulgulardan yola çıkılarak, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme"lerine yönelik gözlem sonuçlarına ilişkin görüşler üzerinde, cinsiyetlerinin etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.4.1.3.f. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	53,6	-3,036	0,002*
	Erkek	45	37,4		

* $p<0,05$

Tablo 4.4.1.3.f. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda "ders işlenirken konuyu toparlayabilme"lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,002<0,05$ Mann-Whitney U testi). Kız öğretmen adayları “az” yeterli görülürken, erkek öğretmen adayları “hiç” yeterli görülmemektedirler.

Bu bulgular ışığında, kız ve erkek müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "ders

işlenirken konuyu toparlayabilme" konusunda yetersiz bulunmaları; "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde konuyu toparlayabilmenin öğrencilerin daha iyi öğrenmelerine yardımcı olacağının ve etkili bir müzik öğretmenin dersi planlarken özetlemeye yer verme konusunda özen göstermesi gerektiğinin üzerinde durulmadığını düşündürmektedir.

Tablo 4.4.1.3.g. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	54,5	-3,356	0,001*
	Erkek	45	36,5		

*p<0,05

Tablo 4.4.1.3.g. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders süresi konusunda bilinçli olabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; kız ve erkek müzik öğretmeni adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney U testi). Kız öğretmen adayları “az” yeterli görülürken; erkek öğretmen adayları “hiç” yeterli görülmemişlerdir.

Bu bulgular ışığında, kız ve erkek müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "ders süresi konusunda bilinçli olabilme" konusunda yetersiz bulunmaları; "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde bu konuda bilinçli olabilmenin etkili bir müzik öğretmenin sorumlulukları arasında olduğuna, çalışma süresini, öğrencinin derse katılım süresini en fazla düzeye çıkarıp, boşa harcanan süreyi en aza indirmenin önemli görevleri arasında bulunduğu yer verilmediğini veya müzik öğretmeni

adaylarının bu konuda özenli ve dikkatli bir tutum sergilemediklerini düşündürmektedir.

Tablo 4.4.1.3.h. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretme-Öğrenme Durumları” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğretme-Öğrenme Durumları”na Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	51,8	-2,287	0,022*
	Erkek	45	39,2		

*p<0,05

Tablo 4.4.1.3. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde “öğretme-öğrenme durumları”na yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetleri göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının "öğretme-öğrenme durumları" konusundaki gözlem sonuçlarında cinsiyetleri açısından bir farklılık görülmektedir ($p=0,022<0,05$ Mann-Whitney U testi). Kız öğretmen adayları “kısmen” yeterli görülürken, erkek öğretmen adayları “az” yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda, erkek müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "öğretme-öğrenme durumları" konusundaki uygulamalarının olumsuz bir şekilde değerlendirildiğini ve gerekli ve yeterli derecede bilgilenmemiş, bilgilerinin ise davranışa dönüşmemiş olduğu sonucuna varılabilir. Kız öğretmen adaylarının ise, "öğretme-öğrenme durumları" konusunda erkek öğretmen adaylarına göre öğrendiklerini uygulamaya aktarabilme düzeylerinin yüksek olduğu; fakat yeterli olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.4.1.3.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılması

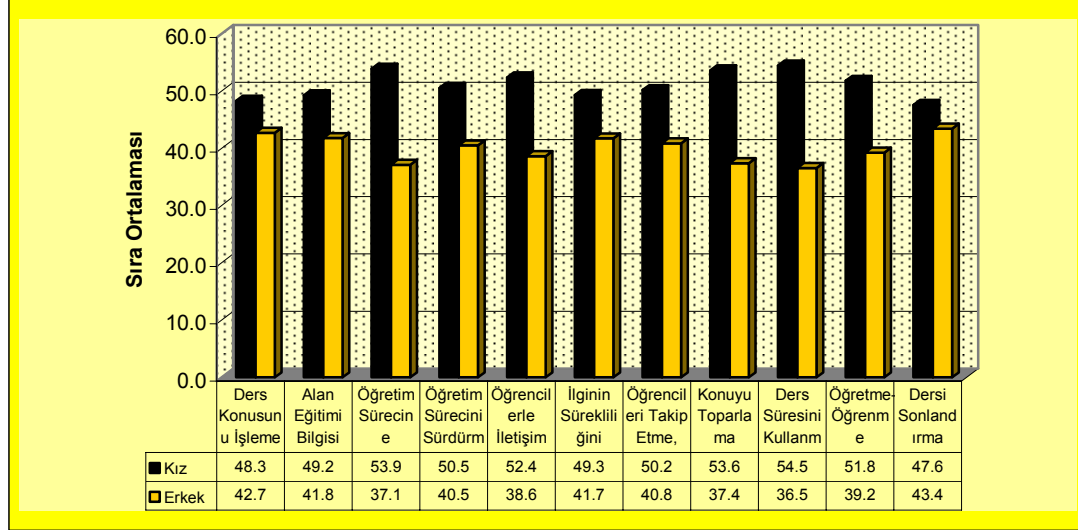
		f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Kız	45	47,6	-0,766	0,444
	Erkek	45	43,4		

*p>0,05

Tablo 4.4.1.3.1. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde “dersi uygun şekilde sonlandırabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları, cinsiyetlerine göre verilmiştir. Buna göre; öğretmen adaylarının "dersi uygun şekilde sonlandırabilme" konusundaki gözlem sonuçlarında cinsiyetleri açısından anlamlı bir farklılık görülmemektedir ($p=0,444>0,05$ Mann-Whitney U testi).

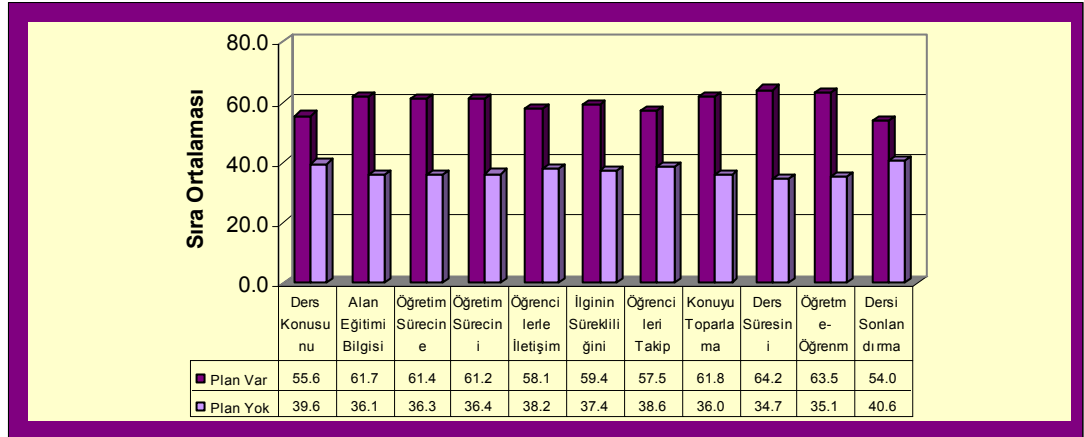
Bu bulgulardan yola çıkılarak, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda müzik öğretmeni adaylarının "dersi uygun şekilde sonlandırabilme"lerine yönelik gözlem sonuçları üzerinde cinsiyetin etkili bir bağımsız değişken olmadığı söylenebilir.

Şekil 4.4.1.3.a. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” Derslerindeki Gözlem Sonuçlarının Cinsiyet Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik

Şekil 4.2.4.b.’de, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretme-öğrenme durumlarına yönelik gözlem sonuçları cinsiyetlerine göre verilmiştir. Şekil 4.2.4.b.’de de görüldüğü gibi, öğretme-öğrenme durumları öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme alt başlıkları ile belirtilmiştir. Buna göre; kız öğretmen adaylarının belirtilen durumlarda erkek öğretmen adaylarına göre daha yüksek başarı göstermişlerdir.

Şekil 4.4.1.3.b. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” Derslerindeki Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılmasına İlişkin Grafik

Şekil 4.2.4.b.’de, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretme-öğrenme durumlarına yönelik gözlem sonuçları müzik öğretmeni adaylarının günlük ders planının olup olmamasına göre verilmiştir. Şekil 4.2.4.b.’de de görüldüğü gibi, öğretme-öğrenme durumları öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme alt başlıkları ile belirtilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan öğretmen adaylarının belirtilen durumlarda olmayan öğretmen adaylarına göre daha yüksek başarı göstermişlerdir.

4.4.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinde Edinmiş Oldukları Birikimleri “Öğretmenlik Uygulaması” Derslerinde Sergilemelerinin Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

Araştırmanın bu alt bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki uygulamaları; ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretme-öğrenme durumları olmak üzere üç alt başlık halinde günlük ders planının olup olmaması değişkenine göre karşılaştırılmaya çalışılmıştır. Ayrıca; öğretme-öğrenme durumları öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme olmak üzere sekiz alt başlık yine günlük ders planının olup olmaması değişkeni açısından ayrıntılı olarak karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

Tablo 4.4.2.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme”ye Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	55,6	-2,81	0,005*
	Yok	57	39,6		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.1. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan

öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,005<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda, günlük ders planı olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme"leri konusunda yetersiz bulunmaları, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde planların öğrenme üzerinde olumlu etkiye sahip olduğuna yani; öğretim sürecinin başarısının büyük ölçüde öğretimin nitelikli bir şekilde planlanmasına bağlı olduğuna (Senemoğlu, 1997:400) yeterli ölçüde yer verilmediğini veya öğretmen adaylarının bunu bir sorumluluk haline getirmediklerini düşündürmektedir. Günlük ders planı olanların ise "kısmen" yeterli bulunmaları; olmayanlara göre öğretimi planlama sorumluluğunu davranış haline dönüştürdüklerini ve bunu işleyişe yansıttıklarını; ancak henüz beklenen özeni göstermediklerini düşündürmektedir.

Tablo 4.4.2.2. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Alan Eğitimi Bilgisi” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Alan Eğitimi Bilgisi”ne Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	61,7	-4,49	0,001*
	Yok	57	36,1		

* $p<0,05$

Tablo 4.4.2.2. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “alan eğitimi bilgisi” ne yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi).

Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular ışığında, günlük ders planı olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "alan eğitimi bilgisi"ne yönelik uygulamaları konusunda uygun bulunmadıklarını göstermektedir. Günlük ders planı olanların ise "kısmen" yeterli bulunmaları; yeteri kadar olumlu bir izlenim edindirmedikleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4.4.2.3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda “Öğretme-Öğrenme Durumları” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğretme-Öğrenme Durumları”na Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	63,5	-4,97	0,001*
	Yok	57	35,1		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğretme-öğrenme durumları”na yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Tablodaki verilerden; günlük ders planı olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "öğretme-öğrenme durumları" konusunda yetersiz bulundukları söylenebilir. Günlük ders planı olanların ise "kısmen" yeterli bulunmaları; günlük ders planı hazırlamanın bu sonuç üzerinde etkili olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 4.4.2.3.a) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme”ne Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	61,4	-4,46	0,001*
	Yok	57	36,3		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.a. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "büyük ölçüde" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda, araştırmanın gözlem aşamasındaki müzik öğretmeni adaylarının günlük ders planı hazırlamada beklenen özeni gösteremedikleri, buna bağlı olarak uygulamalarında ve dersler sırasında da "öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme" konusunda başarı gösteremedikleri söylenebilir. Bu durum günlük ders planı hazırlayanlarda ise, derse hazırlanmış olmanın getirdiği planlılıkla uygulama aşamasında olumlu bir şekilde göze çarpmaktadır.

Tablo 4.4.2.3.b) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	P
“Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	61,2	-4,37	0,001*
	Yok	57	36,4		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.b. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular doğrultusunda, araştırmanın gözlem aşamasında olan ve günlük ders planı hazırlamamış olan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda, "öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme"leri konusunda yetersiz bulunmaları, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğretimin sunulması yani öğretmenin zamanı nasıl kullanacağı, geçişleri nasıl yapacağı, hangi durumları gözleyeceği ve başarı artışını nasıl sağlayacağı gibi konularda öğrenme üzerinde olumlu etkilere planlamanın etkisiyle varılacağı bilincine yeterince ulaşmamış olduklarını düşündürmektedir. Günlük ders planı olanların ise "kısmen" yeterli bulunmaları; planlama yapmış olmalarının olumlu etkilerini gördüklerini, ancak uygulama ortamında beklenen performansın uzağında kaldıklarını düşündürmektedir.

Tablo 4.4.2.3.c) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğrencilerle İletişim Kurabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	58,1	-3,49	0,001*
	Yok	57	38,2		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.c. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğrencilerle iletişim kurabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Bu bulgular ve "Öğretmenlik Uygulaması"nda yapılan gözlemler sonucunda günlük ders planı hazırlamamış olan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda, "öğrencilerle iletişim kurabilme" konusunda yetersiz bulunmaları, ders planları ve planların uygulanması konusunda beklenen ölçütlerin uzağında kaldıkları, buna bağlı olarak da derste öğrencilerle gereği gibi iletişim kuramadıkları şeklinde yorumlanabilir. Günlük ders planı hazırlamış olanların ise öğrencilerle iletişim konusunda daha başarılı oldukları, ancak planlamadan kaynaklanabilecek sıkıntılardan dolayı bu alanda gereksinim duyulan ölçüden daha az başarı gösterdikleri söylenebilir.

Tablo 4.4.2.3.d) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders İşlenirken İlginin ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	59,4	-3,86	0,001*
	Yok	57	37,4		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.d. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Yapılan gözlemler sonucunda elde edilen bu bulgular ışığında, günlük ders planı olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme"leri konusunda yetersiz bulunmaları, dersin planlama aşamasında çalışılmamış olmasının öğrencilerin ilgisinin sürekliliğini sağlamaya önemli bir etkisi olduğunu düşündürmektedir. Günlük ders planı olanların ise "kısmen" yeterli bulunmaları; planlama aşamasında yapılan çalışmanın dersteki etkinlikler ve uygulamalara doğrudan etki ettiğini, fakat planlamada ve uygulamada yeterli ve gereken özenin gösterilmediğini düşündürmektedir.

Tablo 4.4.2.3.e) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	57,5	-3,38	0,001*
	Yok	57	38,6		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.e. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “öğrencileri ders işlenirken takip edebilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "az" yeterli görülmüşlerdir.

Yapılan gözlemler sonucunda elde edilen bu bulgular ışığında, günlük ders planı olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "öğrencileri ders işlenirken takip edebilme"leri konusunda yetersiz bulunmaları, öğrencilerin konuyla ilgili anlama sorunlarının fark edilmesi, dikkat eksikliği ya da bozukluğunun takip edilmesi, öğrencileri takip ederek konuyu kavrama düzeyine göre ayarlama becerisi açılarından plansız olduklarını ve dersin işlenmesinde beklenen ölçütleri yerine getirmediklerini düşündürmektedir. Günlük ders planı olanların ise, "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde aldıkları bilgileri ve hazırlamış oldukları planları kendi yorum ve değerlendirme ölçütlerine göre ele aldıkları ve buna karşılık yeteri oranda etkili ve verimli bir uygulama yapamadıkları yorumuna varılabilir.

Tablo 4.4.2.3.f) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	61,8	-4,66	0,001*
	Yok	57	36,0		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.f. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders işlenirken konuyu toparlayabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "az" yeterli görülürken; olmayanlar "hiç" yeterli görülüşlerdir.

Yapılan gözlemler sonucunda elde edilen bulgular ışığında, günlük ders planı olan ve olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "ders işlenirken konuyu toparlayabilme"leri konusunda yetersiz bulunmaları, söz konusu müzik öğretmeni adaylarının bu konuda güçlük yaşadıklarını düşündürmektedir. Ayrıca; gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" ve "Öğretmenlik Uygulaması" dersini yeteri kadar tanıyıp yorumlamadıkları, bu konuda verilen bilgileri özümsemeye yeteri kadar çaba göstermediklerini düşündürmektedir.

Tablo 4.4.2.3.g) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	64,2	-5,34	0,001*
	Yok	57	34,7		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.g. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “ders süresi konusunda bilinçli olabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,001<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "kısmen" yeterli görülürken; olmayanlar "hiç" yeterli görülüşlerdir.

Yapılan gözlemler sonucunda elde edilen bulgulara göre, günlük ders planı olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "ders süresi konusunda bilinçli olabilme"lerinde tamamen yetersiz bulunmaları, derse zamanında başlayıp bitirmede ve dersin hızını düzenlemede plansız olmaya bağlı bulunarak beceri gösteremediklerini düşündürmektedir. Günlük ders planı olanlar ise, dersin hızını düzenlemede plan hazırlamamış olarak önlem almamış oldukları ve zamanı planlayarak kendilerine yön verdikleri şeklinde yorumlanabilir, ancak günlük plan hazırlamış olanların "ders süresi konusunda bilinçli olabilme"lerinde yeterli düzeyde bulunmamış olmaları müzik eğitiminin niteliği açısından dikkat çekicidir.

Tablo 4.4.2.3.h) Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” nda “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” ile İlgili Gözlem Sonuçlarının Günlük Ders Planının Olup Olmaması Açısından Karşılaştırılması

	Ders Planı	f	Sıra Ortalaması	Z	p
“Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme”lerine Yönelik Gözlem Sonuçları	Var	33	54,0	-2,41	0,016*
	Yok	57	40,6		

*p<0,05

Tablo 4.4.2.3.h. incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda “dersi uygun şekilde sonlandırabilme”lerine yönelik gözlenmelerine dair sonuçların ortalama puanları günlük ders planlarının olup olmamasına göre verilmiştir. Buna göre; günlük ders planı olan ve olmayan öğretmen adaylarının gözlem sonuçları arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,016<0,05$ Mann-Whitney u testi). Günlük ders planı olanlar "az" yeterli görülürken; olmayanlar "hiç" yeterli görülüşlerdir.

Yapılan gözlemler sonucunda elde edilen bulgulara göre, günlük ders planı olan ve olmayan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "dersi uygun şekilde sonlandırabilme"leri konusunda yetersiz bulunmaları, söz konusu müzik öğretmeni adaylarının daha önce belirtilen ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme konularında yetersiz bulunmalarına da bağlı olarak ders sonunda öğrenilenlere yönelik bütünleştirme ve pekiştirmeyi sağlayamadıklarını düşündürmektedir.

4.5. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda Hazırlamış Oldukları Günlük Ders Planlara İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Tablo 4.5.1. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” Derslerinden Aldıkları Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda Hazırlamış Oldukları Günlük Ders Planlarına İlişkin Bilgiler

	(Hiç) 1		(Az Ölçüde) 2		(Orta Ölçüde) 3		(Büyük Ölçüde) 4		(Tamamen) 5		Toplam		
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	n	$\bar{X}$	ss
Günlük ders planı açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazılmıştır.	0	0	1	3	18	55	4	12	10	30	33	3,7	1
Hedefler açık bir biçimde ifade edilmiştir.	3	9,1	5	15	8	24	9	27	8	24	33	3,4	1,3
Hedef davranışlar açık bir biçimde ifade edilmiştir.	7	21	1	3	10	30	9	27	6	18	33	3,2	1,4
Hedef davranışlara uygun yöntem ve teknikler belirlenmiştir.	7	21	3	9,1	14	42	3	9,1	6	18	33	2,9	1,3
Hedef davranışların kazandırılması için kullanılacak araç ve gereçler belirlenmiştir.	2	6,1	3	9,1	5	15	7	21	16	49	33	4	1,3
Dersin işleniş için derse yönelik hazırlık amaçlı kullanılan ve dersin işlenişinde kullanılacak olan kaynakların belirtilmiştir.	12	36	3	9,1	11	33	4	12	3	9,1	33	2,5	1,4
Öğrencilere verilecek olan ödevler belirtilmiştir.	13	39	2	6,1	6	18	2	6,1	10	30	33	2,8	1,7
Hedef davranışlara uygun sınav-ölçme durumları belirtilmiştir.	10	30	1	3	9	27	4	12	9	27	33	3	1,6
Öğrencilerin dikkatlerini çekmeye yöneliktir.	0	0	3	9,1	17	52	13	39	0	0	33	3,3	0,6
Öğrencileri güdülemeye yöneliktir.	0	0	8	24	16	49	9	27	0	0	33	3	0,7
Öğrencileri bilgilendirmeye yöneliktir.	2	6,1	3	9,1	14	42	10	30	4	12	33	3,3	1
Dersin adı belirtilmiştir.	10	30	0	0	0	0	2	6,1	21	64	33	3,7	1,8
Dersine girilen sınıf ve sınıfın şubesi belirtilmiştir.	0	0	0	0	5	15	0	0	28	85	33	4,7	0,7
İşlenen ünitenin adı belirtilmiştir.	19	58	0	0	0	0	0	0	14	42	33	2,7	2
İşlenen konunun adı belirtilmiştir.	10	30	0	0	2	6,1	0	0	21	64	33	3,7	1,9
Dersin süresi belirtilmiştir.	0	0	0	0	0	0	0	0	33	100	33	5	0
ORTALAMA											33	3,43	1,23

Hiç Katılmıyorum

Az Katılıyorum

Orta Ölçüde Katılıyorum

Büyük Ölçüde Katılıyorum

Tamamen Katılıyorum

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

1.00-1.80

1.81-2.60

2.61-3.40

3.41-4.20

4.21-5.00

Tablo 4.5.1.'in incelenmesinden de anlaşılabileceği gibi, gözlem yapılan müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda hazırlamış oldukları günlük planların 18 (%55,0)'inin açık, anlaşılır ve düzenli bir biçimde yazıldığı; 9 (%27,0)'unda hedeflerin açık bir biçimde ifade edildiği; 10 (%30,0)'unda hedef davranışların açık bir biçimde ifade edildiği; 14 (%42,0)'ünde hedef davranışlarda uygun yöntem ve tekniklerin belirlendiği; 16 (%49,0)'sında hedef davranışların kazandırılması için kullanılacak araç ve gereçlerin belirlendiği; 12 (%36,0)'sinde dersin işlenişi için derse yönelik hazırlık amaçlı kullanılan ve dersin işlenişinde kullanılacak olan kaynakların belirtildiği; 13 (%39,0)'ünde öğrencilere verilecek olan ödevlerin belirtildiği; 10 (%30,0)'unda hedef davranışlara uygun sınama-ölçme davranışlarının belirtildiği; 17 (%52,0)'sinin öğrencilerin dikkatini çekmeye yönelik olduğu; 16 (%49,0)'sının öğrencileri güdülemeye yönelik olduğu; 14 (%42,0)'ünün öğrencileri bilgilendirmeye yönelik olduğu; 21 (%64,0)'inde dersin adının belirtilmiş olduğu; 28 (%85,0)'inde derse girilen sınıfın ve sınıf şubesinin belirtildiği; 19 (%58,0)'unda işlenin ünitenin adının belirtildiği; 21 (%64,0)'inde işlenen konunun adının belirtildiği ve 33 (%100,0)'ünde dersin süresinin belirtildiği görülmektedir.

Yukarıdaki bilgilere göre, müzik öğretmeni adayları "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması"nda hazırlamış oldukları günlük ders planlarında, dersin işlenişi için derse yönelik hazırlık amaçlı kullanılan ve dersin işlenişinde kullanılacak olan kaynakların belirtilmesi, öğrencilere verilecek olan ödevlerin belirtilmesi, hedef davranışlara uygun sınama-ölçme durumlarının belirtilmesi ve işlenen ünitenin adının belirtilmesi açılarından "hiç" yeterli bulunmamıştır ve bu durum günlük ders planı hazırlama konusunda söz konusu davranışların "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde müzik öğretmeni adayları tarafından kazanılmamış olduğunu düşündürmektedir ya da günlük ders planı hazırlayan müzik öğretmeni adaylarının, planları hazırlama biçimleri dikkate alındığında "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden belirgin bir biçimde tam anlamıyla yararlanılamadığı yargısına varılabilir.

Elde edilen veriler aritmetik ortalamalar açısından değerlendirildiğinde, müzik öğretmeni adaylarının "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde öğrendikleri bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde hazırlamış oldukları günlük ders planları açısından "büyük ölçüde" ($\bar{x} = 3,43$) yeterli görüldükleri söylenebilir. Derslerde yapılan gözlemler sonucu elde edilen bu bulgu, günlük ders planı hazırlamış olan müzik öğretmeni adaylarının planlarının belenen ölçütlere yakın olduğunu, ancak daha özenli ve yeterli olabileceğini, buna bağlı olarak da öğrencilerin dersi algılama ve yorumlamadaki yeterliklerinin artacağını düşündürülebilir.

4.6. “Özel Öğretim Yöntemleri Dersleri ve Bu Derslerden Edinilen Bilgiler Doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” Derslerini Değerlendirmeye Yönelik Müzik Öğretmeni Adayları ve Gözlemcilerin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Bu bölümde araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin bulgu ve yorumlara yer verilmiştir.

Araştırmanın bu alt bölümü, müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki uygulamalarının; müzik öğretmeni adaylarının kendi değerlendirmeleri ve gözlemcilerin adayları değerlendirmeleri arasındaki görüşlerin farklılık gösterip göstermediğini incelemektedir. Buna göre, uygulamalara ilişkin müzik öğretmeni adaylarının ve gözlemcilerin görüşleri, ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme olmak üzere on altı başlık halinde karşılaştırılmaya çalışılmıştır.

Tablo 4.6.1. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders Konusunu Uygun Şekilde İşleyebilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Konuya Uygun Müzik Öğretim Yöntemi Seçme	Hiç	28	31,1	47	16,7	75	20,2	32,283	4	,000(*)
	Az	22	24,4	34	12,1	56	15,1			
	Kısmen	27	30	72	25,5	99	26,6			
	Büyük Ölçüde	8	8,9	92	32,6	100	26,9			
	Tamamen	5	5,6	37	13,1	42	11,3			
	Toplam	90	100	282	100	372	100			
Dersine Girilen Gruba Uygun Müzik Öğretim Yöntemi Seçme	Hiç	20	22,2	46	16,3	66	17,7	15,688	4	,003(*)
	Az	20	22,2	39	13,8	59	15,9			
	Kısmen	29	32,2	66	23,4	95	25,5			
	Büyük Ölçüde	16	17,8	90	31,9	106	28,5			
	Tamamen	5	5,6	41	14,5	46	12,4			
	Toplam	90	100	282	100	372	100			
Önceki Konular ve Gelecek Konularla Anlatılan Konuyu İlişkilendirme	Hiç	43	47,8	42	14,9	85	22,8	49,552		,000(*)
	Az	16	17,8	46	16,3	62	16,7			
	Kısmen	17	18,9	63	22,3	80	21,5			
	Büyük Ölçüde	11	12,2	96	34	107	28,8			
	Tamamen	3	3,3	35	12,4	38	10,2			
	Toplam	90	100	282	100	372	100			
Konunun Anlatılması/Öğretilmesi İçin Seçilen Müzik Öğretim Yönteminin Gerektirdiği Sözel Dili Uygun Biçimde Kullanma	Hiç	23	25,6	43	15,2	66	17,7	18,014	4	,001(*)
	Az	22	24,4	45	16	67	18			
	Kısmen	28	31,1	74	26,2	102	27,4			
	Büyük Ölçüde	12	13,3	93	33	105	28,2			
	Tamamen	5	5,6	27	9,6	32	8,6			
	Toplam	90	100	282	100	372	100			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme” konusunda, “konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %31,1 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni

adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %32,6 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme” konusunda, “dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0003<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %32,2 ile “kısmen” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %31,9 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme” konusunda, “önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %47,8 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %34,0 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme” konusunda, “konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği sözel dili uygun biçimde kullanma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %31,1 ile “kısmen” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %33,0 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme” konusundaki tüm konu başlıklarında

gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p < 0,05$ Ki-Kare testi).

Gözlemcilerin, müzik öğretmeni adaylarını "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda "Öğretmenlik Uygulaması" dersinde "ders konusunu uygun şekilde işleyebilme" boyutunu değerlendirmede, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini değerlendirmelerinden daha yetersiz bulmaları; müzik öğretmeni adaylarının belirtilen boyutu değerlendirmedeki yaklaşım ve beklentilerinde daha bilinçsiz oldukları ile ifade edilebilir.

Tablo 4.6.2. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının "Alan Eğitimi Bilgisi" Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Konu İle İlişkili Olarak Şarkı Öğretimi Yapma	Hiç	27	35,1	38	13,5	65	18,1	22,723	4	,000(*)
	Az	10	13	47	16,7	57	15,9			
	Kısmen	16	20,8	55	19,5	71	19,8			
	Büyük Ölçüde	20	26	96	34	116	32,3			
	Tamamen	4	5,2	46	16,3	50	13,9			
	Toplam	77	100	282	100	359	100			
Konu İle İlişkili Olarak Çalgı Öğretimi Yapma	Hiç	38	43,2	56	19,9	94	25,4	28,441	4	,000(*)
	Az	13	14,8	47	16,7	60	16,2			
	Kısmen	23	26,1	64	22,7	87	23,5			
	Büyük Ölçüde	13	14,8	81	28,7	94	25,4			
	Tamamen	1	1,1	34	12,1	35	9,5			
	Toplam	88	100,0	282	100,0	370	100,0			
Konu İle İlişkili Olarak Müzik İlişkili Olarak Çalgı Öğretimi Yapma	Hiç	54	60,7	47	16,7	101	27,2	78,620	4	,000(*)
	Az	15	16,9	45	16,0	60	16,2			
	Kısmen	15	16,9	65	23,0	80	21,6			
	Büyük Ölçüde	5	5,6	94	33,3	99	26,7			
	Tamamen	0	,0	31	11,0	31	8,4			
	Toplam	89	100,0	282	100,0	371	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının "alan eğitimi bilgisi" konusunda, "konu ile ilişkili olarak şarkı öğretimi yapma"

durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %35,1 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %34,0 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “alan eğitimi bilgisi” konusunda, “konu ile ilişkili olarak çalgı öğretimi yapma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %43,2 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %28,7 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “alan eğitimi bilgisi” konusunda, “konu ile ilişkili olarak müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi yapma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %60,7 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %33,3 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “alan eğitimi bilgisi” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p<0,05$ Ki-Kare testi).

Bu durum; müzik öğretmeni adaylarına "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde bu boyuta yönelik etkili bir eğitim ve öğretimin yeteri kadar yapılmadığı veya alınan bu eğitimin belirlenen amaca tam olarak ulaşmada yetersiz kaldığı ve adayların bu konuda yeterli düzeyde bilinçli olmadıkları yorumu ile açıklanabilir.

Tablo 4.6.3. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğretim Sürecine Uygun Şekilde Başlayabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Derse Uygun Bir Giriş Yapma	Hiç	24	26,7	50	17,7	74	19,9	9,640		,047(*)
	Az	13	14,4	34	12,1	47	12,6			
	Kısmen	25	27,8	64	22,7	89	23,9			
	Büyük Ölçüde	21	23,3	81	28,7	102	27,4			
	Tamamen	7	7,8	53	18,8	60	16,1			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Derse İlgi ve Dikkati Çekme	Hiç	26	28,9	44	15,6	70	18,8	18,100	4	,001(*)
	Az	11	12,2	35	12,4	46	12,4			
	Kısmen	26	28,9	62	22,0	88	23,7			
	Büyük Ölçüde	23	25,6	86	30,5	109	29,3			
	Tamamen	4	4,4	55	19,5	59	15,9			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme” konusunda, “derse uygun bir giriş yapma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0004<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %26,7 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %28,7 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme” konusunda, “derse ilgi ve dikkati çekme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %28,9 ile “hiç” ve “kısmen” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %30,5 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p < 0,05$ Ki-Kare testi).

Bu durum sonucunda; müzik öğretmeni adaylarının gözlemcilere göre kendilerini değerlendirmede mesleki bilinç düzeylerinin düşük olması, yetersiz algılama vb. etkenlerden dolayı daha olumlu bir bakış açısıyla yaklaşmış olabilecekleri yorumuna varılabilir.

Tablo 4.6.4. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğretim Sürecini Uygun Şekilde Sürdürebilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleme	Hiç	28	31,1	46	16,3	74	19,9	21,391	4	,000(*)
	Az	16	17,8	39	13,8	55	14,8			
	Kısmen	24	26,7	54	19,1	78	21,0			
	Büyük Ölçüde	19	21,1	109	38,7	128	34,4			
	Tamamen	3	3,3	34	12,1	37	9,9			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle destekleme	Hiç	27	30,0	48	17,0	75	20,2	30,646	4	,000(*)
	Az	25	27,8	40	14,2	65	17,5			
	Kısmen	20	22,2	51	18,1	71	19,1			
	Büyük Ölçüde	16	17,8	93	33,0	109	29,3			
	Tamamen	2	2,2	50	17,7	52	14,0			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanma	Hiç	25	27,8	52	18,4	77	20,7	15,394	4	,004(*)
	Az	19	21,1	34	12,1	53	14,2			
	Kısmen	19	21,1	49	17,4	68	18,3			
	Büyük Ölçüde	21	23,3	98	34,8	119	32,0			
	Tamamen	6	6,7	49	17,4	55	14,8			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
İşlenen konuya ilişkin olarak sesini etkili olarak kullanma	Hiç	27	30,0	57	20,2	84	22,6	32,236	4	,000(*)
	Az	28	31,1	42	14,9	70	18,8			
	Kısmen	23	25,6	56	19,9	79	21,2			
	Büyük Ölçüde	9	10,0	77	27,3	86	23,1			
	Tamamen	3	3,3	50	17,7	53	14,2			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme” konusunda, “öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %31,1 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni

adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %38,7 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme” konusunda, “öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle destekleme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %30,0 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %33,0 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme” konusunda, “öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0004<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %27,8 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %34,8 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme” konusunda, “işlenen konuya ilişkin olarak sesini etkili olarak kullanma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %31,1 ile “az” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %27,3 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu

görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p<0,05$ Ki-Kare testi).

Bu bulgulardan, müzik öğretmeni adaylarının “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme” durumlarını değerlendirmede bireysel algılama ve uygulama konusunda henüz yeterli mesleki deneyime ve kendilerini gösterebilecek koşullara fazla sahip olmamaları gibi sebeplerle gözlemcilerden daha farklı yorumladıkları sonucuna varılabilir.

Tablo 4.6.5. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğrencilerle İletişim Kurabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme	Hiç	25	27,8	49	17,4	74	19,9	10,683	4	,030(*)
	Az	14	15,6	41	14,5	55	14,8			
	Kısmen	26	28,9	68	24,1	94	25,3			
	Büyük Ölçüde	21	23,3	85	30,1	106	28,5			
	Tamamen	4	4,4	39	13,8	43	11,6			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Öğrencinin düzeyine uygun bir konuşma dili kullanma	Hiç	20	22,2	53	18,8	73	19,6	7,327	4	,120
	Az	19	21,1	39	13,8	58	15,6			
	Kısmen	20	22,2	58	20,6	78	21,0			
	Büyük Ölçüde	25	27,8	87	30,9	112	30,1			
	Tamamen	6	6,7	45	16,0	51	13,7			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Konuşma dilini beden diliyle destekleme	Hiç	29	32,6	53	18,8	82	22,1	23,361	4	,000(*)
	Az	15	16,9	40	14,2	55	14,8			
	Kısmen	25	28,1	53	18,8	78	21,0			
	Büyük Ölçüde	17	19,1	76	27,0	93	25,1			
	Tamamen	3	3,4	60	21,3	63	17,0			
	Toplam	89	100,0	282	100,0	371	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğrencilerle iletişim kurabilme” konusunda, “anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik

öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0003<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %27,8 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %30,1 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğrencilerle iletişim kurabilme” konusunda, “öğrencilerin düzeyine uygun bir konuşma dili kullanma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmemektedir ($p=0,12>0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin de ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %27,8 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının da kendilerini ağırlıklı olarak %30,9 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğrencilerle iletişim kurabilme” konusunda, “konuşma dilini beden diliyle destekleme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %32,6 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %27,0 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğrencilerle iletişim kurabilme” konusundaki konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında çoğunlukla anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p<0,05$ Ki-Kare testi).

Bu bulgular ışığında; gözlemcilere göre müzik öğretmeni adaylarının “öğrencilerle iletişim kurabilme” konusunda etkili bir eğitim ve öğretimi gerçekleştiremedikleri görülmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının ise kendilerini

olumlu yönde görmeleri, bireysel değerlendirme konusunda yanlı davrandıkları yorumu ile açıklanabilir.

Tablo 4.6.6. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders İşlenirken İlgı Ve Güdünün Sürekliliğini Sağlayabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Kesinti ve engellenme durumunda, uygun önlemler alma*	Hiç	25	36,2	57	20,2	82	23,4	23,949	4	,000(*)
	Az	14	20,3	42	14,9	56	16,0			
	Kısmen	20	29,0	56	19,9	76	21,7			
	Büyük Ölçüde	9	13,0	77	27,3	86	24,5			
	Tamamen	1	1,4	50	17,7	51	14,5			
	Toplam	69	100,0	282	100,0	351	100,0			
Öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı sağlama	Hiç	21	23,3	49	17,4	70	18,8	12,265	4	,015(*)
	Az	19	21,1	42	14,9	61	16,4			
	Kısmen	26	28,9	63	22,3	89	23,9			
	Büyük Ölçüde	20	22,2	83	29,4	103	27,7			
	Tamamen	4	4,4	45	16,0	49	13,2			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorma	Hiç	56	62,2	48	17,0	104	28,0	76,346	4	,000(*)
	Az	15	16,7	49	17,4	64	17,2			
	Kısmen	11	12,2	65	23,0	76	20,4			
	Büyük Ölçüde	5	5,6	85	30,1	90	24,2			
	Tamamen	3	3,3	35	12,4	38	10,2			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Öğrenci sorularına cevap verme*	Hiç	20	30,3	43	15,2	63	18,1	11,457	4	,022(*)
	Az	13	19,7	48	17,0	61	17,5			
	Kısmen	9	13,6	75	26,6	84	24,1			
	Büyük Ölçüde	16	24,2	86	30,5	102	29,3			
	Tamamen	8	12,1	30	10,6	38	10,9			
	Toplam	66	100,0	282	100,0	348	100,0			
Konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunma	Hiç	26	28,9	44	15,6	70	18,8	30,852	4	,000(*)
	Az	16	17,8	35	12,4	51	13,7			
	Kısmen	32	35,6	62	22,0	94	25,3			
	Büyük Ölçüde	13	14,4	86	30,5	99	26,6			
	Tamamen	3	3,3	55	19,5	58	15,6			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” konusunda, “kesinti ve engellenme durumunda uygun önlemler alma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %36,2 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %27,3 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” konusunda, “öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı sağlama” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0015<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %28,9 ile “kısmen” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %29,4 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” konusunda, “öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %62,2 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %30,1 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” konusunda, “öğrenci sorularına cevap verme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0002<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni

adaylarını %30,3 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %30,5 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” konusunda, “konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %28,9 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %30,5 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p<0,05$ Ki-Kare testi).

Tablodaki verilerden, müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme” boyutunda kendilerini gözlemcilere göre daha fazla yetkin buldukları söylenebilir. Gözlemcilerin ise objektif değerlendirme ve meslekî bilinç gibi etkenlerle müzik öğretmeni adaylarını değerlendirmeye yaklaşmış olabilecekleri yorumuna varılabilir.

Tablo 4.6.7. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Öğrencileri Ders İşlenirken Takip Edebilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleme	Hiç	29	32,2	46	16,3	75	20,2	37,155	4	,000(*)
	Az	29	32,2	41	14,5	70	18,8			
	Kısmen	19	21,1	68	24,1	87	23,4			
	Büyük Ölçüde	10	11,1	94	33,3	104	28,0			
	Tamamen	3	3,3	33	11,7	36	9,7			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “öğrencileri ders işlenirken takip edebilme” konusunda, “öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %32,2 ile “hiç” ve “az” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %33,3 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Bu bulgulardan, müzik öğretmeni adaylarının “öğrencileri ders işlenirken takip edebilme” durumlarını değerlendirmede bireysel algılama ve uygulama konusunda henüz yeterli mesleki deneyime sahip olmamalarından dolayı gözlemcilerden daha farklı yorumladıkları sonucuna varılabilir. Ayrıca; müzik öğretmeni adaylarının uygulamadaki durumlarını değil, yeterli düzeylerini değerlendirmiş olabilecekleri söylenebilir.

Tablo 4.6.8. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders İşlenirken Konuyu Toparlayabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Öğrenilen konuyu özetleme	Hiç	62	68,9	42	14,9	104	28,0	108,646	4	,000(*)
	Az	11	12,2	35	12,4	46	12,4			
	Kısmen	10	11,1	50	17,7	60	16,1			
	Büyük Ölçüde	7	7,8	104	36,9	111	29,8			
	Tamamen	0	,0	51	18,1	51	13,7			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Öğrencilerin anlayamadığı kısımları uygun dönütlerle sınıfa tekrar verme*	Hiç	34	41,5	42	14,9	76	20,9	53,296	4	,000(*)
	Az	18	22,0	35	12,4	53	14,6			
	Kısmen	20	24,4	50	17,7	70	19,2			
	Büyük Ölçüde	9	11,0	104	36,9	113	31,0			
	Tamamen	1	1,2	51	18,1	52	14,3			
	Toplam	82	100,0	282	100,0	364	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken konuyu toparlayabilme” konusunda, “öğrenilen konuyu özetleme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %68,9 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %36,9 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken konuyu toparlayabilme” konusunda, “öğrencilerin anlayamadığı kısımları uygun dönütlerle sınıfa tekrar verme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %41,5 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %36,9 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders işlenirken konuyu toparlayabilme” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p < 0,05$ Ki-Kare testi).

Bu durum; müzik öğretmeni adaylarına "Özel Öğretim Yöntemleri I ve II" derslerinde “ders işlenirken konuyu toparlayabilme” boyutuna yönelik etkili bir eğitim ve öğretimin yeteri kadar yapılmadığı veya alınan bu eğitimin belirlenen amaca tam olarak ulaşmada yetersiz kaldığı ve adayların kendilerini değerlendirirken uyguladıkları ve gerçekleştirdikleri boyutu değil, uygulayabilecekleri ve gerçekleştirebileceklerini düşündükleri boyutu ele aldıkları yorumu ile açıklanabilir.

Tablo 4.6.9. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Ders Süresi Konusunda Bilinçli Olabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Zamanı verimli kullanma	Hiç	38	42,2	52	18,4	90	24,2	48,367	4	,000(*)
	Az	27	30,0	38	13,5	65	17,5			
	Kısmen	14	15,6	66	23,4	80	21,5			
	Büyük Ölçüde	9	10,0	88	31,2	97	26,1			
	Tamamen	2	2,2	38	13,5	40	10,8			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Dersi plana göre gerçekleştirme	Hiç	54	60,0	43	15,2	97	26,1	77,596	4	,000(*)
	Az	14	15,6	39	13,8	53	14,2			
	Kısmen	9	10,0	65	23,0	74	19,9			
	Büyük Ölçüde	10	11,1	98	34,8	108	29,0			
	Tamamen	3	3,3	37	13,1	40	10,8			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders süreci konusunda bilinçli olabilme” konusunda, “zamanı verimli kullanma” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p = 0,0001 < 0,05$ Ki-Kare testi).

Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %42,2 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %31,2 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders süreci konusunda bilinçli olabilme” konusunda, “dersi plana göre gerçekleştirme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %60,0 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %34,8 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “ders süreci konusunda bilinçli olabilme” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler genelde olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p<0,05$ Ki-Kare testi).

Bu durum sonucunda; müzik öğretmeni adaylarının gözlemcilere göre kendilerini değerlendirmede öğretime ayrılan sürenin kullanılması konusunda yeteri kadar bilinçli olmadıklarını ve uygun şekilde davranabileceklerini düşündüklerini; gözlemcilerin ise düşünceden değil, gerçeklerden yola çıktıkları ve yaşanan olumsuzlukları somut olarak gördükleri için daha olumsuz bir yaklaşım sergiledikleri yorumuna varılabilir.

Tablo 4.6.10. Gözlem Yapan Uzmanların ve Anket Uygulanan Müzik Öğretmeni Adaylarının “Dersi Uygun Şekilde Sonlandırabilme” Durumuna İlişkin Görüşlerinin Frekans ve Yüzdelik Değerlerinin Karşılaştırılması

		grp						Chi-square	Sd	P
		Gözlemci		Öğrenci		Toplam				
		N	%	N	%	N	%			
Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verme	Hiç	55	61,1	56	19,9	111	29,8	60,665	4	,000(*)
	Az	14	15,6	48	17,0	62	16,7			
	Kısmen	10	11,1	54	19,1	64	17,2			
	Büyük Ölçüde	9	10,0	91	32,3	100	26,9			
	Tamamen	2	2,2	33	11,7	35	9,4			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			
Dersi bitirme	Hiç	57	63,3	57	20,2	114	30,6	68,340	4	,000(*)
	Az	16	17,8	46	16,3	62	16,7			
	Kısmen	5	5,6	59	20,9	64	17,2			
	Büyük Ölçüde	11	12,2	85	30,1	96	25,8			
	Tamamen	1	1,1	35	12,4	36	9,7			
	Toplam	90	100,0	282	100,0	372	100,0			

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “dersi uygun şekilde sonlandırabilme” konusunda, “gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %61,1 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %32,3 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “dersi uygun şekilde sonlandırabilme” konusunda, “dersi bitirme” durumuna ilişkin görüşleri açısından gözlemciler ile öğrenciler (müzik öğretmeni adayları) arasında anlamlı farklılık görülmektedir ($p=0,0001<0,05$ Ki-Kare testi). Gözlemcilerin ağırlıklı olarak müzik öğretmeni adaylarını %63,3 ile “hiç” şeklinde değerlendirdikleri gözlenirken, müzik öğretmeni adaylarının kendilerini ağırlıklı olarak %30,1 ile “büyük ölçüde” şeklinde değerlendirdikleri gözlenmektedir.

Gözlem yapan uzmanların ve anket uygulanan müzik öğretmeni adaylarının “dersi uygun şekilde sonlandırabilme” konusundaki tüm konu başlıklarında gözlemciler ile müzik öğretmeni adayları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bütün konu başlıklarında gözlemciler olumsuz düşünürken, müzik öğretmeni adaylarının olumlu düşündükleri görülmektedir ($p<0,05$ Ki-Kare testi).

Bu bulgular ışığında; gözlemcilere göre müzik öğretmeni adaylarının “dersi uygun şekilde sonlandırabilme” konusunda başarı gösteremedikleri görülmektedir. Müzik öğretmeni adaylarının ise kendilerini olumlu şekilde görmeleri, bireysel değerlendirme açısından yansız (objektif) ve net olmadıkları yorumu ile açıklanabilir.

BÖLÜM V

SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularına dayalı olarak varılan sonuçlar ile bunların ışığında oluşturulan önerilere yer verilmiştir. Sonuçlar, alt problemlerin sırasına göre ele alınmıştır.

5.1. Sonuçlar

- Müzik öğretmeni adaylarınca “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışların öğretiminin yeteri kadar etkili olmadığı görülmektedir.
- “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğretilen müzik öğretim yöntemleri, müzik öğretmeni adayları tarafından yeterince öğrenilememiştir.
- Müzik öğretmeni adaylarına göre “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri ilköğretim müzik ders programına uygunluk açısından yeterli değildir.
- Müzik öğretmeni adayları “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını; büyük ölçüde yeterli görmektedirler.
- Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar üzerinde etkisi bulunmaktadır. Kız öğretmen adayları “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar üzerinde “büyük ölçüde” olumlu düşünürken, erkek öğretmen adayları ise “orta ölçüde” olumlu görmektedirler.
- Müzik öğretmeni adaylarının mezun oldukları okul türünün, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının ve ailelerinde öğretmenlik

mesleğine sahip bireylerin olup olmasının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar üzerinde etkisi bulunmamaktadır.

- Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin, mezun oldukları okul türünün, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının ve ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmasının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen müzik öğretim yöntemleri üzerinde etkisi bulunmamaktadır.
- Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin, mezun oldukları okul türünün, eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının ve ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmasının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin ilköğretim müzik ders programına uygunluğu üzerinde etkisi bulunmamaktadır.
- Müzik öğretmeni adaylarının cinsiyetlerinin, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden alınan bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeleri üzerinde etkisi bulunmaktadır. Kız öğretmen adayları “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını “büyük ölçüde yeterli” olarak görürken, erkek öğretmen adayları “orta ölçüde” yeterli görmektedirler.
- Müzik öğretmeni adaylarının mezun oldukları okul türünün ve ailelerinde öğretmenlik mesleğine sahip bireylerin olup olmasının, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeleri üzerinde etkisi bulunmamaktadır.
- Müzik öğretmeni adaylarının eğitim aldıkları üniversitelerin hizmet yıllarının, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını değerlendirmeleri üzerinde etkisi bulunmaktadır. Yeni ve eski üniversiteler grubunda eğitim almakta olan müzik öğretmeni

adayları “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda müzik öğretimi yapabilmekteki yeterlik durumlarını, orta grup üniversitelerdeki müzik öğretmeni adaylarına göre “büyük ölçüde” yeterli görmektedirler.

- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi” durumlarında “az” yeterli bulunmuşlardır.
- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki öğretme-öğrenme durumlarından “öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğrencilerle iletişim kurabilme” durumlarında “orta ölçüde” yeterli bulunmuşlardır.
- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki öğretme-öğrenme durumlarından “öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme” durumlarında “az” yeterli bulunmuşlardır.
- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki öğretme-öğrenme durumlarından “ders işlenirken konuyu toparlayabilme” durumunda “hiç” yeterli bulunmamışlardır.
- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki “dersi uygun şekilde sonlandırabilme” durumunda “hiç” yeterli bulunmamışlardır.
- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki “ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme” durumlarında cinsiyetleri açısından farklı bulunmamışlardır.
- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğrencilerle iletişim

kurabilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme ve ders süresi konusunda bilinçli olabilme” durumlarında cinsiyetleri açısından farklı bulunmuşlardır. Öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme ve öğrencilerle iletişim kurabilme durumlarında kız öğretmen adayları “kısmen” yeterli görülürken, erkek öğretmen adayları “az” yeterli görülmüşlerdir. Ders işlenirken konuyu toparlayabilme ve ders süresi konusunda bilinçli olabilmede ise; kız öğretmen adayları “az” yeterli bulunmuş, erkek öğretmen adayları ise “hiç” yeterli bulunmamışlardır.

- Müzik öğretmeni adayları; “Öğretmenlik Uygulaması” derslerindeki ders konusunu uygun şekilde işleyebilme, alan eğitimi bilgisi, öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme, öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme, öğrencilerle iletişim kurabilme, ders işlenirken ilginin ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme, öğrencileri ders işlenirken takip edebilme, ders işlenirken konuyu toparlayabilme, ders süresi konusunda bilinçli olabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme durumlarında günlük ders planlarının olup olmaması açısından farklı bulunmuşlardır. Genel olarak günlük ders planı hazırlamış olan müzik öğretmeni adayları “kısmen” yeterli görülürken, hazırlamamış olan müzik öğretmeni adayları “az” yeterli görülmüşlerdir. Bunun yanında, ders süresi konusunda bilinçli olabilme durumunda günlük ders planı hazırlamış olan müzik öğretmeni adayları “kısmen” yeterli görülürken, hazırlamamış olan müzik öğretmeni adayları “hiç” yeterli görülmemişlerdir. Öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme durumunda günlük ders planı hazırlamış olan müzik öğretmeni adayları “büyük ölçüde” yeterli bulunmuş, hazırlamamış olan müzik öğretmeni adayları ise “az” yeterli bulunmuşlardır. Ayrıca, ders işlenirken konuyu toparlayabilme ve dersi uygun şekilde sonlandırabilme durumunda ise; günlük ders planı hazırlamış olan müzik öğretmeni adayları “az”, hazırlamamış olan müzik öğretmeni adayları “hiç” yeterli bulunmamışlardır.

- “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde gözlemi gerçekleştirilen 90 müzik öğretmeni adayından 33’ü (%36,7) günlük ders planı hazırlamış, 57’si (%63,3) ise günlük ders planı hazırlamamışlardır.
- Müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması”nda hazırlamış oldukları günlük planlar “büyük ölçüde” yeterli bulunmuştur.
- Müzik öğretmeni adayları “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinden aldıkları bilgiler doğrultusunda “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde kendilerini “büyük ölçüde” yeterli bulurken, gözlemciler tarafından “hiç” yeterli bulunmamışlardır. Buna göre, müzik öğretmeni adayları “*öğretmenleşme*” konusunda sorun yaşamaktadırlar.

5.2. Öneriler

Araştırmanın sonuçlarından hareketle geliştirilen öneriler şunlardır:

- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin içerikleri; kazandırılmaya çalışılan genel davranışların, müzik öğretimin yöntemlerinin ve bu derslerden alınan bilgiler doğrultusunda öğretmen adaylarının müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarının kazandırılmasına ve geliştirilmesine yönelik olarak yeniden düzenlenmelidir.
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” dersleri;
 - Kazandırılmaya çalışılan genel davranışlar,
 - Müzik öğretim yöntemleri,
 - İlköğretim müzik ders programına uygunluğu ve
 - Bu derslerden alınan bilgiler doğrultusunda öğretmen adaylarının müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarına yönelik davranışların kazandırılması konularında program, içerik ve donanım/nitelik olarak eşit düzeyde düzenlenmeli ve işlenmelidir.

- Müzik öğretmeni adaylarının, daha etkin ve yeterli bir müzik öğretimi donanımına sahip olmaları ve müzik öğretimi yapabilmeleri için, “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde öğrenilen davranışlarını tam öğrenmelerine, geliştirmelerine ve pekiştirmelerine yönelik olarak uygulamaya ilişkin etkinliklerin ve bu dersle bağlantılı olan “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin üzerinde titizlikle durulmalıdır. Uygulamalarda müzik öğretmeni adaylarının göstermiş olduğu eksik ya da yanlış tutumlar üzerinde özenle durulmalı, düzeltilmeli ve düzeltilen davranışların pekiştirilmesi sağlanmalıdır.
- “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin ortamları ve koşulları daha uygun hale getirilmelidir.
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerindeki davranışlar kazandırılırken, dersler ilköğretim müzik ders programı ve ilköğretim okul müziği içeriği ile uygun olmalı ve bu şekilde işlenmesine özen gösterilmelidir.
- Müzik öğretim yöntemleri üzerinde daha fazla durulmalıdır ve her bir müzik öğretim yöntemi müzik öğretmeni adaylarınca kavranıp uygulanabilecek duruma getirilmelidir. Nitekim; yöntem zenginliği, öğretmen adaylarının mesleki yaşamlarında karşı karşıya kalacakları öğrencilerinin derse ilgi göstermelerini sağlayacaktır (Gözütok, 2004: 128).
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde, “planlama” konuları gerekli biçimde verilmeli ve müzik öğretmeni adaylarının lisans eğitimleri sırasındaki uygulamalarda ve gelecekteki mesleki yaşamlarında planlama konusunda duyarlı davranmalarına özen gösterilmelidir.
- Müzik öğretmeni yetiştiren kurumların “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” ve “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin programlarında müzik öğretmeni adaylarının öğretme yöntemleri, müziksel içerik ve konu bilgisi, etkili öğretim yöntemleri ve zamanı etkin bir şekilde kullanabilme eksikliklerini giderici etkinliklere yer verilmeli ya da bu etkinliklerin sayısı ve süresi arttırılmalıdır.

- Müzik derslerinin planlanması ve planlı yürütülmesinin müzik öğretmeni adayları tarafından zorunluluktan çok, bir gereklilik olarak görülmesi sağlanmalı, planlamanın önemi kavratılmalıdır.
- “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerini yürütmekte olan ve alan uzmanı olan öğretim elemanları, bu dersin devamı niteliğinde olan “Öğretmenlik Uygulaması” derslerini de yürütmelidirler.
- Müzik derslerinde belirlenen hedeflere ulaşılması, programın gereği gibi uygulanabilmesi ve derslerde uygulamalı etkinliklere istenen ölçüde yer verilebilmesi için “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinde ilköğretim okullarında bulunan müzik dersi uygulama öğretmenleri, müzik öğretmeni adaylarına işleyiş, düzen ve planlama konusunda örnek olacak şekilde bir tutum sergilemelidirler.
- “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinde müzik öğretmeni adaylarının sınıfta yapacakları etkinliklerde amaçları ve yönergeleri açıkça belirtmeleri, öğrencilerin düzeyine uygun ve yapıcı olarak müzik öğretim yöntemlerini seçmeleri ve kullanmaları, konuşma biçimlerini olumlu yönde kullanmaları ve bütün bunları tam anlamıyla beden diliyle desteklemeleri aşılmalıdır.
- Öğrencilerin müzik öğretmenliği alanında öğretmenleşmeleri uzun bir zamanı gerektirdiğinden, bu süreç, programın başlangıcından bitimine kadar kesintisiz sürececek biçimde düzenlenmeli, müzik öğretmenliği bilgisine yönelik olan “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin süresi uzatılmalı ya da müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alan bilgisi ve genel öğretmenlik bilgisi derslerinin yanında müzik öğretmenliği bilgisine yönelik benzer dersler lisans eğitimi boyunca kesintisiz yer alacak şekilde açılmalı ve uygulanmalıdır.
- Son dönemde müzik öğretmeni yetiştirmeye ilişkin sistemin ve programların (1) öneğitim (çocuk yuvası), (2) temeleğitim (anaokulu), (3) ilköğretim, (4) ortaöğretim ve (5) yükseköğretim basamaklarına farklı tip ve nitelikte öğretmen-eğitimci yetiştirme doğrultusunda yapılandırılması ve düzenlenmesi gereksinimi daha çok belirginleşmiştir (Uçan, 2005: 277). Bu doğrultuda, ilköğretim okullarında görev alacak olan müzik öğretmeni

adaylarının, bu kurumların ve bu kurumlarda eğitim almakta olan öğrencilerin eğitim düzeyine uygun şekilde öğretim yapmaya hazır ve istekli olmaları sağlanmalıdır.

- Yapılan bu araştırmayı aşağıdaki araştırmaların izlenmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir:
 1. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri I ve II” derslerinin işlevselliğinin arttırılmasına yönelik program geliştirme
 2. Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki “Öğretmenlik Uygulaması” derslerinin işlevselliğinin arttırılmasına yönelik program geliştirme
 3. Gözleme yönelik benzer araştırmaların Türkiye’nin değişik bölgelerindeki Müzik Eğitimi Anabilim Dalları ve müzik öğretmeni adaylarıyla yapılması alana katkı sağlayacaktır .

KAYNAKÇA

ABELES, Harold F.; HOFFER, Charles F.; KLOTMAN, Robert H (1994). **Foundations of Music Education**, Second Edition, New York: Macmillan Publishing Company.

AÇIKGÖZ, Kamile Ün (2000). **Etkili Öğrenme ve Öğretme**, İzmir: Kanyılmaz Matbaası.

AKGÖL, Halim. (1994). Eğitim Fakültelerindeki Öğretim Elemanları ve Öğrencilerin İdeal Bir Öğretim Elemanın Nitelikleri Hakkındaki Görüşleri İle Kendi Kurumlarındaki Öğretim Elemanlarının Bu Niteliklere Uygunluğunun Karşılaştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir.

AKGÜN, Günay. (2005). Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki Ses Eğitimi Alan Derslerinin Müzik Öğretmenliği Formasyonu Açısından İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.

ALKAN, Cevat; KURT, Mehmet. (Tarihsiz). **Özel Öğretim Yöntemleri: Disiplinlerin Öğretim Teknolojisi**, Geliştirilmiş 2. Baskı, Ankara: Anı Yayıncılık.

ALTAN AYRANCIOĞLU, Güzin. (2004). Öğretmenlik Uygulaması: Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı Örneği. **Eğitim Araştırmaları Dergisi**. SÖNMEZ, Veysel. (Ed). Ankara: Anı Yayıncılık. 14. Sayı.

ARENDS, Richard I. (1998) **Learning to Teach**, Fourth Edition, United States of America: McGraw-Hill Companies.

AYDIN, Süreyya. (1999). İlköğretim Okullarında Öğretmenler Tarafından Yapılan Ders Planlarının Yönetici, Müfettiş ve Öğretmenlerce Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Bölümü, Bolu.

AYDIN, Emin. (2005). Öğretmenlik Uygulaması Dersi Nasıl Daha Verimli Hale Getirilebilir? **Eğitim Reformu Girişim-Eğitimde İyi Örnekler Konferansı 2005**, İstanbul. <http://www.erg.sabanciuniv.edu/iok2005> adresinden 30 Eylül 2007 tarihinde alınmıştır.

AZAR, Ali. (2003). Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine İlişkin Görüşlerinin Yansımaları. **Milli Eğitim Dergisi**, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Sayı 159.

BAĞCIOĞLU, Gülsen. (1997). Genel, Mesleki ve Teknik Eğitim Fakültelerindeki Öğretmenlik Uygulaması Dersine İlişkin Öğretim Elemanı ve Öğrenci Görüşleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı, Ankara.

BALLANTYNE, Julie; PACKER, Jan. (2004). Effectiveness of Preservice Music Teacher Education Programs: Perceptions of Early-Career Music Teachers. **Music Education Research**. Vol. 6, Issue 3.

BAŞARAN, İbrahim Ethem. (1996). **Türkiye Eğitim Sistemi**. Ankara.

BELL, Cindy L.; ROBINSON, Nathalie G. (2004). The Successful Student-Teaching Experience: Thoughts From the Ivory Tower. **Music Educators Journal**. Vol 91, Issue 1.

BİLEN, Sermin. (1997). Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Eğitimi Programı İle Edindikleri Bilgi ve Becerileri Uygulamalara Yansıtılabilmelerinin Değerlendirilmesi.

Müzik Eğitimi Sempozyumu 97. Bolu.

BİLEN, İsmail. (1983). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Okutulan Müzik Öğretim Yöntemleri Dersinin Program Geliştirme Açısından Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ankara.

BİLGİN, Selçuk. (1998). İlköğretim Okullarının 2. Kademesinde Müzik Eğitiminde Kullanılan Şarkıların Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Bölümü Çıkışlı Müzik Öğretmenleri Tarafından Piyano İle Eşliklenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

BİNBAŞIOĞLU, Cavit. (1981). **Genel Öğretim Bilgisi – İlk ve Orta Dereceli Okul Öğretmenleri İçin Öğretimde İlke, Yöntem ve Teknikler.** Ankara: Binbaşioğlu Yayınevi.

BUNTING, Carolyn. (1988). Cooperating Teachers and the Changing Views of Teacher Candidates. **Journal of Teacher Education.** Vol. 39, No 2.

BUTT, Graham. (2003). **Lesson Planning,** New York: Continuum.

BÜKEÇ, Bilge. (2003). Müzik Öğretim Yöntemleri Dersindeki Kazanımların Müzik Öğretmenliği Mesleğinde Kullanılabilirliğinin Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Eğitimi Bilim Dalı, Bursa.

BÜYÜKKARAGÖZ, Savaş; ÇİVİ, Cuma (1997). **Genel Öğretim Metotları,** İstanbul: Öz Eğitim Yayınları.

CAMPBELL, Patricia Shehan; SCOTT-KASSNER, Carol (1995). **Music In Childhood –From Preschool Through The Elementary Grades-**, New York: Schirmer Books.

COOPER, James M. ve diğeri. (1977). **Classroom Teaching Skills: A Handbook**, Toronto: D.C. Heath and Company.

ÇELİK, Fethi; ÖNAL, Ali Suat. (2005). Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Dersi Öğretim Programının Değerlendirilmesi. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Yıl 2005 (2), Sayı 18.

ÇEPNİ, S.; AZAR, A. (1996) Two Approaches to the International Initial Science Teacher Education Program. **Teacher Training for the Twenty First Century**, İzmir: 161-169, Akt. Gülsen BAĞCIOĞLU.

ÇETİNTAŞ, Bengül; GENÇ, Ayten. (2005). Almanca Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Derslerine İlişkin Görüş ve Deneyimleri. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Ankara: Bizim Büro Basımevi Yay.Dağ.San.Tic.Ltd.Şti. Sayı 29.

ÇİÇEK SAĞLAM, Aycan; SAĞLAM, Miraç. (2004). Öğretmenlik Uygulaması ve Okul Deneyimi Derslerinin Yürütülmesinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. **Çağdaş Eğitim Dergisi, Aylık Eğitim-Öğretim Dergisi**. Ankara: Tekışık Yayıncılık. Yıl 29, Sayı 305.

ÇÖNDÜ, Ahmet. (1999). **Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

DEMİRBATIR, R. Erol. (1998). Türkiye’deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Bölümlerinde Viyolonsel Eğitimi (Genel Durum). Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

DEMİREL, Özcan. (2003). **Eğitim Sözlüğü**, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

DEMİREL, Özcan. (1995). **Genel Öğretim Yöntemleri**. Ankara: USEM Yayınları, No: 11.

DEMİREL, Özcan. (1993). **Eğitim Terimleri Sözlüğü**, Ankara: USEM Yayınları-10

DİNDAR, Halil; YAMAN, Süleyman. (2002). Öğretmenlerin İlköğretim 4. ve 5. Sınıflarda Fen Bilgisi Dersinde Öğretim Yöntemlerini Kullanma Durumları. **Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi**. Cilt 10, No 1.

EGGEN, Paul D.; KAUCHAK, Donald P. (1995). **Strategies for Teachers – Teaching Content and Thinking Skills -**, Third Edition, United States of America: Allyn&Bacon.

ESKİ, İsmail. (1997). Öğretmenlik Uygulamalarında Araştırma Okulları Modeli. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

FREIBERG, H. Jerome; DRISCOLL, Amy. (2000). **Universal Teaching Strategies**, Third Edition, United States of America: Allyn&Bacon.

GÖKÇE, Erten; DEMİRHAN, Canay. (2005). Öğretmen Adaylarının ve İlköğretim Okullarında Görev Yapan Uygulama Öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulaması Etkinliklerine ilişkin Görüşler. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**. Cilt 38, Sayı 1, s.43-71.

GÖZÜTOK, F.Dilek. (2006). **Öğretim İlke ve Yöntemleri**, Ankara: Ekinoks Eğitim Danışmanlık Hiz. Ve Bas. Yay. Dağ. San. Ve Tic. Ltd. Şti..

GÖZÜTOK, F.Dilek. (2004). **Öğretmenliği Geliştiriyorum**, (Genişletilmiş 2. Baskı), Ankara: Siyasal Kitabevi.

GÖZÜTOK, F. Dilek. (1978). Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Aile Ekonomisi ve Beslenme Bölümü Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulaması Dersi Hedeflerine Ulaşma Dereceleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara.

GÜNDÜZ, Nevin, SUNAY, Hakan. (2007). Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Etkinliğine İlişkin Görüşleri. **Çağdaş Eğitim Dergisi, Aylık Eğitim-Öğretim Dergisi**, Ankara: Tekışık Yayıncılık. Yıl 32, Sayı 339.

GÜNDÜZ, Hasan Basri. (2003). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. DURDU KARSLI, Mehmet. (Ed.) Ankara: Pegem A Yayıncılık.

GÜVEN, Semra. (2006). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Kazandırdığı Yeterlikler Yönünden Değerlendirilmesi (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Örneği). **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**, Ankara: Sayı 4(2).

HACIOĞLU, Fatma; ALKAN, Cevat. (1995). **Öğretmenlik Uygulamaları – Öğretim Teknolojisi -**, İstanbul: Alkım Yayınevi.

HACIOĞLU, Fatma. (1990). Öğretmenlik Uygulaması Modeli. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı, Ankara.

HARMANDAR, İsmail Hakkı. (2004). **Beden Eğitimi ve Spor’da Özel Öğretim Yöntemleri**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

İŞİKOĞLU, Nesrin; İVRENDİ, Asiye; ŞAHİN, Abdurrahman. (2007). Öğretmenlik Uygulaması Sürecine Öğretmen Adaylarının Gözüyle Derinlemesine Bir Bakış. **Eğitim Araştırmaları Dergisi**, SÖNMEZ, Veysel. (Ed). Ankara: Anı Yayıncılık. 26. Sayı.

JANG, Ki-Beom. (1988). “Comprehensive Examination of Music Teacher Training Programs in Selected Universities in the Republic of Korea. Ph.D. University of Michigan.

JERKINS, Gena Lynette. (2001). The Implications of Field-Based Teacher Preparation Program on the Teacher Efficacy of a Preservice Educator: A Case Study. Ed.D. University of Houston.

JOHN, Peter. (1993). **Lesson Planning For Teachers**, Norwich: Cassell Educational Limited.

KAPTAN, Saim. (1995) **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**, Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.

KARAMUSTAFAOĞLU, Orhan; AKDENİZ, Ali Rıza. (2005). Özel Öğretim Yöntemleri Uygulamalarında Fizik Öğretmen Adaylarının Gerçekleştirdikleri Etkinliklerin Değerlendirilmesi. **Eğitim Araştırmaları Dergisi**, SÖNMEZ, Veysel. (Ed). Ankara: Anı Yayıncılık. 18. Sayı.

KARATAŞ, Mahinur. (1991). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretmenlik Sertifikası Programında “Özel Öğretim Yöntemleri ve Uygulama” Ders Programının Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

KARKIN, A. Metin. (2002). Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında “Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi” ile “Seçmeli Ders” Adı Altında Okutulan Armoni Dersinin Analizi ve Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

KARSLI, M.D. ve ESEN, A. (1996). Possible Roles of Teachers at the Twenty First Century. **Teacher Training for the Twenty First Century**, İzmir: 313, (Akt.Gülşen BAĞCIOĞLU).

KAZU, Hilal. (1990). Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi ile Teknik Eğitim Fakültesi'nde Yapılan Öğretmenlik Uygulamalarının Yürütülmesine İlişkin Görüşler Üzerine Bir Araştırma.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

KEMERTAŞ, İsmet. (1999). **Uygulamalı Genel Öğretim Yöntemleri**, İstanbul: Birsan Yayınevi.

KOCA, Emine; KOÇ, Fatma; ÖZLÜ, Pınar G. (2007) Meslek Dersi Öğretmenlerinin Öğretme Sürecinde Öğretim Yöntemlerini Kullanma Durumları. **Milli Eğitim Dergisi**. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Sayı 174.

KOÇ, Gürcü. (1998). Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Öğrencileri Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Programları ve Öğretimi Bilim Dalı, Ankara.

KÖROĞLU, Hayrettin; BAŞER, Neşe; YAVUZ, Güneş. (2000). Okullarda Uygulama Çalışmalarının Değerlendirilmesi. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Ankara: Bizim Büro Basımevi Yay.Dağ.San.Tic.Ltd.Şti. Sayı 19.

KURAN, Kezban. (1992). Eğitim Yüksekokulları Programında Yer Alan Uygulama ve Staj Çalışmalarının Önemi ve İşlevi, Bu Çalışmaların Program Açısından Değerlendirilmesi. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Ankara: Bizim Büro Basımevi Yay.Dağ.San.Tic.Ltd.Şti. Sayı 8.

KÜÇÜKAHMET, Leyla; KÜLAHOĞLU, Şermin Önder; ÇALIK, Temel; TOPSES, Gürsen; ÖKSÜZOĞLU, Ayşe Füsün; KORKMAZ, Ayşe (2004). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

KÜÇÜKAHMET, Leyla. (2000). **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

LEUNG, Bo Wah. (2002). Creative Music Making in Hong Kong Secondary Schools: The Present Situation and Professional Development of Music Teachers. Ph.D. University of New South Wales (Australia).

LOUGHRAN, John. (1997). **Teaching About Teaching – Purpose, Passion and Pedagogy in Teacher Education**, LOUGHRAN, John & RUSSELL, Tom (Ed.) Washington: The Falmer Press.

MACDONALD, Robert E., HEALY, Sean D. (1999). **A Handbook For Beginning Teachers**, Second Edition, New York: Longman.

MCNALLY, J.; COPE, P.; INGLIS, B.; STRONACH, I. (1997). The Student Teacher in School: Conditions For Development. **Teaching and Teacher Education**, Vol. 13, No 5.

MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (1994). **İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

OĞUZKAN, A. Ferhan. (1981). **Eğitim Terimleri Sözlüğü**, İkinci Baskı, Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

OLSON, Gerald B. & diğerleri. (1988). **Music Teacher Education: Partnership and Process**, Virginia: Music Educators National Conferance.

ONURAY EĞİLMEZ, Hatice. (2003). Türkiye' deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Piyano Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Müzik Derslerinde Piyano/Elektronik Orgu Kullanabilme Yeterliklerine İlişkin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

OPPEWAL, Thomas J. (1993). Preservice Teachers' Thinking About Classroom Events. **Teaching and Teacher Education**. Volume 9, Issue 2.

ORHANER, Emine; TUNÇ, Azize. (2003). **Ticaret ve Turizm Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri**. 2. Baskı, Ankara: Gazi Kitabevi Tic.Ltd.Şti.

ORLICH, Donald C. ve diğerleri. (1994). **Teaching Strategies – A Guide to Better Instruction-**, Fourth Edition. Toronto: D.C.Heath and Company.

ÖZÇELİK, Durmuş Ali. (1998). **Eğitim Programları ve Öğretim (Genel Öğretim Yöntemi)**. Ankara: ÖSYM Yayınları 8.

ÖZKAN, Hasan Hüseyin; ALBAYRAK, Mustafa; BERBER, Kadir. (2005). Öğretmen Adaylarının İlköğretim Okullarında Yaptıkları Öğretmenlik Uygulamasının Yetişmelerindeki Rolü. **Milli Eğitim Dergisi**. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Sayı 168.

PERROTT, Elizabeth. (1982). **Effective Teaching: A Practical Guide to Improving Your Teaching**, United States of America: Longman.

PERSKY, Blanche. (1955). The Value of Field Work Experience. **Journal of Educational Sociology**. Vol. 29, No 3.

PRICE, Kay M.; NELSON, Karna L. (2003). **Daily Planning For Today's Classroom**, Second Edition, United States of America: Wadsworth/Thomson Learning.

RIZA, Enver Tahir; HAMURCU, Hülya. (2000). Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulamasına Yönelik Görüşleri. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Sayı 8, Özel Sayı.

SARIOĞLU, Halide; ÖZDEMİR, Melda; YETİM, Fatma. (2005). Mesleki Eğitim Fakültesi El Sanatları Eğitimi Bölümü Öğretmen Adaylarının Alan Bilgisi ve Öğretmenlik Meslek Dersleri İle Öğretmenlik Uygulaması Dersi Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. **Milli Eğitim Dergisi**. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Sayı 165.

SÖNMEZ, Veysel. (2001). **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**. Ankara: Anı Yayıncılık, Geliştirilmiş 9. Baskı.

SÖNMEZÖZ, Feyza. (2006). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Eşlik Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

SÜER, Rıdvan. (1980). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Öğretim. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara.

ŞAHİN, Çavuş. (2003). Eğitim Fakültelerindeki Öğretmenlik Uygulaması Dersinin Öğrenme-Öğretme Süreci Açısından Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Erzurum.

ŞENTÜRK, Nezihe. (1998). Müzik Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar. **TED Ankara Koleji Vakfı Genel Müdürlüğü – 5. Antalya Semineri Bildirileri**, 2-6 Şubat. Antalya.

ŞENTÜRK, Nezihe. (1994). Müzik Öğretmenliği Programındaki Uygulama Dersleri ve Çevre İlişkileri. **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Özel Sayı.

TANG, Sylvia Yee Fan; CHOW, Alice Wai Kwan. (2007). Communicating Feedback in Teaching Practice Supervision in a Learning Oriented Field Experience Assessment Framework. **Teaching & Teacher Education**. Vol. 23, Issue 7.

TAŞPINAR, Mehmet. **Kuramdan Uygulamaya Öğretim Yöntemleri**, Elazığ: 2. Baskı, Nobel Basımevi.

TEBİŞ, Cansevil. (2002). Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Keman Öğretiminin Müzik Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak Müzik Öğretmenliği Formasyonu Açısından Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.

TEZEL ÖZBEK, Zeynep; AYTEKİN, Fulya. (2003). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Bakış Açıları ve Öğretmenlik Uygulaması Dersinden Memnuniyet Durumları Üzerinde Bir Araştırma. **Çağdaş Eğitim Dergisi, Aylık Eğitim-Öğretim Dergisi**, Ankara: Tekışık Yayıncılık. Yıl 28, Sayı 295.

TOPKAYA, Ece; YALIN, Meltem. (2005). Uygulama Öğretmenliğine İlişkin Tutum Ölçeği Geliştirilmesi. **Eğitimde Kuram ve Uygulama**. Cilt 1, Sayı 1-2, sayfa 14-24.

TÜFEKÇİ, Serap. (1998). Öğretmenlik Uygulamalarının Değerlendirilmesi: Gazi Eğitim Fakültesi'nde Bir Uygulama. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

TÜRK, E. (1999). **Milli Eğitim Bakanlığı'nda Yapısal Değişmeler ve Türk Eğitim Sistemi**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım Ltd. Şti. (s. 113-257).

UÇAL, Esin; BİLEN, Sermin (2004). Okul Öncesi Müzik Eğitiminde Orff Öğretisinin Müziksel Beceriler Üzerindeki Etkileri, **Erken Çocukluk Eğitiminde Sanat Sempozyumu**, 02-03 Aralık. Ankara: Morpa Kültür Yayınları.

UÇAN, Ali (2005). **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum**, Ankara: Evrensel Müzikevi.

UÇAN, Ali (2001). Türkiye'de Öğretmenlik Mesleğine Genel Bakış, **Öğretmen Yetiştirme ve Eğitiminde Kalite Paneli**, 22 Kasım 2000. Ankara: MEB Yayınları.

UÇAN, Ali; YILDIZ, Gökay; BAYRAKTAR, Ertuğrul (1999). **İlköğretimde Müzik Öğretimi**, *İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı*. Modül 9, Burdur: Milli Eğitim Bakanlığı.

UÇAN, Ali. (1997). **Müzik Eğitimi Temel Kavramlar -İlkeler -Yaklaşımlar**, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

UÇAN, Ali (1982). **Müzik Eğitiminde Program Geliştirme/Değerlendirme Araştırmaları - I – Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü Müzik Alanı Birinci Yıl Programının Değerlendirilmesi**, Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları, Müzik Eğitimi Araştırmaları.

ULUSOY, Ayten. (1979). Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Giyim Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulaması Çalışmalarında Karşılaştıkları Güçlükler, Nedenleri ve Alınması Gereken Önlemler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Bölümü, Ankara.

ÜNAL, Semra. (1996). Öğretmen Yetiştirmede Kalite İçin Bir Yaklaşım. **Sempozyum 1996 Modern Öğretmen Yetiştirmede Gelişme ve İlerlemeler**. Ankara.

ÜNLÜÖNEN, Kurban; BOYLU, Yasin. (2007). Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesinde Uygulanan Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Yönelik Öğretmen ve Öğretim Elemanı Görüşleri Üzerine Bir Araştırma. **Milli Eğitim Dergisi**. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Sayı 173.

ÜNVER, Gülsen. (2003). Öğretmenlik Uygulamasında İşbirliği: Bir Durum Çalışması. **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**. Cilt 23, Sayı 1, s.87-100.

VARIŞ, Yakup Alper. (2007). Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları Orkestra ve Yönetimi Dersi Öğretim Sürecinin Betimlenmesi ve Değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, Ankara.

VARIŞ, Fatma. (1988). **Eğitimde Program Geliştirme “Teori ve Teknikler”** (4. Baskı) Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları No: 157.

WILSON, Steve; CAMERON, Rob. (1996). Student Teacher Perceptions of Effective Teaching: A Developmental Perspective. **Journal of Education for Teaching**. Vol. 22, No 2.

YILDIZ, G. (2002). **İlköğretimde Müzik Öğretimi-Birinci Kademe**. Ankara: Anı Yayıncılık.

YILMAZ, H.; SÜNBÜL, A.M. (2003). **Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**. Ankara: Mikro Yayınları.

YİĞİT, Nevzat; AKDENİZ, Ali Rıza. (2002). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersinin Değerlendirilmesi. **Gazi Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi**. Cilt 10, No: 2.

YÜKSEK ÖĞRETİM KURULU. (1998). **Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi**. Ankara: YÖK Yayını.

YÜKRÜK, Serap. (2002). Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Son Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Uygulamasında Sınıf Ortamında Seslerini Kullanma Becerileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Ankara.

http://www.uiowa.edu/%7Emusiced/Courses_coe_TEP.htm. (2006, Kasım 26).

<http://music.cua.edu/courses/descriptions.cfm>. (2006, Kasım 26).

http://arts.ku.edu/~sfa/programs/undergraduate/broch/ubroch_music-edu.shtml.

(2006, Kasım 22).

<http://onestop2.umn.edu/courses/mo/courses.jsp?designator=MUSE&submit=Show+the+courses>. (2006, Kasım 28).

<http://www.music.northwestern.edu/pdf/programs/SOMUgradHandbook07-08.pdf>. (2006, Eylül 23).

http://www.esm.rochester.edu/degrees/bm_core.php. (2006, Kasım 22).

<http://www.usc.edu/dept/publications/cat2006/schools/music/undergraduate/#education>. (2006, Kasım 28).

EKLER

1. Görüşme Formu
2. Anket Formu
3. Gözlem Formu
4. Günlük Ders Planı İnceleme Formu
5. Anket Uygulaması İçin İzin Dilekçeleri
6. Gözlem Yapılmasına İlişkin İzin Dilekçeleri
7. Musikî Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri” Ders Programları

EK 1
EĞİTİM FAKÜLTELERİ GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMLERİ
MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALLARI
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ I” ve
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ II” DERSLERİ
ÖĞRETİM ELEMANLARINA UYGULANAN GÖRÜŞME FORMU

GÖRÜŞME FORMU

“Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri” Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin “Öğretmenlik Uygulaması”nda Değerlendirilmesi” konulu doktora tezi araştırmasında verileri geliştirecek bir değerlendirme modeli için uzman görüşlerine ihtiyaç duyulmuştur. Bu amaçla halen yürürlükte olan Yüksek Öğretim Kurulu’nun çerçeve programında, VI. yarıyılıda yer alan “Özel Öğretim Yöntemleri I” ve VII. yarıyılıda yer alan “Özel Öğretim Yöntemleri II” dersi kapsamında yürütülen müzik dersi öğretimine ilişkin konular, “Yüksek Öğretim Kurulu Çerçeve Programı Özel Öğretim Yöntemleri I ve II Ders Tanımı”, Akademik Kredi Transfer Sistemi (AKTS) ders tanımları ve “Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Müzik Dersi Öğretim Programı” esas alınarak incelenmiş ve bunun sonucunda belirlenen temel içerikler, maddeler halinde listelenmeye çalışılmıştır.

Yapılanmış bir görüşme (mülakât) çerçevesinde hazırlanmış olan aşağıdaki sıralamada özel öğretim yöntemleri dersine ilişkin, uygulamada yer alması ya da yer almaması gerektiğini düşündüğünüz konuları lütfen belirtiniz.

Yardımlarınız ve katkılarınız için teşekkür ederim.

Saygılarımla

Araştırmacı Ilgım KILIÇ

İlköğretim okullarında “Özel Öğretim Yöntemleri” dersine yönelik olarak müzik öğretmeni adaylarının kazanmasını beklediğiniz davranışlar:

- ☐ Müzik eğitim ilkelerini uygulayabilme
- ☐ İlköğretim Müzik Ders Programını tanıyabilme
- ☐ İlköğretim Müzik Ders Programına ilişkin öğretim yapmaya hazır hale gelebilme
- ☐ Müzik öğretim yöntemlerinin çeşitleri hakkında bilgi sahibi olabilme
 - ☐ Hecelerle ve Rakamlarla Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Harflerle Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Karmalı Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Grafiklemeli Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Aralıklamalı Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Renklerle Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Beden Diliyle (Mimiklemeli) Müzik Öğretim Yöntemi (Fonomimi)
 - ☐ Genel Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Karma Notalamalı Müzik Öğretim Yöntemi
 - ☐ Devinmeli-Ritimlemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcroze Yöntemi)
 - ☐ Toplu Söylemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)
 - ☐ Devinmeli / Ritimlemeli / Doğaçlamalı Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi)
 - ☐ Yetenek Geliştirmeli Müzik Öğretim Yöntemi (Suzuki Yöntemi)
- ☐ Müzik Öğretim Yöntemlerinin İlkelerini kavrayabilme
- ☐ Şarkı Öğretimini kavrayabilme
- ☐ Çalgı öğretimini kavrayabilme
- ☐ Müziksel Okuma-Yazma Öğretimini kavrayabilme
- ☐ Öğrencilere grup ve bireysel çalışmalar yaptırabilmeyi öğrenebilme
- ☐ Yıllık öğretim ve çalışma planı yapabilme
- ☐ Günlük öğretim ve çalışma planı yapabilme
- ☐ Müzik ders kitapları hakkında bilgi sahibi olabilme
- ☐ Müzik dersi yardımcı kitapları hakkında bilgi sahibi olabilme
- ☐ Müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme hakkında bilgi sahibi olabilme
- ☐ Örnek müzik dersleri izleyebilme/deneyebilme
- ☐ Müzik öğretimine yönelik örnekleri dinleme-izleme-eleştirme imkânı bulabilme

- ☐ Öğretilen konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçmenin önemini kavrayabilme
- ☐ Dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçmenin önemini kavrayabilme
- ☐ Seçilen müzik öğretim yöntemi ve konuyu mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirmenin önemini kavrayabilme
- ☐ Önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirebilme
- ☐ Konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği *sözel* dili uygun biçimde kullanabilme
- ☐ Konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği *görsel* dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb.) uygun biçimde kullanabilme
- ☐ Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturmanın önemini kavrayabilme
- ☐ Zamanı verimli kullanabilme
- ☐ Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenlemeyi öğrenebilme
- ☐ Öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle desteklemeyi öğrenebilme
- ☐ Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanmanın önemini kavrayabilme
- ☐ Öğrenilen konuyu özetleme ve uygun dönütlerle sınıfa tekrar vermeyi öğrenebilme
- ☐ Dersi plana göre gerçekleştirmeyi öğrenebilme
- ☐ Konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunmayı kavrayabilme
- ☐ Derse uygun bir giriş yapmayı öğrenebilme
- ☐ Derse ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlamayı kavrayabilme
- ☐ Kesinti ve engellenme durumunda, uygun önlemler almayı kavrayabilme
- ☐ Ders hazırlığı sırasında ulaştığı kaynaklardan etkin bir şekilde yararlanmayı öğrenebilme
- ☐ Öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı sağlamayı öğrenebilme
- ☐ Öğrencilerin görüşlerini çekinmeksizin ifade etmelerine olanak tanımanın önemini kavrayabilme
- ☐ Öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sormayı öğrenebilme
- ☐ Öğrencileri inceleme ve araştırma yapmaya özendirebilme

- ☐ Öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemlemeyi öğrenebilme
- ☐ Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verebilme
- ☐ Dersi bitirmeye ve öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlayabilme
- ☐ Öğrencilerle etkili iletişim kurmanın önemini kavrayabilme
- ☐ Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler vermeyi öğrenebilme
- ☐ Ses tonunu etkili biçimde kullanmayı öğrenebilme
- ☐ Öğrencileri ilgi ile dinleyebilme
- ☐ Ders sırasında akıcı bir konuşma dili ve beden dili kullanmayı öğrenebilme

İlköğretim okullarında Müzik Dersi Öğretim Programına yönelik olarak müzik öğretmeni adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinde kazanmasını beklediğiniz davranışlar:

- ☐ Müzik ve çevre ilişkisini kurdurabilme
- ☐ Müzik seslerinde temel özellikleri kavratılabilme
- ☐ Farklı gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilme
- ☐ Farklı gürlük basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilme
- ☐ Farklı gürlük basamaklarına uygun dinlemeyi öğretebilme
- ☐ Farklı hız basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilme
- ☐ Farklı hız basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilme
- ☐ Farklı hız basamaklarına dikkat ederek dinlemeyi öğretebilme
- ☐ Müzikte vuruş ve ölçü kavramını kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilme
- ☐ Müzikte ritim ögesini kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilme
- ☐ Müzikte biçim öğelerini tanımasını dikkate alarak öğretim yapabilme
- ☐ Müzikte biçim öğelerine (biçimsel yapıya) dikkat ederek seslendirmeyi öğretebilme
- ☐ Müzikte biçim öğelerine dikkat ederek dinlemeyi öğretebilme
- ☐ Başlıca müzik türlerini ve temel özelliklerini tanımayı öğretebilme
- ☐ Müzik türüne dikkat ederek seslendirmeyi öğretebilme (Tür özelliklerine uygun seslendirmeyi öğretebilme)
- ☐ Müzik türlerini ayırt etmeyi öğretebilme
- ☐ Atatürk’ün müzik anlayışını kavratılabilme

☐ Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun seslendirmeyi öğretebilme

☐ Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun dinlemeyi öğretebilme

☐ Müzikte seslerin, susların sürelerine göre doğru seslendirilmesini dikkate alarak öğretim yapabilme

☐ Sesi konuşurken ve şarkı söylerken sağlıklı, doğru ve etkili kullanmanın önemini kavratılabilme

☐ İnsan sesi ve çalgı müziklerinin kavranılmasına yönelik öğretim yapabilme

☐ Müzikte anlatım öğelerini dikkate alarak öğretim yapabilme

☐ Müzikte dizi, ton ve makam özelliklerini dikkate alarak öğretim yapabilme

☐ Çokseslilikte iki ayrı ögeyi (örgü-doku) tanımaya ve kavramaya yönelik öğretim yapabilme (Müzikte çoksesliliğin farklı yapılanmalarını öğretebilme)

☐ Ülkemizin müzik kültürünü tanımayı öğretebilme

☐ Müzik kültürümüzden uygun örnekleri seslendirmeyi öğretebilme

☐ Yaptıkları müzik türüne göre insan sesi topluluklarını tanımayı öğretebilme

☐ Yaptıkları müzik türüne ve kullanılan çalgı türlerine göre oluşan çalgı topluluklarını tanımayı öğretebilme

☐ Diğer Türk devlet ve topluluklarının müzik hayatımızdaki yerini öğretebilme

☐ Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeyi öğretebilme

☐ Türk Cumhuriyetlerinde genel çizgileriyle müzik kültürünü tanımayı öğretebilme

☐ Müzik teknolojisinin hayatımızdaki önemini öğretebilme

☐ Müzik yapmada kullanılan elektronik araç ve çalgıları tanımayı öğretebilme

☐ Başka ülke müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini öğretebilme

☐ Müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeyi öğretebilme

☐ Başka ülke müziklerini genel çizgileriyle tanımayı öğretebilme

☐ Öğrencinin müziksel duyarlılığını arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilme

☐ Öğrencinin müziksel beğenisini arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilme

☐ İstiklal Marşı'nı ve diğer milli marşlarımızı doğru söyleyebilme niteliğini arttırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilme

Uzman olarak listeye eklenmesini önerebileceğiniz konuları ayrıca lütfen ekleyiniz.

EK 2
MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARINA YÖNELİK
ANKET FORMU

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSLERİNDE
KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN
“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI”NDA DEĞERLENDİRİLMESİ

ANKET FORMU

Hazırlayan

Ilgım KILIÇ

Tez Danışmanı

Prof.Nezihe ŞENTÜRK

ANKARA – 2007

Sayın Müzik Öğretmeni Adayı,

Ekte sunulan anket, ilköğretim okullarında uygulanmakta olan müzik öğretim programlarında öngörülen ders içi ve ders dışı müzik etkinliklerinin gerçekleştirilmesinde, Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar'daki *Özel Öğretim Yöntemleri* dersinin değerlendirilmesi ve Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlar'da uygulanmakta olan *Özel Öğretim Yöntemleri* dersinden yararlanma ve bu dersin sonucunda alınan eğitimle müzik öğretimi yapabilme yeterliliklerini saptamaya yönelik verileri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Bu yolla, Türkiye'de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki *Özel Öğretim Yöntemleri* dersinin öğretimi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalları son sınıf öğrencilerinin görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmeye çalışılacaktır. Araştırmanın, sonuçları açısından müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki *özel öğretim yöntemleri* öğretiminin daha etkin ve daha yetkin bir hale getirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın amacına ulaşabilmesinde, anketin içerdiği soruların içtenlikle ve eksiksiz olarak cevaplandırılması büyük önem taşımaktadır.

Ankete verilecek cevaplar, bu araştırma dışında kişisel bir amaçla kullanılmayacak, kişi ve kurumlara ait bilgiler hiçbir şekilde açıklanmayacaktır.

İlginiz, yardımlarınız ve sağlayacağınız katkı için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Arş.Gör.İlgım KILIÇ

Araştırmacı

Anket Cevaplama Yönergesi

Anket üç bölümden oluşmaktadır.

- I. Bölümde müzik öğretmeni adaylarına ait kişisel bilgiler,
- II. Bölümde Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinin müzik öğretmeni adayları tarafından değerlendirilmesine yönelik sorular,
- III. Bölümde ise müzik öğretmeni adaylarının, uygulanmakta olan müzik dersi öğretim programına göre, “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış oldukları bilgilerle ilişkin olarak müzik öğretimi yapabilmedeki yeterlik durumlarını saptamaya yönelik sorular yer almaktadır.

Anketi cevaplarken her üç bölümde de size uygun gelen seçeneği (X) işareti koyarak lütfen işaretleyiniz.

I. Kişisel Bilgiler:

1. Cinsiyetiniz

() Kız

() Erkek

2. Yaşınız:

3. Mezun olduğunuz lise:.....

4. Üniversite öğreniminizde eğitimi gördüğünüz başlıca çalgıları lütfen belirtiniz.

Anaçalgi:

Yardımcı Çalgı:

Diğer:

5. Ailenizde öğretmenlik mesleğine sahip bireyler var mıdır?

() Evet

() Hayır

II. Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersinin Değerlendirilmesi

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA “ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Orta Ölçüde Katılıyorum	Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
<i>Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretimi,</i>					
1. Müzik eğitim ilkelerini uygulayabilmede kolaylık sağlamaktadır.					
2. İlköğretim müzik ders programını tanıyabilmeyi sağlamaktadır.					
3. İlköğretim müzik ders programına ilişkin öğretim yapmaya hazır hale gelebilmeyi sağlayabilmektedir.					
4. Müzik öğretim yöntemleri hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.					
<i>Hecelerle ve Rakamlarla Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Harflerle Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Karmalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Grafiklemeli Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Aralıklımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Renklerle Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Beden Diliyle (Mimiklemeli) Müzik Öğretim Yöntemi (Fonomimi)</i>					
<i>Genel Notalımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Grafik Notalımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Karma Notalımalı Müzik Öğretim Yöntemi</i>					
<i>Devinmeli-Ritimlemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Dalcroze Yöntemi)</i>					
<i>Toplu Söylemeli Müzik Öğretim Yöntemi (Kodaly Yöntemi)</i>					
<i>Devinmeli / Ritimlemeli / Doğaçlamalı Müzik Öğretim Yöntemi (Orff Yöntemi)</i>					
<i>Yetenek Geliştirmeli Müzik Öğretim Yöntemi (Suzuki Yöntemi)</i>					
5. Müzik öğretim yöntemlerinin ilkelerini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.					
6. Şarkı öğretimini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.					
7. Şarkı dağarcığına sahip olabilmeyi sağlamaktadır.					
8. Çalgı öğretimini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.					
9. Ders araç-gereçlerinin yapılması ve kullanılması hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.					
10. Müziksel okuma-yazma öğretimini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.					

	Tamamen Katılıyor	Büyük Ölçüde Katılıyor	Orta Ölçüde Katılıyor	Az Katılıyor	Hiç Katılmıyor
11. Öğrencilere grup ve bireysel çalışmalar yaptırabilmeyi öğrenebilmeyi sağlamaktadır.					
12. Yıllık öğretim ve çalışma planı yapabilmeyi sağlamaktadır.					
13. Günlük öğretim ve çalışma planı yapabilmeyi sağlamaktadır.					
14. Müzik ders kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.					
15. Müzik dersi yardımcı kitapları hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.					
16. Müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.					
17. Örnek müzik dersleri izleyebilmeye olanak sağlamaktadır.					
18. Müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme imkânı bulabilmeyi sağlamaktadır.					
19. Yörelere özgü müzikler hakkında bilgi sahibi olabilmeyi sağlamaktadır.					
Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda verilen “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi öğretimi, ilköğretim müzik ders programına yönelik olarak ilköğretim düzeyi derslerinde;					
1. Özel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanmasını sağlamaktadır.					
2. Müzik ve çevre ilişkisini kurdurabilmeyi sağlamaktadır.					
3. Müzik seslerinde temel özellikleri kavratılabilmeyi sağlamaktadır.					
4. Farklı gürlük basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilmeyi sağlamaktadır.					
5. Farklı gürlük basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.					
6. Farklı gürlük basamaklarına uygun dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
7. Farklı hız basamaklarının müziksel anlatımdaki yerini ve önemini kavratılabilmeyi sağlamaktadır.					
8. Farklı hız basamaklarına uygun seslendirme öğretimi yapabilmeyi sağlamaktadır.					
9. Farklı hız basamaklarına dikkat ederek dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
10. Müzikte vuruş ve ölçü kavramını kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
11. Müzikte biçim öğelerini tanınmasını dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					

	Tamamen Katılıyor	Büyük Ölçüde Katılıyor	Orta Ölçüde Katılıyor	Az Katılıyor	Hiç Katılmıyor
12. Müzikte biçim öğelerine (biçimsel yapıya) dikkat ederek seslendirme yapmayı öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
13. Müzikte biçim öğelerine dikkat ederek dinleme alışkanlığını öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
14. Başlıca müzik türlerini ve temel özelliklerini tanımayı öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
15. Müzik türüne dikkat ederek seslendirme eğitimini öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
16. Müzik türlerini ayırt etmeyi öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
17. Atatürk'ün müzik anlayışını kavrayabilmeyi sağlamaktadır.					
18. Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun seslendirme eğitimini öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
19. Atatürk'ü anlatan şarkıları ve marşları anlamlarına uygun dinleme alışkanlığını kazandırmaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
20. Müzikte seslerin, susların sürelerine göre doğru seslendirilmesini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
21. Sesi konuşurken ve şarkı söylerken sağlıklı, doğru ve etkili kullanmanın önemini kavrayabilmeyi sağlamaktadır.					
22. İnsan sesi ve çalgı müziklerinin kavranılmasına yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
23. Müzikte anlatım öğelerini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
24. Müzikte dizi, ton ve makam özelliklerini dikkate alarak öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
25. Çokseslilikte iki ayrı öğeyi (örgü-doku) tanımaya ve kavramaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
26. Ülkemizin müzik kültürünü tanımasını dikkate alarak öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
27. Müzik kültürümüzden uygun örnekleri seslendirme eğitimini öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
28. Yaptıkları müzik türüne göre insan sesi topluluklarını tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlamaktadır.					
29. Yaptıkları müzik türüne ve kullanılan çalgı türlerine göre oluşan çalgı topluluklarını tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlamaktadır.					
30. Türk devlet ve topluluklarının müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
31. Müzik hayatımıza giren Türk devlet ve toplulukları müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
32. Türk Cumhuriyetlerinde genel çizgileriyle müzik kültürünü tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					

	Tamamen Katılıyor	Büyük Ölçüde Katılıyor	Orta Ölçüde Katılıyor	Az Katılıyor	Hiç Katılmıyor
33. Müzik teknolojisinin hayatımızdaki önemini öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
34. Müzik yapmada kullanılan elektronik araç ve çalgıları tanımaya yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
35. Başka ülke müziklerinin müzik hayatımızdaki yerini öğretebilmeyi sağlamaktadır.					
36. Müzik hayatımıza giren başka ülke müziklerinden uygun şarkıları doğru seslendirmeye yönelik öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
37. Başka ülke müziklerini genel çizgileriyle tanımaya yönelik öğretim yapmayı sağlamaktadır.					
38. Öğrencinin müziksel duyarlılığını artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
39. Öğrencinin müziksel beğenisini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
40. Müzikte ritim ögesini kazandırıcı nitelikte öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
41. İstiklal Marşı'nı doğru söyleyebilme niteliğini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					
42. Milli marşlarımızı doğru söyleyebilme niteliğini artırıcı bir yaklaşımla öğretim yapabilmeyi sağlamaktadır.					

III. Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Öğretimi Yapabilmedeki Yeterlik Durumları

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ MÜZİK ÖĞRETİMİ YAPABİLMEDEKİ YETERLİK DURUMLARI	Tamamen	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Az	Hiç
<i>“Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde edinmiş olduğunuz bilgi ve yeterlikler doğrultusunda öğretmenlik uygulamalarınızda;</i>					
1. Müzik eğitim ilkelerini uygularken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanıyorsunuz?					
2. “Özel Öğretim Yöntemleri” dersi mesleki gelişiminiz için ne ölçüde gereklidir?					
3. “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde yapılan uygulamalardan ne ölçüde yararlanıyorsunuz?					
4. İlköğretim müzik öğretim programına ilişkin öğretim yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
5. Şarkı öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
6. Çalgı öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
7. Müziksel okuma-yazma öğretimi yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
8. Günlük öğretim ve çalışma planı yaparken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
9. Öğrettiğiniz konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçerken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
10. Dersine girdiğiniz gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçerken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
11. Önceki konular ve gelecek konularla anlatmış olduğunuz konuyu ilişkilendirirken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
12. Konunun öğretilmesi için seçtiğiniz müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>sözel</i> dili kullanırken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
13. Konunun öğretilmesi için seçtiğiniz müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>görsel</i> dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb) kullanırken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
14. Öğrenci sorularına yanıtlar oluştururken “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
15. Ders sırasında zamanı kullanma konusunda “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
16. Dersine girdiğiniz sınıfta öğrencilerin etkin katılımı için “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
17. Öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle desteklemek için “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
18. Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanmada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					

	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Orta Ölçüde Katılıyorum	Az Katılıyorum	Hiç Katılmıyorum
19. Öğretmiş olduğunuz konuyu özetleme ve uygun dönütlerle sınıfa tekrar vermede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
20. Dersi plana göre gerçekleştirebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
21. Konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunmada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
22. Derse uygun bir giriş yapabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
23. Öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı oluşturabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
24. Öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
25. Öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleyebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
26. Gelecek dersle ilgili ödevler ve bilgiler verebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
27. Dersi bitirmeye ve öğrencileri sınıftan çıkarmaya hazırlamada “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
28. Öğrencilerle etkili iletişim kurabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
29. Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
30. Ses tonunuzu etkili bir biçimde kullanabilmede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					
31. Ders sunumu sırasında akıcı bir konuşma dilini beden diliyle desteklemede “Özel Öğretim Yöntemleri” dersinde almış olduğunuz bilgilerden ne ölçüde yararlanmaktasınız?					

EK 3
GÖZLEM FORMU

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSLERİNDE
KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN
“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI”NDA DEĞERLENDİRİLMESİ

GÖZLEM FORMU

Hazırlayan

Ilgım KILIÇ

Tez Danışmanı

Prof.Nezihe ŞENTÜRK

ANKARA – 2007

GÖZLEM FORMUNA İLİŞKİN YÖNERGE

“Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri” Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin “Öğretmenlik Uygulaması”nda Değerlendirilmesi” konulu doktora tezi araştırmasında, öğrencilerin kazanmaları beklenen yeterlikleri ne ölçüde kazandıklarını belirlemek amacıyla gözlem formu oluşturulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu gözlem formu, öğretmen adayının “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde ilköğretim kurumlarında *bir ders saati* boyunca yaptığı öğretmenlik deneyimini “Özel Öğretim Yöntemleri” derslerinin içeriğine ilişkin olarak değerlendirilmesi için oluşturulmuştur.

Gözlenecek olan yeterlikler; A.Konu Alanı Bilgisi, B.Alan Eğitimi Bilgisi, C.Öğrenme-Öğretme Süreci olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. Öğrenme-Öğretme Süreci de kendi içerisinde Planlama, Öğretim Süreci, Sınıf Yönetimi ve İletişim olmak üzere dört kısımda incelenecektir.

Gözlenecek olan yeterliklere ilişkin açıklama aşağıda verilmiştir:

Tamamen: Gözlenen yeterliğin tamamıyla kazanıldığı,

Büyük Ölçüde: Gözlenen yeterliğin çoğunlukla kazanıldığı,

Kısmen: Gözlenen yeterliğin kabul edilir düzeyde kazanıldığı,

Az: Gözlenen yeterliğin kabul edilir düzeyde kazanılmadığı,

Hiç: Gözlenen yeterliğin hiç kazanılmadığı.

Yardımlarınız ve değerli katkılarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Arş.Gör.İlgım KILIÇ

GÖZLEM FORMU

Tarih:

Sınıftaki Öğrenci Sayısı:

Gözlemci:

<i>A. Konu Alanı Bilgisi</i>	<i>Tamamen</i>	<i>Büyük Ölçüde</i>	<i>Kısmen</i>	<i>Az</i>	<i>Hiç</i>
Ders konusunu uygun şekilde işleyebilme					
1.Konuya uygun müzik öğretim yöntemi seçme					
2.Dersine girilen gruba uygun müzik öğretim yöntemi seçme					
3.Seçilen müzik öğretim yöntemi ve konuyu mantıksal bir tutarlılıkla ilişkilendirme					
4.Önceki konular ve gelecek konularla anlatılan konuyu ilişkilendirme					
5.Konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>sözel</i> dili uygun biçimde kullanma					
6.Konunun anlatılması/öğretilmesi için seçilen müzik öğretim yönteminin gerektirdiği <i>görsel</i> dili (şema, şekil, grafik, video kamera, çalgı vb.) uygun biçimde kullanma					

<i>B. Alan Eğitimi Bilgisi</i>	<i>Tamamen</i>	<i>Büyük Ölçüde</i>	<i>Kısmen</i>	<i>Az</i>	<i>Hiç</i>
Öğretilen konuya ilişkin alan bilgisini gösterebilme					
1.Konu ile ilişkili olarak derse hazırlık çalışması (işitme, ses,ritim,konuşma vb. çalışmalar) yapma*					
1.Öğrenci sorularına uygun ve yeterli yanıtlar oluşturma *					
2.Konu ile ilişkili olarak şarkı öğretimi yapma*					
3.Konu ile ilişkili olarak çalgı öğretimi yapma*					
4.Konu ile ilişkili olarak müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi yapma*					
5. Konu ile ilişkili olarak yaratıcı müziksel çalışmalar yapma*					
* Belirtilen yeterlikle ilgili söz konusu bir durum ders süresince gerçekleşmemiş ise, o yeterlikle ilgili sütunu boş bırakınız.					

C. Öğretme-Öğrenme Süreci		Tamamen	Büyük Ölçüde	Kısmen	Az	Hiç
Öğretim sürecine uygun şekilde başlayabilme						
Ders Başında	1.Derse uygun bir giriş yapma					
	2.Derse ilgi ve dikkati çekme					
Ders Süresinde	Öğretim sürecini uygun şekilde sürdürebilme					
	1.Çeşitli müzik öğretim yöntem ve tekniklerini (rakamlarla, renklerle, beden diliyle ‘fonomimi’, grafiklemeli vb. müzik öğretim yöntemi) uygun biçimde kullanma					
	2.Öğrencilerin etkin katılımı için etkinlikler düzenleme					
	3.Öğretilen konuyu hedefe yönelik materyalle destekleme					
	4.Öğretim araç-gereç ve materyalini sınıf düzeyine uygun biçimde kullanma					
	5.Ders hazırlığı sırasında ulaştığı kaynaklardan etkin bir şekilde yararlanma					
	6.İşlenen konuya ilişkin olarak sesini ve çalgısını etkili olarak kullanma					
	Öğrencilerle iletişim kurabilme					
	7.Anlaşılır açıklamalar ve yönergeler verebilme					
	8.Ses tonunu ayarlama					
	9.Öğrencinin düzeyine uygun bir konuşma dili kullanma					
	10.Konuşma dilini beden diliyle destekleme					
	Ders işlenirken ilgi ve güdünün sürekliliğini sağlayabilme					
	11. Kesinti ve engellenme durumunda, uygun önlemler alma*					
	12. Öğrencilerin derse eşit derecede katılımına yönelik bir öğrenme ortamı sağlama					
	13. Öğrencilerin görüşlerini çekinmeksizin ifade etmelerine olanak tanıma					
	14. Özgün görüşler ve örnekler verme					
	15. Öğrencilere hitaben yeni ve özgün sorular sorma					
	16. Öğrenci sorularına cevap verme*					
	17. Konuyu öğrencilerin ilgisini çekecek şekilde sunma					
	18. Öğrencileri inceleme ve araştırma yapmaya özendirme					
	Öğrencileri ders işlenirken takip edebilme					
	19. Öğrencileri ders sırasında dikkatli bir şekilde gözlemleme					
	20. Ders içinde hedef davranışlara ulaşma düzeyini saptama					
	Ders işlenirken konuyu toparlayabilme					
	21.Öğrenilen konuyu özetleme					
	22.Öğrencilerin anlayamadığı kısımları uygun dönütlerle sınıfa tekrar verme*					
	23.Konuyu yaşamla ilişkilendirme					
	Ders süresi konusunda bilinçli olabilme					
	24.Zamanı verimli kullanma					
	25.Dersi plana göre gerçekleştirme					

* Belirtilen yeterlikle ilgili söz konusu bir durum ders süresince gerçekleşmemiş ise, o yeterlikle ilgili sütunu boş bırakınız.

Dersi uygun şekilde sonlandırabilme		<i>Tamamen</i>	<i>Büyük Ölçüde</i>	<i>Kısmen</i>	<i>Az</i>	<i>Hiç</i>
Ders Sonunda	1.Konuyu özetleme					
	2.İşlenen konuya ilişkin sınama-ölçme durumlarını uygulama					
	3.Gelecek dersle ilgili bilgiler ve ödevler verme					
	4.Dersi bitirme					

- Öğretmen adayının yukarıdaki yeterlik alanlarının her birinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin başka düşünceleriniz varsa lütfen belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- Öğretmen adayı hakkında gözleme dayalı olarak eklemek istediğiniz başka görüşleriniz varsa, lütfen belirtiniz.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

EK 4
GÜNLÜK DERS PLANI İNCELEME FORMU

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI ÖĞRENCİLERİNİN
“ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ” DERSLERİNDE
KAZANDIKLARI YETERLİKLERİN
“ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI”NDA DEĞERLENDİRİLMESİ

GÜNLÜK DERS PLANI İNCELEME FORMU

İlgım KILIÇ

Tez Danışmanı
Prof.Nezihe ŞENTÜRK

ANKARA – 2007

GÜNLÜK DERS PLANI İNCELEME FORMUNA İLİŞKİN YÖNERGE

“Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin “Özel Öğretim Yöntemleri” Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin “Öğretmenlik Uygulaması”nda Değerlendirilmesi” konulu doktora tezi araştırmasında, öğrencilerin “Öğretmenlik Uygulaması” dersinde hazırlamaları gereken günlük ders planlarının açık, anlaşılır ve doğru bir biçimde olup olmadığını belirlemek amacıyla günlük ders planı inceleme formu oluşturulmasına ihtiyaç duyulmuştur.

İncelenecek olan yeterliklere ilişkin açıklama aşağıda verilmiştir:

Tamamen: İncelenen yeterliğin tamamıyla kazanıldığı,

Büyük Ölçüde: İncelenen yeterliğin çoğunlukla kazanıldığı,

Kısmen: İncelenen yeterliğin kabul edilir düzeyde kazanıldığı,

Az: İncelenen yeterliğin kabul edilir düzeyde kazanılmadığı,

Hiç: İncelenen yeterliğin hiç kazanılmadığı.

Yardımlarınız ve değerli katkılarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

Araştırmacı
Arş.Gör.İlgım KILIÇ

GÜNLÜK DERS PLANI İNCELEME FORMU

	<i>Tamamen</i>	<i>Büyük Ölçüde</i>	<i>Kısmen</i>	<i>Az</i>	<i>Hiç</i>
Günlük ders planı açık, anlaşılır ve düzenli biçimde yazılmıştır.					
Hedefler açık bir biçimde ifade edilmiştir.					
Hedef davranışlar açık bir biçimde ifade edilmiştir.					
Hedef davranışlara uygun yöntem ve teknikler belirlenmiştir.					
Hedef davranışların kazandırılması için kullanılacak araç ve gereçler belirlenmiştir.					
Dersin işlenişi için derse yönelik hazırlık amaçlı kullanılan ve dersin işlenişinde kullanılacak olan kaynakların belirtilmiştir.					
Öğrencilere verilecek olan ödevler belirtilmiştir.					
Hedef davranışlara uygun sınama-ölçme durumları belirtilmiştir.					

<i>Günlük ders planında belirtilen hedefler;</i>	<i>Tamamen</i>	<i>Büyük Ölçüde</i>	<i>Kısmen</i>	<i>Az</i>	<i>Hiç</i>
Öğrencilerin dikkatlerini çekmeye yöneliktir.					
Öğrencileri güdülemeye yöneliktir.					
Öğrencileri bilgilendirmeye yöneliktir.					

<i>Günlük ders planında;</i>	<i>Tamamen</i>	<i>Büyük Ölçüde</i>	<i>Kısmen</i>	<i>Az</i>	<i>Hiç</i>
Dersin adı belirtilmiştir.					
Dersine girilen sınıf ve sınıfın şubesi belirtilmiştir.					
İşlenen ünitenin adı belirtilmiştir.					
İşlenen konunun adı belirtilmiştir.					
Dersin süresi belirtilmiştir.					

EK 5
ANKET UYGULAMASI İÇİN İZİN DİLEKÇELERİ

EK 5a
ANKET UYGULAMASI İÇİN ARAŞTIRMACI TARAFINDAN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NE
YAZILAN İZİN DİLEKÇESİ

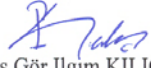
T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE
ANKARA

Enstitünüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı doktora programı öğrencisiyim. "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulaması'nda Değerlendirilmesi" konusunda tez yapmaktayım.

Yapmakta olduğum araştırma ile ilgili olarak, Gazi Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Niğde Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerine anket uygulanması gerekmektedir. İlgili anket formu ekte sunulmuştur.

Anket formunun uygulanmasına ilişkin olarak, ilgili kurumlardan gerekli iznin alınması hususunu saygılarımla arz ederim.

12 Şubat 2007

Arş. Gör. İlgin KILIÇ
Araştırmacı

Ek 1. Tez Önerisi
Ek 2. Anket Formu

Adres: Gazi Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Maltepe / ANKARA

Uygundur
12.02.2007
Prof. Nezihe Sendürk

EK 5b
ANKET UYGULAMASI İÇİN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TARAFINDAN GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
YAZILAN İZİN DİLEKÇESİ

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : B.30.2.GÜN.0.F8.00.00 /1060
KONU : İzin

ANKARA
12.02.2007

REKTÖRLÜK MAKAMINA

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi İlgin KILIÇ, Prof. Nezihe ŞENTÜRK'ün danışmanlığında yürüttüğü **"Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi"** konulu tezi ile ilgili olarak aşağıda isimleri belirtilen üniversitelerin Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerine uygulama yapmak istemektedir.

İlgili öğrenciye müsaade edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Necdet HAYTA
Enstitü Müdürü

Ekler

- 1-Dilekçe
- 2-Tez Önerisi
- 3-Anket Formu

Uygulama Yapılacak Üniversiteler

- 1-Gazi Üniversitesi
- 2-Selçuk Üniversitesi
- 3-İnönü Üniversitesi
- 4-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
- 5-Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- 6-Niğde Üniversitesi
- 7-Pamukkale Üniversitesi
- 8-Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
- 9-Cumhuriyet Üniversitesi
- 10-Samsun 19 Mayıs Üniversitesi

Adres : Eti Mah. Ali Suavi Sk. No : 15 Kat 1
06570 Maltepe / ANKARA

Tel : (0.312) 229 07 34 - 229 07 35
Fax : (0.312) 229 55 17

www egtbil.gazi.edu.tr
E-mail : egtbil@gazi.edu.tr

EK 5c
ANKETLERİN UYGULANABİLMESİ İÇİN GEREKEN VE
ÜNİVERSİTELERİN İLGİLİ BİRİMLERİNDEN
ALINAN İZİN YAZILARI

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DEKANLIĞI

ANKARA

SAYI : B.30.2.GÜN.0.36.00.00/23.40- 822
KONU : İzin

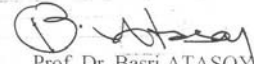
05 Mart 2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığına

İlgi : 27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ve ekleri incelenmiş olup; Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi İlgin KILIÇ' ın, Prof. Nezihe ŞENTÜRK' ün danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi" konulu tezinin anketini, Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerine uygulaması Dekanlığımızca uygun görülmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Basri ATASOY
Dekan

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

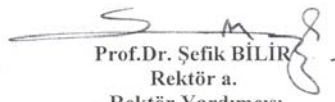
Sayı : B.30.2.SEL.0.70.72.00/200- 281
Konu: İlgin KILIÇ'ın
Tez Çalışması hk.

21.03.07* 02895

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
ANKARA

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi İlgin KILIÇ "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi " konulu anket çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesine gelerek kendisinin yapması uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ve rica ederim.

Prof.Dr. Şefik BİLİR
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

MALATYA
19.02.2007

SAYI :B.30.2.İNÜ.070.72.00/500-602 - 1094
KONU:İzin

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
ANKARA

İLGİ: 27.02.2007 tarih ve B.30.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazınız.

Üniversitesiniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Doktora programı öğrencisi İlgım KILIÇ'ın, "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi" konulu tezi ile ilgili olarak ilgi yazınız ekinde alınan anket uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.
Bilgilerinize arz ve rica ederim.

Prof. Dr. Mustafa KILIÇ
Rektör Adına
Rektör Yardımcısı

T.C.
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

SAYI : B.30.2.ABÜ.0.70.00.00-100-311
KONU: Anket İzni

21.03.07* 1749

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: 27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı doktora programı öğrencisi Ilgım KILIÇ'ın tezi ile ilgili olarak anket uygulama talebi uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla.

Prof. Dr. Atilla KILIÇ
Rektör

T.C.
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : B.30.2.MAE.0.70.72.00/120 / 676
Konu : Anket uygulama izni

12-03-2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
ANKARA

İlgi : 27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazı.

Üniversiteniz, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Doktora programı öğrencisi Ilgım KILIÇ'ın Prof.Dr. Nezihe ŞENTÜRK'ün danışmanlığında yürüttüğü Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin *"Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi"* konulu tezi ile Yakup Alper VARİŞ'in Prof.Dr. Ali UÇAN'ın danışmanlığında yürüttüğü Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları *"Orkestra ve Yönetimi Dersi Öğretim Sürecinin Betimlemesi ve Değerlendirilmesi"* konulu tezlerinin anket formlarının çoğaltılarak gönderilmesi halinde Üniversitemiz Eğitim Fakültesinde uygulamaları uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Gökay YILDIZ
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Adres: Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı - 15100 - BURDUR

Telefon: 0-248-212 27 00 (4 Hat) /

e-mail : oidb@mehmetakif.edu.tr

Faks:0-248-212 27 18

Elektronik ağ : www.mehmetakif.edu.tr

T.C.
NİĞDE ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

Sayı :B.30.2.NİĞÜ.0.70.72.00/320-1491
Konu :İzin

Niğde, 23.03.2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı)
ANKARA

- İlgi** a)27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazınız.
b)27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/605-3181 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencileri Yakup Alper VARİŞ ve Ilgım KILIÇ'ın, Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Müzik Anabilim Dalında anket çalışması yapmaları Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Hamza UYGUN
Rektör

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ

SAYI: B.30.2.PAÜ.0.70.00.00(040.1)-0291-886

19/03/2007

KONU:

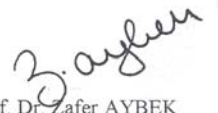
GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İLGİ: a) 27/02/2007 tarih, 3182 sayılı yazınız.
b) 27/02/2007 tarih, 3181 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı doktora öğrencisi Ilgım KILIÇ'ın "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi" ve Yakup Alper VARİŞ'in "Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dalları "Orkestra ve Yönetimi" Dersi Öğretim Sürecinin Betimlenmesi ve Değerlendirilmesi" konulu teziyle ilgili anket uygulama isteği Üniversitemiz Eğitim Fakültesinde yapılması Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Zafer AYBEK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Tel : 0-258-212 55 55-D-117-176
Fax : 0-258-212 55 30-31
İncilipinar 20020 DENİZLİ

e-posta : gensek@pamukkale.edu.tr
http:www.pamukkale.edu.tr

T.C
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : B.30.2.ÇAÜ.0.36.00.00-230-1045
Konu : Anket İzni

13/03/2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi: 27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazınız

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim dalı Doktora Programı öğrencisi Ilgım KILIÇ'ın, Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine anket uygulama istemi Dekanlığımızca uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla arz ederim.

Prof.Dr.Dinçay KÖKSAL

Dekan

T.C.
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
REKTÖRLÜĞÜ
SİVAS

SAYI : B.30.2.CUM.0.70.00.00/ 460/ 332
KONU:

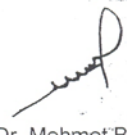
14.03.2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
ANKARA

İlgi: 27.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52/604-3182 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı doktora öğrencisi Ilgım Kılıç'ın Prof.Dr.Nezihe Şentürk danışmanlığında yürüttüğü "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi" konulu tezi ile ilgili anket çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesi öğrencilerine uygulama isteği Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi arz ederim.

Prof.Dr. Mehmet BAKIR
Rektör

T.C.
ONDOKUZMAYIS ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ

Sayı : B.30.2.ODM.0.70.00.00/117-02422
Konu :

SAMSUN
29 / 03 / 2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İLGİ: 27.02.2007 gün ve B.30.2.GÜN.0.70.72.52-604-3182 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda belirtilen Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı doktora programı öğrencisi İlğım KILIÇ'ın, "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi" konulu tezinin anket uygulamasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesinde yapabilme talebiniz Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof.Dr. Ahmet Rifat ŞAHİN
Rektör Vekili

EK 6
GÖZLEM YAPILMASINA İLİŞKİN İZİN DİLEKÇELERİ

EK 6a
GÖZLEM YAPILMASI İÇİN ARAŞTIRMACI TARAFINDAN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ'NE
YAZILAN İZİN DİLEKÇESİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne
ANKARA

Enstitünüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı doktora programı öğrencisiyim. "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin *Özel Öğretim Yöntemleri* Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin *Öğretmenlik Uygulaması*'nda Değerlendirilmesi" konusunda tez yapmaktayım.

Yapmakta olduğum araştırma ilgili olarak, Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinin "Öğretmenlik Uygulaması" dersi gereğince uygulama yaptıkları ilköğretim ve ortaöğretim okullarında gözlem yapmam gerekmektedir.

Bu nedenle çalışmamın gerekli kıldığı koşulların sağlanabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğü'nden izin alınması gerekmektedir.

İlgili yazının yazılması için gereğini müsadelerinizi saygılarımla arz ederim.

12.02.2007

 Arş. Gör. Ilgım KILIÇ
 Araştırmacı

Ek-1: Tez Önerisi
Ek-2: Gözlem formu

Adres: Gazi Üniversitesi
 Eğitim Bilimleri Enstitüsü
 Maltepe / ANKARA

Uygundur
12.02.2007
Prof. Nerzhe Şentürk

EK 6b
GÖZLEM YAPILMASI İÇİN
GAZİ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TARAFINDAN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
EĞİTİMİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
(EARGED) YAZILAN İZİN DİLEKÇESİ

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

SAYI : B.30.2.GÜN.0.F8.00.00 /1059
KONU : İzin

ANKARA
12.02.2007

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
(Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığına)

Enstitümüz Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora programı öğrencisi İlgim KILIÇ, Prof. Nezihe ŞENTÜRK'ün danışmanlığında yürüttüğü **"Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi"** konulu tezi ile ilgili olarak Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinin "Öğretmenlik Uygulaması" dersi gereğince uygulama yaptıkları ilköğretim ve ortaöğretim okullarında gözlem yapmak istemektedir.

İlgili öğrenciye müsaade edilmesi hususunda gereğini bilgilerinize saygılarımla arz/rica ederim.

N. Hayta

Prof. Dr. Necdet HAYTA
Enstitü Müdürü

Ekler

- 1-Dilekçe
- 2-Tez Önerisi
- 3-Gözlem Formu

EK 6c
GÖZLEMİN YAPILMASI İÇİN
ARAŞTIRMACI TARAFINDAN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
EĞİTİMİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
(EARGED) YAZILAN VE UYGULAMA YAPILACAK OLAN OKULLARIN
LİSTESİ BELİRTİLEN İZİN DİLEKÇESİ

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
EĞİTİMİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
ANKARA

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bilim Dalı doktora programı öğrencisiyim. “Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin *Özel Öğretim Yöntemleri* Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin *Öğretmenlik Uygulaması*’nda Değerlendirilmesi” konusunda tez yapmaktayım.

Yapmakta olduğum araştırma ile ilgili olarak,

- Maltepe İlköğretim Okulu
- Nebahat Keskin İlköğretim Okulu
- Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu
- Alparslan İlköğretim Okulu

Gülen Muharrem Pakoğlu İlköğretim Okulu kurumlarında Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı son sınıf öğrencilerinin “Öğretmenlik Uygulaması” dersi gereğince yapacakları uygulamalara ilişkin gözlem yapmam gerekmektedir.

Gereğini ve müsadelerinizi saygılarımla arz ederim.

22.02.2007

Arş. Gör. İlgin KILIÇ
Araştırmacı

EK 6d
GÖZLEM YAPILMASI İÇİN MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI
EĞİTİMİ ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(EARGED) TARAFINDAN GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
YAZILAN İZİN DİLEKÇESİ

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : B.08.0.EGD.0.33.05.311- 307 / 1076
Konu : Araştırma İzni

28.../02/2007

GAZİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İlgi : 12.02.2007 tarih ve B.30.2.GÜN.0.F8.00.00/1059 sayılı yazı.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Doktora öğrencisi Ilgım KILIÇ'ın "Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Öğrencilerinin Özel Öğretim Yöntemleri Derslerinde Kazandıkları Yeterliklerin Öğretmenlik Uygulamasında Değerlendirilmesi" konulu araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılacak gözlem formlarının Ankara İli Maltepe İlköğretim Okulu, Nebahat Keskin İlköğretim Okulu, Ulubatlı Hasan İlköğretim Okulu, Alparslan İlköğretim Okulu ve Gülen Muharrem Pakoğlu İlköğretim Okulunda uygulama izin talebi incelenmiştir.

Üniversiteniz tarafından kabul edilen onaylı bir örneği Bakanlığımızda muhafaza edilen (4 sayfa - 41 sorudan oluşan) gözlem formlarının belirtilen ilköğretim okullarında uygulanmasında bir sakınca görülmemektedir.

Araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin Bakanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Cevdet CENGİZ
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

EK :
Gözlem Formu Örneği (1 Adet-4 Sayfa)

EK 7
MUSİKÎ MUALLİM MEKTEBİNDEN GÜNÜMÜZE MÜZİK ÖĞRETMENİ
YETİŞTİREN KURUMLARDAKİ “ÖZEL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ”
DERS PROGRAMLARI

EK 7a
1936 MUSİKÎ MUALLİM MEKTEBİ
DERS PROGRAMI

EK 7b
1937-1938, 1968-1969 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILLARI ARASINDA
UYGULANAN GAZİ ORTA ÖĞRETMEN OKULU VE
TERBİYE ENSTİTÜSÜ MÜZİK ŞUBESİ
DERS PROGRAMI

**GAZİ ORTA ÖĞRETİM OKULU ve TERBİYE ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ŞUBESİ MÜFREDAT PROGRAMI***

DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ**

Dersler	I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf
Kulak terbiyesi	3	2	1
Müzik öğretimi usulü ve tatbikatı	-	-	3
Teori	1	2	3
Müzik tarihi	1	1	1
Şan	1	1	1
Koro ve koro idaresi	4	4	4
Keman (I)	2	2	2
Piyano (I)	2	2	2
Oda Müziği	1	1	1
Talebe Orkestrası	2	2	2
Ritmik Cimnastik	1	1	1
Tamirat	-	-	1
Akustik	-	-	1
Yabancı Dil (2)	4	4	4
Askerlik (Teorik)	2	2	-
Askerlik (Pratik)	2	2	-
Yardımcı dersler (3)	4	4	-
	30	30	27

(1) Bu derslerde öğretmen her talebe ile birer saat ayrı ayrı meşgul olacaktır. Ayrıca her talebe bu müfredat haricinde, haftada en az 20 saat enstrüman, şan ve teori çalışacaktır.

(2) Bu dersin müfredatı için Türkçe şubesinin programına bakınız.

(3) Bu derslerin müfredatı için son kısma bakınız.

**T.C.
MAARİF VE KİLLİĞİ
Tali ve Terbiye Dairesi**

Karar No: 120

Karar Tarihi: 2.IX.1941

Gazi Terbiye Enstitüsü'ne ait müfredat programlarının, bağlı surete göre kabulü hususunun Vekillik Makamına arzı kararlaştırıldı.

Tali ve Terbiye Heyeti
Reisi
K. Yörükoglu

Muvafıktır
2/IX/1941
Maarif Vekili
YÜCEL

* T.C. M.V. (Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekilliği), Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Terbiye Enstitüsü Müfredat Programı, Ankara, Maarif Matbaası, 1941, s. iii, xii, s. 187-204.

** Bu program esas olarak 1937/38-1968/69 öğretim yılları arasında yürürlükte uygulanmıştır.

*** Bu çizelge, 1944/45 öğretim yılı başından itibaren geçerli olmak üzere bazı önemli değişikliklere uğramıştır.

KULAK TERBİYESİ

Birinci sınıf
(Haftada 3 saat)

Do, sol, mi, si, re, fa, la naturel notları, do majör, la minör tonları ve do gamının ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, yedinci derece tonları (kilise tonları); la armonik minör, sol majör, mi minör, la melodik minör, fa majör, re majör, si minör, si bemol majör, sol minör tonaliteleri üzerinde alterasyonlu ve modülasyonlu on altılık not ve senkop triyole dahil bütün ritim materyelleri üzerinde basit ve mürekkep mezûrlar ve yeti millî usuller içinde her türlü tempo ve dinamik unsurları kullanılmak üzere irtifa ve ritim teminleri, deşifre ve imlâ.

İkinci Sınıf
(Haftada 2 saat)

3 ve 4 diyez ve bemollü majör ve minör tonlar ve bütün eksotik tonaliteler üzerinde entonasyon teminleri, iki sesli imlâ, melodik ve armonik deşifre.

Üçüncü Sınıf
(Haftada 1 saat)

Yedi diyez ve bemolle kadar bütün majör ve minör tonaliteler üzerinde teminler, polifonik imlâ. Üç sesli akorlarla dominant yedili akorların çevrilmiş halleriyle beraber işitme teminleri. Polifonik imlâ ve deşifre.

MÜZİK ÖĞRETİMİ USULÜ VE TATBİKATI

Üçüncü Sınıf
(Haftada 3 saat)

Musiki pedagojisi, tarif ve taksimi, okul tegannisi metodu, okul musikisi, ilk ve ortaokullarda musiki öğretiminin gayesi.

Müzikalite, musiki kulağının ve işitme derecesinin aletli ve aletsiz muhtelif ölçülerle muayenesi. Musiki hafızası, musiki tasavvur ve muhayyalesi, musiki ibda ve irtical kudretinin, ritim ve ton duygularının terbiye ve temmiyesi. En ileri metodlarla bunların icra tarzları ve vasıtaları. Okulda ses terbiyesi, ses, teneffüs ve telâffuz teminleri, imlâ ve neveleri. Kulak terbiyesinde irtifa, ritim, mezûre ait tedric. Kulaktan şarkı öğrenme usulü, okul ve tatbikat şarkıları, şarkılarda prozodi, adapte şarkılar, okulda halk türkülleri ve oyunları, okulda musiki faaliyeti, talebe orkestra ve koroları, radyo ve gramofon vasıtaları, ders vasıtaları, ders plânları, kulak terbiyesi metodlarının başlıcalarına umumî bir bakış. İlk ve ortaokullarda öğretmen okullarında musiki müfredat programının ve musiki kitaplarının tetkiki, ders vermede niyet edilmesi lâzım gelen didaktik prensipler, muallimin şahsiyeti, kritik.

Tatbikat:

Her talebe şehrin yalnız kız, yalnız erkek ve karışık orta okullarında ders verecek ve bu derslerin tenkidini yapacaktır. Bazıları öğretmen okullarında öğretmen olmalarına göre kendilerine ilkökul musiki müfredatı ve musiki kitapları da tanıtılacak, ilkökul tedrisat mekanizması, toplu tedris anlatılacak, kendilerine ilkökul musiki öğretim usulü hakkında malumât verilecek ve ilkökullarda birkaç ders tatbikatı yapılacaktır.

(Bu ders yalnız beşinci sınıfta verilecek, altıncı sınıfta tatbikata hasredilecektir.)

TEORİ

Birinci Sınıf
(Haftada 1 saat)

Aralık bilgisi, iki, üç, dört sesli teminler ve halk şarkıları kullanılarak dominant dokuzlu akoruna kadar armoni bilgisi, piyanoda kadanslar, müzik aletleri hakkında malûmat.

İkinci Sınıf
(Haftada 2 saat)

Armoni bilgisi diatonik modülasyonuna kadar devam ettirilecek ve lied formları, rondo ve klasik sonat formu hakkında malûmat verilecektir.

Üçüncü Sınıf
(Haftada 3 saat)

Alterasyon, kromatik ve enarmonik modülasyon, müzik parçalarının armonik tahlil ve tanifi, iki sesli kontropuan, halk şarkılarına basit ikinci ses ilâve edilmesi. Polifon üslûbuna ait formların ve başlıca musiki şekillerinin tanıtılması, dünya müzik edebiyatı ve yayılma tarzı hakkında umumî malûmat.

MÜZİK TARİHİ

Birinci Sınıf
(Haftada 1 saat)

Tek sesli müzik çağı hakkında umumî bilgiler. Asya ve Yunan müzik kültürleri hakkında mücmel malûmat. Kilise musikisinin zuhuru ve yayılması. Litürjik müzik neveleri hakkında kısa malûmat, şan gregoryen, nota, tonlar, polifoni çağının başlangıcı ve ilk tecrübeleri, halk şarkısı. XVI üncü asırda polifoni ve çalgılar. Homofoni çağında dinî ve din dışı musikilerindeki olgunluk. Operanın zuhuru, Monteverdi, Lulli. Nevilerden formlara: Senfoninin zuhuru ve tekâmülü, Mannheim okulu, klâsikler ve romantizmin zuhuru. Süitten sonata. Konser ve konservatuar hayatının inkişafı. XVIII inci asrın büyükleri, Bach, Haendel, Rameau, A. Scarlatti. Çalgı müziğinin inkişafı. Virtuozluk.

İkinci Sınıf
(Haftada 1 saat)

Viyana klâsikleri. Romantizmin zuhuru, âmil ve vasıfları. Klâsik üç büyük okullar mukayesesi. (İtalyan, Alman ve Fransız okullarında.) Asıl romantikler. Alman operasının ilk büyükleri ve Wagner. İtalyan ve Fransız operalarının seyri. Verdi ve Veristler. Bizet, Gounod. XIX üncü asrın müzikteki seviyesine toplu ve mukayeseli bir bakış.

Üçüncü Sınıf
(Haftada 1 saat)

Millî okullar. Rus ve Fransız musikileri. Yenilik ceryanları. Çalgıların tekâmülüne toplu bir bakış. Beynelminel sanatkârlık münasebetleri, teşkilat ve disiplin şuru.

(Müzik tarihi derslerinde plâklarla ve tatbiki olarak misaller gösterilecektir.)

Bu programa ilâveten Türk müziğinin teessüs ve inkişafı ile bu müziğin ana hatları hakkında muhtasar malûmat verilecektir.

ŞAN

Birinci Sınıf
(Haftada 1 saat)

Teganni hakkında nazari bilgiler, nefes temrinleri, açık ve koyu sesli harfler üzerinde temrinler, rezonans temrinleri. Kolay vokalisler, mektep şarkıları ve halk türküleri, sene sonuna doğru kolay liedler.

İkinci Sınıf
(Haftada 1 saat)

Aynı temrinler ve hareket temrinleri (teknik figürler) gamlar. Orta güçlükte vokalisler, eski ariyalarla klâsik ve romantik liedler.

Üçüncü Sınıf
(Haftada 1 saat)

Bütün teknik temrinlerin tekrarı. Vokalislere devam, klâsiklerden modern eserlere kadar seçilmiş liedler ve ariyalar, düo ve ansambllar.

(Ses kabiliyeti fazla olmayan talebeler bu müfredatın I. sınıfı alâkadar eden kısmını öğreneceklerdir.)

KORO

I., II. ve III üncü Sınıflarda
(Haftada 4 saat)

(Bir saat yalnız erkek, bir saat yalnız kız, iki saat müşterek.)

Tek ve çok sesli şarkılar, ortaokul ve gençlik şarkıları, halk türküleri, belli başlı Avrupa koro edebiyatı.

KORO İDARESİ

Üçüncü Sınıf
(Haftada 1 saat)

Mezûr vurma tekniği ve idare hakkında bilgi verilecek. Her talebeye koro idare ettirilecek, bilhassa ortaokul ve gençlik şarkıları ve halk türküleri repertuarını tanımlayacak.

KEMAN

Asıl sazı keman olanlara her sınıfta haftada iki defa yarım saat ve yahut bir tam saat ders verilir. Yardımcı saz olarak keman çalanlara her sınıfta haftada yarım saat ve yahut ikinci sınıftan itibaren haftada bir tam saat ders verilir.

Birinci Sınıf

Entonasyon bakımından en sıkı kontrole tâbi tutularak birinci pozisyona hakim olmak, gamlara başlamış olmak, arseyi legato ve ağır hareketle detaché çalarak kullanabilmek, bu dereceye uygun etitler, basit parçalar ve okul şarkılarını çalmış bulunmak. İkinci sınıfta ikinci pozisyona geçilebilir.

İkinci Sınıf

İkinci ve üçüncü pozisyonları bitirmiş olmak, pozisyon değiştirmesine vakıf olmak, arseyi muhtelif ritimlerde legato ve detaché çalarak kullanabilmek, gam tekniğini üç pozisyon dahilinde tekâmül ettirmiş bulunmak, bu gayeye göre etütler ve orta güçlükte klâsik veya başka stillerde parçaları çalmış bulunmak, basit Avrupa halk şarkılarını ve Türk halk şarkılarını pürüzsüz deşifre edebilmek.

Üçüncü Sınıf

Dördüncü ve beşinci pozisyonları bitirmiş olmak, daha yüksek pozisyonlar hakkında umumî bir bilgiye sahip olmak, bütün gamlara hakim olmak, arseyi spiccato çalarak kullanabilmek, bir Haendel veya Corelli sonatını yahut aynı ayarda bulunan bir eseri temiz entonasyonla ve hakiki tempoda çalabilmek.

(Yukarıda yazılı programda esas olarak asgari neticeler alınmıştır.)

Viyola ve viyolonsel çalanlar aynı prensip dahilinde yetiştiler. Yardımcı sazı keman olan talebeler ikinci sınıf seviyesine kadar yetiştiler. Bu gayelere varmak için keman öğretmenleri tahsil müddetince talebinin seviye ve istidadına göre çalışmalarını tanzim edecekler ve terhan aşağıdaki metot ve etütlerden istifade edeceklerdir.

Küchler: Praktische Violinschule. I. ve 2. cilt.

Küchler: 100 Etüden.

Küchler: Aufstiege.

Küchler: Erstes Zusammenspiel.

Seybold: 1.-5. Cilt.

Fazla kabiliyetli talebeler için Kreutzer, Fiorillo v.s. etütlerden de istifade edilebilir.

PIYANO

Asıl sazı piyano olanlara her sınıfta haftada iki defa yarım saat veya bir saat ders verilir. Yardımcı saz olarak piyano çalanlara her sınıfta haftada yarım saat veya ikinci sınıftan itibaren haftada bir saat ders verilir.

Birinci Sınıf

Beringer veya emsali piyano metodunu bitirmiş olmak, majör ve minör gamlara başlamış olmak, talebinin seviyesine uygun küçük parçalar çalabilmek, en basit parçaları deşifre edebilmek.

İkinci Sınıf

Gamları bitirmiş olmak, arpejlere başlamış olmak, polifonik stilde kolay eserler çalmak. Berens op 61, Rehberg "Leichter Etüden gang" Mittelstufe'yı, Köhler op. 224 veya bu ayarda etütleri çalmış bulunmak. Clementi sonatınları veya bu güçlükte yazılmış başka bestekârların sonatın yahut bu seviyedeki piyano parçalarını çalabilecek vaziyette olmak, kolay piyano parçaları deşifre edebilmek, piyano için kolay adapte edilmiş mektep ve halk şarkılarına ve korolara refakat edebilecek vaziyette bulunmak.

Üçüncü Sınıf

Arpejleri bitirmiş olmak, muhtelif vaziyetlerde gamlar yapmış olmak (üçlü, altılı, ters). Czerny "30 Etüdes de mecanisme" veya bu güçlükte diğer etütler çalmış bulunmak. Bach'ın iki sesli "Inventions" veya "Petits preludes et fuguettes" yahut emsali eserleri, kolay sonatlar veya

"u ayarda muhtelif stillerde yazılmış piyano parçalarını çalmış bulunmak. Orta güçlükte yazılmış Lied ve emsali eserlere refakat edebilecek vaziyette bulunmak.

Yukarıda yazılı programda esas olarak asgari neticeler alınmıştır.

Yardımcı sazı piyano olan talebeler ikinci sınıf seviyesine kadar yetiştiler. Talebeye piyano öğretme vasıtaları ve piyano edebiyatı hakkında umumî malûmat verilecektir.

ODA MÜZİĞİ

I., II. ve III üncü Sınıflarda

(Haftada 1 er saat)

Okul müziğinde çok mühim olan enstrümanlarda müştereken çalma kudretini inkişaf ettirmek, bu musiki faaliyeti için lâzım gelen zevk ve terbiyeyi uyandırmak ve talebelere o sahada mevcut bulunan eserleri tanıtmak maksadiyle birinci sınıftan itibaren talebeler kabiliyetlerine göre bir çok grup halinde oda müziği ile meşgul olacaklardır.

Klâsik ve romantik konser edebiyatından ziyade müzik sevenler için yazılmış olan eski edebiyat (17. - 18. asır) ve aynı durumdan hareket eden yeni eserlerden istifade edilecektir. Maamafih kolay klâsik eserler de (Boccherini, Haydn, Mozart v.s.) tecrübe edilebilir.

Prensip olarak orijinal eserler çalınacak, ancak istisnai hallerde sanatkâra yapılmış kıymetli "Arrangement" lar kullanılabilir.

Küchler "Erstes Zusammenspiel", muhtelif düolar, trio sonatları, yaylı sazlar için trio ve kvartetter, yaylı sazlar ve piyano için yazılmış olan eserler de bu derslerde çaldırılacaktır.

TALEBE ORKESTRASI

Orkestraya iştirak edebilecek derecede bulunan talebeler için

(Haftada 2 saat)

Bu derslerde talebeler bir müzik eserini birlikte icra etmek için icabeden disiplin ve terbiyeyi alacaklar, kolay olmakla beraber yine kıymetli olan eserleri ve o hususta okul hayatında yapılabilecek mahdut ihtimalleri tanıyacaklardır.

Talebeler kendileri de arasında orkestrayı idare ederek tedricen bir okul orkestrasının yetiştilmesinde lâzım gelen vasıfları haiz bulunacaklardır.

Talebe orkestrası mesleki senfoni orkestralarını taklit etmeyecek, bilakis müsavi şartlar altında çalanlar için yazılmış olan "Concerto grosso" gibi eski müzik edebiyatı ve aynı maksatla bestelenen yeni eserlerle meşgul olacaktır. Şubede çalınan sazlara mahsus olan Mozart'ın "Kleine Nachtmusik" gibi kolay klâsik eserler de çaldırılabilir.

Fırsat bulundukça talebe orkestrası kolay konser, şarkı ve korolara refakat edecek.

RİTMİK GİMNASTİK

Birinci Sınıf

(Haftada 1 saat)

Yürüme tecrübeleri: Muhtelif musiki tempo ve nüanslarına tatbiki.

Sıçramalar: Vücut durumunun teknik tecrübelerle düzeltilmesi.

Hareketlerin tetkiki.

Zaman bölümleri: Nokta kıymetleri, mezûr neveleri.

Kolay ritimler: Bunları kavramak, bunlara göre yürümek, mezûr nevelerini bulmak, kendi kendine ritim yapmak.

Mekân bölümleri: Hareketler; mekân, zaman ve kuvvet münasebetleri.

İkinci Sınıf
(Haftada 1 saat)

Bu sınıfta birinci sınıf müfredatı daha güç ritimler üzerinde tatbik edilecektir.

Üçüncü Sınıf
(Haftada 1 saat)

Bu sınıfta en güç ve karışık ritimler üzerinde tatbikat yapılacak ve talebinin hareketleri süratle kavrama melekesi bu sınıfta daha fazla kuvvetlendirilecektir.

TAMİR
Üçüncü Sınıf
(Haftada 1 saat)

Memleketimizde saz yapım atelyelerinin mevcut olmaması ve müzik öğretmeninin çalıştığı yerlerde ekseriya müteahhas tamirci bulunmaması dolayısıyla bu ders talebeye öğreneceği enstrümanlarda sık sık vukubulan bozuklukları tamir etmek iktidarını kazanmalıdır.

Yaylı sazlardaki tamirat: Keman, Viyola ve Viyolonseldeki çatlakları belirsiz bir tarzda tutkallamak, açılmış ek yerlerini tutkallamak ve parça alıştırmak, eşik yapabilmek, can direğini takmak ve doğru yerine koymak, kulak, tel, kuyruk ve tuş takmak.

Yayların hissedilmeyecek bir tarzda tamiri: Kırık yeri tutkallamak, kıl takmak, çarpılmış olan yayları düzeltmek, cilâ vurmak, topuğu değiştirmek ve ayar etmek, kırık bir yay kemiğini tamir etmek veya yenisini koymak.

Piyanoda basit tamirat ve akort: Piyanonun mekanik kısmını tanımak, regülasyonunu yapmak ve arızaları tamir etmek, çalışmayan piyano tuşları için gereken ameliyeyi yapmak, kopan piyano telini ölçmek ve yerine aynısını takmak, piyano pedallerinin bozukluğunu düzeltmek ve ayar etmek, tutmayan akort çivilerini ayar etmek. Piyanonun iklim tesirlerine karşı korunması, piyano temizlenmesi ve piyano nakliyatı hakkında malûmat.

Bu kursta tam bir piyano akordu gösterilecek ve talebinin akort yapmaları mümkün olduğu kadar temin olunacaktır.

AKUSTİK
Üçüncü Sınıf
(sömestirlerinden birinde haftada 1 saat)

Müzik öğretmeninin sese dair bilmesi lazımgelen bilgileri genişletmek ve tamamlamak bu dersin gayesidir.

Okutulacak bahisler şunlardır:

Titreşimler, boyuna ve enine dalgalar, asal ve talf ses, birleşik ses.

Gamların oluşunda muhtelif sistemler.

Seselim olayı, sedaların etkimi.

Kulak ve sesin işitilmesi.

Muhtelif müzik aletlerine göre tınının değişimi.

Konsonansın fiziksel esasları.

YARDIMCI DERSLER

Türkçe : Birinci ve ikinci sınıflarda haftada 4 saat.

Tarih : Birinci ve ikinci sınıflarda haftada 4 saat.

Coğrafya : Birinci ve ikinci sınıflarda haftada 4 saat.

EK 7c
1969-1970, 1977-1978 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILLARI
ARASINDA UYGULANAN
GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜZİK BÖLÜMÜ
DERS PROGRAMI

**GAZİ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
MÜZİK BÖLÜMÜ PROGRAMI*
DERS DAĞITIM ÇİZELGESİ****

Dersler	I. Sınıf	II. Sınıf	III. Sınıf
Kulak Eğitimi ve Solfej	4 Saat	3 Saat	3 Saat
Müzik Teorisi (Armoni ve Kontrapunt)	2 "	3 "	3 "
Müzik Formları	-	1 "	1 "
Genel Müzik Bilgileri	1 "	-	-
Müzik Tarihi ve Stil Bilgisi	-	2 "	2 "
Ses Eğitimi (Şan)	1 "	1 "	1 "
Toplu Ses Eğitimi ve Hazırlık Korusu	4 "	-	-
Koro	-	5 "	5 "
Koro Eğitimi ve Yönetimi	-	-	1 "
Esas Çalgı	1 "	1 "	1 "
Yardımcı Çalgı	1 "	1 "	-
Toplu Çalgı Çalışmaları ve Orkestra	3 "	3 "	3 "
Çalgı Onarımı	1 "	-	1 "
Eşlik (Korrepitasyon)	1 "	1 "	1 "
Müzik Eğitimi İlkeleri	-	2 "	-
Özel Öğretim Metodu ve Uygulama	-	-	3 "
Eğitim Psikolojisi	3 "	-	-
Ruh Sağlığı ve Rehberlik	-	2 "	-
Eğitim Sosyolojisi	-	2 "	-
Genel Öğretim Bilgileri	-	-	2 "
Türkçe-Kompozisyon	2 "	2 "	-
Yabancı Dil	4 "	4 "	4 "
Devrim Tarihi	-	-	2 "
	28 saat	33 saat	33 saat

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ

Karar s:110

Karar L: 10-4-1970

Konu: Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü Müfredat Programı

Kurulumuzun 3 Ekim 1969 gün ve 537 sayılı kararı ile kabul edilmiş bulunan "Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümüne Ait Haftalık Ders Dağıtım Çizelgesi" esasları içinde hazırlanan "Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü Müfredat Programı"nın ilgisindeki örneğine göre kabulü Kurulumuzca uygun görülerek, durumun Bakanlık Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur

10-4-1970

Milli Eğitim Bakanı a.

Ferit SANER

Başmüfettiş

* MEB (Milli Eğitim Bakanlığı), Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi, Cilt 33, Sayı 1609 (1 Haziran 1970), s.231-236; Cilt 32, Sayı 1579, (3 Kasım 1969).

Bu program esas olarak 1969/70-1971/78 öğretim yılları arasında yürürlükte uygulanmıştır.

** MEB (Milli Eğitim Bakanlığı), Milli Eğitim Bakanlığı Tebliğler Dergisi, Cilt 32, Sayı 1579, (3 Kasım 1969).

Özellikle 31 Ocak 1970'de 1969/70-1971/78 öğretim yılları arasında yürürlükte uygulanmıştır.

**MÜZİK BÖLÜMÜ
için
A MA Ç L A R**

1- Orta dereceli okullar ile meslek okullarında müzik derslerini okutacak, müzik eğitimi çalışmalarını yönetecek ve çevrelere bu alanda rehber olabilecek nitelikte öğretmen yetiştirmek.

2- Öğretmen adaylarının, milli müzik geleneklerimizin temelleri üzerinde, çağdaş çok-sesli sanat müziği yaşayışının yerleşip gelişmesine yarayacak yeni metodlar kazanmasına ve bu iş için gerekli bilgi ve maharetleri edinmesine hizmet etmek.

3- Öğretmen adaylarının gerçek sanat müziği eserleri ile içten bir bağ kurmalarını sağlamak, çok-sesli sanat müziğini onlar için bir yaşayış haline getirmek.

4- Dünya okul müziği ve gençlik müziği hareketlerini tanıtmak, yaygın ve çeşitli faaliyetlerin düzenlenmesini sağlamak.

5- Seçkin okul ve gençlik müziği örneklerini ve yeni müzik eğitimi hareketlerini, uygulama çalışmaları, konserler, yayınlar ve konser gezileri ile yurt dışında sevdirmeye ve yaymaya çalışmak.

6- Mezun ettiği öğretmenlerin çalışmaları ile yakından ilgilenmek, eksiklerini tamamlayacak ve güçlüklerini çözecek tedbirlerin alınmasına yardımcı olmak.

7- Memleketin müzik eğitimi meselelerine eğilmek, bunların çözüm yollarını aramak ve göstermektir.

GENEL AÇIKLAMALAR

1- Bütün çalışma ve derslerin ortak amacı okullarda yapılacak müzik olmalı, böylece her dersin müfredatı uygulanırken okul müziği ile bağlantı kurulmalıdır.

2- İstenilen maharetleri kazanabilmesi için, bütün öğrenim süresi boyunca her öğrenciye ders saatları dışında yeterli kadar pratik çalışma ve ödev hazırlama saatleri verilmelidir. Bu, haftada en az (20) saat olmalıdır.

3- Şan ve çalgı derslerinde yeterli kadar hazırlanan eserler ancak eşlik çalışmaları ile bütünlük kazanacağından, üzerinde önemli durulmalı, gerektiğinde ilgili öğretim üyeleri ile işbirliği sağlanmalıdır.

4- Eşlik öğretmenleri çalıştırdıkları ve birlikte çalma alışkanlığı verdikleri öğrenciler ile konser ve sınavlara da katılırlar.

5- Yeteri kadar hazırlanan eserler, şan ve çalgı öğretmenlerinin izni alınarak eşliğe götürülür. Bu eserlerin her hangi bir konserde duyurulması da ilk önce ilgili ders öğretmenin iznine bağlıdır.

6- Her sınıfta, her öğrencinin müzik yapma imkânları geniş oranda sağlanmalı, çeşitli konserler yoluyla topluluk karşısında müzik yapma alışkanlığı ve çevresini etkileme yeteneği verilmelidir.

KULAK EĞİTİMİ VE SOLFEJ

I. SINIF

(Haftada 4 saat)

1- Re, lâ beş sesi içinde, Türk Halk müziği, Türk çocuk ezgileri ve başka ülkelerin halk ve çocuk müziği örneklerinden yararlanarak ilk solfej, yazma ve yaratma alıştırmaları, solfej ezberleri, adım (kililer) ve atlamalar (üçlü ve daha büyük aralıklar) bilinçleştirme, dikey (armonik) aralık duyma alıştırmaları.

2- Re¹ ve re² sekiz sesi içinde aynı türde örnekler ile çalışmalar, aralık alıştırmaları, dikey ve çok-sesli işitme, ezgi belleme, yaratma alıştırmaları, sol ve lâ seslerinde kalıplaş re sesinde karar veren dizi içinde çalışmalar. Geçici sibemol, geçici mi bemol ve geçici lâ bemol alan re

dizisi çalışmaları, karar ses sezgisini geliştirme çalışmaları, mibemol ve lâ bemol sesleri geçen ve re sesinde karar veren halk türküleri üzerinde okuma, yazma ve derleme çalışmaları, re sesinde karar veren eski (modal) diziler içinde yapılmış batı halk şarkıları örnekleri. Bu dizilerde yaratma alıştırmaları. Okul şarkılarından ilk okuma çalışmaları (ezgilerin nota adlarını söylemeksizin çeşitli heceler ve şarkıları sözleriyle doğrudan doğruya okuma).

3- Majör ve minör dört-sesleri (tetrakord), dizi kalıpları üzerinde çalışmalar. İki bemol ve iki diyezli majör ve minör tonlarında söyleme, yazma, belleme, yaratma çalışmaları. Çok-sesli işitme, akor tanıma (esas akorlar ve çevrilmeleri) çalışmaları. Tonal sezgi geliştirme çalışmaları. Dördüncü çizgi fa-anahatı ile okuma-yazma alıştırmaları.

4- Süre birimi ve değişik süre kalıplarının tanınması, düzgün ve aksak vuruşlu ölçülerde çalışmalar. Üçleme, senkop, eksik ölçülü tartım çalışmaları, noktalı (uzatmalı) sürelerle çalışmalar. Tartılı sözler söyleme, tartım yazma, yaratma ve tartım duygusunu geliştirme çalışmaları.

NOT: Öğrencilere doğru, işlek ve güzel bir nota yazısının kazandırılmasına bu sınıfta özellikle önem verilir.

II. SINIF (Haftada 3 saat)

- 1- Birinci sınıfta kazandırılan becerilerin pekiştirilmesi.
- 2- Çeşitli halk türküsü örnekleri ile okuma, yazma, derleme çalışmaları. Aynı kalıplarda yaratma çalışmaları.
- 3- "Re-mi-fa-sol-lâ-si-do" sesleri üzerinde kurulan eski dizilerin herbirinde örnekli çalışmalar.
- 4- 5 diyez ve beş bemole kadar majör ve minör tonlarında okuma, yazma çalışmaları.
- 5- Yakın tonlara geçiş alıştırmaları.
- 6- Modal ve tonal dikey (armonik) işitme alıştırmaları. (Bu çalışmalar armoni ve kontrapunt dersleri ile bağlantılı olarak yürütülecektir.)
- 7- İki ayrı ezgi çizgisi halinde gelişen yatay (kontrapunt) çok-seslilik çalışmaları.
- 8- Sol, fa ve 3. çizgi do anahatı ile karışık okuma, yazma alıştırmaları. Komşu tonlara aktarma çalışmaları.
- 9- Piyano ile birlikte başka çalgılardan ve insan sesinden yazma çalışmaları. (Bütün bu çalışmalarda nota adları ile okumadan başka, çeşitli hecelerde ve doğrudan doğruya şarkı sözleri ile okuma yapılacaktır.)

III. SINIF (Haftada 3 saat)

- 1- Halk müziğinde kullanılan ezgi kalıpları (makam), ölçü türleri, bölge müzikleri farkları, çeşitli bölgelerin çalgı müzikleri hakkında görgüye dayanan özlu bilgiler.
- 2- Müzik öğretmeni adaylarının gidecekleri okullarda yapılacak kulak eğitimi çalışmaları için ve aslında I. sınıftan bu yana uygulanmış olan öğretim yolunun geliştirilmesi. Örnek uygulama çalışmaları. Okullarda bu çalışmaları besleyecek deşarçığın tesbit edilmesi.
- 3- Beş ve beşten daha çok diyez ve bemollü majör tonlarda çalışmalar. Bütün bu çalışmalarda nota adları ile okumadan başka, çeşitli heceler ve doğrudan doğruya şarkı sözleri ile okuma yapılacaktır.
- 4- Çağdaş Türk sanat ve batı sanat müziğinden uygun örneklerin okunup yazılması ve bunların müzik dersinde kullanılması yollarının araştırılması.
- 5- 1. ve 4. çizgi do anahatı ile çalışmalar.
- 6- İki ve daha çok sesli işitme ve yazma alıştırmaları, çok sesli okuma alıştırmaları. (Bu çalışmalar armoni ve kontrapunt dersleri ile bağlantılı olarak yürütülecektir.)
- 7- 2-3-4- ve 5 komşu ses içinde aktarma çalışmaları.
- 8- Değişik çalgılardan ve insan sesinden yazma alıştırmaları.

MÜZİK TEORİŞİ (ARMONİ VE KONTRAPUNT) I. SINIF (Haftada 2 saat)

- 1- Ezgi bilgisi.
- 2- Aralık bilgisi.
- 3- Okul şarkılarının iki seslendirilmesi.
- 4- Esas akorlar ve çevrilmeleri. Geçici, işleyici ve geciktirici sesler.

II. SINIF (Haftada 3 saat)

- 1- Dominant 7'li ve 9'lu akorları.
- 2- Antisipasyon ve pedal.
- 3- Yan dereceler.
- 4- Eser çözümlemeleri.
- 5- Okul şarkılarına piyanoda eşlik çalışmaları.
- 6- İki sesli kontrapunt çalışmaları.

III. SINIF (Haftada 3 saat)

- 1- Armoni: Diatonik modülasyon ve alterasyon. Kromatik ve enromatik modülasyon hakkında genel bilgi.
- 2- Kontrapunt: İmitasyon, kanon, füg. Üç ve dört sesli kontrapunt hakkında genel bilgi.
- 3- Eser çözümlemeleri.
- 4- Okul şarkılarına piyanoda eşlik çalışmaları.
- 5- Okul şarkılarının çeşitli çalgı ve ses toplulukları için düzenlenmesi.
- 6- 20. yüzyıl müziği hakkında genel bilgi.
- 7- Müzik öğretmeni adaylarının gidecekleri okullarda verecekleri armoni konuları için öğrenim yollarının belirlenmesi ve geliştirilmesi.

MÜZİK FORMLARI II. SINIF (Haftada 1 saat)

- 1- Motif, cümle, periyod, tema.
- 2- Şarkı formları lied, stüt, varyasyon, rondo.

III. SINIF (Haftada 1 saat)

- 1- Sonat formunun, barok çağından zamanımıza kadar gelişti.
- 2- Romantizm ve çağdaş müzikte form anlayışı.
- 3- Polifonik üslupları ve füg.
- 4- Türk halk müziği ve divan müziği formları.

NOT: 1- Her iki sınıfta formların uygulama alanı, ayrıca da formların, değişik çağların fikir akımları ve sosyal yapıları ile olan ilişkileri üzerinde durulacaktır.

2- Müzik öğretmeni adaylarının gidecekleri okullarda verecekleri form bilgisi konuları için öğretim yolu belirlenecek ve geliştirilecektir.

GENEL MÜZİK BİLGİLERİ**I. SINIF - I. DÖNEM***(Haftada 1 saat)*

- 1- Nota yazısı.
- 2- Ses değiştirici işaretler.
- 3- Diatonik ve kromatik sesler. Alternasyon, enarmoni.
- 4- Aralıklar.
- 5- Ses dizileri.
- 6- Ölçüler, tempo ve tartım (ritm).
- 7- Nüanslar ve anlatımla ilgili terimler.
- 8- Kısaltmalar ve süslemeler.
- 9- Ezgi bilgisi ve ses-söz uyumu (prozodi).
- 10- Akorlar.
- 11- Ses müziği.
- 12- Akustik.

I. SINIF - II. DÖNEM*(Haftada 1 saat)*

- 1- Çalgıların sınıflandırılması.
Her sınıfta çalgılar üzerinde:
a) Yapı,
b) Tarih,
c) Ses verme, çalınış imkânları, ses özellikleri,
d) Benzer çalgılar,
sırasını güdürek görgüye dayanan özlu bilgiler.
- 2- Çeşitli çalgı toplulukları ve bunlar için yazılan müzik türleri üzerinde özlu bilgiler.
- 3- Türk halk müziği ve geleneksel sanat müziğinde kullanılan önemli çalgılar üzerinde özlu bilgiler.

MÜZİK TARİHİ VE STİL BİLGİSİ**II. VE III. SINIFLARDA***(Haftada 2 şer saat)*

- 1- Müziğin doğuşu ile ilgili teoriler, ilk uygarlıklarda müzik, eski Yunan ve Roma müziği etkileri.
- 2- Batı müziği çağları, müziğin bu çağların sosyal ve bilimsel bünyeleri ile ilişkileri. Önemli müzikçiler, çalgılar, müzik teorileri, müzik biçim ve türleri.
- 3- Çağların üslup ayrımları üzerinde karşılaştırmalı ve dinlemeye dayanan bilgiler, üslup çözümlemeleri.
- 4- Türk halk ve sanat müziğinin gelişimi.
- 5- Çağdaş seslendirme ve yayın teknikleri.

NOT: 1- Müzik tarihi dersinin kronolojiye bağlanması zorunlu değildir, öğrencilerin kolaylıkla anlayabilecekleri bir düzen içinde verilmelidir.

2- Derslerde okul kitaplarındaki örneklerden yararlanılmalı ve konuların okullardaki öğretim yolları incelenmelidir.

3- Haftada verilen iki dersin biri konularla ilgili örneklerin dinletilmesi için kullanılmalıdır.

SES EĞİTİMİ (ŞAN)**I. SINIF***(Tek öğrenci ile ve haftada iki defa yarım saat olmak üzere haftada 1 saat)*

- 1- Vücudun yumuşatılması.
- 2- Nefes çalışmaları.
- 3- Konuşma alıştırmaları, dil ve konuşma kusurlarının düzeltilmesi.
- 4- Sesli harfler üzerinde çalışmalar.
- 5- Kolay vokalizler.
- 6- Okul şarkıları.
- 7- Halk türküleri.
- 8- Küçük liedler.

II. SINIF*(Tek öğrenci ile ve haftada iki defa yarım saat olmak üzere haftada 1 saat)*

- 1- Birinci sınıfta başlanan teknik çalışmaların sürdürülmesi.
- 2- Vokalizler.
- 3- Halk türküleri ve okul şarkıları.
- 4- Kolay liedler.
- 5- Eski aryalardan örnekler.
- 6- İki ses için kolay eserler.

III. SINIF*(Tek öğrenci ile ve haftada iki defa yarım saat olmak üzere haftada 1 saat)*

- 1- İkinci sınıfta yapılmış olan teknik çalışmaların sürdürülmesi.
- 2- Vokalizler.
- 3- Türküler.
- 4- Liedler.
- 5- Aryalar.
- 6- İki ve daha çok ses için yazılmış eserler.
- 7- Okul şarkıları uygulamaları.

NOT: Ses eğitimi derslerinde öğrencinin öğrendiği her parçayı eşlik dersine de götürerek, piyano eşliği ile söylemesi istenecektir.

ESAS BRANŞ ŞAN**I. SINIF***(Haftada iki saat üçe bölünerek, tek öğrenci ile)*

- 1- Vücudun yumuşatılması.
- 2- Nefes çalışmaları.
- 3- Konuşma alıştırmaları, dil ve konuşma kusurlarının düzeltilmesi.
- 4- Sesli harfler üzerinde çalışmalar.
- 5- Vokalizler.
- 6- Okul şarkıları.
- 7- Halk türküleri.
- 8- Eski aryal.
- 9- Kolay liedler.
- 10- İki ses için yazılmış kolay eserler.

II. SINIF

(Haftada iki saat üç bölünerek, tek öğrenci ile)

- 1- Birinci sınıfta başlanan teknik çalışmaların sürdürülmesi.
- 2- Orta zorlukta vokalizler.
- 3- Halk türkileri ve okul şarkıları.
- 4- Eski ariyalar.
- 5- Klâsik ve romantik çağda yaratılmış orta zorlukta lied'ler.
- 6- Çağdaş eserlerden uygun örnekler.
- 7- İki ve üç ses için yazılmış uygun eserler.

III. SINIF

(Haftada iki saat üç bölünerek, tek öğrenci ile)

- 1- İkinci sınıfta yapılan teknik çalışmaların sürdürülmesi.
- 2- Zor vokalizler ve okullarda uygulanacak vokaliz örnekleri.
- 3- Türk bestecilerinin şan eserleri.
- 4- Bütün çağları kapsamına alan çeşitli Lied ve Aria'lar.
- 5- İki ve daha çok ses için yazılmış eserler.
- 6- Okul şarkıları uygulamaları.
- 7- Ses eğitimi metodları üzerinde bilgiler ve uygulamalar.

NOT: 1- Şan öğrencisi, öğrendiği her parçayı eşlik dersine götürecektir ve parçaları eşlikle söyleyecektir.

- 2- Son sınıf şan öğrencileri, yıl içinde düzenlenecek konserlerde solo şan eserleri söyleyecekler ve koro çalışmalarına solocu olarak katılacaklardır.
- 3- Şan öğrencileri, batının şan eserlerini hem en iyi Türkçe uygulamaları ile, hem de eserlerin yazıldıkları orijinal dillerde söyleyeceklerdir.

TOPLU SES EĞİTİMİ VE HAZIRLIK KOROSU

I. SINIF

(Haftada 4 saat)

- 1- Nefes ve yumuşama alıştırmaları.
- 2- Konuşma alıştırmaları, konuşma yanlışları, söz vurguları.
- 3- Ses eğitimi ile ilgili kuramsal bilgiler.
- 4- Toplu şarkı söyleme.
- 5- Tek ve çok-sesli şarkılarla halk türkileri üzerinde eğitsel çalışmalar.

NOT: Çalışmalar müzik öğretmeni adaylarına gidecekleri okullarda uygulama yollarını verecek biçimde düzenlenecektir.

KORO

II. VE III. SINIFLAR

(Haftada 5 saat)

- 1- Ses eğitimi çalışmaları.
- 2- Tek ve çok-sesli halk türkileri, şarkılar, kanonlar ve çeşitli çağ ve üsluplardan seçilmiş eşiksiz ve eşikli koro eserleri.
- 3- Okul müziği ve koro edebiyatı örneklerinden seçilmiş geniş bir dağarcığın hazırlanması.

KORO EĞİTİMİ VE YÖNETİMİ

III. SINIF

(Haftada 1 saat)

- 1- Okul ve halk korolarının seçilmesi, yetiştirilmesi ve yönetilmesi ile ilgili bilgiler ve tekniğin kazandırılması.
- 2- Koro yöneticisinin fiziksel ve ruhsal nitelikleri.
- 3- Vurma tekniği.
- 4- Şarkı ve eser seçimi, öğretimi.
- 5- İnsan sesi özellikleri ve ses eğitimi bilgileri.
- 6- Koro çeşitleri ve özellikleri.
- 7- Çeşitli çalgı topluluklarını kurma, eğitime ve yönetime.

ÇALGI EĞİTİMİ

Müzik bölümünde üç tür çalgı öğretimi yapılır:

- 1- Esas çalgılar.
 - 2- Yardımcı çalgılar.
 - 3- Okul çalgı kümeleri.
- Esas ve yardımcı çalgı öğrenimi aşağıdaki çizelgeye göre düzenlenir.

Esas çalgı ve brans

Piyano:
Yaylı çalgılar:
(Keman, viyola, viyolonsel)

Üfleme çalgılar:
(Yan-flüt, obuva, klarnet)
Şan: (esas brans olarak)

Yardımcı çalgı ve brans

Blok flütler (Soprano, alt, bas),
Şan (ikinci esas brans olarak),
Üfleme çalgılar (Yan flüt, obuva, klarnet ikinci esas çalgı olarak).

Piyano
Piyano
Piyano (2. esas brans olarak)

Esas çalgı üç yıl, yardımcı çalgı iki yıl öğretilir. Esas brans olarak şanı alanlar ikinci esas brans olarak da piyanoyu almak zorundadırlar. Bu durumda her iki branşın da öğrenimi üç yıl sürer.

Esas çalgının tesbit edilmesinde öğrencinin müzik bölümüne alınmadan önce, çalgısını çalmadaki seviyesi, ayrıca fiziksel durumu ile yaşı da gözönüne alınır. Bu tespit işini seçme imtihanı komisyonu yapar. Seçme imtihanlarında tesbit edilen esas ve yardımcı çalgılar, en geç birinci sınıfın sonunda ilgili öğretim üyesinin teklifi ve bölüm kurulu kararı ile değiştirilebilir. Durumları seçme imtihanlarında tesbit edilemeyenlerin çalgıları en geç I. sınıf sonunda bölüm kurulu kararı ile kesinleşir.

Esas brans şan'ın tesbit edilmesinde öğrencinin gelişmeye elverişli bir sese, müzikaliteye sahip olması gözönünde bulundurulur. Seçme imtihanları komisyonunca esas brans şan alması uygun görülen adaylar, giriş sınavının sonunda şan öğretmenlerinden teşekkül eden komisyon tarafından da bir defa yoklanır ve uygun görülenlerin kesin seçimi birinci dönem sonunda yine ilgili öğretmenlerce yapılır. Esas şan'ı alan adaylar birinci sınıfın başından itibaren esas ve yardımcı çalgılarını sürdürürler. Şan'ı esas alma kararı kesinleşince yardımcı çalgılarını bırakırlar.

YAYLI ÇALGILAR (KEMAN, VİYOLA, VİYOLONSEL)**I. SINIF***(Haftada 1 saat)*

- 1- Temiz ses çıkarma üzerinde özellikle durularak, I. pozisyona hakim olunması.
- 2- Dizilere başlanması.
- 3- Yayın bağı ve ağır hareketlerle ve bağırsız (detache) kullanılması.
- 4- Bu seviyeye uygun etüdler, kolay parçalar ve okul şarkılarının çalınması.
- 5- Çok kolay şarkıların deşifre çalınması.

II. SINIF*(Haftada 1 saat)*

- 1- İkinci ve üçüncü pozisyonların öğrenilmesi ve bunların birinci ile birlikte değişmelerinin yapılması.
- 2- Öğrenilenlerin dizilere uygulanması.
- 3- Çeşitli yay teknikleri kazandırılarak, bu amaç için yazılmış etüdlerin ve orta güçlükteki parçalarının çaldırılması.
- 4- Kolay Avrupa halk şarkıları ile Türk okul şarkılarının deşifre çalınması.

III. SINIF*(Haftada 1 saat)*

- 1- Önceki sınıflarda öğrenilen teknik imkânlar içinde bütün dizilerin çalınması.
- 2- Dördüncü ve beşinci pozisyonlar.
- 3- En az Haendel, Corelli sonatları güçlüğündeki parçaların çalınması.
- 4- Öğrenilenlerin okul müziğine uygulanması.
- 5- Keman öğretimi üzerinde bilgi verilmesi.

NOT: İmtihanlarda yapılacak değerlendirmede, öğrencinin bölüme girişteki durumu gözönünde bulundurulmalıdır.

PIYANO**I. SINIF***(Haftada 1 saat)*

- 1- Rehberg, Irmer, Beringer, Burkhard, Mikrokosmos I, II gibi başlangıç piyano metodlarından birinin en gerekli bölümlerinin bitirilmesi ve bu metodların öğördüğü piyano tekniklerine hakim olunması.
- 2- Dizilere başlanması.
- 3- Küçük parçalar.
- 4- Çok kolay parça ve okul şarkılarının deşifresi.
- 5- Armoni dersinde görülen kadansların çalınması.

II. SINIF*(Haftada 1 saat)*

- 1- Bütün dizilerin çalınış üzerinde bilgiler.
- 2- Arpejlere başlanması.
- 3- Polifonik üslûpta kolay eserler ve sonatınlar.
- 4- Kolay piyano parçalarının ve okul şarkılarının deşifresi.
- 5- Kolay şarkılara irticalen eşlik.
- 6- Armoni dersleri ile ilgili kadansların çalınması.

III. SINIF*(Haftada 1 saat)*

- 1- İkinci sınıfta başlanmış olan arpejlere devam.
- 2- Çeşitli durumlarda diziler yapılması.
- 3- Czerny 30 etüd veya bu güçlükte başka etüdlerin çalınması.
- 4- Bach'ın üç sesli envansiyonları, kolay sonatlar ve bu güçlükte değişik üslûplardaki parçaların çalınması.
- 5- Orta güçlükteki Lied'lere ve okul şarkılarına eşlik çalışmaları.
- 6- Armoni derslerinde görülen alterasyonlu ve modülasyonlu kadansların çalınması.
- 7- Görülen teknik imkânlarla bağımlı zorca piyano parçalarının deşifresi.

NOT: 1- Programda yazılı olan etüd ve eserler asgari seviye içindir.

- 2- Öğrencinin bölüme girişteki durumu değerlendirilmede esas alınmalıdır.
- 3- Piyano yardımcı çalgı olarak alınmışsa, genellikle ilk iki sınıfın programı ile yetinilir.
- 4- Esas çalgı olarak piyano öğrenen öğrenciler, mezuniyetlerinden sonra piyano bulunan bir okula atandıklarında ders için ve ders dışı faaliyetlerde, koro çalışmalarında, ayrıca solocu olarak ve oda-müziği topluluğu içinde bu çalgıdan iyi yararlanabilecek duruma getirilmelidir. Esas branşı şan ve ikinci esas branşı piyano olan öğrenciler özellikle şarkı ve korolara eşlik amacı ile yetiştirilmelidir.
- 5- Esas çalgısı piyano olan öğrencilere, son sınıfta piyano öğretimi üzerine bilgi verilmelidir.

FLÜT (YAN-FLÜT)**I. SINIF***(Haftada 1 saat)*

- 1- Çalgıyı tutma.
- 2- Ses çıkarma.
- 3- Uzun sesler.
- 4- Nefes alma alıştırmaları.
- 5- Majör, minör diziler ve arpejler.
- 6- Etüdler.
- 7- Kolay parçalar.
- 8- Teknik seviyeye uygun okul şarkıları.

II. SINIF*(Haftada 1 saat)*

- 1- Uzun seslere devam ve crescendo, decrescendo olarak uzun sesler.
- 2- Dilli diziler
- 3- Uygun etüdler, alıştırmalar ve eserler.
- 4- Okul şarkıları.

III. SINIF*(Haftada 1 saat)*

- 1- Uzun sesler.
- 2- Bilinenlerin uygulandığı ileri etüdler ve eserler.
- 3- Öğrenilenlerin okul müziğine uygulanması.
- 4- Yan-flüt öğretimi üzerinde bilgiler.

KLARNET**I. SINIF**

(Haftada 1 saat)

- 1- Tutuş, pozisyon, üfleme.
- 2- Düzgün ses üfleyerek sesleri çıkarma.
- 3- Kromatik alıştırmalar, kromatik dizi.
- 4- Do, Fa, Sibemol, Mibemol, Sol, Re ve La majör dizileri ve ilgili minörleri.
- 5- Teknik pozisyon için alıştırmalar.
- 6- Her majör ve minör dizi ile ilgili alıştırıcı ezgiler.
- 7- Okul şarkıları.

II. SINIF

(Haftada 1 saat)

- 1- Majör ve minör dizilerin tümü ve bu alanda alıştırmalar.
- 2- Bütün dizilerin arpejleri.
- 3- Diziler ile ilgili alıştırıcı ezgilerin sürdürülmesi.
- 4- Uygun parçalar.
- 5- Okul şarkıları.

III. SINIF

(Haftada 1 saat)

- 1- Bütün diziler ve alıştırmaların tekrarı.
- 2- Uygun eserler.
- 3- İki klarnet için düolar.
- 4- Öğrenilenlerin okul müziğine uygulanması.
- 5- Klarnet öğretimi üzerine bilgiler.

TOPLU ÇALGI ÇALIŞMALARI VE ORKESTRA

(Her sınıfta haftada 3 saat)

Müzik bölümünde üç türlü "Toplu Çalgı Çalışması" yapılır:

- 1- Okul çalgı kümeleri.
 - 2- Oda müziği.
 - 3- Orkestra.
- Bu çalışmaların amacı:
- 1- Müzik eğitime yardımcı olabilecek ve okullarımızda kullanılan ezgi ve tarta çalgılarının çalışması ile ilgili bilgi ve becerileri kazandırmak.
 - 2- Okullar için bu çalgılara göre düzenlenmiş eserleri tanımak ve benzerlerini yazacak bilgileri kazanmak.
 - 3- Bu topluluklar için yazılmış olan edebiyatı tanımak.
 - 4- Toplu müzik yapma zevkini almak.
 - 5- Çalgı topluluklarını yetiştirecek ve yönetecek becerileri kazanmak.
 - 6- Okul çalgı kümeleri, oda müziği ve öğrenci orkestralarında çalarak bölümün konser etkinliklerine katılmak.

OKUL ÇALGI KÜMELERİ

Okul müfredat programlarında kullanılması uygun görülen çalgılar.

- 1- Çocuk vurma çalgıları.

- 2- Halk müziği çalgıları.

- 3- Blokflütler, gitar, mandolin v.b.

Bu çalgılar I. sınıfta küme dersi olarak bir sömestir süre ile öğretilir. Her öğrenci, eğitimi de gözönüne alınarak birinci sınıfta bu kümelere katılır. İkinci ve üçüncü sınıflarda bu çalgı kümeleri ile pratik çalışmalar yapılır. İkinci ve üçüncü sınıflardaki bu gruplar oda-müziği ve orkestra çalışmaları dışında kalan öğrencilerden teşekkül eder.

ODA MÜZİĞİ VE ORKESTRA

- 1- Bu çalışmalar öğrencilerin gelecekteki müzik öğretmeni niteliği ile müzik yapma zevk ve alışkanlığını ve bu toplulukları yönetecek, yetiştirecek becerileri kazanmasına yardım eder.
- 2- Öğrenciler bu topluluklara ilgili öğretim üyelerinin izni ile katılırlar.

NOT: Öğrenciler:

- 1- Her sınıfta ayrıldığı toplu çalgı çalışmalarına katılır.
- 2- Birinci sınıfta okul çalgı kümelerinde belirtilen çalgılardan ikisini seçer.
- 3- İkinci ve üçüncü sınıflarda öğrenci orkestrası ya da diğer topluluklarda çalışır.

ÇALGI ONARIMI**I. SINIF**

(Haftada 1 saat)

- 1- Yaylı çalgıların bakımı.
- 2- Yaylı çalgılardaki küçük bozuklukların onarımı.
- 3- İyi bir yaylı çalgının özellikleri.
- 4- Okulda kullanılan çalgıların bakım ve korunması üzerine özlü bilgiler.

III. SINIF

(Haftada 1 saat)

- 1- Piyano onarımı, akord denemeleri, bakımı.
- 2- Üfleme çalgılardaki küçük bozuklukların onarımı ve iyi bir üfleme çalgının özellikleri.
- 3- Okul müfredat programlarında belirtilen çalgıların bakımı.

NOT: Üfleme çalgılardan yalnız bölüm programındakiler ele alınacaktır.

EŞLİK (KOREPETİSYON)

(Her sınıf için haftada 1 saat)

Şan ve çalgı derslerinde yeterli kadar hazırlanan eserlerin bütünlük kazanmasını sağlayan bu çalışmalar öğrencinin:

- 1- Eseri bütünlü ile daha iyi tanınmasına.
- 2- Konser ve sınavlara daha iyi hazırlanmasına.
- 3- Gelecek için bir repertuar hazırlanmasına.
- 4- Ses-temizliği (entonasyon), tarta (ritm), anlatım ve yorum yönünden müzik öğretmeni niteliğinin gelişmesine yardımcı olmaktadır.

MUZİK EĞİTİMİ İLKELERİ

II. SINIF

(Haftada bir saat teorik ve bir saat pratik olarak iki saat)

Teorik ders:

- 1- Okulda müzik eğitiminin önemi.
 - a) Müziğin, çocuğun ruha gelişmesinde ve karakterinin teşekkülündeki tesirleri.
 - b) Müziğin, sosyal yaşayış ruhunun yaratılmasındaki tesirleri.
 - c) Çocukta saklı olan müzik yeteneğinin ortaya çıkarılıp geliştirilmesi ve özel yeteneklerin hazırlanarak vaktinde müziğe yöneltilmesi.
- 2- Müzik eğitiminin kısa tarihçesi.
 - a) İlk çağlarda müzik eğitimi.
 - b) Orta çağda skolastik müzik eğitimi ve rönesans çağı.
 - c) Yakın çağlardaki müzik eğitimi ve folklorun tesirleri.
 - d) Günümüzün müzik eğitimi anlayışı.
 - e) Yurdumuzda müzik eğitimi ve tarihçesi.
- 3- Müzik eğitiminin amaçları.
 - a) Ses eğitimi.
 - b) Kulak eğitimi.
 - c) Yaratma duygusunun ve zevkinin eğitimi.
- 4- Müzik öğretim metodları.
 - a) Kullanılmış çeşitli metodlar üzerinde genel bilgiler.
 - b) Çağımızda çocuk psikolojisinden yararlanarak müzik öğretimi metodları.
 - c) Yurdumuzdaki şartlara uyandı ve müzik yapmayı gaye edinen en elverişli metod ile uygulanmış yollar.

Pratik ders:

- 1- Okullarda kullanılacak çalgılar üzerinde çeşitli çalışmalar ve alıştırma.
- 2- Ses, kulak, yaratma duygusu ve zevkinin geliştirilmesi ile ilgili örnekler ve çalışmalar.

ÖZEL ÖĞRETİM METODU VE UYGULAMA

III. SINIF

(Haftada 3 saat)

- 1- Müzik öğretimine giriş.
 - a) Uygulanacak metod veya metodlar üzerinde geniş bilgi.
 - b) İyi bir müzik dersinin nitelikleri.
 - c) Öncelikle müzik yapma düşüncesine bağlanan bir müzik dersinin çeşitli yollardan işlenmesi (örneklerle).
- 2- Müzik eğitiminde kullanılacak şarkıların nitelikleri: Prosodi, tarı, ritm yapısı, form, ezgi değeri, yaşa ve seviyeye uygunluğu. Okullara uygun şarkı repertuarı.
- 3- Plân.
 - a) Haftalık.
 - b) Aylık.
 - c) Yıllık planlar.
 - d) Plan içinde hareket serbestliği.
- 4- Müfredat programlarının ve okul kitaplarının incelenmesi.
- 5- Okullarda ders dışı müzik çalışmaları.
 - a) Koro.
 - b) Çalgı grupları.
 - c) Müzikli oyunlar, konserler, plak dinleme.

6- Okullardaki müzik araç ve gereçleri.

- a) Müzik derslikleri.
- b) Radyo, teyp, pikap, plâk.
- c) Piyano ve okullarda kullanılan diğer çalgılar.
- d) Nota tahtası ve çeşitli pratik gereçler.

7- Müzik öğretmenin çevresi ile mesleki ilgisi.

- a) Çevresinin müzik yaşayışına tesir etmesi ve çevresindeki olumlu müzik hareketlerine yardımcı olması.
- b) Çevresinin müziği ve folkloru ile ilgilenmesi ve bunlardan yararlanması.
- c) Çevresinde yetiştirici kurslar açarak müzik yapma imkânları yaratması.

8- Müzik öğretmenin kendisini yetiştirmesi.

- a) Çalışma devamlı çalışması.
- b) Açılacak kurslara katılması.
- c) İmkânlar nispetinde müzik alanındaki gözlem ve bilgilerini tazelemesi ve arttırmaya çalışması.

9- Okullarda müzik dersleri uygulaması.

- a) Ders dinleme.
- b) Örnek dersler.
- c) Ders verme.
- d) Ders eleştirileri.

EK 7d
1978-1979, 1981-1982 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILLARI
ARASINDA UYGULANAN
GAZİ YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU MÜZİK BÖLÜMÜ
DERS PROGRAMI

**GAZİ YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU
MÜZİK BÖLÜMÜ PROGRAMI***

SINIFI : I. YIL

Dersler	I. Yarıyıl			II. Yarıyıl			Ön Sart
	Ku- ramsal	Uyu- lamalı	Kredi	Ku- ramsal	Uyu- lamalı	Kredi	
Ana Dal Eğitimi I-II	1	1	2	1	1	2	
Temel Piyo Eğitimi I-II	-	1	1	-	1	1	
Müziksel İşitme ve Okuma Eğitimi I-II	2	2	3	2	2	3	
Temel Müzik Bilgileri	2	-	2	-	-	-	
Tını (Selen) Fiziği	-	-	-	2	-	2	
Toplu Konuşma Eğitimi	1	2	2	-	-	-	
Toplu Ses Eğitimi I	-	-	-	1	2	2	
Sanata Giriş I-II	2	-	2	2	-	2	
Eğitim Psikolojisi	-	-	-	3	-	3	
Türkçe-Kompozisyon I-II	2	-	2	2	-	2	
Ritmik Cımnastik ve Oyun I-II	-	2	1	-	2	1	
Eğitime Giriş	2	-	2	-	-	-	
Eğitim Sosyolojisi	-	-	-	2	-	2	
Yabancı Dil	2	-	-	2	-	-	Kurs sistemi
Toplam	14	8	17	17	8	20	
	22			25			

* MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı... Müzik... Bölümlerine ait Geçici Haftalık Ders Dağılım Çizelgeleri ile Bazı Bölümlere Ait Cevap Programları, Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 1980.

MEB (Millî Eğitim Bakanlığı) Yüksek Öğretmen Okulları Programları, Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 1981

GYÖÖ MB (Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Müzik Bölümü), Program Dokümanları, 1978-1980.

Bu program, esas olarak 1978-79-1981-82 öğretim yılları arasında yürütülüp uygulanmıştır.

Dersler	I. Yarıyıl			II. Yarıyıl			Ön Sart
	Ku- ramsal	Uyu- lamalı	Kredi	Ku- ramsal	Uyu- lamalı	Kredi	
Ana Dal Eğitimi III-IV	1	1	2	1	1	2	
Temel Piyo Eğitimi III-IV	-	1	1	-	1	1	
Müziksel İşitme ve Okuma Eğitimi III-IV	1	2	2	1	2	2	
Yatay Çökseslendirme I-II	-	2	1	-	2	1	
Toplu Ses Eğitimi II-III	-	2	1	-	2	1	
Toplu Çalgı Eğitimi I-II	-	2	1	-	2	1	
Müzik Biçimleri	2	-	2	-	-	-	
Müzik Türleri	-	-	-	2	-	2	
Genel Müzik	-	-	-	-	-	-	
Genel Müzik	2	-	2	2	-	2	
Yatay Yazılar	-	-	-	2	-	2	
Çalgı Düzenleri ve Bakımı	-	2	1	-	-	-	
Eğitim Yecitimi	-	-	-	2	-	2	
Sehberlik	2	-	2	-	-	-	
Yabancı Dil	2	-	-	2	-	-	Kurs sistemi
Toplam	10	12	15	12	10	16	
	22			22			

SINIFI : III. YIL

Dersler	I. Yarıyıl			II. Yarıyıl			Ön Sart
	Ku- ramsal	Uyu- lamalı	Kredi	Ku- ramsal	Uyu- lamalı	Kredi	
Ana Dal Eğitimi V-VI	1	1	2	1	1	2	
Temel Piyo Eğitimi V-VI	-	1	1	-	1	1	
Müziksel İşitme ve Okuma Eğitimi V-VI	1	2	2	1	2	2	
Yatay Çökseslendirme I-II	-	2	1	-	2	1	
Müzik Tarihi I-II	2	-	2	2	-	2	
Seçmeli Toplu Müzik I-II	-	3	2	-	3	2	
Seçmeli Müzik Özel	-	-	-	-	-	-	
Alanları I-II	2	-	2	2	-	2	
Halk Bilim	2	-	2	-	-	-	
Türk Halk Müziği	-	-	-	2	-	2	
Müzik Eğitimi Giriş	2	-	2	-	-	-	
Müzik Eğitiminde	-	-	-	2	-	2	
Yöntemler I	-	-	-	3	-	3	
Araştırma	-	-	-	-	-	-	
Eğitim Programı ve	-	-	-	-	-	-	
Yöntemler	3	-	3	-	-	-	
Yabancı Dil	2	-	-	2	-	-	Kurs sistemi
Toplam	15	9	19	15	9	19	
	24			24			

SINIFI : IV. YIL

Dersler	I. Yarıyıl			II. Yarıyıl			Ön Sart
	Ku- ramsal	Uygu- lamalı	Kredi	Ku- ramsal	Uygu- lamalı	Kredi	
Ana Dal Eğitimi VII-VIII	1	1	2	1	1	2	
Çalgıya Eşlik	1	2	1	-	-	-	
Eser Çözümleme	-	2	1	-	2	1	
Eğitim Müzikleri Dağarı	2	-	2	-	-	-	
Seçmeli Toplu Müzik III-IV - Seçmeli Müzik Özel	3	2	-	3	2	-	
Alanları III-IV	2	-	2	2	-	2	
Müzik Eğitiminde							
Yöntemler II	2	-	2	-	-	-	
Müzik Toplulukları Yönetimi -	-	-	-	2	1	-	
Ölçme ve Değerlendirme	3	-	3	-	-	-	
Düşünce Tarihi	-	-	-	3	-	3	
Türkiye Cumhuriyeti ve							
Devrim Tarihi	2	-	2	2	-	2	
Yabancı Dil	2	-	2	2	-	2	
Uygulama	-	-	-	-	(Bir ay)	-	Kurs sistemi Başarı belgesi
Ekonomiye Giriş	3	-	3	-	-	-	
Toplam	18	8	20	10	8	13	
	26			18			

Açıklamalar:

1- "ANA DAL EĞİTİMİ" dersinde esas çalgı öğretimi veya esas çalgı yerine geçecek ses eğitimi (şan) yapılacaktır. Esas çalgı olarak orkestra veya bandoda kullanılan üflemeli çalgılarla halk müziği çalgılarından sınıfta ve okulda kullanılmaya uygun olanlara imkânlar ölçüsünde öncelik verilecektir. Buna göre; Blokflüt (çeşitli boy ve türleriyle bir çalgı olarak), Yan Flüt, Obuva, Klarinet, Saksafon, Bağlama (çeşitli boy ve türleriyle bir çalgı olarak), Mey çalgıları esas çalgı olarak seçilebilecektir. Öğrenci ancak daha önceden çalmış ve belli bir teknik düzeye ulaşmış olmak şartıyla keman, viyola, viyolonsel ve piyano'yu esas çalgı olarak alabilecektir. Aynı şart ses eğitimi (şan) için de geçerlidir.

2- "ANA DAL EĞİTİMİ" dersinin haftada bir saatında, seçilen çalgının özelliğine, yarıyılın düzeyine ve öğretmen durumuna göre 2-4 kişilik gruplarla, ancak her öğrenci ile bireysel olarak uğraşılacak biçimde ders yapılacaktır. Haftanın diğer saatında ise öğretmen, 5 kişiden az olmayacak gruplarla, bireysel dersin uygulamalı kontrolünü yapacaktır.

3- "TEMEL PİYANO EĞİTİMİ" dersi, yarıyılın düzeyine göre 3-6 kişilik gruplarla yapılacaktır.

4- Ana dal eğitiminde, ses eğitimi (şan) ni esas çalgı olarak alan öğrenciler, temel piyano dersini esas piyano dersi gibi 2-4 kişilik gruplar içinde alacaklar ve 2. esas çalgı müfredatına göre yetiştirileceklerdir.

5- "TOPLU ÇALGI EĞİTİMİ" dersinde, okulun imkânlarına göre Blokflüt, Dilli Kaval, çeşitli duduklar, Bağlama, Mey, Cura, Zurna, Kemençe, Mandolin, Gitar, çocuk vurma çalgıları gibi çalgılar için gruplar oluşturulabilecektir.

160

6- Bir yıldan çok süren aynı adlı dersler ön şartlı dersler olarak değerlendirilecektir. Böyle bir dersten bir yarıyılın sınavı verilmedikçe, aynı dersin bir üst yarıyıl verileri alınmayacaktır.

7- Seçmeli müzik özel alanları ile ilgili duyurulacaktır.

8- Aşağıda tanımları verilmeyen dersler ve çalgı seçiminde uyulacak ilkeler için yeni program ve açıklamalar geliştirilinceye kadar 1.6.1970 gün ve 1609 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanan "Müzik Bölümü Müfredat Programı" konularından ve açıklamalarından yararlanılacaktır.

9- "DERS TANIMLARI":

1) Yeni konan derslerin tanımları:

Ana Dal Eğitimi

1.6.1970 gün ve 1609 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan Müzik Bölümü Müfredat Programı'nın YAYLI ÇALGILAR-PİYANO-FLÜT-KLARNET-ESAS BRANŞ ŞAN PROGRAMLARI'ndan yararlanılacaktır. Diğer çalgılar için, programda yer alan çalgıların teknik düzeyleri ile tutarlı düzeyler aranacaktır.

Temel Piyano Eğitimi

İki el piyano çalmaya başlama, en kolay ve kolay piyano dağarından çeşitli dönem ve biçimde parçalar ve bu parçaları çalmaya yardımcı etüd ve teminleri çalma, okul şarkılarını doğaçtan (emprovize) eşlikle çalma ve çok seslilik teminlerini çalma. Kolay geçki (modülasyon) ve aktarımları (transpoz) piyanoda çalabilme.

Tını [Selen] Fiziki

Titreşimlere ilişkin başlıca tanımlar, yasalar ve veriler. Çalgıların tınılama özellikleri yönünden sınıflandırılması. Telli, üfleme, vurma çalgılarıyla kendileri tınlayan çalgılarda sesin oluşum farklılıklarını hesaplamaları ve değişik müzik kültürlerinde kullanılan dizilerin oluşumları. Müziksel aralıkların ve düzenlerin fiziksel temelleri. Mekan akustiksinin temel kuralları.

Toplu Konuşma ve Ses Eğitimi

Bu dersin konuşma eğitimi bölümünde aşağıdaki konular işlenecektir:
Konuşmanın temel ilkeleri, konuşma sesi ve özellikleri. Soluk denetimi, sesleme, boğumlama, konuşmada üslup, kişilikli konuşma, anlamlı konuşma, anlamlı okuma, okuma hızı. Değişik konuşma türleri, dinleme biçimleri ve Türk dilinin özel tonlayışı hakkında davranışa dönüştürme bilgi ve beceriler edinme.

Müzik Türleri

Evrensel sanat müziğindeki yaratı türlerinin tarihsel gelişimleri ve her türün ayırdedici özellikleri, önemli bestecilerin önem verdiği türler. Sanat müziğinin dışındaki müzik türleri. Türkiye'de yaşanan müzik türleri, birbirleriyle ilişkileri, toplumsal işlevleri, eğitsel işlevleri.

Geleneksel Türk Sanat Müziği

Geleneksel Türk Sanat Müziğinin değişik müzik kültürleri içindeki yeri, nitelikleri. Bu müziğin perde, makam, usul dizgeleri, çalgıları, müzik yapma biçimleri, türleri ve biçimlerine özet bir bakış. Bu müziğin günümüze uzantısı, çok seslendirme sorunları.

161

Nota Yazıları

Müziğin yazıya geçirilmesinde başlıca dizgeler ve değişik müzik kültürlerinde kullanılan değişik nota yazısı biçimlerine örnekler. Evrensel sanat müziğinde kullanılan nota yazısının tarihsel gelişimi. Nota yazısının müzik eğitiminde araç olarak kullanılması.

Türk Halk Müziği

Halk müziklerinin kökleri, ortak özellikleri, değişik kültür çevrelerinin halk müziklerine karşılaştırmalı özet bir bakış. Türkiye halk müziği coğrafyası. Türk halk müziğinin yerel özellikleri, ortak yapı taşları, türleri, çalgıları, çağdaş sorunları. Türk halk müziğinin Türk halkbilimi içindeki yeri. Türk halk müziğinin müzik eğitimi açısından önemi. Derleme sorunları.

Halkbilim

Bakanlığımıza bağlı Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda okutulan aynı adlı dersin programından yararlanılacaktır.

SINIFI : I. YIL

Ana Dal Eğitimi I-II

Ana Dal Yaylı Çalgı (Keman, Viyola, Viyoloncel) Eğitimi I-II

I. Yarı Yıl: Ana Dal olarak yaylı çalgı eğitiminin niteliği: Yaylı çalgı çalmanın niteliği, yaylı çalgı çalmaya ilişkin temel kavramlar, araçlar ve beceriler. Birinci konumda yayın ve parmakların kullanımına, telde kalarak ve tel değiştirilerek çalmaya ilişkin temel beceriler. Bir, iki, üç ve dört teli kapsayan yayın çalışmalar. Temel becerileri uygulama dağarcığı.

II. Yarı Yıl: Yaylı tele sürterek kullanmaya dayalı tekniklere giriş: Legato, detaşe, martele tekniklerine ilişkin temel beceriler. Birinci konumda yayın ve parmakların değişik düzenlemelerle kullanımı. Titreşimli (vibratolu) çalmaya ilişkin ön beceriler. Ses gürlüğüne aynı tutarak, azaltarak ve artırarak çalmaya ilişkin temel beceriler. Çift telde çalmaya ilişkin ön beceriler. Bir, iki, üç ve dört teli kapsayan kamaşıkça çalışmalar. Temel-ön beceri ve teknikleri uygulama dağarcığı.

Ana Dal Piyano Eğitimi I-II

I. Yarı Yıl: Ana dal olarak piyano eğitiminin ve piyano çalmanın niteliği: Piyano çalmaya uygun el, vücut, davranış ve konumlarının kavranılması, bunların birer alışkanlık haline getirilmesi. Sol ve fa anahtarlarıyla yazılmış kolay tartımlı parçaları doğru çalabilme. El konumu değişmeden, iki elin aynı anda koordineli olarak bütün parmaklarını sıra sesler içinde kullanabilme.

II. Yarı Yıl: Piyano çalma niteliğine uygun davranışları değişen ve geniş konumlarda uygulama. 1-2-3, 1-2-3-4 parmak numaraları ile çalınabilen dizileri iki el ayrı ayrı ya da ters yönde birlikte uygulayabilme. Legato (bağlı) çalma tekniğini verilen parça ve diziler üzerinde uygulayabilme.

Ana Dal Ses Eğitimi - Şan I-II

I. Yarı Yıl: a) İnsan sesinin doğadaki yeri ve önemi, b) Sesin müzikteki kullanımı ve önemi, c) Ses organının fizyolojik yapısı, d) Sesin oluşumu, e) Ses oluşumunda rol oynayan diğer organlar, f) Vücudun yumuşatılması, g) Ses eğitiminde duruşlar, h) Ses alıştırma yöntemleri nefes çalışmaları.

II. Yarı Yıl: a) Sekizli içerisinde ses alıştırma, b) Teknik ses eğitimi çalışmalarına giriş, c) Karakterlerine, renklerine ve genişliklerine göre sesin ayırımı

Ana Dal Yan Flüt Eğitimi I-II

I. ve II. Yarı Yıl: Yan Flütün tanınması, tutuş, pozisyon ve ses çıkartmak. Temiz ton elde etme (bir oktav). Sol majör gamı. Re majör gamı. İlgili minörleri. La majör ve fa diyez minör (iki oktav). Ön beceri ve tekniklerin geliştirilmesi ve dağar elde edilmesi.

Ana Dal Blokflüt Eğitimi I-II

I. Yarı Yıl: Soprano ve Tenor Blokflüte başlama, tutuş, ses üretme, nefes alma, başlama çalışmaları. Değiştirimsiz seslerle bir oktav içinde örneklerin ve çalışma parçalarının seslendirilmesi.

II. Yarı Yıl: Birinci oktav içinde değişimeli seslerin parmak düzenleri sırtmalı seslerden mi² fa² ve sol² seslerinin parmak düzenleri. Bu düzenleri içeren parçaların seslendirilmesi.

Ana Dal Bağlama Eğitimi I-II

I. ve II. Yarı Yıl: Bağlamanın toplum yaşamındaki, okul müzik eğitimindeki yeri, önemi, tarihsel gelişimi. Ses elde etme yöntemi, sağ el çalışmaları, düz mızrap vurma, tartıların çoğaltılarak mızrap vurulması. Sol el alıştırma. Kolay halk ezgilerinin çalınması.

Temel Piyano Eğitimi I-II

I. Yarı Yıl: Temel piyano eğitiminin ve piyano çalmanın niteliği. Piyano çalmaya ilişkin temel kavramlar, konular ve becerilerin kazanılması. Sol ve fa anahtarlarını okuma ve el pozisyonu değişmeden iki elin bütün parmaklarının sıra sesler içinde kullanılması.

II. Yarı Yıl: Legato (bağlı) çalma tekniğini verilen parçalar üzerinde uygulama. Asıl dal, müziksel işleme, ses eğitimi derslerinin özelliklerine göre piyanodan yararlanma.

Müziksel İşleme-Okuma Yazma Eğitimi I-II

I. Yarı Yıl: Bir oktav ses alanı içinde yavaşık doğal sesleri, birlikte tınlayan tam uyumlu ve yakın uyumsuz iki sesi ayırma. Basit ölçülerde iki, bir, yarım vuruşluk değerlerle tartım çalışmaları, tartılı konuşmalar. Doğal bir dizi içinde yavaşık seslerden oluşan tek sesli ezgi duyma, yazma ve okuma çalışmaları.

II. Yarı Yıl: Bir oktav ses alanı içinde küçük atlamalı doğal sesleri, birlikte tınlayan yakın uyumlu iki sesi ayırma. Basit ölçülerde iki, bir, yarım, çeyrek vuruşluk değerlerle tartım çalışmaları. Doğal tonlarda küçük atlamalı seslerden oluşan ezgileri duyma, yazma ve okuma çalışmaları.

Temel Müzik Bilgileri

I. Yarı Yıl:

Müzik Yazısı: Ses ve özellikleri, nota yazısı, yazım yeri, anahtar kavramı, tarihsel gelişimi ve çeşitleri, işlevleri, ölçü, vuruş, zaman, değer, ritim-tartım, değiştirici işaretler, (diyez, bemol, doğal işareti), dizi kavramı ve ses dizileri, aralıklar, üslû, tempo, nüans kavramı, tarihsel gelişimi, süslemeler.

Çalgı Müziği: Çalgıların sınıflandırılması, toplulukları, yapıları.

Ses Müziği (Sözlü Müzik): İnsan sesleri ve özellikleri, ses toplulukları, ses müziği ürünleri.

Tını (Selen) Fiziki

II. Yarı Yıl: Kaynakların tanıtımı

Selenbilim: Akustik'in tanımı, konu alanı, ölçme yöntemleri ve ölçme araçlarına toplu bakış...

Selenbilimin temel kavram ve yasaları: Titreşim, titreşim türleri, titreşim eğrisi, sinüs titreşimi... Titreşimin yayılması, yayılma ortamları ve yayılma hızı... Titreşimle ilgili en önemli kavram, birim ve işlemler (Periyod, Amplitüd, Elpozasyon, Frekans, Armonik devrim, Daire Frekansı, Hertz, Desibel v.b.)... Birden çok sinüs titreşimlerinin bulunuşu, binişim (Süperpozisyon), faz ve faz açıklıkları... Üst titreşimler, vurulu (batmanlı) titreşimler, kombinasyon sesleri... Zorla titreşim, rezonans, duğum noktaları, Flajöle seslerin oluşumu... Tınas analizleri ve analiz türleri... Elektro-Akustik'in temel kavramları... Hacim akustikünün temel kavramları.

Selenlerin algılanması: İşitme yolu (Selen kaynağı-yayılma ortamı, fizyolojik işitme, psikolojik işitme)... Selenlerin üç buutluluğu (diklik, gürültü ve renk)... Duyulabilen selenler-öte selenler... Müzik selenlerinin seçimi, gürültü...

Seslerle ilgili işlem ve yasalar: Telin titreşimi, bölünmesi, monokord... Ana ses ve doğuşkanları... Üst doğuşkanlar sırası... Aralıkların matematiksel anlatımı... Frekans sayılarıyla anlatım... Logaritmanın hesaplamalarda kullanılışı, milioktav, savart, cent, koma gibi birimler (Brigg, Euler, Opitz, Savart, Ellis v.b. isimler)... Pithagoras aştu, koması, Limms, Apatom v.b. kavramlar... Didymos üçlüsü, sinton koması, doğal-armonik aştı... Ortaçağın değişik düzenlemeleri (Kimberger, Schlick, Salinas, Mersenns, Werkmeister v.b.)... Eşt aralıklı dizge... Avrupa dışı müzik kültürlerindeki belli başlı perde dizgelerinin fiziksel dayanaklarına özet bakış...

Çalgıların fiziksel temelleri: Ses veriş ritimlerine göre çalgıların kümelendirilmesi... Telli çalgılarda telin titreşim kuramı, sesin büyümesi (Rezonatör)... Telin değişik yöntemlerle titreştirilmesi (dokunma-çimdikleme, yayla sürme, geikle vurma, hava yoluyla titreştirme)... Telli çalgıların küme küme özellikleri... Üfleme çalgıların ses veriş özelliği, hava boşluğu rezonatörü... Flüt çalgıları kümesi... Tek ve çift kamışlı çalgı kümeleri... Bakır üfleme çalgıların özellikleri... Trompet-Kornet, Korno ve Trombon çalgı kümeleri... Gerilmiş derili çalgıların (Membran) ses verme özellikleri... Kendiliklerinden ses veren (Idiofon) çalgılar ve özellikleri... Elektro-mekanik çalgılar... Elektronik çalgılar...

Toplu Konuşma Eğitimi

I. Yarı Yıl: Konuşmanın temel ilkeleri, konuşma sesi ve özellikleri. Soluk denetimi, sesleme, boğumlama, konuşmada üslup, kişilikli konuşma, anlamlı konuşma, anlamlı okuma, okuma hızı. Değişik konuşma türleri, dinleme biçimleri ve Türk dilinin özel ünlayışı hakkında davranışa dönüştürme bilgi ve beceriler edinme.

Toplu Ses Eğitimi

II. Yarı Yıl: Konular:

1. İnsan sesinin ve ses topluluklarının müzik eğitimindeki yeri
2. Ses organı, sesin oluşumunda ses organına yardımcı olan organlar ve fizyolojik yapıları
3. Toplu ses eğitiminin ana öğeleri

a) Dil-konuşmanın önemi ve tarihsel gelişimi

b) Nefes ses eğitimindeki önemi (uygulamalı)

c) Vokal yunusaklığının toplu ses eğitimindeki yeri ve önemi

d) Toplu ses eğitiminde çalışmalara giriş

4. Toplu ses eğitiminde okunak ve ayarık çalışmaları

Sanata Giriş I-II

I. ve II. Yarıyıl: Sanatın içine doğduğu topluma, kültürle ilişkisi. Sanatın çeşitli biçimlerle ilişkisi. Sanatı görmek (Bir sanat eserinin değerlendirilmesi). Sanat ve güzellik, Roman Sanatı,

Gotik Sanat, Rönesans, Klasizm, Romantizm, Realizm, Natüralizm, Çağdaş Sanat (Empresyonizm, Post Empresyonizm, Sembolizm, Expresyonizm, Kübizm, Sürealizm).

SINIFI : II. YIL

Ana Dal Eğitimi III-IV

Ana Dal Yaylı Çalgı (Keman, Viyola, Viyoloncel) Eğitimi III-IV

I. Yarı Yıl: Konum (pozisyon) değiştirme süreci. İkinci konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Yaylı tele düşürerek kullanmaya dayalı tekniklere giriş. Sipikato tekniğine ilişkin temel beceriler. Ditimye dayalı tekniklere giriş. Ditimye (pizzicatoya) ilişkin ön beceriler. İkinci-birinci konumları kapsayan çalışmalar. Temel-ön beceri ve teknikleri uygulama dağarcığı.

II. Yarı Yıl: Üçüncü konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Flajöle türünde sesler üretmeye ilişkin temel beceriler. Süslemeli çalmaya giriş. Çarpma, mızıkla tınle ilişkin ön-temel beceriler. Yarımınca konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Üçüncü-ikinci-birinci-yarımınca konumları kapsayan çalışmalar. Temel-ön beceri ve teknikleri uygulama dağarcığı.

Ana Dal Pişano Eğitimi III-IV

I. Yarı Yıl: 1-2-3, 1-2-3-4 parmak numaralı dizileri paralel hareketle çalabilme ve başparmak geçişi olmayan arpej çalışmaları. Çok seslendirme dersindeki konuların piyanoda uygulanabilmesi, kolay polifonik, kolay iki ve üç bölümlü eserlerin çalınabilmesi.

II. Yarı Yıl: Paralel hareketli, değişik parmak numaralı dizi ve paralel oktav hareketli başparmak geçişli arpej çalışmaları. Staccato tekniğinin tanımı, öğrenilen teknikleri çeren kolay etüt çalışmaları, çok seslendirme dersindeki konuların piyanoda uygulanabilmesi. Kolay polifonik, kolay iki ve üç bölümlü eserlerin çalınabilmesi.

Ana Dal Ses Eğitimi-Şan III-IV

I. Yarı Yıl: a) Üçlü aralıklarla inici ve çıkıcı ses alıştırmaları, b) Sesin oluşumunda rol oynayan diğer organların teknik ses eğitimindeki kullanımı, c) Konuşma kısırları ve düzeltilmesi, d) Dil ve müziğin bileşmesi, e) Ses sınırlarını genişletmeye yarayan teknik çalışmaları.

II. Yarı Yıl: a) Beşli, altılı aralıklarla teknik ses çalışmaları, b) Nefesle bağantılı olarak staccato çalışmaları, c) Sesin korunması.

Ana Dal Yan Flüt Eğitimi III-IV

I. ve II. Yarı Yıl: Çeşitli ritimlerde dört diyez ve dört bemole kadar major-minor tonlanp kapsamı dahilinde çalışmalar. Staccato, legato, tu-ku, tu-ku, tıniller, süslemeler, ön beceri ve tekniklerin geliştirilmesi dağarcığı.

Ana Dal Blokflüt Eğitimi III-IV

I. Yarı Yıl: Soprano ve Tenor Blokflütte tüm değiştirilmiş ses düzenlerinin iki oktav içinde öğrenilmesi. Bu düzenleri içeren örneklerin seslendirilmesi.

II. Yarı Yıl: Soprano-Tenor Blokflütte entonasyon çalışmaları. Çok sesli çalışmalar. Üst düzeydeki yapıtların seslendirilmesi. Yardımcı parmak düzenlerinin kullanılması. Süslemeler. Sanat yapıtları içinde uygulamalar.

Ana Dal Bağlama Eğitimi III-IV

I. ve II. Yarı Yıl: Toplu çalışmalara temel olabilecek mızrap vuruşu, sol el bütünlüğünü içeren çalışmalar. Parmak numaralandırılması. Aksak vuruşlarının çalışılması. Aksak tezene vuruşu geliştirme (5/8, 9/8 lik gibi).

Temel Piyano Eğitimi III-IV

I. Yarı Yıl: Her iki anahtar da geniş konumdaki notaları okuma ve çalma çalışmaları, parmak geçişleri ve bilek hareketlerine ilişkin becerilerin kazandırılması. İkinci yıldaki asıl dal, müziksel işitme, ses eğitimi derslerinin özelliklerine göre piyanodan yararlanma.

II. Yarı Yıl: Sol ve fa anahtarları kullanılarak iki elin bir bütün halinde çalıştırılması. Çok sesli (polifonik) müzik yapmaya hazırlık olarak dizilerin akorlar halinde çalışılması.

Müziksel İşitme-Okuma ve Yazma Eğitimi III-IV

I. Yarı Yıl: Onlu ses alanı içinde küçük atlamalı, doğal ve ses değiştirici işaretli sesleri duyma, yazma. Yarı uyumlu ve uzak uyumsuz iki sesi, uygulamın tonusal farklılıklarını ayırma. Basit ve bileşik ölçülerde noktalı, üçlemeli tartım değerleriyle çalışmalar. Tek değiştirici işaretli dizi içinde en küçük atlamalı seslerden oluşan tek sesli ezgi duyma, yazma, fa ve sol anahtarlarında ezgi okuma çalışmaları.

II. Yarı Yıl: Onlu ses alanı içinde büyük atlamalı, doğal ve değiştirici işaretli sesleri, bir duran diğeri yitirilen iki ayrı ses çizgisini duyma, yazma, uygulamın tonusal durumlarındaki farklılıkları ayırma çalışmaları. Basit ve bileşik ölçülerde senkoplu tartım çalışmaları. Birden fazla ses değiştirici işaretli tonlarda atlamalı seslerden oluşan tek sesli ezgi duyma, yazma, okuma çalışmaları. Basit ve bileşik ölçülerde örnek halk türkileri okuma çalışmaları.

Dikey Çok Seslendirme I-II

I. ve II. Yarı Yıl:

1. Uygulama
 - a) Temel uygulamalar ve çevirmeleri
 - b) Yan uygulamalar ve çevirmeleri
 - c) Uygularda yabancı sesler: Yedili, dokuzlu, altılı, geciktirme, antisipasyon v.b.
2. İki, üç, dört seslendirme teknikleri
3. Evrensel müzikte dikey çokseslendirme uygulamaları: Barok, klâsik, romantik, izlenimci, anlatımcı, oniki ton sistemi ve dikey çokseslendirmeye ilişkin yeni yönseme ve gelişmeler.
4. Türk müziğinin dikey çokseslendirme uygulamaları yönünden temel özellikleri.
5. Türk müziğinde dikey çokseslendirme uygulamaları.

Toplu Ses Eğitimi II-III

I. Yarı Yıl:

1. Toplu ses eğitiminde kullanılacak dil gereçleri
2. Toplu ses eğitiminde grup ve bireysel çalışmalar
3. Toplu ses eğitiminde başlangıçta kullanılacak kolay ses alıştırmaları
4. Ses kayıtlarının çalışmalar sırasında kötü etkileri
5. Boğumlama (Artikülasyon)
6. Nüans çalışmaları
7. Tek seslilikten çok sesliliğe geçiş
8. Karma korolarda ses gruplarının oluşturulması
9. Koroda ses rengi ve bütünlüğü

II. Yarı Yıl:

1. Bir müzik cümlesini söylerken gözönünde bulundurulacak hususlar

2. Nefesle bağlantılı olarak toplu söylemede tizleşme ve pesleşme nedenleri ve düzeltilmesi
3. Rezonans çalışmaları
4. Toplu ses eğitiminde ses alanını genişletici teknik ses alıştırmaları
5. Karma korolarda ses alanı ve ses gruplarındaki ses sınırları
6. Toplu ses eğitimine uygulama alanı olarak seçilecek eserlerde aranacak özellikler
7. Ses sağlığı ve korunması
8. İleri düzeyde teknik ses alıştırmaları
9. Ses topluluklarının tanıtılması
10. Çocuk korolarında eğitim, karşılaşılan sorunlar (Mutasyon).

Toplu Çalgı Eğitimi I-II

I. Yarı Yıl: Blokflütün halk çalgıları arasındaki yeri. Toplu çalgı ve müzik eğitimindeki önemi. Ses üretimi. Do²-mi³ arasındaki değiştirimsiz seslerde çalma. Değiştirimli seslere ilişkin parmak düzenleri. Si bemol², fa diyez değiştirimli sesleri.

Bağlamanın okul müzik eğitimindeki yeri, toplu çalgı çalma alışkanlığını kazandırma çalışmaları. Bağlamada çalma tekniği ile ilgili yazı tekniği. Mızrap vuruşlarının belirlenen düzene getirilmesi. Lâ ve re hüseyini dizilerinde halk ezgileri çalışması. Düz vuruşlarda mızraplar.

II. Yarı Yıl: [Blokflüte] Sol diyez², lâ bemol², do diyez³, re diyez³, mi bemol², mi bemol³, fa diyez², sol bemol³, do diyez² seslerine ilişkin parmak düzenlemeleri. Si² ve mi³e ilişkin yardımcı parmak düzenleri.

Bağlamada kullanılan düzenler. Bağlama ve bozuk düzen (kara düzen), halk ezgilerinde aksak vuruşlarla ilgili mızraplar, okul müziğinde bağlamanın kullanılması.

Müzik Biçimleri

I. Yarı Yıl: Biçim kavramı, küçük biçimler, polifon biçimler, büyük biçimler, geleneksel biçimlerde değişiklikler, açık biçimler.

Müzik Türleri

II. Yarı Yıl: Müzikte tür kavramı, Türkiye'de yaşayan müzik türlerinin toplumsal kökenleri, tarihsel gelişim süreci açısından türlerin ortaya çıkış koşulları. Türkiye'de yaşayan müzik türlerinin sınıflandırılması, genel özellikleri, kendi içlerinde sınıflandırılması ve türlerin birbirleriyle olan ilişkileri.

Geleneksel Türk Sanat Müziği I-II

I. ve II. Yarı Yıl: Geleneksel Türk Sanat Müziğinin değişik müzik kültürleri içindeki yeri, nitelikleri. Bu müziğin perde, makam, usul dizgeleri, çalgıları, müzik yapma biçimleri, türleri ve biçimlerine özet bir bakış. Bu müziğin günümüze uzantısı, çok seslendirme sorunları.

Nota Yazıları

II. Yarı Yıl: Müziğin yazıya geçirilmesinde başlıca dizgeler ve değişik müzik kültürlerinde kullanılan değişik nota yazısı biçimlerine örnekler. Evrensel sanat müziğinde kullanılan nota yazısının tarihsel gelişimi. Nota yazısının müzik eğitiminde araç olarak kullanılması.

Çalgı Düzenleri ve Bakımı

I. Yarı Yıl:

1. Müzik eğitiminde kullanılan çalgıların türleri. Çalgı yapımında kullanılan malzeme, araç ve gereçler. 2. Ana dal eğitiminde kullanılan çalgıların (yaylı, nefesli ve piyano) yapıları, bakım ve onarımları. 3. Okul çalgılarının yapıları, bakım ve onarımları. Çalgıların ses düzenleri. 4. Çalgıların bakım ve onarımlarına ilişkin temel beceriler.

SINIFI : III. YIL**Ana Dal Eğitimi V-VI****Ana Dal Yaylı Çalgı (Keman-Viyola-Viyolonsel) Eğitimi V-VI**

I. Yarı Yıl: Dördüncü konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Yayı tele sürterek kullanmaya dayalı tekniklere ilişkin karmaşık düzenlemeler. Dördüncü-üçüncü-ikinci-birinci konumları kapsayan çalışmalar. Beceri ve teknikleri uygulama dağarcığı.

II. Yarı Yıl: Beşinci konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Yayı tele düşürerek kullanmaya dayalı tekniklere ilişkin karmaşık düzenlemeler. Beşinci-dördüncü-üçüncü-ikinci-birinci konumları kapsayan çalışmalar. Beceri ve teknikleri uygulama dağarcığı.

Ana Dal Piyano Eğitimi V-VI

I. Yarı Yıl: Değişik aralıklı düzler ve değişik gidikli arpejler. Portato tekniğinin tanımını ve öğrenilen teknikleri içeren kolay ettü çalışmalar. Kolay polifonik eserler. Sonat ve benzeri eserlerden bölümler.

II. Yarı Yıl: Değişik biçimlerde teknik çalışmalar, orta güçlükte ettüler. Desifre çalışmaları, kolay polifonik eserler, kolay sonat ve benzeri eserler.

Ana Dal Ses Eğitimi-Şan V-VI

I. Yarı Yıl: a) Yedili ve sekizli aralıklarla teknik ses çalışmaları, b) Nefesle bağlantılı olarak legato çalışmaları, c) Ses sağlığı-sesi etkileyen hastalıklar, d) Çocuk okul ve gençlik müziğinin seslendirilmesi.

II. Yarı Yıl: a) Rezonans çalışmaları, b) Eşitlikli eserlerin seslendirilmesi, c) İkili çalışmalar, ikilinin niteliği ve uygulamalı örnekler.

Ana Dal Yan Flüt Eğitimi V-VI

I. ve II. Yarı Yıl: Türk ritm ve melodileri. İki flütte birlikte çalışma. Uzun ve temiz ton, entonasyon. Altı diyez, altı bemol majör minör tonlar. Türk tema ve gamlarını tanıma, ön beceri ve tekniklerin geliştirilmesi dağarcığı.

Ana Dal Blokflüt Eğitimi V-VI

I. Yarı Yıl: Alto ve bas blokflütte başlama. Soprano blokflütte kazanılmış olan temel becerilerin bu çalgıya uygulanması. Bir oktav içindeki değişimsiz ve değişimli sesler. İsrutmalı seslere geçiş. Bunları içeren yapıtların seslendirilmesi.

II. Yarı Yıl: Alto ve bas blokflütte ikinci oktav içinde ileri düzeyde ettüler ve yapıtların seslendirilmesi. İkinci oktav içindeki tüm parmak düzenlerinin öğrenilmesi. Süslemeler ve vibrasyon (titreşim) çalışmaları.

Ana Dal Bağlama Eğitimi V-VI

I. ve II. Yarı Yıl: Ülkemizde yöresel mızrap vuruşları; zeybek mızrabı, Konya mızrabı, Sürmeli mızrabı vb. Bağlamada düzenler; bozuk düzen, bağlama düzeni, misket düzeni.

Temel Piyano Eğitimi V-VI

I. Yarı Yıl: Üçüncü yılın asıl dal, ses eğitimi, çok seslendirme derslerinin gereklerini yerine getirmek için piyanodan yararlanma. Staccato çalma tekniğinin ve desifre yapma becerisinin geliştirilmesi.

II. Yarı Yıl: Öğrenilen teknikleri içeren değişik dönemlere ait yapıtların tanıtılması ve öğrencilerin asıl dalında çalıştığı ya da söylediği parçalara eşlik edebilme becerisinin kazanılması.

Müziksel İşitme-Okuma ve Yazma Eğitimi V-VI

I. Yarı Yıl: İki oktav ses alanı içinde büyük atlamalı doğal ve ses değiştirici işaretli sesler. İkisi de değişen iki ayrı ses çizgisini, uyguları sesleriyle birlikte duyma, yazma çalışmaları. Basit, bileşik, 5/8 lik, 7/8 lik, 9/8 lik ölçülerde tüm nota değerleriyle tartım çalışmaları. Yakın tonlara modülasyon yapan tek sesli ezgileri duyma, yazma, çeşitli güçlükte halk ezgileri ve çok değiştirici işaretli tonlarda ezgi okuma çalışmaları.

II. Yarı Yıl: Belirli ses alanı içinde kalmayan tek sesleri, artmış, eksik 7 li uygularla modülasyon duyma çalışmaları. Tüm ölçülerde tüm değerlerle tartım duyma, yazma, iki sesli ezgi yazma çalışmaları. Tüm ölçü ve değerlerle fa ve sol, do anahtarlarında çok değiştirici işaretli tonlarda ezgiler okuma.

Yatay Çok Seslendirme I-II

I. ve II. Yarı Yıl:

- Ezgi oluşturma
- Bire karşı bir, bire karşı iki, bire karşı üç, dört ve karşık yatay çok seslendirme teknikleri
- Evrensel müzikte yatay çokseslendirme uygulamaları: İmitasyon, kanon, envansiyon, füğ vb.
- Türk müziğinin yatay çokseslendirme yönünden temel özellikleri
- Türk müziğinde yatay çokseslendirme uygulamaları.

Müzik Tarihi I-II

I. ve II. Yarı Yıl: Müzik Tarihi dersinin diğer dersler arasındaki ve müzik öğretmenliğindeki yeri ve işlevi. Kaynakça. Bilim ve Müzik Tarihi. Müziğin doğuşuyla ilgili kuramlar. Dünyada sanat müziğinin günümüze dek geçirdiği evreler. Bu dönemlerin belirleyici değişkenleriyle ilişkileri. Değişmelerin Türkiye'deki müziksel gelişmelerle karşılaştırılması ve etkileri. Çağımızda müzik alanının genel durumu. Türkiye'de müzik alanındaki gelişmeler. Müzik Tarihindeki belirli evrelerin belli başlı müzikçilerinin önemli özellikleri ve bu özellikleri etkileyen etmenler.

Seçmeli Toplu Müzik I-II

I. Yarı Yıl:

- Çok sesli koro çalışmalarına giriş
- Üç sesli karma bir korodaki ses ayırımı
- Kazanılan tekniklerin saptanan dağarcığa uygulanması
- Toplu müzik çalışmalarında bireyler arasındaki sosyal ilişkiler ve koro disiplini.

II. Yarı Yıl:

- Dört sesli karma bir koroda ses ayırımı
- Karma bir koroda ses bütünlüğünün sağlanması için gerekli çalışmalar
- Dünya koro edebiyatından örnek dinletiler
- Kolay dört sesli yapıtların seslendirilmesi

Seçmeli Müzik Özel Alanları I-II

I. ve II. Yarı Yıl: Anadal, temel piyano, temel bağlama, temel blokflüt, temel ses eğitimi ve bunun gibi derslerde kazanılmış becerilerle oluşturulacak çalgı müziği uygulamaları.

- Aynı cins ve değişik çalgılardan oluşan ikili, üçlü, dördü gruplar, oda orkestrası ve orkestra uygulamaları
- Piyano-çalgı (müziği çalışmaları)
- Piyano-ses müziği çalışmaları v.b....

Bu çalışmaların hangilerinin hangi yarıyılıda ya da hangi yılda yapılacağı öğretmenler kurulunun her eğitim yılı başında yapacağı çalışmalarla saptanır, planlanır.
Her derste yakından uzağa, kolaydan zora, çevreden evrene ilkeleri gözönünde tutulur. Programları buna göre hazırlanır.
Her yıl yapılan bu tür derslerde işlenen konular, çalınan parçaların dersin öğretmenleri tarafından bölüm başkanlığına verilir. Bir sonraki çalışmalar buna göre düzenlenir.

Halkbilim

I. Yarı Yıl: Halkbilimin tanımı, alanı, amacı, içerdiği konuların önemi. Ülkemizde ve Dünyada gelişimi. Kaynakları, Halkbilimin araştırma teknikleri: Gözlem, görüşme, anket ve kaynak kişiden yararlanma. Sosyal normlar: Örf, âdet, gelenek, görenek, töre, moda kavramları. Yaşamın dönüm noktaları: Doğum, evlenme, ölüm.

Türk Halk Müziği

II. Yarı Yıl: Halk müziğinin kökenleri, ortak özellikleri, değişik kültür çevrelerinin halk müziklerine karşılaştırmalı özet bakış. Türkiye Halk Müziği coğrafyası. Halk müziği ve halk edebiyatı arasındaki ilişki. Türkiye'de Halk Müziği konusunda yapılmış çalışmalar. Türk Halk müziğinin yerel özellikleri, ortak yapı taşları, türleri, çalgıları, çağdaş sorunları. Türk Halk müziğinin Türk Halkbilimi içindeki yeri. Türk Halk müziğinin müzik eğitimi açısından önemi. Değerleme sorunları.

Müzik Eğitime Giriş

I. Yarı Yıl: Müzik eğitiminin niteliği, eğitimdeki yeri ve önemi. Müzik eğitiminin temelleri, tarihsel gelişimi. Türkiye'de müzik eğitime genel bir bakış. Türkiye'deki müzik eğitiminin tarihsel gelişimi ve bugünkü durumu. Müzik eğitime ilişkin yeni gelişmeler ve yönelimler.

Müzik Eğitiminde Yöntemler I

II. Yarı Yıl: Müzik eğitiminin temel ilkeleri. Müzik öğretim yöntemleri: Genel bir bakış; kavramlar, ilkeler, yöntemler. Şarkı (ezgi) öğretimi, müziksel okuma-yazma öğretimi, çalgı öğretimi. Ders dışı müzik etkinlikleri, çalgı, ses ve çalgı-ses toplulukları.

Araştırma

II. Yarı Yıl: Bilim, bilimsel yöntem ve araştırma; araştırmanın planlanması, araştırma yöntemleri, bilgi toplama teknikleri, araştırma raporunun hazırlanması.

SINIFI : IV. YIL

Ana Dal Eğitimi VII-VIII

Ana Dal Yaylı Çalgı (Keman-Viyola-Viyolonsel) Eğitimi VII-VIII

I. Yarı Yıl: Altıncı konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Yaylı telden sıçratarak kullanmaya dayalı tekniklere giriş. Sotieye tekniğine ilişkin temel beceriler. Altıncı-beşinci-dördüncü-üçüncü-ikinci-birinci konumları kapsayan çalışmalar. Beceri ve teknikleri uygulama dağılımı. Yaylı çalgı öğretimi: [Temel] Kavramlar, ilkeler, yöntemler.

II. Yarı Yıl: Yedinci konumda kalarak, konum değiştirerek çalmaya ilişkin beceriler. Yayın ve sol elin (parmaklarının) kullanımıyla ilgili temel tekniklere ilişkin karmaşık düzenlemeler. Yedinci-altıncı-beşinci-dördüncü-üçüncü-ikinci-birinci konumları kapsayan çalışmalar. Beceri ve teknikleri uygulama dağılımı. Yaylı çalgı öğretimi: Kavramlar, ilkeler, yöntemler, uygulamalar.

Ana Dal Piyano Eğitimi VII-VIII

I. Yarı Yıl: Piyanoyu müziğin diğer alanlarında (müziksel işleme, ses eğitimi derslerinin özelliklerine göre) uygulama çalışmaları. Güç etütler, desifre çalışmaları, üç ve daha çok sesli polifonik eserler, sonat ve benzeri eserler.

II. Yarı Yıl: Piyano öğretimi, kavramlar, ilkeler, yöntemler, uygulamalar. Sağ ve sol elin kullanımı ile ilgili tekniklere ilişkin karmaşık düzenlemeler.

Ana Dal Ses Eğitimi-Şan VII-VIII

I. Yarı Yıl: a) İleri düzeyde teknik ses alıştırma, b) Dünya şan edebiyatından seçme eserlerin dinletilmesi, c) Dünya şan edebiyatının besteci, yorumcu ve yapıtlarıyla tanıtılması, d) Üçlü çalışmalar.

II. Yarı Yıl: a) Solo, ikili, üçlü, dörtlü toplulukların koro ve orkestra ile seslendirilmesi, b) Bireysel çalışmaların sergilenmesi, c) Ülkemizin ses eğitim sorunları.

Ana Dal Yan Flüt Eğitimi VII-VIII

I. ve II. Yarı Yıl: Solo, virtüözite etütler, konçerto ve kadans çalışmaları, yedi diyez yedi bemol majör minör gamlar, bütün gamlarda değişik ritimlerde çalışma, temiz ton enfonasyon, ileri teknikte etüt çalışmaları, oda müziği çalışmaları. Tüm çalışmaların değerlendirilmesi. İleri teknikli dağıt.

Ana Dal Blokflüt Eğitimi VII-VIII

I. Yarı Yıl: Çok ileri düzeyde etütler, yapıtlar, eşlikli çalışmalar.

II. Yarı Yıl: Çeşitli çalgılar içinde blokflüt ve ailesinin görevlendirilme yöntemleri. Dünya müziklerinden örnekler. Blokflüt ve ailesi ile müzik dersi işleme ve bu çalgıların öğretim yöntemleri üzerinde araştırma ve uygulamalar.

Ana Dal Bağlama Eğitimi VII-VIII

I. ve II. Yarı Yıl: Uzun ve kırık hava teknikleri. "Divan", "cura" gibi türlerde yapılan çalışmalar. Bağlama ailesiyle toplu çalışmalar, bağlamada çok seslilik denemeleri geliştirilecek yöntemler.

Çalgıya Eşlik

I. Yarı Yıl: Eşlikmeye ilişkin temel kavramlar, ilkeler, yöntemler; başlıca eşikleme türleri; uygulusal eşikleme, ezgisel eşikleme, tartsımsal eşikleme ve uygulamaları.

Eser Çözümleme

I. ve II. Yarı Yıl: Eser çözümlemeye boyutlar:

- Bicimsel ve yapısal çözümleme
- Çok seslilik yönünden çözümleme (yatay, dikey)
- Bicimsel (üslup yönünden) çözümleme (çağlara göre, bestecilere göre).

Eğitim Müzikleri Dağıt

I. Yarı Yıl: Eğitim müziği kavramı, önemi, çeşitli düzeylerde gruplandırılması. Soylmeye, çalmaya ve dinlemeye ilişkin dağıtların seçiminde uyulması gereken ilkeler. Dağıt taranması çalışmaları.

Seçmeli Toplu Müzik (Koro-Çalgı) III-IV

I. Yarı Yıl: (Koro): 1. Orta ölçekli çoksesli koro yapıtlarının seslendirilmesi, 2. Yorum, 3. Sololu koro çalışmaları, 4. Oluşturulan dağıtların sergilenmesi.

(Çalgı): Toplu çalışma ve çalma kavramı, ilkeleri. Çalgı toplulukları oluşturma bilgisi, düzeye göre dağıtım seçimi. Tek tip çalgı toplulukları ile yapılacak tek ve çok sesli uygulamalar. Tartımsal eşlikli uygulamalar.

II. Yarı Yıl: (Koro): 1. Büyük ölçekli çoksesli koro yapıtlarının seslendirilmesi, 2. Atonal yapıtlardan örnekler, 3. Çalgı toplulukları eşliğinde çokseslilik, 4. Koro ve orkestra ile birlikte konserler.

(Çalgı): Bir çalgı grubu (ailesi) ile yapılacak çalışmalarda uyulacak ilkeler ve uygulama örnekleri. Değişik çalgılardan oluşan gruplarla yapılacak çalışmalar ve uygulama örnekleri. İlk ve orta dereceli okullarda çalgı toplulukları (kavramları), önemi ve uygulama çalışmaları.

Seçmeli Müzik Özel Alanları III-IV

I. ve II. Yarı Yıl: Anadal, temel piyano, temel bağlama, temel blokflüt, temel ses eğitimi ve bunun gibi derslerde kazanılmış becerilerle oluşturulacak çalgı müziği uygulamaları.

a) Aynı cins ve değişik çalgılardan oluşan ikili, üçlü, dördü gruplar, oda orkestrası ve orkestra uygulamaları

b) Piyano-çalgı [müziği çalışmaları]

c) Piyano-ses müziği çalışmaları v.b....

Bu çalışmaların hangilerinin hangi yarıyılıda ya da hangi yılda yapılacağı öğretmenler kurulunun her eğitim yılı başında yapacağı çalışmalarla saptanır, planlanılır.

Her derste yakından uzağa, kolaydan zora, çevreden evrene ilkeleri gözönünde tutulur. Programları buna göre hazırlanır.

Her yıl planlanan bu tür derslerde işlenen konular, çalınan parçalar dersin öğretmenleri tarafından bölüm başkanlığına verilir. Bir sonraki çalışmalar buna göre düzenlenir.

Müzik Eğitiminde Yöntemler II

I. Yarı Yıl: Müzik (müredat) programları. Öğretim ve çalışma planları. Müzik eğitiminde kullanılan müzikler, ders kitapları ve yardımcı kaynaklar, araç ve gereçler. Müzik eğitiminde ölçme ve değerlendirme.

Uygulama: Örnek müzik dersleri ve müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme. Müzik ders ve çalışma planlarını hazırlama. Müzik ders ve çalışmalarını yürütme. Değerlendirme.

Müzik Toplulukları Yönetimi

II. Yarı Yıl:

A- Ses Toplulukları Yönetimi: Koro yöneticisinin duruşu, koro ile etkileşimi ve ilişkileri, ölçü vurma teknikleri, yapıtların ölçkeleri ve çoksesliliğinin yapısına göre yönetimi, yapıtların karakterlerine göre yorumları.

B- Çalgı Toplulukları Yönetimi: Çalgı toplulukları, özellikleri. Yönetici ve özellikleri. Seslendirilecek yapıtlar ve özellikleri.

Çalgı toplulukları: Tek tip çalgılardan oluşan topluluklar, birden çok değişik çalgılardan oluşan topluluklar (ikili, üçlü oda müziği, oda orkestrası). Özellikleri. Yöneticinin duruşu, toplulukla etkileşimi, ölçü vurma teknikleri. Yapıtların özellikleri, yorumlama. Uygulama.

Uygulama

II. Yarı Yıl: [Yönetmeliğin 46. maddesi gereğince Bölüm Kurulunun planlarına uygun olarak orta öğretim kurumlarında 1 ay süreli] Örnek müzik dersleri ve müzik çalışmalarını dinleme-izleme-eleştirme. Müzik ders ve çalışma planlarını hazırlama. Müzik ders ve çalışmalarını yürütme. Değerlendirme.

EK 7e
1997-1998 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDAN İTİBAREN
UYGULANMAKTA OLAN
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL

I. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano I	2	0	2
	Bireysel Çalgı Eğitimi I	1	0	1
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I	4	2	5
	Okul Çalgıları I	2	0	2
	Bireysel Ses Eğitimi I	2	0	2
	Yabancı Dil I	3	0	3
	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	0
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3
Kredi				20

II. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano II	2	0	2
	Bireysel Çalgı Eğitimi II	1	0	1
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi II	4	2	5
	Okul Çalgıları II	2	0	2
	Bireysel Ses Eğitimi II	2	0	2
	Yabancı Dil II	3	0	3
	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	2	0	0
	Okul Deneyimi I	1	4	3
Kredi				20

İKİNCİ YIL

III. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano III	2	0	2
	Bireysel Çalgı Eğitimi III	1	0	1
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi III	4	2	5
	Okul Çalgıları III	2	0	2
	Toplu Ses Eğitimi I	1	2	2
	Bilgisayar	2	2	3
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3
Kredi				18

IV. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano IV	2	0	2
	Bireysel Çalgı Eğitimi IV	1	0	1
	Toplu Ses Eğitimi II	1	2	2
	Müzik Tarihi	2	0	2
	Okul Bandosu	2	0	2
	Elektronik Org Eğitimi	2	0	2
	Öğretimde Planlama ve Değerl.	3	2	4
	Seçmeli I	3	0	3
Kredi				18

ÜÇÜNCÜ YIL

V. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano V	2	0	2
	Bireysel Çalgı Eğitimi V	1	0	1
	Koro I	1	2	2
	Orkestra/Oda Müziği I	2	2	3
	Türk Halk Müziği	2	0	2
	Eşlik (Korepetisyon)	1	0	1
	Güncel/Popüler Müzik	2	0	2
	Müzik Kültürü	3	0	3
	Öğretim Tekn. ve Mater. Geliştirme	2	2	3
	Seçmeli II	2	0	2
Kredi				21

VI. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Piyano VI	2	0	2
	Bireysel Çalgı Eğitimi VI	1	0	1
	Koro II	1	2	2
	Orkestra/Oda Müziği II	2	2	3
	Türk Sanat Müziği	2	0	2
	Sınıf Yönetimi	2	2	3
	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
	Seçmeli III	2	0	2
Kredi				18

DÖRDÜNCÜ YIL

VII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bireysel Çalgı Eğitimi VII	1	0	1
	Koro III	1	2	2
	Orkestra/Oda Müziği III	2	2	3
	Oyun, Dans ve Müzik	2	0	2
	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
	Okul Deneyimi II	1	4	3
	Seçmeli IV	2	0	2
Kredi				16

VIII. Yarıyıl

KODU	DERSİN ADI	T	U	K
	Bireysel Çalgı Eğitimi VIII	1	0	1
	Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3
	Koro ve Yönetimi	1	2	2
	Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi	1	2	2
	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
	Rehberlik	3	0	3
Kredi				16

TOPLAM KREDİ 147

T : Haftalık teorik ders saati.

U : Haftalık uygulama ders saati.

K : Dersin kredisi.

Öğretmenlik Formasyonu Dersi

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI DERS TANIMLARI

Piyano I. II. III. IV. V. VI.

(2-0) 2

Piyano eğitimi ve öğretimi, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etüdler, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Bireysel Çalgı Eğitimi I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.

(2-0)

2

Öğrenci, beden yapısına uygun yaylı, nefesli, mızraplı-telli (uluslararası ses standartlarına uyumlu) çalgılardan birini ya da sesinin yeterliğine göre Şan dersini seçer. Bu seçim, bölüm öğretim elemanlarının ortaklaşa karar ve yardımlarıyla yapılır. Ders, aşamalı olarak teknik alıştırma ve etüdleri, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I. II. III.

(4-2) 5

Bu ders, müzikte kuramsal bilgileri, işitme eğitimi ve müzik biçimlerini kapsar. Ders öğretim elemanları bu içeriğin haftalık ders saatindeki yoğunluğunu belirlerler. Ders, Türk ve Batı Müziğinde armoni-kontrpuan, müzikte stil, üslup ve tür, çeşitli yapıları ve eğitim-okul müziği örneklerini inceleme, analiz, araştırma tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümleme (deşifre) okuma ve yazma, müzik üretme tekniklerini kapsar.

Bireysel Ses Eğitimi I. II.

(2-0) 2

Bu ders, Türkçe'yi doğru kullanma, nefes teknikleri ve uygulama, sesini tanıma ve doğru-etkili kullanma, ses eğitimi tekniklerine uygun olarak halk türkülerini, okul şarkılarını, Türk ve Dünya ses müziğinden değişik eserlerin seslendirilmesini kapsar.

Okul Çalgıları I. II. III.

(2-0) 2

Bu derste öğrenciler, piyano ve bireysel çalgılarının dışında Blok Flüt, Orff çalgıları, mandolin, Gitar gibi çalgılardan birini seçerler. Bu ders, okul çalgılarının eğitiminde nasıl kullanılacağını, teknik özelliklerini, okul müziği doğasının uygulanmasını çalgı literatürü ile öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Elektronik Org Eğitimi

(2-0) 2

Bu ders, elektronik orgların türleri, ritmik yapı ve ses özellikleriyle eğitim (okul) müziğinde kullanım teknikleri, Türk ve Dünya müziğinde kullanılabilirliği ile Literatürünü, öğrenme-öğretme yöntemlerini kapsar.

Okul Bandosu

(2-0) 2

Bu ders, okul bando topluluklarının hangi çalgılardan oluştuğu, organizasyonun nasıl yapıldığı, okul bando müziği örnekleri konusunu kapsar.

Toplu Ses Eğitimi I. II.

(1-2) 2

Bu ders, nefes ve yumuşama çalışmalarını, konuşma alıştırmalarını, toplu şarkı söyleme tekniklerini, tek ve çok sesli şarkı, türkü ve okul müziği örnekleri ile toplu ses eğitimi ilke ve yöntemlerini kapsar.

Türk Halk Müziği

(2-0) 2

Bu ders, Türk Halk Müziğinin özelliği, tarihsel gelişimi, kuramsal temelleri ve çalgılarının tanıtımı ile değişik örnekleri ve okul müziğinde kullanılabilirliği konularını kapsar.

Türk Sanat Müziği

(2-0) 2

Bu ders, Türk Sanat Müziğinin özelliği, tarihsel gelişimi, kuramsal temelleri ve çalgılarının tanıtımı ile değişik örnekleri ve okul müziğindeki yeri konularını kapsar.

Güncel/Popüler Müzik

(2-0) 2

Türkiye ve dünyada güncel / popüler müzik akımları, türleri ve özellikleri, çeşitli örnekler, okul müziğinde kullanılabilirliği ve literatürünü kapsar.

Müzik Tarihi

(2-0) 2

Bu ders, müziğin doğuşundan günümüze kadar Türkiye ve dünyadaki tarihsel gelişimi, dönemleri, akımları ile Dünya ve Türk Müziğinden çeşitli eserleri dinleme, araştırma ve inceleme konularını kapsar.

Koro I. II. III.

(1-2) 2

Bu ders, konuşma, ses ve soluk çalışmaları, çeşitli çağ ve üsluplardan seçilmiş tek ve çok sesli şarkılar, kanonlar, türküler ve okul müziği doğası ile koro literatürü ve koro eğitimi yöntem ve tekniklerini kapsar..

Orkestra/Oda Müziği I. II. III.

(2-2) 3

Bu derste öğrenciler, özel alan çalgılarına göre orkestra ya da oda müziğini alırlar. Ders, toplu çalma teknikleri ile alıştırma, değişik dönem ve üsluplarda Türk ve Dünya müziğinden eserleri çalma, okul müziği örneklerini seslendirme, orkestra/oda müziği literatürü ile birlikte müzik yapma yöntem ve tekniklerini kapsar.

Eşlik (Korepetisyon)

(1-0) 1

Bu ders, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama eşlik çalışmalarını kapsar.

Eğitim Müziği Besteleme

(2-2) 3

Bu ders, müziksel yaratıcılığın ve Türk Okul Müziği doğasının geliştirilmesi amacıyla, ses ve çalgı için yeni eserler üretme, tonal ve modal besteleme yöntemleri ile tek sesli okul müziklerini çok seslendirme konularını kapsar.

Oyun, Dans ve Müzik

(2-0) 2

Bu ders, Türk Halk Danslarının ritmik devinimleri ile müzikli çocuk oyunları ve diğer dünya ülkelerindeki dans örneklerinin incelenmesi, araştırılması ve geliştirilmesi konularındaki çalışmaları kapsar.

Bilgisayar

(2-2) 3

Temel klavye becerileri; kelime işlem (word processing), grafik, elektronik tablo (spreadsheets), veri tabanı (data base) programlarıyla çalışma; ilköğretim eğitim programı çerçevesinde basit programlama uygulamaları; eğitim yazılımlarının (software) gözden geçirilmesi; sınıfta bilgisayarla çalışma.

Müzik Kültürü

(3-0) 3

Bireyin ve toplumun gelişiminde bir kültür ögesi olarak müziğin rolü. Müzik türlerini tanıma. Türkiye’de yaşayan müzik çeşitleri, çalgı müziği türleri, ses müziği türleri. Öğrencilerin müzik türlerine karşı duyarlı olmalarını sağlamak, bir iletişim aracı olarak çeşitli müzik türlerini takdir etmek

Koro ve Yönetimi

(1-2) 2

Çeşitli çağ ve üslaplardan seçilmiş tek ve çok sesli çalgılar, kanonlar, türküler, ve okul müziği ile koro literatürü ve koro yönetimi yöntem ve teknikleri.

Orkestra/Oda Müziği ve Yönetimi

(1-2) 2

Orkestra/oda müziği literatürü ile birlikte müzik yapma yöntem ve teknikleri, oluşturulacak okul çalgı topluluklarını yönetme becerileri.

Yabancı Dil I

(3-0) 3

Yabancı Dil II

(3-0) 3

Türkçe I: Yazılı Anlatım

(2-0) 2

Dilin tanımı ve önemi; dil kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, imla kuralları ve noktalama işaretleri; yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları; seçilmiş yazılarda kompozisyon çatısı, tema, paragraf incelemesi, kompozisyon düzeltme çalışmaları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri, (anı, fıkra, hikaye, eleştiri, roman, vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor, ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale, vb.), makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerine çalışma, makale yazma çalışması, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Türkçe II: Sözlü Anlatım

(2-0) 2

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçe'nin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon ve önemi, doğru imla, doğru vurgu, doğru tonlama, metin ağırlıklı uygulamalar, konuşma bozuklukları ve giderilmesi; diyalog, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, önemli günler için konuşma hazırlama, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, konuşmanın vücutla ilgili unsurları, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine çalışmalar. ANLAMA TEKNİKLERİ: Okuduğunu anlama, çeşitli okuma becerileri ve teknikleri, etkili okumayı engelleyen etkenler, okuma ve not alma, eleştirel okuma, okuduğunu transfer etme, okumanın diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi, okuma hızını ve verimliliğini arttırma, dinlediğini anlama, çeşitli dinleme becerileri ve teknikleri, etkili dinlemeyi engelleyen etkenler, dinleme ve not alma, eleştirel dinleme, dinlemenin verimliliğini arttırma, dinlemenin diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I

(2-0) 0

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II

(2-0) 0

Öğretmenlik Formasyon Dersleri

Öğretmenlik Mesleğine Giriş

(3-0) 3

Öğretmenlik mesleğinin özellikleri ve ilkeleri, sınıf ve okul ortamı, eğitimde alternatif perspektifler, eğitimin sosyal, psikolojik, felsefi ve tarihi temelleri, Türk eğitim sistemi.

Okul Deneyimi I

(1-4) 3

Bu derste öğretmen adaylarının mümkün olduğu kadar erken bir aşamada, bir uygulama öğretmeni nezaretinde okulu, öğrencileri ve öğretmenlik mesleğini çeşitli yönlerden tanıması amaçlanmaktadır. Bu ders kapsamında yer alması önerilen başlıca etkinlikler şunlardır: okul örgütü ve yönetimi, okuldaki günlük işler, zümre etkinlikleri, bir öğrencinin okuldaki günlük yaşantısı, bir öğretmenin okuldaki günlük yaşantısı, okul-aile işbirliği, ana ve yan branşlarla ilgili derslerin gözlenmesi, okul ve sorunları, araç-gereç ve yazılı kaynaklar ve öğretmenlik mesleğinin çeşitli yönleri.

Gelişim ve Öğrenme

(3-0) 3

Çeşitli yönlerden insan gelişimi (bilişsel, sosyal, psikolojik, ahlaki, fiziksel, vb.), öğrenme yaklaşımları ve süreçleri, biçimleri ve öğrenmede bireysel farklılıklar.

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme

(3-2) 4

Temel program geliştirme kavramları ve süreçleri, ders programı, yıllık, ünite, günlük planların geliştirilmesi, içerik seçimi ve organizasyonu, öğretim yöntemleri ve stratejileri, materyallerin özellikleri ve seçimi, ölçme ve değerlendirme, değerlendirme yaklaşımları, test türleri, izleme ve başarı testlerinin geliştirilmesi, sınav sorusu yazma teknikleri, not verme.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme

(2-2) 3

Çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyali, vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi.

Sınıf Yönetimi

(2-2) 3

Öğrenci davranışını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler, sınıf ortamı ve grup etkileşimi, sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama, sınıf içinde zaman kullanımı, sınıf organizasyonu, motivasyon, iletişim, yeni bir döneme başlangıç, olumlu ve öğrenmeye uygun bir ortam yaratma, sınıf içinde karşılaşılan davranış problemleri ve bunlara karşı geliştirilecek önlemler.

Özel Öğretim Yöntemleri I, II

(2-2) 3

Konu alanında öğretim yöntemleri öğrenme-öğretme süreçleri genel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanması, konu alanındaki ders kitaplarının eleştirel bir açıyla incelenmesi ve özel öğretim yöntem ve stratejileri ile ilişkilendirilmesi. Micro öğretim uygulamaları, öğretimin değerlendirilmesi.

Okul Deneyimi II

(1-4) 3

Okullarda bir uygulama öğretmeni nezaretinde Öğretmenlik Uygulaması dersine temel oluşturmak amacıyla yapılan gözlem ve uygulamalar; bazı gözlem ve uygulama konuları: öğretimde soru sorma, yönerge ve açıklamalar, dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü, çeşitli yönlerden bir öğrencinin incelenmesi, öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi, dersi planlama, ders kitaplarından yararlanma, grup çalışmaları, sınıf organizasyonu, çalışma yapraklarının hazırlanması ve kullanılması, sınıf içinde mikro öğretim uygulamaları.

Rehberlik

(3-0) 3

Öğrenci kişilik hizmetlerinin amaçları ve eğitim içindeki rolü, rehberlik hizmet alanlarının tanıtımı, rehberliğin genel ilkeleri, öğrenciyi tanıma, yönlendirme, bilgi toplama ve yayma, psikolojik danışma, yerleştirme, izleme, danışmanlık, araştırma ve değerlendirme, çevre ile ilişkiler, mesleki yönlendirme, özel eğitimin amacı ve özel eğitime muhtaç öğrencilerin saptanması ve eğitimi.

Öğretmenlik Uygulaması

(2-6) 5

Haftada bir tam gün ya da iki yarım gün (minimum 12 hafta) öğretmen adaylarının bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazanmasına ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir biçimde öğretmesi ve iki saat öğretmenlik uygulaması semineri (öğretmenlik uygulamasının değerlendirilmesi ve paylaşılması).